

29.05.2013. u 12.30h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25 saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade i članovi četrdesete Vlade Crne Gore, otvaram šestu sjednicu posvećenu premijerskom satu i poslaničkim pitanjima.

Danas je red na kombinaciju premijerski sat i poslanička pitanja, dogovor je da odradimo premijerski sat da nastavimo i sutra da danas i završimo sjednicu posvećenu ovoj temi da bi smo prekosutra nastavili naš dogovor na tri tačke dnevnog reda.

Po uobičajenom redu krećemo od najjačeg poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista i predsjednik kluba Miutin Simović. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine u ime poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista postavljam predsjedniku Vlade pitanje:

Gospodine predsjedniče,

Koje je mjere Vlada preduzela u cilju suzbijanja sive ekonomije i kakve su rezultate te mjere imale na prihode budžeta?

Obrazloženje

Očuvanje makroekonomske stabilnosti u uslovina ekonomske krize predstavlja jedan od najvećih izazova za ekonomije širom svijeta. Pitanje fiskalne discipline u tim uslovama je dodatno izoštreno.

U prilog ovim tvrdnjama najbolje govori najnoviji izvještaj Svjetske banke za Crnu Goru. Citiram: "Ovaj izvještaj naglašava presudnu ulogu održivosti fiskalnog i finansijskog sektora za obezbjedjenje makroekonomske stabilnosti i održivosti koje čine temelj dugoročnog rasta.

S obzirom na trenutni nivo zaduženosti, urgentan prioritet za Crnu Goru jeste rješavanje sopstvene ekonomske ranjivosti putem fiskalne konsolidacije odnosno smanjenje deficita i smanjenja javnog i eksternog duga. Ovakvu fiskalnu politiku treba podržati kredibilnim pravilima za osiguranje trajne trajne fiskalne discipline."Kraj citata.

Ovo su pitanja sa kojima se ozbiljno ovih dana suočava i Evropska Unija. Pozdravljajući napore koje Savjet Evrope čini u ovoj oblasti predsjednik Evropske komisije Barozo 22.maja,iznio je podatak da se godišnje zbog utaje i izbjegavanja plaćanja poreza izgubi oko jedan milion eura, što predstavlja ekvivalent godišnje potrošnje za zdravstvenu zaštitu u svim članicama Evropske unije.

Procijenjeno učešće sive ekonomije u Crnoj Gori iznosi oko 20% Bruto drupštvenog proizvoda i Budžet po tom osnovu ostvaruje značajne gubitke. U cilju postizanja što boljih rezultata u ovoj kompleksnoj oblasti potrebno je aktivno uključivanje svih državnih organa u skladu sa svojim kapacitetima i nadležnostima, koji će se voditi principima neselektivnosti, transparentnosti i nulte stope tolerancije na sivu ekonomiju.

Siguran sam da je važan segment Vladinog akcionog plana upravo unaprijeđenje koordinacije i saradnje među državnim organima.

Takođe, uvjeren sam da su sve zacrtane mjere, mjere kontinuiteta a da će se posebna pažnja obratiti na dodatno povećanje fiskalne discipline tokom turističke sezone od koje se očekuju značajni budžetski prihodi. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, poslaniče Simoviću.

Predsjedniče Vlade Đukanoviću. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, dame i gospodo poslanici, poštovani gospodine Simoviću.

Svjesna negativnih efekata koje neformalna ekonomija ima po privredu Budžet i ukupan ekonomski sistem Vlada Crne Gore se u punoj mjeri posvetila aktivnostima na planu sprečavanja nelegalnog poslovanja kroz pokretanje snažne kampanje intezivniji rad inspeksijskih službi i aktivnosti na unapređenju poreske discipline.

Ove aktivnosti se sprovode i kroz rad Radne grupe za suzbijanje sive ekonomije u čijem sastavu su pored predstavnika nadležnih državnih organa iz izvršne vlasti uključeni predstavnici socijalnih partnera privrede i Skupštine Crne Gore čime se ostvaruju potrebni energetske efekti, konstruktivna diskusija svih involviranih i zainteresovanih subjekata te obezbjeđuje sagledavanje efekata predloženih mjera na najvišem nivou.

Vlada je usvojila akcioni plan mjera za suzbijanje sive ekonomije za 2013.godinu kojim su obuhvaćene aktivnosti koje se odnose na regulatorna poboljšanja, operativne mjere jačanje institucija međuinstitucionalnu saradnju edukaciju i medijsku kampanju. Akcionim planom obuhvaćene su najrizičnije oblasti sa aspekta neregularnog poslovanja i to tržišta rada, akcizni proizvodi, promet proizvoda i naplata poreskog duga. U dijelu regulatornih poboljšanja Vlada je utvrdila predlog izmjena i dopuna Zakona o porezu na dodatu vrijednost s kojim je revidirana kaznena politika. Osnovni cilj predloga nije ostvarenje većih budžetskih prihoda po osnovu naplate kazne, već pooštavanje kaznene politike, povećanjem iznosa novčanih kazni što će doprinijeti poboljšanju discipline poreskih obveznika u poštovanju poreskih propisa samim tim dovesti do blagovremenog izvršavanja poreskih obaveza.

Takođe pripremljeni Predlog zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja kojim se vrši unapređenje poreskog sistema, popunjavanje sistemskih pravnih praznina i stvaranje normativnih pretpostavki za veći obuhvat i efikasniju naplatu poreskih obaveza. Ovaj zakon posebno tretira neregularno poslovanje odnosno obavljanje djelatnosti bez registracije uplatu pazara i visinu blagajničkog maksimuma razne vidove plaćanja i prebijanja dugova i potraživanja cesija, signacija, kompezacija, zabranu otvaranja novih oblika privredne djelatnosti u slučaju neizmirenih poreskih obaveza ili blokade računa u postupku prinudne naplate, obaveze medija izdavača u postupku objavljivanja oglasa za reklamiranje i drugo. Kao jedna od mjera za suzbijanje sive ekonomije i inicijativa radne grupe prema socijalnom savjetu u vezi povećanja minimalne zarade koja je rezultirala donošenjem odluke Vlade o povećanju minimalne zarade na nivo od 193 eura što će u značajnoj mjeri smanjiti negativan uticaj sive ekonomije na tržištu rada. Poseban akcenat je stavljen na suzbijanje sive ekonomije u pripremi turističke sezone kroz koordiniranu intenzivnu saradnju nadležnih inspeksijskih službi zasnovanu na principima transparentnosti, neselektivnosti i na toleranciju u vršenju inspeksijskog nadzora. U dijelu informisanja javnosti i edukacije pokrenuta je kampanja pod nazivom "na sva zvona siva zona" čiji je osnovni cilj jačanje fiskalne discipline svih poreskih obveznika. U okviru kampanje pokrenuta je i TV emisija u kojoj se javnost u kontinuitetu informiše o obavljenim kontrolama evidentiranim nepravilnostima kod pojedinačnih subjekata, kao i preduzetim mjerama, odnosno sankcijama. Istovremeno na sajtu Ministarstva finansija nedeljno se objavljuje spisak svih subjekata koji su inspeksijskim kontrolama evidentirane nepravilnosti kao i dio

mjera za suzbijanje sive ekonomije koje su implementirane rezultirale su pozitivnim efektima odnosno značajnim povećanjem prihoda budžeta Crne Gore.

Naime u periodu od 1.januara do 24. maja 2013.godine u odnosu na isti period prošle godine prihodi su veći za 8,7%, odnosno za 31,3 miliona eura i iznose 392,54 miliona eura. Značajniji porast prihoda zabilježeni po osnovu naplate poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 20,6 miliona eura odnosno 17,4% u odnosu na isti period 2012.godine i iznosi 139 miliona eura. Porast prihoda ostvarenih po osnovu naplate akciza u iznosu od 7,7 miliona eura, odnosno 17,7% više u odnosu na isti period prethodne godine kao i poreza na dohodak fizičkih lica u iznosu od 1,5 miliona eura, odnosno 6% više u odnosu na prethodnu godinu. Uz dalju odgovornu realizaciju ove politike imamo razloga da vjerujemo da ćemo ostvariti planiran efekat na polju fiskalne finansijske konsolidacije u državi i smanjiti potrebu zaduživanjem u ovoj i narednim godinama.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče Vlade.

Kolega Simović.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se na datom odgovoru.

Ostvareni rezultati u suzbijanju sive ekonomije više nego ohrabrljivo. Ohrabruje podatak da si prihodi Budžeta povećani za prvih pet mjeseci o.g. u odnosu na isti period prošle godine za 8,7%, odnosno za 33 miliona eura. U pitanju su definitivno značajna sredstva i ta su sredstva i tekako važna za još kvalitetniju zdravstvenu zaštitu građana Crne Gore za još kvalitetnije obrazovanje, za otvaranje novih radnih mjesta posebno za mlade ljude ta sredstva su svakako uslov za dalju redovnost u socijalnim davanjima i dalju redovnost u isplati penzija. Alternativa tim dodatno naplaćenim sredstvima svakako su bili novi krediti i novo povećanje ukupne kreditne zadužnosti Crne Gore. Siguran sam da će rezultati u narednom periodu biti još značajniji i to upravo dosljedni sprovođenjem Vladinog Akcionog plana, kada su u pitanju i akcizni proizvodi, mislim da tu posebno ima prostora i tržište rada i promet roba i poreski dug. Garancija tome je i koordinirani rad svih nadležnih državnih organa, uključenost socijalnih parntera koji su inače uključeni u radnoj grupi, ali i očekivani konstruktivni pristup svih parlamentarnih partija koji će pokazati svoj konstruktivan pristup i zamijeniti pristup kritizerski i politikantski pristup.

Ponoviću, ova tema je vrlo prisutna na nivou Evropske unije o tome govori i obraćanje predsjednika Evropskog parlamenta Martina Šulca 22.maja o.g., kada se obratio na samitu Evropskog Savjeta i gdje je podržao Akconi plan i Evropskog savjeta na istu temu.

Citiraću njegove riječi:

"Vrlo je važna borba protiv utaje poreza, troškovi Evrope od evazije poreza tj. od nenaplaćenih prihoda od poreza za svaku godinu iznose gotovo milion eura, što bi bilo dovoljno novca za otplatu dugova svih zemalja članica za proteklu deceniju istakao je Šulc. Zatražio je od zemalja članica da se obavežu da do 2020.godine prepolove invaziju poreza. Utaja poreza podriva solidarnost među državama i među građanima, dodao je Šulc".

Mi takođe smatramo da utaja poreza u Crnoj Gori podriva ukupnu solidarnost u Crnoj Gori.

Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da nebi ja podbačio za kolegom Šulcom .... fondacije je procijenila jednu drugu cifru ovo je hiljadu milijardi da je bilo jasno što je bilion, da je 300 milijardi od korupcije u Evropskoj uniji minus. Tako da imamo sad obije cifre milijardu i 300.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Simoviću.

Nebih naravno imao ništa dodati ovome što je gospodin Simović učinio kao komentar u svom dopunskom obraćanju niti ovoj vašoj interpretaciji. Htio bih samo da kažem da sam potpuno saglasan sa ocjenom koju je gospodin Simović iznio da na ovom planu Vlada sama ne može dobiti bitku protiv neformalne ekonomije, na ovom planu svi zajedno moramo dobiti bitku i tu je jako važno da Vlada u svojim naporima ima punu podršku Parlamenta i da kažem makar parlamentarnih partija koje veoma često da kažem svojim stavovima o konkretnim pitanjima kao da ostavljaju prostor za kolebanje u odnosu na da kažem jedinstvo i odlučnost fronta u borbi protiv sive ekonomije u Crnoj gori. Siva ekonomija je uzela maha ja sam definitivno uvjeren da tu postoje značajni kapaciteti koje treba iskoristiti za savladanje deficita za snižavanje potrebe za zaduživanjem u perspektivi za eliminisanje potrebe za zaduživanjem, a istovremeno je to uslov da se uspostavi regularna tržišna utakmica, da se formalizuju radna mjesta i stvore uslovi za dostojanstven radni odnos ljudi koji rade u Crnoj Gori.

Kada o ovome govorimo, i time ću završiti, vrlo često uglavnom razmišljamo u drugom licu množine ili u trećem, obraćaju ci se nekom drugom ili govoreći o nekom trećem kod koga smo uočili sivu ekonomiju a da pri tome, vjerujem, postoji prostor da u svojim svakodnevnim iskustvima preispitamo da li smo sve uradili da zaista suzbijamo prostor za sivu ekonomiju. Dakle, nije problem samo u neplaćenom PDV-eu na granici, ako se to događa riječ je definitivno ili o kriminalu ili o korupciji nadležnih državnih organa. Nije samo problem u tome da li ćemo dobiti fiskalni račun u gostiteljskom ili trgovinskom objektu, moramo se zapitati zaista, da li neko od nas možda ima kućnu pomoćnicu koju plaća, a da pri tom nije formalizovao njen radni odnos, da li nekom od nas se dijete obrazuje u nekom dodatnom procesu obrazovanja, kroz neke dopunske časove i tako dalje, pa da li smo vidjeli da je onaj ko mu pruža tu nastavu ispostavio račun sa obračunatim porezom i tako dalje. Ako to ne radimo, mi kao ljudi koji smo zaduženi prioritarno da čuvamo državne interese, makar na posredan način doprinosimo održavanju sive ekonomije i suzbijamo ono što su realni kapaciteti države, da se obračuna sa neregularnim poslovanjem u Crnoj Gori i da ubere prihode koji će nam obezbijediti da kasnije kroz budžetsku preraspodjelu možemo doprinositi kvalitetnijim servisima kakvi su zdravstvena zaštita, obrazovanje, zadovoljavanje kulturnih i drugih potreba u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče.

Na redu je predsjednik Socijalističke narodne partije Srđan Milić.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam.

Osnovni cilj privatizacije, kako u dokumentima zapisamo, je povećanje konkurentnosti, efikasnosti, funkcionisanje društava, podsticanje stranih ulaganja i preduzetništva u svim oblastima, povećanje zaposlenosti, poboljšanje životnog standarda, zaštita životne sredine. Mi smo ovdje u Parlamentu prilikom usvajanja budžeta, Zakona o budžetu za 2013.-u godinu usvojili i zaključak broj 10, gdje je Skupština Crne Gore preporučila Vladi Crne Gore da do kraja prvog kvartala 2013.-e godine, gospodine predsjedniče Skupštine, sačini analizu o sprovođenju odredaba zakona o svojinsko pravnim odnosima kojim je propisano zemljište za koje u postupku privatizacije i stečaja nije plaćena tržišna naknada, ostaje u svojini države i o utvrđenom stanju podnesu izvještaj Skupštini. Pitam vas sada da li ste možda vi dobili taj izvještaj ili ga krijete možda od nas ili ga Vlada Crne Gore nije dostavila ovom Parlamentu, a glasali su za ove zakluče svi koji su bili ovdje prisutni.

S obzirom da ovo nije dostavljeno, pošto pretpostavljam da će reći i u mikrofону da ... nije dostavljeno, ja sam tražio od Privrednog suda Bijelo Polje, Privrednog suda u Podgorici i Savjeta za privatizaciju da mi dostave za koje sve subjekte su dali mišljenje da je plaćena tržišna naknada kada su privatizovana ta preduzeća. Privredni sud u Bijelom Polju poslao mi je dva dopisa, prvi neću komentarisati, ali posle urgencije su se ispravili pa su poslali drugi dopis, gdje konstatuju da je na sjeveru Crne Gore bilo 479 predmeta stečaja, od čega je riješeno 454, da ne bih čitao sada koja su sve preduzeća uništena na sjeveru Crne Gore. Ovaj sud je dao tri mišljenja da ... plaćena tržišna naknada i to za; GP izgradnju AD Berane, Termoplast Gusinje i DIP Žabljak AD Žabljak. Kod GP izgradnja Berane čini mi se da se radi o pretvaranju u građevinsko zemljište i onda parcelizacija i prodaja tih placeva, kod Dlp Žabljak čini mi se da se radi o situaciji da je stečaj završen i onda vas pitam, zašto kad se primijenila jedna logika kod Ski centra Durmitor, zašto s obzirom da nije investirao izvršio sve ono što je trebao izvršiti i prema radnicima i prema ulaganju u svemu ostalome, zašto nije i sa njim raskinut ugovor a ne da danas imamo tamo štrajkove i borbu tih ljudi da ostvare svoja prava.

Imamo Privredni sud Podgorica, dali su mišljenje za Ford Kotor da je plaćena tržišna nadoknada za 16 005 kvadrata zemljišta, plus objekti koji su tamo izgrađeni. Za vile Otrant površine 60 hiljada m² da je plaćena tržišna nadoknada, za hotel Grad Lido i apartman Lido, za hotel Mediteran iz Ulcinja, znači objekti plus 18 234 m² čini mi se da je privatizacija bila, znači 18 234 m² plus objekat i pripadajući objekti 940 000 evra. Privredni sud u Podgorici je dao informaciju da je plaćena tržišna nadonada za zemljište. Ono što ... danas posle ove sjednice Skupštine je da se traži kolika je cijena kod njih procijenjena kvadrata zemljišta bila na toj lokaciji. Apartmanska grupacija dvori Balšića i palata Venecija, da ne ulazim sada i u te podatke koliko je to para.

Imamo i Savjet za privatizaciju, podnijeta su 30 zahtjeva za davanje mišljenja. Među njima je i Solana Bajo Sekulić Ulcinj, o tome ću govoriti u drugom dijelu, Jugopetrol Kotor, Kombinat alumijuma Podgorica, Hungest hotel Montenegro Herceg Novi i tako dalje. Savjet je dao mišljenje da je u postupku privatizacije plaćena tržišna naknada za zemljište. Hotel Belvi Bečići, 41 746 m² plus, objekti s obzirom da nijesu dostavili cijenu po koji je privatizovano, a svaku od tih cijena ja dobro znam. Ići će im i taj zahtjev u ime Savjeta za privatizaciju vile Oliva Petrovac, Bajo Pivljanin poljoprivreda AD Podgorica. Savjet za privatizaciju, milsim da niko nije bio protiv tamo, kako sam

dobio informacije na Savjetu za privatizaciju oko toga. za 14 miliona kvadrata zemljišta ,koje je upisano sada na carine je dao mišljenje da je prilikom privatizacije plaćena tržišna naknada. S obzirom, zbog građana Crne Gore, ne znam da li je neko izdvojio mišljenje, to ispad da su tamo procijnilo iz Savjeta za privatizaciju da kvadrat zemljišta u tom dijelu vrijedi tri centa. Higijena AD Podgorica, HTP Berane AD Berane, Hotel Rivijera Petrovac. Hotel Rivijera Petrovac sa pripadajućim 14 642 m2, pošto ni ovdje nije dostavljena vrijednost privatizacije i tu ću se zaustaviti da ne komentarišem koliko je privatizovano.

Ovdje je jasno da se mi u ovom pitanju kao Klub poslanika SNP-a ne bavimo sa ovima koji su postali vlasnici tih preduzeća, nego se bavimo sa onima koji su u ime države prihvatili da daju mišljenje na ono što je bio čini mi se naš zajednički stav kada smo usvajali Zakon o svojinsko pravnim odnosima, da obezbijedi ovo, da nam se ne desi drugi krug pljačke države Crne Gore. U najvećem dijelu ovih primjera se to dešava. Kod Solane Bajo Sekulić, čekam da vidim Savjet za privatizaciju. Stečaj je uveden zbog 13 000 evra, ukupno dugovanje danas je tri miliona evra, od čega najveći dio čine krediti i prema Prvoj banci i prema, čini mi se, CKB-e banci. Da se sada raspolaže na tom prostoru, čini mi se, sa 15 miliona kvadrata zemljišta gdje imamo osmu licitaciju koja se sprovodi i zadnja cijena je ili je propala na 209 miliona evra.

Ono što sam uzeo kao obavezu, predsjedniče parlamenta, zato što su me sačekali ispred ulaza radnici Radoja Dakića, i da kažem da smo mi u ovim zaključcima kad smo ih usvajali, sjećate se dobro, preporučili da Vlada Crne Gore konačno završi i onu obavezu koju ima kao predstavnik svih građana Crne Gore, da nađemo načina da se planska dokumentacija koja je pripadala, čini mi se, Glavnom gradu, kad se završi - da se završi, da obezbijedimo da imamo te presude i da se ne sakrivamo, a mislim da su predsjedniku Vlade dostavili pismo i radnici "Radoja Dakića" u kome su reagovali ... kada smo mi posljednji put pričali oko toga, čini mi se isto na nekom Premijerskom satu da, blago rečeno, to što je on progovorio ne može se naći u dokumentima koje imaju.

Imamo situaciju, zato vas i sada upozoravam, da je ponovo raspisan, i imamo osmo ročište za prodaju tog zemljišta, koje će se održati 31. maja, za dva dana, a objavljeno je u novinama u ponedjeljak 27. maja, iako je suprotno zakonu gdje se kaže ko će se javiti, gospodine predsjedniče Skupštine, za četiri dana i naći ovo u novinama, gdje se kaže da mora biti rok duži od 15 dana, a da bude kraći 30-45 dana, nećemo sada da ulazimo, da bi ljudi mogli da budu informisani. Šta je poenta čitave priče? Na ovom ročištu se nudi ovo zemljište za 80 miliona evra. S obzirom da se niko neće javiti, onda će se, vjerovatno, na drugom ročištu ta cijena preploviti 40 miliona evra.

Interesuje me jednostavno pitanje - kome to smeta u Crnoj Gori, da ljudi ... Radoja Dakića koji imaju sve ove presude za sve ove godine dobiju ono što im pripada. Namjerno nijesam citirao pismo bivšeg predsjednika Vlade gospodina Igora Lukšića. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Neće biti više vremena.

Dobićemo odgovor premijera.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Nažalost, nećete dobiti odgovor premijera jer smo dobili jedno pitanje koje nema veze sa pitanjem dostavljenim vama i vašoj arhivi. Dobili smo pitanje koje apsolutno nije

u nadležnosti predsjednika Vlade. Predsjednik Vlade ne može da govori o pitanjima koja su iz nadležnosti drugih državnih organa. Ili, ako može, prethodno je potrebno da se pripremi, da prikupi informacije i da vam odgovori na svaki dio vašeg pitanja.

Prema tome, predsjedniče Parlamenta, moja molba da se pridržavamo Poslovnika, da obezbijedimo uslove Vladi i predsjedniku Vlade da mogu odgovoriti na pitanja koja se postavljaju u prethodno dogovorenoj proceduri. Pogledajte pitanje koje sam dobio iz Poslaničkog kluba SNP-a, ni jednom jedinom riječju ono nije pomenuto u interpretaciji gospodina Milića.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mi smo se malo odomaćili u parlamentu da nijesmo tako precizni, što naravno ne znači da se smijemo tako odnositi i prema vama. Pitanje vezano za privatizaciju u nijednom konkretnom slučaju nije navedeno. Radi se, imate pitanje pred sobom, o pravno-političkim kvalifikacijama, bez ijednog konkretnog preciziranja. Ovdje je suviše konkretnih slučajeva, rekli bi ....., koje traže detaljno razmatranje. Mislim da nije moguće precizno odgovoriti. Možda bi se moglo odgovoriti na ovo pitanje za tri centa za kvadrat zemljišta, ali takvu tržišnu cijenu niđe nemamo, ni u Cuce, koliko znam, đe je goli kamen, ali tu smo đe smo. Premijer upravo može ovako da odgovori jer, ponavljam, nijeste dostavili takvo pitanje. Premijer ne može da odgovara na tako precizna pitanja koja nijesu navedena u pitanju. Vi ste imali pravo na političke kvalifikacije, mogu je pročitati, ili ćete vi to uraditi. Uбудuće, kada hoćete konkretne odgovore moramo postaviti konkretna pitanja.

Izvolite sada.

SRĐAN MILIĆ:

Vrlo interesantno. Dakle, nije konkretno pitanje za predsjednika Vlade koja privatizaciona preduzeća se danas pojavljuju kao dužnici prema budžetu Crne Gore, u dijelu izmirivanja poreskih obaveza po različitim osnovama. Nije konkretno pitanje za predsjednika Vlade da li postoji selektivnost kod raskida ugovora sa partnerima koji nijesu ispunili svoje investicione obaveze, a gore definišem da se radi o predsjedniku Vlade koji je decenijski predsjednik Vlade i Savjeta za privatizaciju. Pitam ga da li je proces privatizacije doveo u značajnoj mjeri do povećanja efikasnosti preduzeća u Crnoj Gori?

S obzirom da sam, predsjedniče Parlamenta, pretpostavljao da će predsjednik Vlade, u svojoj nemoći, pribjeći ovakvom modelu, pozivam vas sve da pogledate šta je, meni je osnova za pitanje bio vaš ekspozé 4. decembra 2012. godine kada ste upravo ova pitanja za koja sada kažete da vi nemate odgovore, vi se time ne bavite, rekli kao nešto što je pravac djelovanja Vlade koja treba da se izabere u narednom periodu. Ukoliko ste tada govorili neistinu, prihvatam. Ukoliko sada govorite neistinu, odgovorite na ovo pitanje.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ono što možemo mnogo lakše ustanoviti je da vi govorite neistinu u roku od tri minuta, znači da ne upoređujemo 4. decembar i danas. Maloprije sam bio veoma precizan i kazao postavili ste jedno pitanje, sada ste ga interpretirali, odgovor na njega uvijek možete dobiti. Kada ste se javili da to pitanje saopštite javno zbog javnosti koja treba da čuje javno i pitanje i odgovor, postavili ste sasvim drugo pitanje. Zbog toga

sam vam kazao da odgovor na to drugo pitanje danas nemate, možete ga dobiti u pisanoj formi od strane nadležnih državnih organa. Ako se vraćate vašem pitanju koje ste postavili u regularnoj proceduri, logično, dobićete veoma korektan odgovor.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne biste imali pravo, ali demokratija narasta, pa i vaša prava.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, predsjedniče Parlamenta, vama se obraćam. Pitanje je postavljeno i dostavljeno predsjedniku Vlade koji, čini mi se, kaže da je maloprije govorio neistinu, a 4. decembra je govorio istinu. Ovo o čemu sam govorio je obrazloženje pitanja. Ako mi vi sada dokažete da treba, prilikom postavljanja pitanja, da se bavim samo ovim što je ovdje, a da ne obrazlažem zašto sam postavio ovakvo pitanje, onda ćete uvesti neku novu praksu u Parlamentu Crne Gore. Sve što sam pitao tokom pitanja predsjednika Vlade, da se mi mnogo ne mučimo oko svega ovoga, dakle ovdje postoje pitanja na koja se ne želi dati odgovor. Ovdje postoje pitanja koja se žele sakriti, naročito u onom dijelu gdje sam pitao da li ste upravo vi glavni kočičar raskidanja ugovora sa nesavjesnim partnerima, što ima posledicu da država Crna Gora i svi njeni građani budu taoci vaših prijateljskih veza i ličnih interesa.

Predsjedniče Vlade, na sva ova pitanja građani Crne Gore znaju odgovor. Ono što meni treba da ovdje odgovara čovjek koji je predsjednik Vlade Crne Gore, ne predsjednik Vlade u ime DPS-a, SDP-a, Bošnjačke stranke nego predsjednik Vlade koji bi trebao da vodi računa o svim onim ljudima koji su danas ostali obespravljani samo zbog toga što su bili žrtve tranzicije u Crnoj Gori. Započeli smo priču sa radnicima, nastavio sam vezano za Gornji Ibar i Rožaje. Nije problem, ako to ne želi da se čuje, slušaće se neke druge stvari, nema nikakvih problema. Smatram da je ovo obesmišljavanje Premijerskog sata. Neko će to da tumači kroz moje obrazloženje koje sam dao. Postavio sam pitanje na način koji je bio utemeljen u odnosu na ono što je Poslovnik o radu. Obrazloženje sam dao u odnosu na ono što je Poslovnik o radu. Ukoliko neko nema odgovor na ova pitanja, i to je odgovor. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hajdemo ovako. Vrlo je bitno da napravimo povjerenje u ovim našim odnosima jer ćemo postati gluvi telefoni. Vi ćete postavljati pitanja, premijer će odgovarati na komentar, ima i takvih premijerskih satova i u parlamentima sa mnogo više tradicije nego što je naša. Mi ... treba da uspostavimo tradiciju povjerenja između zakonodavne i izvršne vlasti, a ona počinje od preciznosti. Kako budemo sa više povjerenja, trebaće manje preciznosti. Na početku nema, kao i u svakoj životnoj aktivnosti puno povjerenja, pa treba više preciznosti od ličnih do kolektivnih odnosa, pogotovo do političkih odnosa.

Vi ste dali pitanje sa opštim političkim kvalifikacijama. Premijer je smatrao da su ovo što ste dali kao obrazloženje vrlo direktna pitanja na koja ne može da odgovori, što je logično. Ako postavite deset slučajeva za koje tvrdim da su tačni, bio bih spreman da podržim da su tačni, ali ne možete dati odgovor ni vi ni ja na ta pitanja. Na opšte političke kvalifikacije bi premijer dao odgovore, to je sasvim sigurno, i čućemo ga još jedanput da bi imao isti tretman kao vi. Ali, ako idemo obrazloženjem, tako precizno onda treba reći to su obrazloženja, a moje pitanje je ovo. Prvo pročitajte pitanje i recite - imam pitanje i kažem to, to, to i to, a onda recite, pošto mi je ostalo još dva minuta,

imam i obrazloženje za ta pitanja koja nije, nego obrazlaže, jer on ne mora da odgovara na obrazloženje, a mora na pitanje.

/upadica Velizara Kaluđerovića/

... ali, misli....

Čekajte, čekajte, kolega Kaluđeroviću dozvolite, da se ne pričamo preko klupe.

Javnost ne zna što piše u ovim pitanjima, je li tako? Javnost ne zna, i korekto je da ih pročitate i da kažete njihovu suštinu.

Molim vas, molim vas, dozvolite mi da završim.

Dozvolite mi da završim .... da radim to pravično.

Javnost ne zna, ja sam pročitao pitanje sada prije Vašeg pitanja. Ja sam ga sada pročitao.

Znači, ne spadam u one koji nijesu odgovorni.

Moraćemo ući u tu praksu, sad je ustanovljavamo, jer ovo nije potrošnja vremena, ovo je nadam se dogovor. Da pitanje koje ste stvarno postavili, ne mora adlitteram, ali suštinski ga predočite, ali da onda kažete drugom riječi, imate još tri minuta i kažete, to je moje pitanje, a obrazlažem ga tim, tim, tim i tim. U tom trenutku premijer odgovara na Vaše pitanje, Vaše obrazloženje, Vaša argumentacija za komentar i za njegov slijedeći odgovor. I to je nešto što smatram fer u našim odnosima. I dajte da tako probamo.

Evo, pojavio se taj slučaj, ići ćemo dalje tako.

Znači, Vi ste imali obrazloženje u preciznostima. Bilo bi dobro da ste na početku saopštili Vaše pitanje preciznije. Moramo se složiti. Nemojmo gledati konkretan slučaj, hajde da uspostavimo principe.

Predsjedniče Vlade, izvolite ako imate komentar?

MILO ĐUKANOVIĆ:

Imam,

Imam najprije potrebu da komentarišem, a onda i da dam predlog za Vas, gospodine predsjedniče Parlamenta.

Komentar je,

Gospodin Milić je opet saopštio neistine. Pokušavajući da me interpretira, rekao je, kako sam ja kazao da sam neistinu govorio 04. decembra, a sada sam kazao istinu. Ne.

Kazao sam da je gospodin Milić saopštio neistinu, a sada je ponovio neistinu.

Možete se gospodine Miliću koliko god hoćete baviti političkom ekvilibristikom ukoliko Vam to Parlament dozvoljava. Želim da i Vama i Parlamentu kažem, ja u tome ne želim da učestvujem uopšte. Ja sam ovdje vrlo konkretnim povodom, na premijerskom satu, u namjeri da odgovorim na pitanja koja su postavili poslanički klubovi.

Gospodine predsjedniče Parlamenta, moj odgovor na pitanje koje je gospodin Milić dostavio je pripremljen. A ako Vi mislite da uprkos ovoj zabuni koju je izazvao treba dati odgovor na to pitanje, ja sam spreman. Mislim da je zaista neophodno do kraja se pridržavati Poslovnika i pravila koja ovdje postoje. Da se pitanje postavi i da se naravno, svakome dozvoli da obrazloži svoje pitanje i da se omogući Vladi da na njega odgovori. Na to sam spreman. Ako Vi mislite, da uprkos svemu što se predhodno dogodilo danas ima potrebe da se da odgovor na postavljeno pitanje premijeru.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislim da ste se čuli i jedan i drugi dovoljno. Da smo uspostavili neka preciznija pravila koja nijesu tako precizno određena, nažalost. Uvijek kada ste Vi gosti, naša je greška ako nešto nije dovoljno precizno. Da ćemo idući put moći sa ovom osnovnom postavkom biti precizniji. Prvo, oko slijedećeg pitanja kad to radi kolega Banović, a onda i kolega iz Pozitivne Crne Gore koji mislim da će, Bojanić, da će tako uraditi.

Ponavljam, kolega Milić je saopštio obrazloženje svog pitanja i dodatno mi pročitao svoje pitanje. Ako treba reći, vić ga je pročitao. Rekao je ključno u svoju političku konstataciju u svom trećem obraćanju, ako se ne varam. Čuli smo ih, on ih je rekao. Ako imate potrebe da ih komentarišete, možete, jer on ih je rekao, naveo je. Vi ste glavni kočničar pa da ne čitam kako je to sve naveo. Ako imate potrebu to da komentarišete, što jeste njegovo pitanje, izvolite.

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Opet uz podsjećanje da u okviru tog pitanja imamo nekoliko pitanja. Pokušaću da odgovorim na dio tih pitanja, a da naravno, cjelinu odgovora koja je logično opširnija, s obzirom da je riječ o nekoliko pitanja u pisanoj formi dostavim šefu poslaničkog kluba Socijalističke narodne partije.

Svaka konkurentna i moderna ekonomija dominantno je zasnovana na privatnom kapitalu. Zato su procesi tranzicije iz centralno planske u tržišnu privredu svih država uključujući i države Centralne i Jugoistočne Evrope započinjale privatizacijom. Privatizacija je dakle, bila potreba i nužnost kako bi se transformisao ekonomski sistem, unaprijedila efikasnost kompanija, obezbijedio kapital, prenos znanja, tehnologija, inovacija.

Proces transformacije planske u tržišnu privredu u Crnoj Gori sa ciljem povećanja konkurentnosti, ekonomiji i ukupnog prosperiteta mogao se postići jedino privatizacijom koja je trebala biti praćena posticanjem preduzetništva i privatne inicijative. Ovaj proces se u početnim fazama odvijao u izuzetno nepovoljnom ambijentu. Sankcije, rat u okruženju, izbjeglice, što je znatno otežalo restruktuiranje privrede i pronalaženje kvalitetnih strateških partnera.

Dodatno, proces privatizacije u svakoj državi bio je praćen nizom izazova koji su se ogledali u nastojanju različitih interesnih grupa vođenih pojedinačnim, partijskim ili drugim grupnim interesima da zadrže status kvo. Takođe, nedostatkom održivog privatnog sektora i privatnog kapitala, pomankanjem institucionalnih i drugih kapaciteta za sprovođenje i praćenje privatizacije.

Svi ovi izazovi donosili su i različite kontraverze pa i neuspjehe u privatizaciji, što je pojačavalo opšte prisutno, društveno, posebno sindikalno protivljenje ovom procesu. Kod jednog broja građana, preciznije, zaposlenih ovaj proces je očekivano izazivao odbojnosti i protivljenje, jer je kroz procese transformacije i privatizacije bila ugrožena njihova radna sigurnost. Transformacijom državnog u privatno vlasništvo, udobnost stalnog, obično cjeloživotnog radnog mjesta kod države, poslodavca je zamijenjena za nestabilne i nesigurne radne uslove kod privatnih poslodavaca.

Imajući u vidu predhodne okolnosti, kao i da je u Crnoj Gori specifično problem vištka zaposlenih bio veoma izražen, model privatizacije imao je naglašenu socijalnu osjetljivost.

Podsjećam, svi punoljetni građani bili su uključeni u proces masovne vaučerske privatizacije, tako da je najveći broj njih učestvovao u preraspodjeli društvenog

bogastva osim metode javnog tendera i aukcije, Crna Gora je masovnom vaučerskom privatizacijom dobila preko 400 hiljada akcionara koji su imali slobodu da biraju kompanije u kojima će biti suvlasnici.

... Vlada je u uslovima ograničenih sopstvenih izvora u privatizaciji vidjela šansu za mobilisanje kapitala u rješavanju izuzetno složenih problema u poslovanju i stvaranje preduslova za sprovođenje investiciono razvojnih programa u kompanijama.

Privatizacija je bila i šansa da se kroz promjenu upravljačke i vlasničke strukture, nove investicije i savremene tehnologije kao i kroz nova tržišta stvore pretpostavke za dugoročan opstanak i razvoj kompanija. Za neke kompanije nije bilo interesovanja investitora za privatizaciju, pa su kao rezultat kumuliranih problema izostanka neophodnih investicija one propadale. Ako bi se mogli složiti da sam čin privatizacije nije garantovao uspjeh, vjerujem da je takođe, neupitno da je zadržavanje preduzeća u društvenoj svojini gotovo neizostavno vodilo u likvidaciju. Naravno, ne praviđam ni pojedinačne izuzetke od ovog pravila.

Da bi stekli realnu sliku o rezultatima privatizacije pojedinih kompanija neophodno bi bilo uporediti njihovo stanje prije i nakon privatizacije, kao i moguće alternative. Nakon privatizacije neke kompanije su postale efikasnije, neke nijesu. To je zavisilo i od kvaliteta partnera izabranih u zakonitoj proceduri, težine naslijeđenih problema, tržišnih uslova, kvaliteta proizvoda i usluga i mnogih drugih ograničenja koja su karakteristična za našu ekonomiju i ekonomiju u regionu.

Na žalost u nekim kompanijama ni privatizacijom nijesu prevaziđeni problemi u poslovanju. Želim da podsjetim, da je privatizacija u Crnoj Gori sprovedena na javan, transparentan, zakonit način, a postignuta cijena je najveća koja je mogla biti ostvarena na tržištu. U rangiranju ponuda u najvećem broju slučajeva ugovorene investicije su bile značajnije od ponuđene cijene.

Neupućeno je, ili politikansko pitanje, da li su privatizovana preduzeća obezbijedila novo zapošljavanje. Znamo da je većina državnih preduzeća u Crnoj Gori vođena ne prevashodno profitabilnošću, već željom za rješavanje izraženog društvenog problema nezaposlenosti, često sebe pretvarala u socijalne ustanove. To je bila i karakteristika većine državnih preduzeća prije prestrukturiranja i privatizacije. Podsjećam, samo Kombinat aluminijuma je zapošljavao preko 4000 radnika, iako je jasno da za proizvodnju od 100 hiljada tona maksimalno, treba 1000 radnika. U Rudnicima boksita je nekada radilo blizu 1500 radnika, danas radi 300. U Željezari je nekada radilo 7500 radnika, danas se predviđa da bi za proizvodnju od 400 hiljada tona koliko Željezara nikada u svojoj istoriji nije proizvela, bilo dovoljno 550 radnika.

Dakle, država je privatizacionim partnerima ostavila u nasleđe da obave posao optimizacije zaposlenosti što je imajući u vidu kolektivne ugovore koji su ih zatekli, bilo i teško i skupo. I to je mnogima od njih i nakon privatizacije ugrozilo opstanak i pozitivno poslovanje. Iz današnje perspektive, dakle, lako je i hvaliti i kудiti. Tradicionalno mi smo veoma sentimentalni kada govorimo o prošlosti o vrijednosti nekadašnje društvene imovine. Ubijeden sam da mnoga preduzeća, da nijesu privatizovana u ranom periodu, po vrijednosti koja se mogla obezbijediti, danas ne bi postojala. Ne bi bila sačuvana ni ona radna mjesta i nivo zaposlenosti koji danas imamo i koji tim preduzećima obezbjeđuje konkurentnost. Finalno, može se ocijeniti da je intezivna i uspješna realizacija aktivnosti u domenu privatizacije imala pozitivan uticaj na stvaranje nove privredne strukture i novog načina razmišljanja i na rast i na razvoj ukupne crnogorske ekonomije u dugom roku. Govoreći o obavezama prema državi, kao potpitanju koje ste

potencirali, mogu saopštiti da je ukupni poreski dug u iznosu od 354 miliona, koliko je iznosio na dan 31.01.2013. godine, da je kumuliran u dužem vremenskom periodu od uvođenja novog poreskog knjigovodstva do danas. Imajući u vidu činjenicu da su kod najvećih poreskih dužnika prisutni veliki problemi u poslovanju i izmirivanju obaveza, Vlada je donijela Uredbu o postupku naplate poreskih potraživanja i imovinom poreskog poveznika. Kroz ovaj dodani instrument će se postići efikasnija naplata poreza koji su značajan dio prihoda Budžetu i ne vidim u tome ništa moralno ni diskutabilno što je sugerisano u vašem pitanju, niti pak vjerujem da neka preduzeća trebaju biti drugačije tretirana od strane države samo zato što su privatizovana. Podsjetiću vas takodje da je jedna od prioritarnih aktivnosti ove Vlade analiza svih privatizacionih koncesionih aranžmana i tu aktivnost smo započeli već od prve sjednice Vlade. Efekti su danas vidljivi jer je Vlada o rezultatima analiza i preduzetim mjerama redovno informisala javnost. Apsolutno ne stoji vaša ocjena o selektivnosti u realizaciji ove politike, time nema mjesta ni vašoj konstrukciji da su neki meni bliski ljudi zbog toga pošteđeni raskida ugovora, te da je zbog toga država Crna Gora taoc takvih ličnih interesa. Bilob i dobro da ukoliko imate makar jedno takvo saznanje sa njim upoznate javnost.

Na poslednjoj sjednici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte zaključili smo da nastavimo sa preispitivanjem privatizacionih ugovora i zato mogu zaključiti da smo odlučni u namjeri da korigujemo politiku u oblasti praćenja ugovorenih aranžmana i da nećemo tolerisati kašnjenje u realizaciji ugovorenih obaveza prouzrokovanih greškom partnera, naročito imajući u vidu da im je rast investicija ključ ekonomskog razvoja i osnovna poluga za unapredjenja kvaliteta života građana. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Ovo nije do sada bili komentari i rasprava između vas dvojice ili je potrebno još?

OK. Onda će i premijer dobiti priliku da..

Samo trenutak, ako je ovo cijena da uspostavimo standard, nadam se da je mala cijena ovih 10-ak minuta.

SRĐAN MILIĆ:

Gospodine predsjedniče Skupštine, najbolje vi možete da ocijenite iz odgovora koji je uslijedio, koji je u potpunosti bio oslo, njen na ono što sam imao u obrazloženju i čak se tu konkretno pitalo dao vam konkretan primjer gdje je bila selektivnost, jeste li čuli. Čuli ste gospodina premijera, a prije toga sam rekao koja je selektivnost bila kod primjene kod Savjeta za privatizaciju. Ali, nezavisno od toga svega, pomenuli smo dosta stvari koje bi trebalo da budu aktuelne za sve nas i ovo pitanje nijesam postavio zbog vas, vi ste trenutno tu predsjednik Vlade i činjenica je da ćete imati ovakva pitanja. Ova su pitanja kontinuiteti. Imao ih je i vaš prethodnik to pitanje i opet neću komentarisati kako je to sve završeno, ali ovdje što je bitno: pomenuli ste tezu oko, da li je moralno ili nije moralno, poreza čini mi se. Pa mislim da nije moralno izaći u javnost sa povećanjem PDV na 19% a da u istom trenutku potraživanja po osnovu PDV, znači ono što država potražuje od građana je 90 mil. eura što znači, ne od građana nego od firmi izvinjavam se, što znači da ćemo mi da oporezujemo dodatno one koji plaćaju a one koji nijesu platili ovih 90 miliona evra ćemo da kažemo kao i u ovom izvještaju koji je došao od Poreske uprave, da nije nam to moguće naplatiti, odnosno kroz ovu Uredbu koju ste pomenuli, a i nju sam tražio kroz dokumenta i dobio sam, vi konstatujete ako se

pokaže to ispravnim onda ćete produžiti rok za kojim bi se firme prijavljivale za plaćanje poreza svojom imovinom.

S druge strane kažete da ćete preispitati koncesije zbog toga što imamo problem sa fiskalnom disciplinom, a podsjećam vas da na današnji rad se duguje budžetu Crne Gore 17 miliona evra od koncesionara. Šta je problem da mi u ovom odgovoru, biće 1. jula, nije mi problem, čekaću 1. jul da mi dostavite imena ovih firmi, ali pitam vas da li su te firme upravo bili pobjednici ovog procesa tranzicije, ove koje duguju za PDV, ove koje duguju za koncesije. Na kraju krajeva, imate jedan element koji vjerujem da vi niste vidjeli kada ste poslali ovaj odgovor na pitanje, a kaže se - porezi i doprinosi na lična primanja. Gospodin je pomenuo poreze pa nadam se da ne izlazim iz teme u tom dijelu, gdje se kaže da...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Gospodin je premijer.

SRĐAN MILIĆ:

Premijer, gospodin premijer da, gospodin premijer je pomenuo, što bih radio da Vi niste tu, stalno bih griješio, ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ipak griješite.

SRĐAN MILIĆ:

Da. Po osnovu poreza i doprinosa u Poreskoj upravi je evidentirano da se potražuje 203. 828.000,00 evra, pa se konstatuje da je zahvaljujući starom informacionom sistemu to nerealno i da je realno 119. miliona evra. Ovdje se konstatuje još nešto što je, moram da priznam, problem za državu Crnu Goru da od 1.1.2011. godine funkcioniše novi sistem, informacioni sistem, za poreze i doprinose i lična primanja, ali je još uvijek nedovršen projekat. Pitam vas, a od kada mi imamo Ministarstvo za informaciono društvo? Mi Ministarstvo za informaciono društvo imamo sigurno prije jedno četiri - pet godina, ali imamo problem... Koliko?(Upadica) Izvinjavam se za ovu kvalifikaciju, nije krivo Ministarstvo za informaciono društvo, ali pitam da li je moguće da u državi u kojoj po ovim podacima, znači ovi podaci nijesu tačni, i nije 350 miliona evra potraživanje poresko, nego je veće predsjedniče Vlade. Samo vi sami kroz ovu informaciju ođe priznajete da nimate sve te podatke i kada govorite o sivoj ekonomiji, kada govorite o nedostatku podataka, prvo gdje moramo da riješimo problem je predsjedniče Vlade unutar Vlade da biste imali sve informacije o otme ko duguje i koliko duguje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislio sam da ćete vidjet sa ove dobre strane ovu čitavu stvar, na primjer činjenica da ćemo naplaćivati u imovini poreske obaveze znači da ćemo dobiti mi onu zemlju po 3 centa, što znači da kada budemo naplaćivali porez da ćemo je obračunati po 3 centa. To pogledajte sa dobre strane i dobićemo 14 miliona sa po 3 centa.

Izvolite predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedniče Parlamenta.

Evo, da odgovorim na ova dopunska pitanja gospodina Milića.

Znači, moram da priznam moguće da nijesam dovoljno pažljivo oslušao da kažem onu buicu podataka koje je gospodin Milić iznio u obrazloženju nepostavljenog pitanja, ali razumio sam sada da je tamo neki podatak koji upućuje na selektivan pristup u analizi privatizacionih i koncesionih ugovora. Pažljivo ću to pročitati, ono što želim da zbog Parlamenta i javnosti kažem - ne postoji selektivnost. Svaki ugovor u oblastima koji su do sada analizirani, analiziran i prema svakom problemu koji su se ukazao u implementaciji ugovora je preduzet apsolutno principjelan korak. Korak kojeg možemo obrazložiti i u Parlamentu i u javnosti kada god za tim bude postojalo interesovanje. Donijeli smo, kao što znate, odluke o raskidu jednog broja aranžmana u oblasti turizma, donijeli smo preporuke drugima koji su nadležni za raskid ugovora, kada krenu u raskid ugovora i donijeli smo odluke o raskidu jednog broja koncesionih aranžmana uglavnom u oblasti šumarstva i drvoprerade. Kao što sam kazao, već smo najavili da nastavljamo dalje sa analizom drugih oblasti, to je politika koju će Vlada voditi tokom sve četiri godine, da ćemo analizirati svaku oblast i da ćemo se u odnosu na svaki konkretan slučaj odnositi veoma principjelno. Dakle, nema selektivnosti i nema opasnosti da će država biti zarobljena ličnim interesima privilegovanih partnera zbog bliskošću sa Vladom ili predsjednikom Vlade.

Postavili ste, opet, pitanje je li moralno ili nije moralno povećavati PDV sa 17 na 19%. Dakle, možemo naravno tom pitanju pristupiti sa moralnog stanovišta. Ono što je potpuno jasno da je to fiskalno, finansijski, ekonomski gledano nužno i o tome sam već više puta govorio. Mi imamo jednu prazninu u javnim prihodima koju prethodnih godina nadoknadjujemo zaduživanjem u inostranstvo. Naša procjena je da ne treba ulaziti u novo zaduživanje, nego da treba iskoristiti rezervu koju imamo u svom sistemu. Tu rezervu smo nerado počeli da koristimo, nijesmo je sada identifikovali, znali smo da su naše poreske stope niže u odnosu na druge države, to smo namjerno radili da bismo Crnu Goru očuvali kao investiciono inspirativnu destinaciju za investitore. Medjutim, to možete raditi u regularnim vremenima. Tada kada zatraje ovako dugo, kao što traje, dada proizvodi deficit u javnoj porošnji, kada taj deficit nekako morate namirivati i onda to možete da uradite na jedna od dva načina. Da se dalje zadužujete ili da povećate poreske stope i pokušate kroz sređivanje stanja na području sive ekonomije organizovati ekonomiju i stvoriti uslove za regularno ubiranje prihoda. Pogrešno ste zaključili da će biti amnestiran bilo ko ko nije platio PDV- e ili bilo koji drugi dio poreza. Oni će morati da plate porez, zbog toga smo donijeli uredbu kojom smo proširili instrumentarij za naplatu poreza na imovinu, oni koji ne budu imali ni imovinu ili im je ta imovina već opterećan hipotekama, logično ići se u likvidaciju. Tada ćemo zaista ostati bez prihoda, ali ćemo ostati i bez iluzije da imamo kompanije koje rade a u sutšiti riječ je o kompanijama koje su faktički bankrotirale.

Dozvolite da još jednom samo kažem, da kada ste pomenuli koncesije, pomenuli ste da smo predlog za raskid koncesije ili odluke o raskidu određenih koncesionih angažmana donijeli iz fiskalnih razlog. Ne. Ovdje sam i 4. decembra i u više navrata kazao, dakle, koncesije su aranžmani koje smo sklopili sa određenim partnerima za korišćenje određenih državnih dobara. Ako se ta državna dobra loše koriste, onda smo smatrali da treba raskinuti aranžmane, da treba kroz transparentne procedure pronaći nove partnere koji će te resurse privesti namjeri i stvoriti uslove za novo zapošljavanje i za stvaranje većeg društvenog proizvoda.

Mislim da sam odgovorio na sva vaša dopunska pitanja, zaključno sa ovim. Znaite, na nivou onog što su naše tehnološke i kadrovske mogućnosti mi smo došli do ovog nivoa za poraživanja kojeg imamo u odnosu na poreske obveznike. Vi mislite da ima i više od toga. U redu, vjerovatno će nam vrijeme koje je pred nama pokazati da li postoji još neke rezerve. Nama se čini da bez isčekivanja da utvrdimo finalni saldo treba na ovaj način koji smo kazali pristupiti naporima da se pokušaju ubrati poreski prihodi od poreskih dužnika i da se stvore uslovi za regularno poslovanje na crnogorskom tržištu. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Uspjeli smo da dođemo do standarda za postavljanje pitanja i odgovora iz nekoliko pokušaja, ali idemo dalje. Sledeći je kolega Borislav Banović, nadam se da će i na osnovu iskustva biti precizan i razdvojiti pitanje od obrazloženja. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala predsjedniče. Mene vazda zapadne da postavljam pitanje poslije neke manje svađe,...bilo da se krene od manjih ka većim, ne od većih ka manjim Klubovima, od prilike nam je tu mjesto i meni kao šefu kluba, ali to ne smeta da porazgovaramo o temi koju sam ja delagirao za ovaj današnji sastanak.

Moje pitanje uvaženom premijeru Đukanoviću glasi;

Da li postojeći zakon, prije svega oni koji definišu zaštitu i prava potrošača i opštu bezbjednost proizvoda omogućavaju suštinsku efikanu zaštitu prava crnogorskih građana u skladu sa evropskih normama u ovoj oblasti? Da li inspekcijski organi u okviru svojih nadležnosti obezbjeđuju odgovarajući kvalitet roba i usluga i adekvatnu zaštitu potrošača? U najkraćem, da li je država uradila sve što treba u smislu normativne i suštinske zaštite građana Crne Gore u ovoj oblasti.

Da napomenem, možda sam trebao na početku, ...istog pitanja poput ovog sam postavio tačno prije mjesec i 10-ak dana. Ono je bilo postavljeno ministru ekonomije. Bilo je sažeto u jednom odgovoru na to pitanje sam dobio danas neposredno pred početak ove sjednice, ali sama činjenica da donekle nijesam zadovoljan tim odgovorom tada i ovim, nije osnovi povod da ponovo postavim pitanje, nego zato što mislim da ste kroz ovu oblas prelamaju sve drgue oblats evropskih integracija, tj. našeg ukupnog društvenog i političkog života.

Poglavlje 23 i 24 i poglavlje 8 o konkurenciji i tržištu i poglavlje ne znam koje o školstvu koje smo zatvorili upravo i ... preporuka eksperata Evropske unije jeste da mi u svoje školske programe unesemo za đake da ih učimo šta znači da imaju pravo na to što njihovi roditelji plaćaju. Da već tu svijest razvijamo i u tom periodu. Dakle, kroz ovo pitanje se kroz ovu oblast, kroz ovu temu prelama čini mi se ukupan taj naš odnos, kroz ovaj odnos koji se stvara između kupca, između proizvoda i cijene tj. novca koji taj kupac daje za taj proizvod. Tu se sažimaju mnoge stvari, sposobnost, volja naše administracije, i pitanje korupcije, i pitanje konkurencije, i pitanje tržišta, i pitanje inspekcije i tužilaštva i sudstva i na kraju tu se svodi pitanje i odnosa građana i države.

Neću čitati obrazloženje, jer u obrazloženju nema ništa posebno u odnosu na ovo što bi sada prokomentarisao, ako mogu da iskoristim, neću postavljati nova pitanja da bih pokušao da ovu praksu zaista svedemo na način koji odgovara najbolje svima.

Citiraću početnu rečenicu i završnu rečenicu iz Izvještaja Evropske komisije za 2012.-u godinu u odnosu na ovu oblast. U početnoj rečenici se kaže da je ostvaren izuzetan napredak u oblasti zaštite potrošača, a u završnoj rečenici se kaže, sve ukupno gledano pripreme, ja bih tu dodao i promjene u ovim oblastima se realizuju skromnim tempom. Da se razumijemo, stanje u regionu nije bolje. ... medije ovih dana i internet i u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini i u Srbiji, gotovo istovjetni su problemi u svim oblastima i po pitanju hrane, i po pitanju goriva, i po pitanju drugih proizvoda i u uslugama, takođe, imaju vrlo velikih problema u odnosu kvaliteta tih proizvoda, kvaliteta tih usluga, deklaracije i standarda tih proizvoda i onoga što se plaća, što građani plaćaju za to. Mi nijesmo u tom smislu izuzetak, ali ... mi pa da se bavimo nama i da pokušamo da ono što je kod nas unaprijedimo da dođemo do odgovarajućih rezultata.

Dada smo kod zakona, očekujemo u prethodnom odgovoru koji je dao ministar, zakone, pretpostavljam, u nacrtu, novi Zakon o zaštiti potrošača, ne znam da li ga je Vlada usvojila, u Parlament nije stigao. To što je trebao da bude u aprilu po planu nije mnogo važno, mjesec dana našim uslovima i da dođe u Parlament, da je stigao vjerovatno bi i mi kasnili ovdje tih mjesec dana, dakle, to nije prigovor, ali jeste prigovor što mislim da smo i po postojećem zakonu i po postojećim programima za ... programima za zaštitu potrošača i godišnjim mogli da uradimo više. Dakle, mogli smo da uradimo više da se crnog brašno i crni hleb, bude crni hleb od crnog brašna, a ne crni hleb od bijelog brašna koje je obojano, da imamo gorivo naftu koja je 95, 96, 93 oktana i koja je plaćena po toj cijeni a da se vozimo sa njom 100 kilometara, a ne da se vozimo sa njom 80 kilometara. Mogli smo mnogo drugih stvari da uradimo i možemo da uradimo, da te stvari dovedemo u red da i građani i država nijesu na gubitku. Jer sam siguran u ovoj oblasti imaću priliku sutra sa ministrom, opet sam to pitanje, ali specifikovano za oblast nafte i naftnih derivata postavio, da bi te uštede za državu bile samo, da dobijamo naftu i naftne derivate od odgovarajućeg kvaliteta, kakve bi trebalo i za cijenu koju plaćamo kao druge evropske zemlje jednaku ili veću čak od nekih, da taj kvalitet bude takav da bi ušteda države bila 10-in miliona. Dakle, ne bi uvozili, ne bi imali taj defisit platini, a uštede građana bi svakako bile takođe jasne.

U svim oblastima imamo takvih prijera, gospodine ... vi ste toga svjesni kao i svi mi, i u telekomunikacijama ima takvih upozorenja, ima u oblasti građevinarstva, popadaju fasade pa se poslije sporovi vode. Dešava se majstori pogriješe, ali da vidimo ko je kriv, ko šta plaća i ko za šta odgovara. Imamo i u taksi prevozu, vidimo po medijima da od Budve do Bečića prevoz je...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Drugi put krenite tamo gdje nemamo pa ćete brže završiti.

BORISLAV BANOVIĆ:

...bjim se da ću morati da završim ovako kako je gdje imamo problem. Dakle, to bi bila suština mog pitanja i molba da se tome posvetimo što više, jer zaista mislim da je to ključna oblast naših budućih koraka, našeg života a onda i u evropskim integracijama. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala poslaniče Banovću.

Predsjedniče Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Banoviću, kao što zante i to ste više puta potencirali tokom, rekao bih vrlo ispravne inicijativnosti na ovu temu prema Parlamentu i prema Vladi. Važeći zakonodavni okvir u Crnoj Gori u oblasti zaštite potrošača i opšte bezbjednosti proizvoda čine Zakon o zaštiti potrošača i Zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda. Pored ovih prava potrošača u pojedinim oblastima predmet su i uređenja i drugih zakona, da ih sada ne nabrajam. Zakon o zaštiti potrošača kao krovni zakon i zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda u značajnoj mjeri su usaglašeni sa relevantnim zakonodavstvom Evropske unije koje je bilo na ..... u vrijeme njihovog donošenja. Ovim zakonima stvoreni su neophodni preduslovi za adekvatno informisanje potrošača osnovnim pravima vezani za zadovoljenje osnovnih potreba pravo na bezbjednost na informisanjem, pravo na slobodan izbor, pravo da se čuje glas potrošača, pravo na obeštećenje, na obrazovanje potrošača, pravo na zdravu životnu sredinu kao i definisani zahtjevi koje u pogledu bezbjednosti moraju da zadovolje proizvode koje se plasiraju na tržištu Crne Gore, i stim u vezi obaveze potrošača i distributera, proizvođača ili distributera izvinjavam se. Na taj način u značajnoj mjeri obezbjeđena je efikasna zaštita potrošačkih prava. Zakonom u opštoj bezbjednosti proizvoda definisanje crnogorski sistem za brzu razmjenu informacija opasnim proizvodima, sistem funkcionise u skladu sa uredbom o načinu razvojene informacije u proizvodima koji predstavljaju rizik. Naime osjek za tržišnu inspekciju Uprave za inspekcijske poslove kao kontakna tačka sistema od 2010. godine, prati podatke opasnim proizvodima koji se nedeljno objavljuju u bazi podataka rapek sistema, provjerom eventualnog prisustav istih na tržištu i razmjenu informacija o tome sa Upravom carina. Na osnovu uvida u bazu podataka Evropskog rapek sistema, i baza podataka o opasnim proizvodima država iz okruženja kontakt tačka u saradnji sa koordinatoroma područnih oblasti u Tržišnoj inspekciji i drugim nadležnim inspekcijama, jednom sedmično predlaže širu listu opasnih proizvoda za praćenje.

U toku 2012. godine, tržišna inspekcija u oblasti zaštite ekonomskih interesa potrošača izvršila je ukupno 7.446 inspekcijskih pregleda. Tom prilikom utvrđeno je ukupno 5.146 nepravilnosti od čega 4.800 u redovnom nadzoru, 248 po nalogu uglavnom inspektora i 107 po žalbama i inicijativama drugih. Na području bezbjednosti proizvoda u 2012. godini, izvršeno je ukupno 3.511 inspekcijskih pregleda, od čega 696 u proaktivnom i 2.815 u reaktivnom nadzoru. U proaktivnom nadzoru 2012. godini, je pronađeno 12.530 komada opasnih proizvoda, od čega se ozbiljnim rizikom 9.561 komada opasnih proizvoda, dok je pronađeno 2.969 komada opasnih proizvoda koji nijesu sa ozbiljnim rizikom, naloženo je povlačenje i trajno zabranjen promet za 9.750 komada opasnih proizvoda privremeno je povučeno sa tržišta 2.780 mjera opoziva izrečana za 20 komada proizvoda. U reaktivnom nadzoru 2012. godine, pronađeno 118 komada opasnih proizvoda po izvještajima rapeks, 14 komada proizvoda sa ozbiljnim rizikom po obavještenju Uprave carina, pet komada proizvoda sa ozbiljnim rizikom po informacijama iz drugih izvora 99 komada opasnih proizvoda, koji nijesu sa ozbiljnim rizikom. Naloženo je povlačenje i trajno zabranjen promet za 31 privremeno je povučen iz prometa 87 komada proizvoda. U pravcu kvalitetnijeg i efikasnih sprovođenja na tržišnog nadzora Vlada je 2010. godine, formirala koordicionalno tijelo za tržišni nadzor koga čine prestavnici organa tržišnog nadzora to jeste inspekcije, Uprave carina i osjeka za infrastrukturu kvaliteta Ministarstva ekonomije, koordinaciono tijelo za tržišni

nadzor godišnje priprema i dostavlja Vladi izvještaj sa predlogom stanja ocjenu i predlogom mjere u oblasti tržišnog nadzora. Ministarstvo ekonomije do sada pripremilo, a Vlada usvojila tri nacionalna programa zaštite potrošača sa akcionim planovima koji su se odnosili na određeni vremenski period. Trećim programom koji se odnosi na period dvanajst na petnajsta predstavljani su izazovi sa kojima se Crna Gora suočava u procesu napređivanja prava potrošača i njihove zaštite i samim tim ispunjavanju standarda Evropske unije. Kako je zakonodavstvo EU u stalnom razvoju Vlada Crne Gore, preko Ministarstva ekonomije i drugih nadležnih organa kontinuirano prati te promjene, i shodno tome pokreće usaglašavanje nacionalnog potrošačkog zakonodavstva polazeći od potreba Crnogorskih potrošača i prioriteta koji se definišu kroz komunikaciju sa Evropskom komisijom.

Sledeći prethodnu parlamentarnu proceduru se nalazi Zakon o potrošačkim kreditima koji u potpunosti prenosi EU direktivu o potrošačkim kreditima i koji će prvi put u Crnoj Gori ovu oblasti urediti na cjelovit način, što će omogućiti ista prava potrošača kao u zemljama članicama Evropske unije. U skladu sa programom Vlade za 2013. godinu, novi Zakon o zaštiti potrošača biće upućen na razmatranje i utvrđivanje do kraja drugog kvartala. Takođe u izradi su i predlozi novih zakona opšte bezbjednosti proizvoda sa Zakonom o nadzoru na tržištem i Zakonom o zabrani obmanjujućeg oglašavanja pružanje usluga i prodaje proizvoda koji su predviđeni programom rada Vlade sa četvrti kvarta 2013. godine. U okviru projekta ipak 2010. godine, priprema se centralni informacioni sistem za praćenje žalbi potrošača sa centralnom tačkom čiji članovi će biti inspekciji i drugih institucija nadležna za zaštitu potrošača uključujući organizacije potrošača to će potrošačima olakšati da prijave svoje probleme, a nadležnim organima i institucijama omogućiti lakše upravljanje žalbama i krajnje omogućiti potrošaču da blagovremeno dobije povratnu informaciju iz postupka pokrenutog po njegovoj žalbi. Uprava za inspeksijske poslove polovinom aprila uspostavljen je Kol centar, na koji građani mogu prijaviti besplatno sve nepravilnosti i takve probleme prilikom kupovine roba i usluga. Takođe, na internet stranici Uprave za inspeksijske poslove i Tržišne inspekcije objavljuju se podaci opasnim proizvodima nađenim na tržištu, a mogu se postaviti i pitanje i prijaviti nepravilnostima na tržištu.

Gospodine Banoviću, iz prezentacije koju ste čuli jasno Vam je da radimo puno na uspostavljanju dobrog normativnog okvira i dobro institucionog razvoja države Crne Gore, da može na nivou Evropskog standarda u perspektivi garantovati zaštitu interesa potrošača. U kojoj mjeri smo uspješni vjerovatno u onoj mjeri koji su crnogorski kapaciteti u ovom trenutku dovoljni da odgovore na ove i sve druge izazove sa kojima se crnogorsko društvo suočava. Dakle, najtačnije ću reći ako kažem da je ovo jedna oblast koju razvijamo, u kojoj dostižemo standarde i vjerujem da ćemo sa svakim sledećim danom iskustva u nezavisnoj državi Crnoj Gori ostvarivati sve veću sposobnost i sve veće kapacitete da na bolji način zaštitimo pravo potrošača u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Banoviću želite li komentar.

Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Slažem se sa Vama gospodine Đukanoviću, da se ulažu značajni napori poboljšanju sa stanjem u ovoj oblasti, i da su ovo normativni i ..... u smislu ti napori vidljivi da postoje i tijela, ali mislim da ćete se Vi složiti samnom da je vrlo važan taj politički taj voljni momenat i da je koji ste iskazali u odgovor na prvo pitanje ta politika Vlade i želja Vladi, pritisak Vlade da se popravi stanje u poreskoj oblasti i ovoj fiskalnoj oblasti radom svih tih nadležnih u nizu institucija dala efekte i daje efekte tako ste mi odgovorili, i dio je već u odgovoru i u ovom smislu što je dao ministar u martu i Vi sada dio tih podataka ponovim. Upravo tu kažem da ima još prostora da se samo kroz to kroz postojeću normativnu, kroz postojeću strukturu institucija sa više rada i više odgovornosti, više praćenja toga od strane nadležnih porhitarhiji pa sve do vas da se mogu postići mnogo bolji rezultati. Što se tiče ... nadam se da će upravo sva ta reorganizacija inspekcijских službi doprinijeti da se ne prenosi nadležnost kao što se znala prenijeti, kad se javljaju građani na primer za gorivo nije to naša, mi ispitujemo samo ekološki sastav da li ima toliko sunpora, koliko ove materije, toliko ove materije mi ne ispitujemo snagu oktana, kvaliteti i energiju koja to govori .... i onda se to presipa sa jedne na drugu instituciju dok onom potrošaču ne dosadi i digne ruke od toga. U tom smislu je naravno značajno i svijest svih nas i potrošača i građana što ste govorili takođe u odgovorima na nekih od prethodnih pitanja, ali je potrebna ta svijest prvo danas kad već nijesmo mi kao društvo u cjelini, da nas sada administracija kao ona uči pravilima i redu, a mislim da bi to trebali i sami dobavljači i potrošači, pitanje šta uvoze oni koliko oni znaju naši uvoznici koji prave od nekih polu proizvoda kasnije proizvode za nas ili koliko oni znaju na primer jeli dekorisana cijena goriva, jeli dekorisana brašna jeli takva kakva nije, može li tu da se pomogne imamo odgovarajuće laboratorije i službe koje sve to mogu brže da odgovore i u tom smislu su zaista ti ponavljam još jednom dodatni napori vrlo bitni. I dobro je ovo za Kol centar i sve ostale, bih Vas zamolio da na ove i na slične odgovore u buduće evo vraćam se na one metadološke pitanje našem radu, da osim ovog kao što je sad dijelom, ponovljeno iz ranije da Vam daju najsvežije podatke, bilo bi mi interesatno čut koliko je taj Kol centar dobio poziva, na koliko je prosljedio i što su po tome uradili za tih mjesec dana, mislim da tu moramo biti malo ažurniji onda bi vidjeli jeli ta svijest raste ili ne raste, onda bi vidjeli da li Ministarstvo treba da objavljuje oglase na televiziji svaki dana još da postoji taj Kol centar i da građani se javljaju.

Dakle, moramo malo brže da regujemo na sve one dnevne probleme sa kojima se u društvu suočavamo, a za to ponavljam administracija je prva koja treba da reaguje. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imate li potrebe

Hvala predsjedniče Vlade.

Sledeći na redu je predstavnik Pozitivne Crne Gore, poslanik Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.Poštovanje svima.

Prvo ću pročitati, preciznosti radi, pitanje postavljeno premijeru.

"Molim Vas da objasnite kojom ekonomskom vizijom se rukovodila Vlada prilikom nedavnog sklapanja Sporazma o izmirenju obaveza Novinsko izdavačko preduzeće

"Pobjeda" prema državi? Da li imate za cilj prestruktuiranje, prodaju ili likvidaciju ove kompanije?

Nadam se da sam pogodio temu. Obrazloženje.

Pomenutim sporazumom sklopljenim u aprilu tekukće godine "Pobjeda" AD kompanija u većinskom vlasništvu države Crne Gore, za 4,8 miliona eura, prodao je državi Crnoj Gori, odnosno Vladi, zgradu u Podgorici kako bi država dio od tog novca namirila obaveze "Pobjede" AD po osnovu poreza i doprinosa u iznosu od 2,8 mil. eura a preostala 2 miliona Vlada će platiti do kraja godine.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

Znam da vam djeluje javnosti vjerovatno zbunjujuće obrazloženje ali biće prilike da razjasnimo o čemu se ovdje radi.

Prije nego što bih objasnio malo šire ovo pitanje, dvije uvodne napomene.

Da kažem da ovo pitanje nema nikakvih dodirnih tačaka sa uređivačkom politikom "Pobjede", nešto što mene potpuno bih ostavio po strani i nešto što apsolutno nije uticalo na način, odnosno na ovo psotavljeno pitanje. Zanimariću i obavezu Vlade da privatizuje "Pobjedu", kako već godinama je trebalo, i zanemariću i jezik na kome se štampa, je li ćirilica ili latinica, potpuno mi je sve jedno.

Dakle, izabrao sam pitanje kao studiju slučaja ili case study koja jasno pokazuje neodgovoran odnos Vlade po pitanju upravljanja kompanijom u državnom vlasništvu. Da vas sve podsjetim 86% akcija posjeduje Vlada.

Nekoliko cifara iz bilansa stanja, bilansa uspjeha, bolje reći bilansa neuspjeha, kako funkcioniše ova kompanija. Recimo da samo u prethodne tri godine ova kompanija je napravila 8,6 miliona eura gubitka, po godinama 2010. 4,35 mil., 2011. godine 1,8 mil, 2012.godine 2,5. Sve zajedno za posljednjih nekoliko godina trenutno stanje je 24 miliona kumuliranog gubitka je u "Pobjedi". Dugoročne obaveze 4,4 miliona, kratkoročne obaveze 8 miliona, garancije je Vlada izdala u vrijednosti 6 miliona ovoj kompaniji. Možemo otvoriti temu garancija danas, bojim se da će biti malo vremena, svakako sam uputio poziv za kontrolno saslušanje ministru kulture čije je ovo nadležno ministarstvo, a vjerujem da ćemo o tome otvoriti i širu priču. Ova kompanija duguje 2,8 miliona obaveza Poreskoj upravi.

Dakle, sve u svemu bilans stanja ove kompanije je negativan kapital od 6,7 miliona eura a podsjetiću vas, odnosno za one koji ne znaju reći da je osnovni kapital 18 miliona. Dakle, takvim upravljanjem ova kompanija je došla u negativan kapital u minus 6,7 miliona eura, a svakome pa i laiku ne mora da bude ekonomisti je jasno šta to znači.

Nemate izgovor zbog neodgovornog vlasnika. Vi ste vlasnici, Vlada svo vrijeme, većinski. Nemate izgovore u vidu ekonomskih sankcija 90-ih, ili trenutne svjetske ekonomske krize. Nemate izgovora, nema nekog značaja "Pobjede" u bruto društvenom proizvodu, jer nema izvoz, nema je ni tu, pa i to zanemarimo i te odgovore. Jeste jedina brig a 200 zaposlenih, slažem se potpuno, o njima treba brinuti na sve načine.

Sklopili ste sporazum, mnogima nije jasan pa ni menim, hoću da pokušam da razjasnim danas o čemu se tu radi. Kupovina zgrade, zgrada je bila neka ekonomska vizija, da li to vodi ka prestruktuiranju kompanije, da li imate namjeru da prodate kompaniju, da li imate namjeru da likvidirate "Pobjedu".

"Pobjeda" u ovom momentu nema imovine. Prodali ste, kupili ste zgradu, od prodaje nema ništa. Ne znam šta hoćete da prodate, pošto je i dalje u planu privatizacija koliko znam odluka o tenderu "Pobjede". Tradicija se ne prodaje u

ekonomiji, tradicija se koristi samo kada nemate ni jedan ekonomski argument, onda se pozivate na tradiciju. "Pobjeda" nema neki brend, nema niku... , čak i u bilansima je nula.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, biće prilike.

Predsjedniče Vlade Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Bojaniću, Vlada Crne Gore, na sjednici od 21. februara 2013. godine je dala saglasnost za zaključenje sporazuma o izmirenju obaveza prema državi Crnoj Gori i ovlastila ministra finansija da u ime Vlade potpiše taj sporazum. Navedeni sporazum je osnov za naplatu poreskih potraživanja koje je Akcionarsko društvo "Pobjeda" Podgorica, po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica, doprinosa za obavezno osiguranje zaposlenih i druga lična primanja, kao i po osnovu poreza na dodatnu vrijednost imala prema državi u iznosu od 2 miliona i 800.000 eura. Zaključenjem navedenog sporazuma država je, kao povjerilac, prvenstveno ostvarila naplatu značajnog iznosa poreskog duga putem preuzimanja imovine. Kako je na osnovu Sporazuma o izmirenju obaveza prema državi Crnoj Gori zaključen i ugovor o prenosu prava svojine između AD "Pobjeda" iz Podgorice i Vlade Crne Gore, preciznije Ministarstva finansija, država je postala vlasnik vrijedne nepokretnosti na atraktivnoj i urbanizovanoj lokaciji koju može koristiti za različite namjene, za smještaj državnih organa, što će značiti umanjenje troškova po osnovu zakupa ili za ostvarivanje komercijalnih efekata putem valorizacije ove zgrade.

Nadalje, sporazumom i ugovorom je osim prenosa prava svojine regulisana i dinamika isplate razlike između procijenjene vrijednosti nepokretnosti i utvrđenog iznosa poreskog duga. Na ovaj način je definisano rješenje jednog od ključnih socijalnih problema koji su dugo vremena opterećivali poslovanje ovog preduzeća. Podsjećam, takodje, da je preduzeća AD "Pobjeda" Podgorica, na osnovu odluka Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte obuhvaćeno planom privatizacije za 2013. godinu koji je objavljen u "Službenom listu Crne Gore" broj 10/13. I da ne ostane prećutano, naše neslaganje, dakle, moje uvjerenje je da je "Pobjeda" jedan od malobrojnih crnogorskih brendova sa dugom tradicijom, pa je Vladu i to, pored obaveze odgovornog vlasničkog odnosa, opredijelilo za ulazak u ovaj aranžman. Smatrali smo da u vremenu koji je od strane svih relevantnih društvenih činilaca potencirano pitanje važnosti medija za dalju demokratizaciju crnogorskog društva, Vlada kao odgovorni subjekt u ime većinskog državnog vlasništva treba da uloži dodatni napor i pomogne da se očuva perspektiva ovog najstarijeg novinsko-izdavačkog društva u Crnoj Gori.

Još dvije dopunske informacije kao odgovor na komentar u vašem obrazloženju. Citirali ste nekoliko podataka koji se tiču poslovnih uspjeha i neuspjeha "Pobjede" u prethodnom periodu. Pitali ste se i šta je uzrok da li je u pitanju neodgovorno upravljanje od strane većinskog vlasnika, naravno uvijek možemo i moramo se prevashodno okrenuti toj adresi, ko god da je na toj adresi, u ovom slučaju je država. Mislim da je u slučaju "Pobjede" riječ o dva problema o kojima smo govorili kroz odgovore na neka od prethodnih pitanja. U prvom dijelu, riječ je o prezaposlenosti, predimezioniranosti radne snage u "Pobjedi", problemu sa kojim se "Pobjeda" suočava do današnjeg dana i kada sam kazao da smo iz ovog viška koji će "Pobjeda" prihodovati kroz prodaju zgrade

stvorili uslove da se riješi jedan težak aspekt u poslovanju "Pobjede", mislim prije svega na to, da su stvoreni uslovi za optimizaciju zaposlenosti koji će dovesti "Pobjedu" u tržišno ravnopravan položaj sa drugim subjektima.

Drugi problem koji smo, takođe, danas apsolvirali je nelegalnost poslovanja na tržištu, za razliku od privatnih kompanija u ovoj oblasti koje su kao što znamo a to možemo čuti i kroz pojedinačna iskustva ljudi koji rade u tim kompanijama se uglavnom dovijala, tako da snize troškove radne snage, tako što bi najčešće isplaćivali zagarantovanu platu a sve ono što su davali izvan zagarantovane plate su isplaćivali u gotovini. Pobjeda je morala kao državno preduzeće da radi onako kako je to u skladu sa zakonom. Naravno, ne žalim se zbog takvog rada Pobjede, samo potvrđujem odlučnost da i ostale, i u ovoj, i u drugim oblastima, uvedemo u regularni okvir poslovanja. Napokon, naravno da parlament ima mnogo nadležnosti, a jedna od nadležnosti je da cijeni kvalitet rada Vlade u raznim prilikama, ali neke od tih prilika su upravo kroz usvajanje Završnog računa budžeta. Vlada tokom godine ima mogućnosti da povlači ovakve poteze i to je u domenu i nadležnosti izvršne vlasti, a Parlament je uvijek kada govori o Završnom računu u prilici da kaže da se ne slaže sa takvim trošenjem budžetskih sredstava i da pozove Vladu na odgovornost.

Smatram da je Vlada po procjeni naše odgovornosti postupila ispravno, da je doprinijela očuvanju šanse za Pobjedu i na taj način očuvanju jednog od rijetkih nacionalnih brendova, kao što sam kazao, i očuvanju snažnije konkurencije na tržištu štampanih medija u Crnoj Gori, a na parlamentu je da ocijeni da li je saglasan sa takvim Vladinim pristupom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem na ovom odgovoru. Mogu reći sada da ste me opet zbunili. Prvo ste me zbunili ovom kupovinom sami od sebe, odnosno zgrada Vlade od Pobjede, ali dobro. Sada mi je još dodatno nejasno, maloprije ste, prije deset minuta, govorili da privatizacija donosi efikasnosti, a sada odjednom pravite probleme, privatne firme maltene ne posluju u skladu sa zakonom, pa sada ove državne posluju. Čini mi se da ste se malo izgubili u tim objašnjenjima, ali dobro, neka bude tako.

Meni i dalje nijeste odgovorili na ono što sam pitao. Dva puta ste vi već radili konverziju duga akcijski kapital, dva puta ste opraštali Pobjedi. To je tačno. Sada treći put prebijate 2,8 miliona eura duga. Nijednom nijeste rekli ko je dozvolio 2,8 miliona eura duga Pobjedi prema državi. Zašto ste to dozvolili? Dvjesto i nešto ima sada zaposlenih, bilo je prije četiri, pet godina. Znali ste i tada, trebali ste reagovati. Pustili ste da se napravi 24 miliona eura i to nije tako davno. Pobjeda je krajem 90-ih imala novca i i te kako funkcionisala dobro, čak je imala i viška za plasman finansijski. To je sve u nekoliko zadnjih godina, samo ove tri godine devet miliona i nešto.

Zaboravili ste da kažete garancije šest miliona, ko će to da plati. Sve i da prodate Pobjedu, naravno zgradu nećete, prodaćete Pobjedu, ako i nađete nekoga da je plati, treba da mu date šest miliona ovog negativnog kapitala, pa da je on kupi. To je logika, to je računica. Možemo mi kvalifikacije kakve god, znam da ne volite te političke kvalifikacije, ne volim ni ja, evo cifre, recite mi kome ćete da prodate kompaniju koja

nema imovine, a ima negativan kapital od 6,7 miliona eura. Alhemičar to ne bi napravio, ali dobro. Bilo je stvari koje ste stvarno sproveli, svaka čast, moguće je i ovo.

Opet podvlačimo crtu, po ko zna koji put vi podvlačite crtu. To što je bilo bilo je, hajmo sada ispočetka. Opet ćemo mi da platimo šest miliona, platili smo milione i milione, uvešćemo neku taksu na Pobjedu, vjerovatno jedan euro, dva. Čitali, ne čitali Pobjedu mi ćemo da plaćamo tu Pobjedu svako jutro. Očigledno je to namjera, ne vidim drugo. Postali ste premijer za nekoga mekoga srca, a za nekoga tvrdog. Meki ste prema zaposlenima Pobjede, KAP-a i ostalih, još mnogo je firmi, da ne nabrajam. Juče smo čuli iz ovih skupštinskih klupa od vašeg ministra iz vaše Vlade, koji je pokazao veliku žustinu i hrabrost prema dvije zubarke koje su prikazale nešto veću platu, vjerovatno, nego što realno primale i najavio krivične prijave protiv njih, toliko je bio oštar, ustreptali smo mi ovamo. Čak je zaprijetio nevladinom sektoru.

Stotine miliona su prošle, gospodine Đukanoviću, najmanje rečeno neodgovornim ponašanjem vaše Vlade. Međutim, ni dalje nema odgovornosti, ni političke, a da ne pominjem one druge. Znam da ćete reći da Vlada ima podršku u parlamentu, u redu je. Jasno je da imate vaše birače, glasače, vojsku, glasačku mašineriju u parlamentu i uvijek ćete dobiti podršku. Ono što mene hrabri što znam da ova Vlada trči počasni krug. Koliko će da bude častan, to je na vama. Ono što me brine jako, što će neka naredna Vlada, a vrlo brzo će doći, ne znam kako će da istrči taj prvi krug šta ćete joj ostaviti u nasljedstvu. To je tragedija ekonomske politike koju ste napravili. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kalkulišete dobro uređivačku politiku, pa je to kapital, svakoj novini je to najvažniji kapital.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Nadam se da vas ne brine to što Vlada trči počasni krug ako ste vi u pravu. Mislim da ne trči nego da je u jednom od prvih krugova na planu ostvarivanja onoga što su naši programski ciljevi i onog što mi osjećamo kao obavezu prema građanima koji su nam dali povjerenje u oktobru prošle godine. Vas bi trebalo da raduje, ako ste vi u pravu. Ostavljamo ono što ostaje iza svih nas. Nemojte na to gledati iz pozicije nekog ko nije odgovoran, vi ste član parlamenta.

Nijesam ni u kakvoj kontradikciji kada govorim o tome da je trebalo privatizovati preduzeće u Crnoj Gori i da je trebalo podstaći preduzetništvo i grinfield investicije i kada govorimo o tome da privatizovane firme nijesu uredni platiše državnih obaveza. Valjda je onih 350 miliona eura o kojima smo govorili nastalo sve u vremenu od kada je naša privreda dominantno u privatnoj svojini. To nas ne dovodi do kolebanja da li je trebalo privatizovati, apsolutno. To nas dovodi samo do zaključka da moramo preduzeti sve mjere koje sam dao u odgovoru na pitanje gospodina Simovića kako da obezbijedimo veći nivo poreske discipline.

Dozvolite da primijetim samo, kroz jednu opasku, govorili ste onako na margini o problemu dvije zubarke. Svi mi imamo problem dvije zubarke, dva automehaničara, jednog novinara kojim pokušavamo da relativiziramo ono što su opšta pravila. Dakle, nije problem, i to je ministar rada i socijalnog staranja tokom duge rasprave u ovom parlamentu kazao, u tome što Vlada želi da smanjuje socijalna prava ljudi. Ne, problem

je što Vlada zajedno sa parlamentom pokušava da ograniči zloupotrebe. Složit ćete se da je zloupotreba ukoliko neko u prvom mjesecu dok dolazi na posao prima 150 eura, a u sljedećem mjesecu kada ode na bolovanje prima 1500 eura. Jasno je da taj čije se ime zloupotrebljava ne prima 1500 eura nego prima i dalje 150 eura, ali 1350 eura od države krade njegov poslodavac. Prema tome smo svi valjda odgovorni, ako ne želimo da pofermavamo namjerama da se na svakom koraku potkrada država. Tu ne može biti izuzetka ni dvije zubarke, ni novinari, ni bilo ko drugi. Tu moramo biti principijelni. Potpuno sam siguran da mi o tome mislimo identično.

Nijesam odgovorio, tako ste makar kazali, na vaše pitanje šta je zapravo perspektiva Pobjede. Kazao sam vam da je planom privatizacije u 2013. godini planirano da prodamo Pobjedu. Vi ste u pravu kada ste kazali da smo dva puta pokušali, u tome nijesmo uspjeli. Podsjetiću vas na to smo konačno bili u obavezi usaglašavajući svoje zakonodavstvo i svoju praksu sa praksom i zakonodavstvom Evropske unije. Kada ste govorili o nekim dobrim godinama Pobjede, vjerovatno znate da su to godine u kojima je Pobjeda imala subvenciju od po nekoliko miliona eura do desetak miliona eura iz budžeta kao državna kompanija.

Dakle, kada smo krenuli u demokratizaciju medijskog prostora u Crnoj Gori, u stvaranju ravnopravnih uslova za poslovanje svih medija, uključujući i štampane medije, naravno, morali smo uskratiti Pobjedi tu subvenciju i morali smo krenuti u privatizaciju Pobjede. Nijesmo do sada uspjeli upravo zbog onih opterećenja o kojima sam vam govorio u odgovoru na prvi dio vašeg pitanja. Ubjeđenja sam da nakon što relaksiramo Pobjedu viškova zaposlenih, pretjeranih opterećenja dugovima itd, stvaramo uslove da čak i bez imovine možemo ponuditi Pobjedu kao nacionalni brend za privatizaciju. Mislim da se može sa optimizmom računati da će se, bez opterećenja o kojima sam govorio, pojaviti interes za privatizaciju Pobjede.

Dozvolite da kažem da, zaista, nema razloga da zebemo da ćemo uvoditi .... da će, nakon korišćenja ovog prava koje je ponuđeno, svim kompanijama u Crnoj Gori. Da putem uredbе o naplati poreza kroz imovinu, dakle, izmiri svoje poreske obaveze, nastaviti da funkcioniše u tržišnoj konkurenciji sa drugim štampanim medijima u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nema razloga da zebemo, ali bivši predsjednik uprave kija, koliko vidim, kolega Sekulić. Nema razloga da zebemo, ali on kija, bivši predsjednik uprave. Tako da, moguća je samo alergija, da nije nazeb.

Imamo sada u ime Kluba četiri Albanske partije Forca i Demokratska partija i HG i Liberalna partija je pitanje kolege Genci Nimanbegu.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem predsjedniče Parlamenta.

Poštovani predsjedniče Vlade, poštovani ministri, poštovane kolegice, kolege poslanici,

Moram moje pitanje krenuti sa žaljenjem, što zbog javnosti, vi ste svi ovdje odgovorni političari pa ćete shvatiti zašto je za žaljenje. Izraziću žaljenje, jer ću morat ponoviti dio izjave koji sam ponovio prilikom izbora gospodina Mila Đukanovića za premijera 2009. godine, a to sam ponovio i prošli mjesec u ovom domu. Da su pozicije

odnosa Albanaca u Crnoj Gori i dalje pod sjenkom odnosa Srba i Crnogoraca, i neriješenim pitanjem koje se ovdje vjekovima ili u prošlom i ovom vijeku dešava. Zato umjesto da u moru pitanja koje se odnose na smanjenje nezaposlenosti, problema oko privatizacije, ravnopravnog i regionalnog razvoja, decentralizacije, jačanje lokalne samouprave itd, postavio sam slijedeće pitanje premijeru Đukanoviću:

U subotu je u Plavu 25.05. u selu Martine, Martinovići došlo do eskalacije problema sa kojim se suočavaju stanovnici ovog sela nastanjenog Albancima, kada se autoctono stanovništvo, koji su na miran način ispoljavali svoje stavove i branili svoje pravo na spornu imovinu za koju tvrde da je čudnim sudskim odlukama dodijeljena SPC-u, dovedena od strane policije. Mještani su zadržani od policije i sudije za prekršaj bez ... interesovanja, da li je neko bolestan i uz novčanu kaznu od 240 eura njih 22 pošteno, poslije tog dugog zadržavanja. Napominjem da je to bio nenasilni protest građana koji imaju veliki nivo vjerske tolerancije i kojima nijedna crkva i religija ne smeta. Ali, su odlučni da ne dozvole da im se vrše nepravde pognute glave i šuteći. Da je to tako pokazuje i pismo koje su oni uputili nadležnim institucijama od predsjednika Vlade, Ministarstva pravde, Albanskim političkim partijama, Međunarodnom predstavništvu u Crnoj Gori, kojima su ukazali na svoje stavove, i tražili pomoć za rješavanje tog problema na ljudski način i dijalogom odbrane svoje imovine.

Takođe, sam lično od 14. maja pa do 24. maja imao razgovore i sa ministrom unutrašnjih poslova gospodinom Konjevićem i sa potpredsjednikom Vlade ministrom pravde gospodinom Markovićem, kojima sam prenio stavove autotomnih mještana Martina. Na žalost sve to nije dalo rezultata na mirnom rješavanju problema, naprotiv, eskaliralo je privođenjem ogromnog broja građana što ide u prilog stava predstavnika sela Martina, da državni organi opsadom sela u višen navrata, ovdje raniji problem deponije, vrše pritisak na građane Martina, stoga od Vas želim dobiti odgovor oko postupanja državnih organa, posebno policije u selu, u ovom slučaju. Zašto je praktično privedeno pola sela? Takođe, da li postoji spremnost da se upotrijebi ... ljekovi i da nadležene institucije pokrenu institucije kako bi se analizirale presude suda, što se navodi u pismu koji su Vam mještani uputili 16. maja 2013. godine, a to je da su sudske presude donešene povredama postupka i bez dokaza ili falsifikovanjem istih. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Nimanbegu.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Nimanbegu, Vi ste da kažem manje više činjenice iterpretirali, iznijeli svoje sudove o njima, dozvolite da možda interpretiram činjenice iz ugla gledanja državnog organa koji je nadležan za realizaciju aktivnosti ovog tipa. Nevjerujem da će se u činjeničnom stanju stvari ustanoviti neka ozbiljnija razlika, ali onda bih na samom kraju možda u par rečenica kazao jedan politički stav.

Znači, policijski policijski službenici odjeljenja bezbjednosti Plav su dana 25. maja 2013. godine pružili asistenciju Srpskoj pravoslavnoj parohiji Gornje Polimskoj Gusinjskoj u vezi čišćenja i ograđivanja crkvišta Svetog Vasilija Ostroškog u selu Martinovići u Plavu.

Asistencija uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova je pružena shodno zakonu na osnovu blagovremeno upućenog urednog zahtjeva za asistenciju koji je Srpska pravoslavna parohija Gornje Polimska i Gusinjska podnijela odjeljenju bezbjednosti Plav dana 16. maja 2013. godine. Uz zahtjev za pružanje asistencije dostavljena je pravosnažna presuda Osnovnog suda u Plavu, Višeg suda u Bijelom Polju i Vrhovnog suda u Podgorici koja potvrđuje nesporno vlasništvo Srpske pravoslavne parohije nad spornim dijelom zemljišta u selu Martinoviće, u čemu je pred ovim sudovima vođen postupak između Srpske pravoslavne crkve i građana tužilaca Preljuka i Hasana i Preljuka i Vertona iz Martinovića. Obavljen je razgovor sa podnosiocem zahtjeva, kao i sa predstavnicima sela Martinovića kojima je saopšten razlog pružanja asistencije i da policijski službenici pružaju asistenciju u skladu sa zahtjevom, što je dužnost policije ukoliko je zahtjev osnovan.

Policijski službenici su blagovremeno izašli na lice mjesta, zatekli su 30 građana koji su stojeći sprečavali ulaz u crkvište, dok je nešto kasnije došla i grupa građana za urađenje crkvišta zajedno sa irinejom Savićem. Rukovodilac odjeljenja bezbjednosti Plav je predočio licima koja su sprječavala ulaz u crkvište da je neophodno da se sklone sa lokacije i omogući izvršenje službene radnje i upozorio ih da će ukoliko to ne učine biti privedeni u službene prostorije. Naknadno rukovodilac odjeljenja bezbjednosti Plav je naredio okupljenim građanima da se sklone sa pomenute lokacije, kada je njih sedam to i učinilo, dok su se ostali okupljeni oglušili na naređenje.

Nakon toga policijski službenici su bez upotrebe sredstava prinude privedeli 23 lica u službene prostorije odjeljenja bezbjednosti Plav, koji su osim jednog starijeg maloljetnog lica procesuirani pred područnim organom za prekršaje u Plavu.

Uprava policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova ne ulazi u zakonitost sadržine zahtjeva, već cijeni, da li je zahtjev za asistenciju podnesen shodno Pravilniku uslovima i načinu pružanja pomoći državnim organima, organima lokalne uprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka, što je ovdje bio slučaj. Policijski službenici odjeljenja bezbjednosti Plav i Ministarstvo unutrašnjih poslova prema meni dostupnim informacijama postupili su dakle, u skladu sa zakonom i ovlašćenjima. I kazao sam da se vjerovatno u činjeničnoj prezentaciji, da kažem, Vi i ja nećemo mnogo razlikovati.

Ono što bih želio da saopštim kao političku poruku tiče se da kažem, Vaša dva komentara koja razumijem ipak kao politička.

Prvi je o tome da je položaj Albanaca u Crnoj Gori i dalje oziljno determinisan odnosom Srba i Crnogoraca. Pretpostavljam da ste imali na umu da kažem, te dugogodišnje ili višedecenijske i možemo slobodno reći istorijske podjele koje su karakterisale Crnu Goru u dugom vremenu traganja za rješavanjem državno pravnog pitanja. Danas možemo sa zadovoljstvom kazati da smo ipak iz te dileme izašli na demokratski način. Da smo izašli na način da ne ugrozimo prava manjina u Crnoj Gori, nego da na maksimalan način afirmišemo prava manjina i da po tome postanemo uzorna država u regionu. I nadajmo se da se ipak za ovih sedam godin događaju određeni pomaci na ovom planu. Iskustvo poput ovog nas upozorava da su neka pitanja poput pitanja prava Crnogorske pravoslavne crkve i dalje veoma otvorena, ali nadajmo se da smo stvorili uslove kroz dosadašnje iskustvo, demokratsko iskustvo, u rješavanju komplikovanih pitanja, da ćemo i to i druga pitanja na jedan demokratski i tolerantan način riješiti u narednom periodu, a svakako ne na štetu dostignutog nivoa prava manjina u Crnoj Gori.

I ddrugo, ono što bih želio takođe, da podijelim kao zajedničko uvjerenje u Parlamentu, pogriješićemo ako od policije ili bilo koga iz izvršne vlasti tražimo da arbitrira o pravosnažnim presudama. Dakle, policija nije imala pravo da arbitrira ni u slučaju u Beranama, nije imala pravo da arbitrira ni u slučaju u Tivtu, nema pravo da arbitrira ni u slučaju u Plavu o kojem govorimo. Dakle, kad ostavimo prostor za arbitražu mislim da ulazimo u pravni haos. Moramo i kao Parlament i kao Vlada, kao izvršna vlast istrajati na bespogovornoj zaštiti pravosnažnih presuda, isto tako na bespogovornoj zaštiti imovinskih prava, dopadao nam se vlasnik ili ne. U ovom slučaju su sudovi Crne Gore rekli konačnu riječ. Ja ne znam da li postoji mogućnost daljih žalbi Ustavnom sudu, da li postoji mogućnost žalbi sudu u Strazburu, ali do tada mislim da ćemo najmanju grešku napraviti kao Parlament i Vlada, ukoliko primijenimo pravosnažne sudske presude.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Nimanbegović. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Evo ja gospodine predsjedniče Vlade da krenem od ovog zadnjeg dijela. Slažem se sa vama. Znači policija ne treba da arbitrira o mom pitanju, pitanje nije upućeno policiji, nego da li državni organi vide prostora tvrdnji ovih mještana, da su sudske odluke donose na osnovu falsifikata, nego na dostavi dokaza i drugog. Znači to se ne traži od policije da to ona radi, ako to bude. Znači na taj dio nijesam dobio odgovor i slažem se sa vama da u posljednjih sedam godina, gospodine premijeru, da je napravljen napredak. I ne samo u zadnjih sedam godina, nego zadnjih petnaestak godina. I zato sam izrazio žaljenje, jer ovo pitanje više liči na 90.te, pa da ne kažem 40., pa 30., u Crnoj Gori ne treba nova Rumija. Ja sam bio izuzetno pažljiv i zato sam rekao da smo u sjenci odnosa Srba i Crnogoraca. Da vam navedem jedan konkretan primjer, konkretan primjer je da nacionalna manjina Srba koja ne postoji u Kosovu, doduše ne postoji ni jedna druga, ali mi smo se definisali kao takvi, crpi iz Fonda za manjine 600,000,00 eura.

Znači ova država nema snage da definiše kao što je po izbornom zakonu definisala da do 15% imamo afirmaciju za manjine i ne može da crpi sredstva za nacionalne manjine. Zato je sjenka toga odnosa i ja sam uvjeren da ste i vi svjesni da je to tako. I mi najmanje što želimo da sipamo so na ranu i jednoj i drugoj strani. I oko vjere i oko crkve. Mi Albanci smo dokazani da nemamo problema sa vjerom, mi nemamo problema ko je titulat, nego da li je legalan titulat ili je nelegalan totulat, a stanovnici tog područja ovim postupcima, imate slučaj deponije tu, isto kada je bila specijalna jedinica i sada smatraju da je to pritisak državnih organa.

Nesrazmjerno je da se 22 ljudi privedu od 30, da se drže 12 sati i da se svi kazne.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zahvaljujem kolega Nimanbegu.

Predsjedniče Vlade Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ovo pitanje je bilo i zato sam se okrenuo da se konsultujem sa pravnicima ili sa ljudima koji poznaju bolje naš pravni sistem, je li na ovaj način iscrpljena svaka mogućnost u sistemu države. Dakle, nijesam siguran i ne želim da o tome govorim prema onome što su moja saznanja postoji mogućnost ustavne žalbe, pred Ustavnim sudom ne znam da li za ovu vrstu sporova i postoji uvijek ona mogućnost žalbe pred sudom u Strazburu i želim da kažem da smo kao Vlada apsolutno zainteresovani da pružimo svaku vrstu pomoći, svakom, ne samo stanovnicima Martinovića nego svakome ko smatra da ima osnova da dalje potražuje svoje imovinsko ili neko drugo pravo.

Zaista želim da se do kraja razumijemo u ovom odgovoru nema nikakvih primjesa kao što je malo čas gospodin Bojanić govorio, ne pričamo o uređivačkoj politici, ni ovdje nema priče o simpatijama ili antipatijama prema onome ko je vlasnik, riječ je o tome da postoji neki raniji vlasnik koji smatra da ima određena vlasnička prava, koji traži prostor u pravnom sistemu Crne Gore i Evrope da to dokaže. Spremni smo da pomognemo, ali do tada moramo poštovati ono što su pravosnažne sudske presude. Vjerujem da smo oko toga saglasni.

Drugo, pojasnili ste mi sada šta mislite oko položaja manjina i oko određenih nepravilnosti kako ih vi vidite u implementaciji naših zakona, znam o čemu govorite, znam da komentarišete za izdvajanje iz budžeta Srpski nacionalni savjet, dakle dozvolimo da primijetim da to pitanje tretirano zakonom kojega smo usvojili u ovom parlamentu. Znam da smo te zakone usvajali da kažem sa visokom senzibilnošću za potrebe političkih kompromisa kojega smo ostvarivali u tom periodu i ja se zahvaljujem svima da smo na taj način rješavali ta pitanja, prevazilazili određene probleme i stvarali uslove za funkcionalnost pravnog poretka.

Ako mislite da su se stvorili uslovi da ta pitanja ponovo preispitamo nemam ništa protiv, tako inicijativu od strane parlamenta ću rado prihvatiti u Vladi ili u ulozi predsjednika partije dati jasnu instrukciju našem poslaničkom klubu da bude aktivni participant u eventualnim aktivnostima parlamenta na tu temu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Idemo na posljednje pitanje u današnjem danu premijerskog sata, a to je pitanje Bošnjačke stranke i kolega Almer Kalač.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala vam predsjedniče Skupštine.

Uvaženi premijeru, u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke, postavljam sljedeće pitanje,

Šta Vlada namjera preduzeti u cilju većeg korišćenja prirodnih resursa, konkretno dobijanja svih vidova energije iz obnovljivih izvora kao što su energija sunca, vjetra, korišćenje hidropotencijala i bio mase. Koji su konkretni programi podrške?

Obrazloženje. Crna Gora ima veliki neiskorišćeni potencijal po pitanju obnovljivih izvora energije, korišćenje ovih vrsta energije nema nikakvog negativnog uticaja na čovjeka i okolinu. U ovom slučaju ne govorimo o proizvodnji viška energije koju bi

Elektroprivreda Crne Gore otklupljivala, već o onoj količini koja je potrebna samim domaćinstvima. Izgradnja manjin brana na rečnim tokovima, ali i tamo gdje postoje uslovi pored proizvodnje električne energije imala bi još pozitivni efekata kao što je promjena mikroklima, akumulacija vode koja bi u ljetnjim sušnim mjesecima obezbjedila kakvu-takvu stabilnost u snabdjevanju, neposrednom okruženju, a značajan udio bi imale i prilikom gašenja požara.

Ono što smatram najznačajnijim i najisplativijim u okolnostima kakve jesu, jeste korišćenje bio mase, bilo da je u pitanju proizvodnja struje, ogrijeva ili humusa. Ova oblast, a imamo veliki potencijal šuma i totalno je neiskorišćena. Korišćenjem ovoga resursa riješili bi veliki dio problema iz oblasti očuvanja životne sredine. Ovaj problem je naročito iz ražen na sjeveru Crne Gore.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Kalač.

Predsjednik Vlade Đukanović.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Kalač, u skladu sa Zakonom o energetici Vlada je u martu 2011. godine usvojila energetska politiku. Do 2030. godine kojom su utvrđeni ciljevi razvoja energetske sektora Crne Gore i način i mjere za njihovo ostvarivanje. Jedan od glavnih prioriteta energetske politike je održivi energetski razvoj, koji podrazumijeva obezbjeđenje održivot razvoja energetike koji se temelji na ubrzanom ali racionalnom korišćenju vlastitih energetske resursa uz uvažavanje principa zaštite životne sredine, povećanje energetske efikasnosti i većeg korišćenja obnovljivih izvora energije, kao i potrebu za socijal-ekonomskim razvojem Crne Gore.

Pored toga strategijom razvoja energetike do 2025. godine koje je Vlada usvojila 2007. godine definisana su glavna strateška opredjeljenja i projekti, među kojim su značajno mjesto pripadaju obnovljivim izvorima energije. Strategijom je predviđena realizacija projekata i izgradnje hidroelektrana na Morači, Komarnici, malih hidroelektrana, elektrana na bio-masu i komunalni otpad kao i korišćenje solarne energije za tehničke svrhe. Sada je u toku izrada strategije razvojne energetike do 2013. godine, a usvajanje finalnog dokumenta planirano je do kraja tekuće godine.

Paralelno radi se na pripremi programa razvoja i korišćenja obnovljivih izvora energije, koji će u skladu sa strategijom biti definisana politikom u ovoj oblasti za narednih deset godina. Progoram će pored ostalog sadržati nacionalni cilj korišćenja obnovljivih izvora energije i rokova, odnosno dinamiku njegovog ostvarivanja sa podsticajnim mjerama. Na sastanku Savjeta ministara energetske zajednice održanom u oktobru 2012. godine donešena je odluka da nacionalni cilj korišćenja obnovljivih izvora energije za Crnu Goru u 2020. godini bude 33%. Zakonom o energetici propisano je da je proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora može steži status povlašćenog proizvođača koji ima pravo na otkupnu podsticajnu cijenu električne energije i ima prvenstveno pri uzimanju ukupne proizvedene električne energije u prenosnim i distributivni sistem.

Period trajanja statusa povlašćenog proizvođača je 12 godina. U skladu sa važećim propisima i strateškim dokumentima realizuju se značajni projekti u oblasti obnovljivih izvora električne energije. U toku je ralizacija većeg broja projekata i

izgradnja malih hidroelektrana elektrana na vodotocima, za koje su ugovorom o koncesiji zaključeni na osnovu dva sprovedena tendera i na osnovu izdatih energetske dozvola. U martu ove godine počela je sa radom prva mala hidroelektrana Jezeršnica, instalisane snage 1 mega vat pa je izgrađena na vodotoku Bistrice u opštini Berane. Uskoro se očekuje objavljivanje novog tendera za davanje koncesija za izgradnju malih elektrana. Paralelno nastavlja se sa izdavanjem energetske dozvola za izgradnju malih hidroelektrana snage do 1 megavat. Takođe se realizuju i aktivnosti u okviru projekata izgradnje vjetro-elektrana lokalitetima Možura i Krnovo. U toku je postupak izdavanja inoviranih urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju vjetroelektrane na Možuri instalisane snage 46 megavata nakon čega može početi procedura izdavanja građevinske dozvole. Predviđeni rok za izgradnju vjetroelektrana na Možuru je 24 mjeseca od dana izdavanja urbanističko-tehničkih uslova.

Za izgradnju vjetroelektrane na Krnovu instalisane snage 72 megavata investitor je dobio urbanističko-tehničke uslove tako da su stvorene pretpostavke na početku procedure za izdavanje građevinske dozvole. Predviđeni rok za izgradnju ove vjetroelektrane je 30 mjeseci od dana izdavanja urbanističko-tehničkih uslova. U toku su pripremne aktivnosti za realizaciju hidroelektrane Komarnica. Pripremljen je uzačajni dio dokumentacije nakon završetka geološkog elaborava, stvoriće se uslovi za pronalaženje partnera za realizaciju ovog projekta.

Vlada Crne Gore u saradnji sa elektroprivredom trenutno radi na definisanju najpovoljnijeg modela za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana na Morači. U cilju stvaranja uslova za korišćenje bio-mase za proizvodnju električne energije, izrađene su studije izvodljivosti za izgradnju elektrana na bio masu u Berana, instalisane snage 3 megavata i ... snage 1 mega vat. S obzirom da Crna Gora raspolaže značajnim potencijalom sunčevog zračenja i da postoje rastući interesovanje investitora za izgradnju solarnih elektrana, intezivno radimo na stvaranju uslova za realizaciju takvih projekata u Crnoj Gori, posebno imajući u vidu mogućnost izvoza električne enegije i korišćenja pomorskog kabla između elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije.

Takođe, podsjećam da je uredbom o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visoko efikasne kogeneracije podsticajna cijena predviđena za električnu energiju proizvedenu solarnim elektranama, snage do 1 megavat, koje su izgrađene na zgradama ili građevinskim konstrukcijama.

Kroz implementaciju zakona o energetskej efikasnosti, kao i kroz finansijske podsticajne mjere Vlada nastoji da podspješi što veće korišćenje lokalno dostupnih obnovljivih izvora energije. Kada govorimo o finansijskim mehanizmima u prethodnom periodu pokrenut je niz projekata koje imaju za cilju povećanje korišćenja obnovljivih izvora energije, kao što je Montesol, projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva. Do sada su okviru ovog projekta ugrađeni 82 sistema, a u narednom periodu planirano je proširenje projekata i na pojedina pravna lica iz turističkog sektora.

Zatim solarni katuni, projekti za instalaciju foto naponskih solarnih sistema na katunima, i Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja zajedno sa jedinica lokalnih samouprava Berane, Kolašine, Mojkovac, Plav, Bijelo Polje, Rožaje, Danilovgrad, realizuje projekat solarni katuni koji imaju za cilj da se na objektima koji se nalaze na katunima, koji nijesu povezani na električnu mrežu postave foto naponski solarni sistemi za proizvodnju električne energije. U toku 2011. godine ugrađeno je 87 takvih sistema, a u 2012. godini obezbijedena su sredstva i potpisani ugovor za ugradnju još 115 sistema.

Planiran je nastavak projekta dalje.

Takođe, ugradnja sistema na bio masu domaćinstvima, projekat beskamatnih kredita za ugradnju sistema na moderne oblike bio mase, Ministarstvo ekonomije Crne Gore u saradnju sa luksemburškom agencijom za razvoj saradnju..... planira pokretanje projekata koje ima za cilj uspostavljanje finansijskog mehanizma za obezbjeđenje kredita za domaćinstva za ugradnju sistema na moderne oblike bio mase, ...

Za potrebe ovog projekta biće obezbijeđena sredstva u visini od 120 hiljada eura koja su predviđena za implementaciju projekta i subvencioniranje kamate kod komercijalnih banaka. Do kraja maja ove godine planirano je potpisivanje ugovora sa partnerom, a početkom juna raspisaće se javni poziv za izbor kvalifikovanih distributera, instalatera, za izgradnju sistema za moderne oblike bio mase u sklopu projekata.

U dijelu zakonskih rješenja Ministarstvo ekonomije kroz pravilnik o minimalnim zahtjevima o energetske efikasnosti zgrada, propisalo korišćenje solarnih sistema za pripremu sanitarne tople vode u zgradama i bazenima otvorenog i zatvorenog tipa, na teritoriji primorskih opština i glavnog grada. Konačno, Vlada u prethodnom periodu realizovala je značajan dio aktivnosti u dijelu realizacije potencijala za razvoj malih hidroelektrana i vjetroelektrana, dok će u narednom periodu posebno intezivirati aktivnosti za izgradnju velikih hidroelektroenergetskih objekata.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Želi kometar kolega Kalač.

Izvolite.

AMER KALAČ:

Predsjedavajući, uvaženi premijeru hvala vam na Vašem odgovoru. Dio odgovora sam dobio kroz vaše izlaganje, s tim što sam dužan da pojasnim da ja prvenstveno nisam mislio na proizvodnju struje, koja bi bila usmjerena nazad na sisteme elektroprivrede, iz razloga što znam da je ta struja dva i po puta skuplja od onoga što se proizvodi, ali sam mislio i tako sam trebao usmjeriti svoje pitanje, mislio sam na korišćenje drvnog potencijala koji sjever Crne Gore, tim i stvaranje boljih uslova života i otvaranje novih radnih mjesta, jer stvarno su uslovi u kojima ljudi tamo žive, određeni broj ljudi takvi da ukoliko bi dali subencije tim ljudima da ostanu na mjestima na kojima žive ne bismo pogriješili. Za dovođenje bilo kakvog investitora potrebno je stvoriti uslove prvenstveno mislim na infrastrukturu, a trenutno imamo mnogo slučajeva da je ono što možemo njima ponuditi samo gola ledina.

Tako da na tome treba poraditi.

Korišćenje tih prirodnih potencijala kako sam i kazao u oblasti korišćenja drveta, proizvodnja bio mase, proizvodnja peleta i briketa koje ste vi pomenuli u svom izlaganju kao ogrijeva, smanjilo bi trenutnu eksploataciju šuma, gdje imamo slučaj da se tehničko drvo koristi za ogrijev. Računam da bi se time postiglo smanjenje cijene tog ogrijeva jer trenutno imamo za svako domaćinstvo na sjeveru potroši u toku zime minimum ogrijeva u iznosu od 400 eura. To bi bio jedan i od početaka privrede u toj oblasti, a samim tim i očuvanje životne sredine jer smo svjedoci da imamo ogromne deponije, da ih sada u

ovom prilikom nazovem i cijelim brdima, smatram da od drveta ne postoji otpad, da se sve to mora koristiti za dobijanje ovakvih proizvoda.

Na taj način bi možda i pokušali da usmjerimo lokalne uprave da primjenjuju svoje odluke iz oblasti očuvanja životne sredine, što trenutno nije slučaj.

Toliko. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Želite odgovor. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Uglavnom nijesam saglasan sa onim što je sugestija gospodina Kalača u dopunskom pitanju, kao i u osnovnom pitanju, dakle pitanje elergetskog razvoja, jednog od najvažnijih pitanja u Crnoj Gori i zbog toga što je opskrba veoma važna pretpostavka za ukupni ekonomski i društveni razvoj Crne Gore, i zbog toga što je energetika sama po sebi otvara mogućnosti za održivo i profitabilno poslovanje. Mislim da smo na pravi način usredsređeni na korišćenje energetske resursa i mislim da smo na temelju dokumenata o kojim smo govorili i vi i ja s pravom usredsređeni prioritarno korišćenje obnovljivih izvora energije.

Obnovljivi izvori energije su da kažem prioritet u našoj pažnji, zbog toga što nam obezbjeđuju da na kvalitetniji način ispunjavamo i one standarde koje smo propisali kao ekološka država, a tako smo se deklarirali Ustavu i zbog ukupne naše strategije da naš budući razvoj bude zasnovan na održivim osnovama.

Ono o čemu moramo voditi računa jeste da smo zaista sada u jednoj novoj situaciji. Prije nekoliko godina kada smo imali globalnu ekonomsku ekspanziju, projekcija analitičara sa tržišta su bile da će uskoro cijena jednog megavajta električne energije dostići 100 eura. Danas vjerovatno zahvaljujući krizi ali ne samo krizi primjećujemo da se ta cijena sada opet pozicionirala u okviru one zone između 30 i 40 eura, to takođe veoma varira i tokom vikenda zna da padne i po par eura za megavajt. Nedavno je zabilježen primjer da je od strane proizvođača električne energije nuđeno plaćanje da se preuzme električna energija jer je za tog proizvođača to bilo korisnije nego da isključuje svoju termoelektranu, s obzirom da tokom vikenda nije postojala interesovanje za kupovanje električne energije. Dakle u tom kontekstu moramo sagledavati i ono što će biti naša razvojna politika u ovoj oblasti. Svakako, veoma je važno da iskoristimo naše obnovljive izvore, ali moramo rekao bih, permanentno držati pod pažnjom odobrene, podsticajne cijene o kojima sam govorio u odgovoru na pitanje, koje su značajno višije od ovoga o čemu govorim. Dakle, jer ćemo teško i sebi i drugima objasniti, zbog čega forsiramo proizvodnju iz tih izvora, mimo ovih razloga o kojima sam govorio, i otkupljujemo tu električnu energiju po dva, tri ili možda pet puta više od onoga što je dostupna električna energija na tržištu. To ne znači ni slučajno da odustajemo od ovakve politike. Naprotiv, kazao sam da smo zacrtali svoj nacionalni cilj proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora do 33% u 2020. godini i držaćemo ga se, ali ponavljam, da moramo zaista svi vrlo suptilno razmišljati na ovu temu i usklađivati naše različite interese u daljem razvoju energetike. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Ovim su iscrpljena pitanja premijeru. Mi imamo još jednu obavezu prije nego što dam pauzu, da bi se prešlo na poslanička pitanja.

Koleginica Ponoš je juče prestala biti poslanik 25. saziva Skupštine Crne Gore. Danas nam je Državna izvorna komisija dostavila Izvještaj da je Goran Tupanj novi poslanik Pozitivne Crne Gore, i želim mu dobrodošlicu.

Konstatujem da je njegov mandat otpočeo, i dajem pauzu pet minuta do početka poslaničkih pitanja po redosledu koji ste dobili.

Hvala vam.

- pauza -

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Poštovane kolege, nastavljam sa radom. Došli smo do poslaničkih pitanja, set poslaničkih pitanja upućen je potpredsjedniku Vlade, ministru vanjskih poslova i evrpskih integracija Igoru Lukšiću, pozdravljam ga.

Odmah dajem riječ kolegi Zoranu Miljaniću koji je postavio pitanje. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala potpredsjedniče, poštovani potpredsjedniče Vlade, kolege i kolegice građani,

Moje pitanje za ministra vanjskih poslova i evropskih integracija dr Igora Lukšića, poštovani gospodine Lukšiću, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam vam sledeće poslaničko pitanje:

Koliko je Vlada Crne Gore potrošila novca na izradi i implementaciji komunikacione strategije o evroatlanskim integracijama, a koja je između ostalog trebala da poveća stepen podrške građana NATO integracijama i u skladu sa tim, da li ste Vi zadovoljni postignutim rezultatom?

Obrazloženje:

S obzirom da se približava datum kada očekujemo da možemo dobiti poziv za članstvo u NATO, a da prema istraživanjima javnog mijenja podrška građana NATO integracijama nije na zadovoljavajućem nivou, smatram da je osnovni problem u lošoj komunikaciji Vlade sa građanima po ovom pitanju. Molim da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

Ne bih naglašavao posebno kolika je važnost u članjenju Crne Gore u NATO savez i smatram da je to u ovom trenutku osnovno spoljno-političko pitanje. Nabrojao bih nekoliko benefita za sve građane Crne Gore, a to su:

1. Garancija nepovredljivosti granica, bezbijednost države,
2. Sigurnost stranih investicija i privlačenje stranih investitora i
3. Jačanje vladavine prava i pravne države.

Međutim, smatram da nas ni NATO ne bi htio, ako bi ta podrška u javnosti bila ispod 50%. Po ovim rezultatima koje imamo sada, sve u zavisnosti od toga ko radi istraživanja javnog mijenja, imamo neke procenete po 30% kad to radi opozicija ili čak i manje, do 40% maksimum kada to radi Vlada. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče imate riječ. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče, gospodine Miljaniću zahvaljujem na vašem pitanju.

Nakon usvajanja komunikacione strategije o evroatlanskim integracijama Crna Gora je u drugoj polovini 2007. godine, koordinacioni tim za implementaciju komunikacione strategije usvojio i implementirao 10 polugodišnjih akcionih planova u period od 01. januara 2008. do 31. decembra 2012.-e godine. Za njihovu realizaciju iz budžeta Crne Gore u ovom periodu utrošeno je ukupno nešto preko 422 000 eura. Ministarstvo odbrane je pokrivalo troškove realizacije iz svog budžeta od 01.01.2008. do 31.12.2010.-e godine, dok su za 2011.-u godinu troškovi pokriveni od strane Ministarstva odbrane, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Ministarstva finansija. U 2012.-oj godini troškovi pokriveni od strane Ministarstva odbrane i Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u proporciji 75 naprema 25%.

Tokom ovog perioda implementiran je veliki broj aktivnosti u raznim formatima širom Crne Gore kojima su obuhvaćene gotovo sve strukture društva i desetine hiljada građana Crne Gore, a dio sredstava dodijeljen je i partnerima iz nevladinog sektora, akademskih zajednica i lokalne zajednice. Sredstva iz budžeta Crne Gore predstavljaju dio cjelokupnih sredstava utrošenih u realizaciji komunikacione strategije, budući da su partneri u njenoj implementaciji civilni sektor, univerziteti, diplomatska predstavništva, brojne aktivnosti realizovali i sredstvima iz međunarodnih izvora.

Implementacija komunikacione strategije realizovana je fazno. Tokom prve dvije godine akcenat je bio na edukaciji i informisanju građana, a njihov intenzitet rastao je paralelno sa napretkom Crne Gore u procesu evroatlanskih integracija. Nakon ulaska Crne Gore u akcioni plan za članstvo takozvani MAP, povećan je obim i intenzitet aktivnosti imajući u vidu da je time Crna Gora praktično dobila status kandidata za članstvo. To je u decembru 2011. godine po prvi put rezultiralo i većim procentom podrške o procjeni protivljena, 38 za, 37 protiv. Tokom implementacije komunikacione strategije do Samita NATO-a u Čikagu, Crna Gora je obilježila postepen ali kontinuiran rast podrške, što je po prvi put konstatovano i pozdravljeno u paragrafu o Crnoj Gori iz završne deklaracije sa tog Samita.

U posljednjem periodu zabilježen je pad podrške koji se, prije svega, može pripisati činjenici da su nakon ljetnje turističke sezone i prirodno smanjenog interesovanja građana za tu temu u tom periodu su slijedile predizborne aktivnosti, najprije predizborne, a potom i predsjedničke izbore i ako se može konstatovati, kao što ste i Vi kazali, da različita iskazivanja daju različite podatke. Imajući u vidu da se Crna Gora nalazi u posljednjoj fazi integracije u NATO Vlada Crne Gore je u susret narednom Samitu pokazujući punu posvećenost realizaciji ovog vanjsko političkog cilja i povećanje javne podrške kao važan preduslov za članstvo, preimenovala Savjet za partnerstvo za mir u Savjet za članstvo u NATO-u i izabrala nacionalnog koordinatora u kabinetu predsjednika Vlade sa ciljem koordinacije aktivnosti upravo na ovom planu. U finalnoj fazi ovog procesa biće postignut opšti dijalog u cilju konstruktivne činjenične razmjene mišljenja i stavova o članstvu među svim segmentima društva, a posebno među političkim akterima i poslanicima. U toj fazi očekujemo i podršku od opozicione partije koje dijele uvjerenje da Crna Gora treba da bude članica NATO-a. Zahvaljujem.

PREDSEDAVJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite, kolega Miljaniću.

ZORAN MILJANIĆ:

Nažalost, moram vam reći da smatram da su pojedine nevladine organizacije imale više uspjeha u približavanju toga šta znači i koji je značaj priključenja Crne Gore NATO savezu nego Vlada. Smatram da je ova komunikaciona strategija do sada katastrofalna i da nije dala dobre rezultate. Imam ovdje jedan akcionalni plan gdje piše u ovom akcionom planu kaže, novogodišnji razgovori o evroatlanskih integracija. Ne vjerujem da građane baš interesuje za Novu godinu mnogo evroatlanske integracije. Pa še pismo predsjednika Vlade Crne Gore građanima, pa se pominju nekoliko medija. Ne sjećam se kad sam na Radio-televiziji Crne Gore poslednji put gledao emisiju o NATO-u, a ni na ostalim privatnim televizijama. Tako da sve to ukazuje da ovo što je do sada rađeno je čisto bacanje novca poreskih obveznika.

Morate ostvariti iskren odnos sa građanima Crne Gore. Pozitivna Crna Gora želi iskren odnos sa građanima Crne Gore, da im se kažu i dobre i loše strane. Neke dobre sam već rekao u početku, sada bih rekao i loše. Moramo priznati tragični događaj u Murinu i pogibiju nekoliko građana Crne Gore, ali isto tako moramo građanima reći da se moramo osvrnuti ka budućnosti i ka značaju prijema Crne Gore u NATO Savez, a da prošlost ostavimo prošlosti, ali da to nikad ne zaboravimo.

Smatram da je osnovni problem ovdje u ovom Parlamentu, ne znam kako mi može bilo ko objasniti da vi kao vladajuća koalicija činite većinu u Parlamentu Crne Gore, a da kažete da je podrška javnosti 38%, plus kažete da i opozicione stranke koje su za članstvo Crne Gore u NATO-u da treba da pomognu. Naravno da treba da pomognu i pomoći će, ali prvenstveno zavisi od vas.

Za kraj, zamolio bih vas da u ovoj narednoj komunikacionoj strategiji samo ne koristite metode iz afere "Snimak" kojima bi riješili možda probleme vezane za podršku javnog mijenja, jer nama građanima Crne Gore treba legitimna odluka za prijem u članstvo NATO saveza. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Prije nego što dam riječ kolegi Laloševiću, samo u svoje ime i u ime svih vas da pozdravimo kolegu Gorana Tupanju našeg novog kolegu koji je ušao u salu i naravno, da mu poželimo uspješan rad u narednom periodu.

Kolega Laloševiću imate riječ, nakon vas kolega Srđan Perić.

Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Hvala potpredsjedniče, poštovani građani Crne Gore, poštovane kolege, gospodine potpredsjedniče Vlade, ministre vanjskih poslova, postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Da li je Vlada Crne Gore i vaše ministarstvo razmatralo i usvojilo, takozvani, novi koncept regionalne saradnje zemalja zapadnog Balkana koji predviđa napredniju bliskiju saradnju šest zemalja regiona, a koja bi podrazumijevala i jedinstvenu politiku u pitanjima od zajedničkog interesa.

Odmah da vam kažem ... za ovo moje pitanje sadrži se u jednoj rečenici novinskog teksta, koji je nagovijestio ovu vašu inicijativu, a koji govori da u Ministarstvu

vanjskih poslova i evropskih integracija nijesu željeli da potvrde, ali niti da me demantuju ... postojanje ovakve inicijative. Naravno, ovo je prilika da pred očima javnosti u dobu koji je najviši zakonodavni organ razgovaramo i o ovim temama.

Gospodine ministre vanjskih poslova, Socijalistička narodna partija Crne Gore... njenom predsjedniku, nama poslanicima i funkcionerima imala je svo vrijeme zaista veoma značajnu ulogu, prije svega, u razvijanju regionalnih inicijativa u oblasti zapadnog Balkana, ali i u procesu evropske integracije. Ne želim ovom prilikom o tome da pričam, jer je poznata uloga Socijalističke narodne partije i u Nacionalnom savjetu za evroske integracije, i prilikom predsjedavanja Centralne evropske inicijative, i učešća na cetinjskom parlamentarnom forumu, i rada na svim onim inicijativama koje u trenutku egzistiraju, ali ću reći jednu uopštnu stvar sa kojom ćemo se složiti, pretpostavljam, svi u ovoj sali. Da je regionalna saradnja među državama zapadnog Balkana ili na prostoru bivše Jugoslavije bio ne istražen prostor, to je već nešto viđeno i ovo je samo obnavljanje na različitim osnovama. Reći ću samo da je najbitnije da promovišemo održivost parlamentarne saradnje sa različitim nivoima i to da uspostavljamo to da specifične saradnje parlamentarnih odbora, da uspostavljamo i podržavamo implementaciju zakonodavstva, da upravljamo infrastrukturom u oblasti parlamentarizma i tako dalje. To je proces koji obuhvata ne samo formiranje bezbjedonosnih alijansi nego i trgovinskih ugovora i predstavlja značajnu oblast ostvarivanja našeg ekonomskog i društvenog života.

Gospodine ministre, Vi imate te informacije i znate da u ovom trenutku u regionu egzistira nekoliko regionalnih inicijativa. Ne bih volio da je ovo inicijativa, odmah da kažem, u koliko se ostvari ... to su ekonomski i socijalni razvoj, rada na tim pitanjima, privredna saradnja, infrastruktura u oblasti energetike, pravde i unutrašnji poslovi, bezbjedonosna saradnja, parlamentarna saradnja i, prije svega, izgradnja ljudskih resursa, apsolutno je ova inicijativa za podržati. Ne bih volio da ovo bude lična inicijativa i da bude u smislu nekakve propagandistike. Ovom prilikom, ponavljam da je Vlada možda trebala da razmatra ovu platformu a onda da dođe pred parlament, jer mi imamo Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i imao odbor za evropske integracije, da odmah napravimo sve ono što govori o uspjehu i šansama za uspijeh regionalne saradnje.

Podsjetiću, u drugom dijelu odgovora na sve ono dobro što možemo "kupiti" od Evrope..... (prekid)..Nije mi milo da ste mi u zamahu evroske priče i regionalne saradnje presjekli pod oba krila, ali vratiću se. Imamo mnoštvo primjera u Evropi od kojih trebamo da učimo i ne sumnjam da ste vi imali i kao podlogu sve ono što se dešava u zemljama ... ,a i da ste imali kao podlogu sve ono što se dešava u takozvanoj nordijskoj regionalnoj inicijativi.

U drugom dijelu priče kada budete konkterizovali šta to zaista podrazumijeva i da li je to inicijativa koju je Vlada usvojila i da li se ta platforma pojavila na nekim stručnim tijelima koje će možda neko analizirati u ovom domu udrugom javljanju. Hvala gospodine potpredsjedniče.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Lukšić ima riječ, izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Prije nego što pređem i na davanje odgovora na vaše pitanje želim da se složim sa svim što ste kazali. Upravo je to i duh ovoga o čemu raspravljam ovih dana i na žalsot okolnost da problemi u organizaciji ... procesa saradnje u Ohridu koji se održava u petak u Ohridu, pokazuje koliko je ovom području, zemljama zapadnog Balkana potrebno da i dalje vrlo posvećeno, vrlo uporno rade na promovisanju regionalne saradnje i to sve u cilju ostvarivanja onoga što je konačna ambicija, a to je da ovaj dio Evrope bude u potpunosti integrisan Evropskoj uniji.

Crna Gora je regionalnu politiku i politiku dobrosusjedstva već duži niz godina smatrala i smatra važnim prioritetnim i konstruktivnim elementom evropskih i evroatlanskih integracija. Činjenica da su odnosi sa susjedima neopterećeni otvorenim pitanjima je preporuka Crne Gore za ulogu prijatelja i posrednika u regionalno političkom kontekstu. Nakon ulaska Republike Hrvatske u Evropsku uniju 01.jula 2013. godine naša zemlja će preuzeti mjesto lidera evroskih integracija na zapadnom Balkanu. To predstavlja značajan kvalitet crnogorske .... poziciji koja podrazumijeva dodatnu odgovornost za podsticaj i dobar razvoj integracionog procesa u regionalnim okvirima. Novi koncept ili dopuna, bolje reći, regionalnoj saradnji pod nazivom "Zapadno balkanska šestorka inicijativa" nastala kao rezultat dogorova da Crna Gora kao trenutno jedina zemlja koja vodi u regionu pregovore o članstvu u Evropsku uniju pripremi osnovne ideje daljeg promovisanja regionalne saradnje u cilju jačanja evropske perspektive. Dogovor je postignut na sastanku ministara vanjskih poslova sa komesarom Evropske unije za proširenje i evropsku politiku susjetstva Štefanom Fileom generalnim sekretarom Savjeta za regionalnu saradnju Goranom Svilanovićem održanom 16.aprila 2013.godine u Strazburu. Kabinet komesara Filea je 09.maja dostavio je komentare uz ocjenu da je inicijativa blagovremena, kvalitetna i fokusirana na temeljna pitanja regionalnog razvoja i napretka na integracionoj ljestvici svih zemalja potencijalnih učesnika. Preuzimanje obaveze da se pripreme osnovna polazišta inicijative predstavlja kompliment Crnoj Gori i njenim dosadašnjim naporima da aktivno doprinese realizaciji dobrosusjedske politike.

Ova inicijativa ima za cilj da obezbijedi kvalitetniju saradnju zemalja regiona u skladu sa realizacijom ambicija, procesa saradnje jugoistočne Evrope, dakle, da bude dio integracionog procesa i modela regionalne saradnje koji postoji i implementacije strategije koju prirema Savjet za regionalnu saradnju kao tijelo koje koordinira na neki način pripremu ili bolje reći realizaciju svih strateških planova koji se tiču regiona. Obzirom da se radi o vrlo ranoj fazi inicijative urađen je takozvani .... koji olakšava razumijevanje osnovne ideje. Inicijativa nema za cilj da supstituiše, kao što sam već kazao već ustanovljene regionalne inicijative, niti da bude osnov za uspostavljanje posebnih birokratskih struktura. Imajući u vidu da je inicijativa predstavljena u formi ... i da se u narednom periodu očekuje regionalni dijalog na odgovarajućem nivou u pravcu definisanja mogućih modaliteta saradnje prihvatljivih za sve strane učesnice, predviđeno je da se Vladi Crne Gore, samim tim i u određenoj fazi Parlamentu, postavi na izjašnjavanje, odnosno upoznavanje nacrt deklaracije ili drugog međunarodnog akta koji bi bio rezultat pomenutih diplomatskih napora. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Ima li potrebe, pošto se slažete oko osnovnih stvari.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Zahvaljujem gospodinu ministru, koji je rekao da se slaže sa svim onim što sam rekao. Znae kako gospodine potpredsjedniče, Socijalistička narodna partija, a ja kao njen poslanik i funkcioner u ovom trenutku posmatram interes cijele Crne Gore, ne posmata interese parcijalno i sva ova priča jeste u funkciji nekog boljeg vremena koji će vrlo sigurno doći, mi ga čekamo ono će doći u bilo kojem personalnom sazivu i sastavu i biće boljitka za građane Crne Gore. U tome je intencija, a potpuno razumijem i vašu intervenciju.

Gospodine Lukšiću, tridesetak regionalnih inicijativa egzistira u ovom trenutku u Evropi. Neki su se na žalost i ugasile. Sve one su dobre i pokušavaju da razriješe neke tabu teme koje su se događale i na prostoru bivše Jugoslavije. Ne stidim se, jedan sam od onih koji svaki put kad ima priliku kaže živjeli smo u najljepšoj zemlji na svijetu - Jugoslaviji. Zašto da ne budu ove regionalne inicijative sa zemljama sa prostora bivše Jugoslavije. Uprkos dobrim rezultatima i ne sumnjivim vidljivim rezultatima o saradnji koje je bilo teško zamisliti prije par godina, moram reći da postoje i neke stare prepreke toj regionalnoj saradnji i vi ćete se sa njima suočiti.

Definitivno je da su neka pitanja koja su u ovom trenutku još potpuno nerazjašnjena, kao što su ... u ekonomskoj politici pojedinih zemalja koje su mnogo ispred nas u procesu evropskih integracija, neke su i u Evropskoj uniji. Da ne pominjemo i sukobe na relaciji pojedinih djelova bivše Jugoslavije, da ne pominjemo procese i sporenja oko statusa Kosova i tako dalje, ali je ne sumnjivo da je ta svijst zrela i dobro je ako imamo ... inicijativu, ako imamo fenomenalan primjer takozvane nordijske inicijative, gdje imate Savjet ministara tih nordijskih zemalja, gdje imate, maltene parlament nordijskih zemalja mimo parlamenta kao ... nacionalnim parlamentima gdje imate sve ono što razgovaraju svoji, a ja mislim da smo mi svoji na prostoru bivše Jugoslavije bez obzira što se dešavalo 90-ih godina. Mislim da ova inicijativa u koliko bude ozbiljno pripremljena, i zato sam danas postavio ovo pitanje, ne da bih od vas dobio bilo kakav odgovor koji bi posumnjao u iskrenost vaše inicijative ili ambiciju da ovo uradite, nego da jednostavno vidimo da i na ovom prostoru zemljinog ... ima ljudi koji hoće da sarađuju po ovim pitanjima, a ja sam nabrojao samo šest ili sedma oblasti. Ko je protiv saradnje u oblasti infrastrukture energetike ili ekonomskog socijalnih pitanja, ko je protiv bezbjedonosne saradnje? Imamo najvau ... ili balkanskih policijskih udruženja. Naravno da postoji mogućnost da će se ta ideja do kraja procesuirati. Imamo mogućnost da u izgradnji ljudskih resursa jedni drugima pomažemo. Sam primjer Hrvatske koji je pomogao Crnoj Gori i svedoči o tome i mi ćemo pomoći nekome. Imamo i sjajno izgrađene kapacitete. Zahvaljuem, sada ste favorizator evorpskih priča, imate sjajne administrativne kapacitete u pojedinim zemljama regiona koji će vjerovatno primiti pelcer iz Hrvatske i od Crne Gore tako da ova inicijativa ima šanse da uspije koliko se u nju uključi.

Ponavljam još jednom, ključno pitanje evropskih integracija u Crnoj Gori, sva pamet Crne Gore, i ponavljam još jednom, u koliko se krene iskreno imamo šanske da jednog dana, možda za dvije, tri ili četiri ili pet godina ne govorimo o novoj Jugoslaviji, mada bi iskreno volio da ona u emotivnom dijelu bude ta, nego da govorimo o saradnjih onih zemalja koje su devedeset godina živjele u jednoj zemlji. Hvala vam gospodine potpredsjedniče, Vi znate da ja kada pokušavam da i malo povisim ton ka vama da mi ne polazi za rukom, jer jednostavno vi niste meta za oštre tonove.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Ja to shvatam kao zмах, kao što ste rekli kada su u pitanju evropske i evroatlanske integracije. Nije problem ako je u funkciji razjašnjenja, slažem se da iskoristite koliko treba minut, dva.

IGOR LUKŠIĆ:

Ovo je više konstruktivna razgovor, ne sad debata sukobljenih stavova. Iz tog razloga upravo potenciram da je u pitanju vrlo radna ideja i nema apsolutno nikakvu ambiciju da bude propagandističkog karaktera. Kao što sam kazao na početku, nema ambiciju da sa ovim nešto bližim oblikom saradnje zemalja koje od 01.jula bivaju potpuno okružene Evropskom unijom, mi zapravo ne supstituišemo bilo koju drugu regionalnu inicijativu. Bilo je pitanja da li mi sa ovim stavljamo u drugi plan regionalni Savjet za saradnju ili proces saradnje jugoistočne Evrope, apsolutno ne. Zapravo naša bolja koordinacija u regionu u cilju ostvarivanja naših interesa treba da doprinese afirmaciji ono što rade u drugim institucijama ili drugim regionalnim inicijativama.

Evo primjera, Hrvatska ulaskom u Evropsku uniju 01.jula 2013. godine, između ostalog, stiže pravo na 11 milijardi bespovratnih strukturnih fondova koje treba da potroši narednih sedam godina. U koliko mi koji bi u narednih sedam godina trebalo da stvorimo uslove da uđemo u Evropsku uniju, nekim zemljama regiona će možda trebati više vremena da potroše za tako nešto, ne budemo shvatili da je potrebno jednim glasom da govirimo kako bi promovisali neke naše interese, tipa ulaganja u infrastrukturu ili energetiku i slično, i povezivanje nekih drugih oblasti, onda će ... gubiti vrijeme na uopštene deklaracije i to nije namjera. Nije namjera da birokratizujemo integracioni proces ili regionalnu saradnju, već da konačno još jednom tih šest zemalja koje su okružene Evropskom unijom od 01. jula shvate da moraju bliže sarađivati da bi doprinijeli onome što su neposredni interesi naših građana i tom pogledu treba tražiti razlog, zašto Crna Gora koja u ovom trenutku jedina vodi pregovore Evropskom unijom je bila, rekao bih, zadužena da pripremi neku vrstu dokumenta, ali vrlo radnog, jer o svim tim idejama i treba da se razgovara i da se vidi .. kod država članica da li zaista smatraju da je to dobar put ili neko drugo rješenje treba primijeniti. Ovo je više, rekao bih i karakternog karaktera i neka vrsta ... koja bi trebalo da se odvija u široj javnoj sferi. Zhvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem..

Ima li potrebe kolega Laloševiću? Mislim da nema, da je ovo bilo u funkciji razjašnjenja.

Sada imamo potpuno slaganje sa druge strane, u redu je. Dakle, ovo pitanje smo detaljno razmotrili.

Prelazim na pitanje kolege Srđana Perića, izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi potpredsjedniče Vlade, kolege poslanici,

Radi preciznosti i pročitacu poslaničko pitanje:

Koliko je naših iseljenika u poslednjih pet godina pokrenulo privatnih firmi ili pak otkupila kompanije koje su bile u državnim vlasništvu?

Obrazloženje:

Crnogorska Dijaspورا predstavlja veliki potencijal u privrednom pogledu, u tom smislu neophodna je bolja koordinacija i snažnije uključivanje naših iseljenika u ekonomski život, je oni mogu biti značajan ... domaćoj privredi i mogu spriječiti odliv stanovništva posebno u nerazvijenim djelovima države. Ono što jeste bio motiv za ovo pitanje, jeste da dobijemo konkretne odgovore, jer kada govorimo o opštim smjernicama spoljne politke Crne Gore, o evroatlanskim integracijama Pozitivna Crna Gora se zalaže za evroatlantske integracije i u tom smislu neme velike potrebe za diskusije po tom osnovu. Međutim, kada dođemo na teren konkretnih aktivnosti i onog što je konkretno merljiva djelatnost Ministarstva vanjskih poslova dolazimo na manje opipljiv teren, dolazimo na nešto što su više , spreman sam reći i politikanske izjave, a mnogo manje imamo konkretnih stvari.Znači, gospodine Lukšiću, kada često pročitamo vaše izjave nekada pomislimo da ste vi ministar vanjskih poslova neke velike zemlje, sa savršenom ekonomijom u kojoj problem je problem letimičan kada se dogodi, prosto se desio slučajno zbog nekog administrativnog previda, a ne bavimo se onim suštinskim stvarima i neiskorišćavamo potencijal koji imamo. Naš potencijal jeste dijaspora i Ministarstvo kojim vi rukovodite treba u punom kapacitetu da se posveti razvijanju tog potencijala. Tu potencijala, zaista ima. I ono što jeste bitno za ovu priču jeste da se mi konačno moramo spustiti sa tih oblaka da ćemo mi biti objedinjujući faktor za šest država, inicijativa koju mi inače pozdravljamo, ali zaista Crna Gora može imati štete od megalomanske politike u vrlo praktičnom smislu. Megalomanske vođene spoljne politike koja ne uvažava osnovne interese koja ne stavlja prioritet i akcenat na ono što jeste , gdje možemo imati konkretne rezultate, ponovo ponavljam, to je primjer povezivanja sa našom dijasporom. Ono što je posebno važno da cijela jedna Crna Gora je van njenih granica, da ta cijela Crna Gora komunicira sa onim ostatkom koji je ovdje i da nekoliko gradova u Crnoj Gori na žalost, malte ne cio život koji ima ,ekonomski , živi zahvaljujući davanjima dijaspore. Prosto je nevjerovatno da imamo toliko malo investicija i toliko puno administrativnih problema koji ti ljudi imaju da ulože u crnogorsku privredu i to je ono što jeste vrlo konkretan zadatak i što bi trebalo da bude prioritet Ministarstva koji vodite. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Lukšić ima riječ. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Periću, ipak predlažem da po meni iracionalan strah od megalomanije ne pretovorimo u inferiornost. Dakle, Crna Gora nema razloga da bude inferiorna po bilo kom aspektu, ona je nezavisna, međunarodno priznata država koja je u regionu uvijek prepoznata kao neko ko je doprinosio regionalnoj saradnji i u tom kontekstu trenutno, nadam se da će se još neke zemlje vrlo brzo pridružiti, vodi pregovore sa Evropskom unijom i samim tim je njena obaveza da dodatno doprinosi regionalnoj saradnji iza čega se nalazi vrlo konkretan interes. Prije koji dan smo imali prilike u Tirani da, zajedno sa još tri zemlje, potpišemo pristup ili memorandum o razumijevanju kako bi se stvorili uslovi da što je veći broj zemalja bude zainteresovan za izgradnju gasovoda i samim tim .... povežemo sa jadransko-jonskim gasovodom.

Dakle, to je vrlo konkretna regionalna inicijativa u kojoj učestvujemo i u koja se direktno može odraziti pozitivno na ono što je interes naših građana, da ne pominjem našu ambiciju da okupimo zemlje regiona, odnosno to smo već predložili i stanemo iza nekoliko infrastrukturnih projekata koji se tiču i te kako Crne Gore. Govorimo o auto-putu Bar - Boljare, govorimo sada o jednoj dionici auto-puta za koji dobijamo ponude, sutra će vjerovatno biti vrlo interesatno pristupiti evropskim fondovima kako bi završili auto-put u potpunosti ili govorimo o Jadransko-jonskom autoputu, ili o željezničkim projektima koji povezuju dvije, tri ili četiri zemlje ovog regiona. To mislim da nikako ne treba izgubiti iz vida i da okolnost da smo u ovoj fazi evropskih integracija je zapravo naša obaveza da dodatno podstičemo različite oblike regionalne saradnje.

Ali, dozvolite takođe da se potpuno složim sa vašim gledanjem koji se tiče uloge dijaspore. Mislim da našu iseljeničku zajednicu treba dodatno stimulirati, da ulaže u Crnu Goru, ohrabriti, dakle ne stavljati bespotrebne barijere i u tom kontekstu želim da u nesporednom odgovoru na vaše pitanje istaknem da o mogućnostima investiranja u Crnu Goru naši iseljenici se informišu preko Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, drugih, naravno, državnih organa i institucija ali i Privredne komore Crne Gore i drugih poslovnih udruženja kao i direktno na tržištu, tako da Ministarstvo ne raspolaže integrisanim podacima koliko je naših iseljenika u posljednjih pet godina pokrenulo biznis ili otkupilo akcije državnih kompanija.

Napominjem da su naši ljudi iz dijaspore angažovani na mnogim razvojnim projektima u lokalnim crnogorskim sredinama, gdje su svojim direktnim finansijskim doprinosom pomogli izgradnju puteva, škola, domova kulture, a pomažu i mnogobrojne humanitarne akcije. Imao sam lično prilike da se u to uvjerim.

Takođe postoji interesovanje pripadnika naše dijaspore u Saveznoj Republici Njemačkoj, Luksamburgu i Švajcarskoj da ulože značajna sredstva u razvojne projekte u Crnoj Gori, što će se formalizovati odgovarajući memorandum sa Vladom Crne Gore. Planirano je osnivanje koordinacionog tijela čiji bi članovi bili najistaknutiji predstavnici dijaspore, Ministarstva ekonomije i lokalnih samouprava u Crnoj Gori.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija će podržati sve inicijative, kao što smo u konkretnom slučaju radili, koji su u interesu naše dijaspore i naših građana i naravno države Crne Gore.

Upravo prepoznajući značaj i potencijal naše dijaspore Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je na putu formiranja Uprave za dijasporu, odnosno saradnju sa našom iseljeničkom zajednicom i između ostalog i u cilju valorizacije ekonomske saradnje. Isto tako Ministarstvo itenzivno radi na definisanju dodatnih modaliteta, uspostavljanju saradnje sa našom dijasporom u područjima i zemljama u kojima nema naših diplomatsko konzularnih predstavništava. Dakle, to je ozbiljan izazov zbog , naravno, ograničenih finansijskih sredstava i budžetskih aroprijacija nijesmo u mogućnosti otvoriti, kao što je bilo sugerisano jednim ranijim poslaničkim pitanjem, diplomatsko konzularna predstavništva na svim kontinentima ali radimo u partnerstvu sa drugim zemljama o mogućnostima koja bi obezbijedila naše diplomatsko predstavljanje koliko toliko i prije svega u funkciji snaženja saradnje sa iseljenicima, snaženja saradnje sa našom dijasporom, upravo afirmisanjem ovih modela ekonomske saradnje u kojima ste i vi u vašem pitanju govorili. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Hvala Vama.

Kolega Perić ima riječ.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru. Postavio sam pitanja o dijaspori a odgovor je počeo o Jadransko-jonskom vodovodu i auto-putu Bar-Boljare. Gospodine Lukšiću, inferiornost čovjek nosi u sebi i Crna Gora nema potrebu da dokazuje svoju veličinu time što će forsirati projekte ili graditi za svoj prioritet spoljno-politički prioritet, projekti koji svakako jesu dobri, ali nijesu suštinski bitni za naše građane i vjerujem da to što ste vi rekli sada je jedan vrlo poražavajući detalj da mi nemamo jasan registar naših iseljenika i njihovih aktivnosti ka Crnoj Gori. Crna Gora ne smije sebi da dozvoli taj luksuz. I upravo iz nedostatka tog registra, upravo zbog nedostatka toga što imamo strategiju odnosa sa dijasporom od prije tri godine a sada krećemo sa implementacionim planom. Mi imamo problem koji se odnosi na to da mi imamo klasičnu ne brigu prema toj dijaspori. I ako hoćete da podjem korak dalje, ta dijaspora je većinski nastala kao posljedica tog problema, ekonomskog problema, prije svega u Crnoj Gori i ona sada takodje, mi je malte ne pozivamo da nam pomogne ovdje. Nije samo bitno te dijaspore da se ..... izrazim uzeti im pare, radi se o transferu znanja. Znanje, iskustva i povezanost tih ljudi, poznanstva tih ljudi mogu da budu dragocjeni Crnoj Gori, mnogo dragocjenija nego ne znam koja inicijativa. U tom smislu, pozivam vas da ponovo preispitate prioritete koji ste postavili u svom ministarstvu. Mislim da je ovo jedan neperiferan, kako je sada postavljen cilj, nego jedan od nosećih uz evroatlanske integracije svakako noseći cilj vašeg ministarstva.

Naveću konkretno da ne bi bilo uopštena priča više naših ljudi koji su ostvareni, koji imaju svoje uspješne poslove u zemljama, prije svega, Zapadne Evrope, nije uspelo zbog administrativnih zapreka, zbog nećijih i interesa da otkupi većinsko vlasništvo u fabrikama, pominjem, recimo, konkretno primjer "Termoplasta" u Gusinju, imamo veliki broj primjera pilana i veliki broj objekata je na sjeveru Crne Gore, za koje su ljudi iz dijaspore iskazivali spremnost i na koji su, u krajnjoj crti i imali smo priliku i to da vidimo u zadnjem susretu sa potpredsjednikom Vlade, gospodinom Husovićem, koji je organizvan i o kojem je izvještavala Radio-televizija Crne Gore i na samom tom sastanku i nakon tog sastanka ljudi iz dijaspore i dalje ponavljaju spremnost da participiraju u ekonomskom životu, svakom drugom životu Crne Gore ali traže upravo ovo što traži Pozitivna Crna Gora da im se omoguće da normalno djeluju u radu u Crnoj Gori, odnosno da za njih ne postoji toliki broj administrativnih zapreka.

Na kraju, potpredsjedniče vi morate da pokažete da imate osjećaj za realnost, a realnost su prioritete i čovjek uvijek gradi svoj odnos prema realnosti time što gradi određene prioritete u svom životu i svoje obraćanje ću završiti citatom koji je u jednom pismu Njegoš pisao svom sagovorniku gdje kaže, citiram: "... ubitačna i za ljude i za narod, kome podnosi neka joj se pode, ali ja ne mogu i neću se obmanjivati". Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena potpredsjedniku Vlade Lukšiću. Zahvaljujem mu na učešću u našem radu i prelazimo na sljedeća pitanja koja su upućena potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru za informaciono društvo i telekomunikacije gospodinu Lazoviću.

Kolega Aleksandar Damjanović ima riječ, nakon njega kolegistica Zdenka Popović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, potpredsjedniče Lazoviću,

Blagovremeno sam postavio sljedeće poslaničko pitanje : Za koja lica Vlada Crne Gore, odnosno organ nadležan za poslove privatizacije shodno članu 419 stav 4 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima izdalo mišljenje da je plaćena tržišna naknada za zemljište iz postupka privatizacije a za koja lica je mišljenje bilo negativno te kolika je ukupna površina zemljišta, odnosno ukupna naknada koja je bila predmet pozitivnog mišljenja od početka primjene zakona i da li Vlada Crne Gore ima evidenciju o istim informacijama u odnosu na obaveze privrednih sudova da ista mišljenja daju u postupcima stečaja.

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi i dobio sam odgovor u pisanoj formi, ali sam od prethodne sjednice prije dva mjeseca dva pitanja koja su tada bila postavljena, naravno za ovaj odgovor nemam pisanu informaciju od vas, ne vidim zaista potpredsjedniče da vam je to prešlo u manir zašto ne dostavljate odgovore na ovako precizna pitanja koja ne traže velika laboracije već samo da se napravi lista kompanija za koje je ili nije dato mišljenje i da se izračuna koliko je to zemljište i koliko je to koštalo, pa da vidimo po kojoj je to cijeni otuđena državna imovina u ruke privatnih, da kažem posrednika.

No, za razliku od predsjednika Vlade koji je na slično pitanje, odnosno na jedan dio pitanja koji je bio posvećen premijerskom satu odgovarao dosta nervozno i dosta ljuto iako je malo kazao, vi ipak evo odgovarate manje nervozno i manje ljuto i ako kažete još manje. Imaćemo prilike da sada testiramo što ćete mi odgovoriti.

Dakle, SNP je u mukotrpnim pregovorima sa tada ministrom finansija, gospodinom Lukšićem, koji je bio malo prije ovdje, zamolio sam ga da ostane, da sačeka jer je on dio ove priče, kreirao jedno rješenje koje je bila šansa za odgovorne ljude i pojedince u Vladi, da ne napravimo reviziju privatizacije, ali da koliko toliko ispravimo nepravde koje su napravljene na štetu ove države, time što je ogromno zemljište kroz postupak privatizacije, po mizernim cijenama da li kroz varijante stečaja, varijante tendera i tako dalje, otudjeno i prebačeno u privatne ruke. Dakle, rješenje u Zakonu o svojinsko-pravnim odnosima koji smo 2/3 jedva ovdje usvojili, sa 54 glasa od 81, da ne nabrajam ko je tada glasao a ko nije, je bilo takvo da je omogućilo odgovornim pojedincima iz Vlade Crne Gore od 2009. godine da zaustave pljačkaški proces privatizacije.... (prekid).... da zaustave strateški pljačkašku privatizaciju, po četvrti put da je ponovim, da joj dam taj epitet, jer će i samo ono što imam kao podatke koje mogu da vam pročitam a koje je dobio gospodin Minić, po članu 50 kod nadležnih privrednih sudova, i Savjeta za privatizaciju ići u tome u prilog da su kvadrati zemljišta koji koštaju i po nekoliko stotina evra, plaćeni po 50 evra i da su na taj način država i lokalne samouprave oštećene za milione. Očekujem da mi se u dogledno vrijeme ne čekajući da mjeseca dostavi odgovor u pisanoj formi kako bismo nakon toga napravili određene procedure i podsjetiću, ovo nije naravno ni prijetnja ni upozorenje, jer svi članovi Vlade su tu trenutno kao što smo i mi poslanici ovdje ali da ono što tada nije prošlo kao moj amandman u ime Kluba SNP-a, da se kada smo mijenjali Krivični zakon odredba da krivična djela iz procesa privatizacije nezastarjevarju tada je trajalo dva - tri

glasa, mislim da kolege iz SDP-a su dali podršku a ostali nijesu iz većine, da je sada prihvaćeno pošto naš parlament to tada nije htio, prihvatio je POST i da je ušlo u evropsku agendu, tako da ovo neka bude blago upozorenje svima nama i svima koji daju ovakva mišljenja da dobro paze šta rade, odnosno njima koji su dali mišljenje da dobro paze kako su to tada radili . Ovdje imam i spisak članova Savjeta za privatizaciju za period 2009-2012. godina, nema potrebe da ga čitam, dostupan je javnosti, ali da moramo razgovaramo i o tome ko je i koja je to radna grupa unutar Savjeta davala sve listom pozitivna mišljenja za kupovinu zemljišta po nekoliko desetina evra a isto je vrijedjelo stotine i stotine evra. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Vlade Lazović, kao što je rečeno, manje nervozno-malo ljuto ali sa dosta podataka. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Šturanoviću, dame i gospodo poslanici, uvaženi poslanice Damjanoviću, dozvolite da u odgovoru na vaše pitanje saopštim sljedeće.

Dakle, u pravu ste u skladu sa članom 419 stav 4 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima u postupku privatizacije u Crnoj Gori mišljenje da je plaćena tržišna naknada izdaje Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte.Savjet je formirao jednu radnu grupu, odnosno jedan radni tim kojim koordinira zaštitnik imovinsko-pravnih odnosa Crne Gore a u tom radnom timu su pravnici i ekonomisti sa respektabilnim iskustvom a predstavnici su Zavod za zapošljavanje, Investiciono-razvojnog fonda i Vlade Crne Gore.

Taj radni tim, na osnovu svoje raspoložive dokumentacije, počev od finalnog mišljenja Agencije za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja prilikom procjene vrijednosti preduzeća koja su ušla u proces privatizacije, na osnovu sve dokumentacije koja je pratila proces privatizacije i ostalih relevantnih dokumenata daje predlog i mišljenje da li se može nešto priznati kao transver koji je izvršen u periodu privatizacije sa ovim iskazom da je plaćena tržišna naknada. U dosadašnjem periodu podnijeto je 30 zahtjeva za davanje mišljenja, radi pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine, i to su bili zahtjevi sljedećih podnosioca:.....Budva, HTP "Vila Oliva" Petrovac; "Bajo Pivljanin poljoprivreda" AD Podgorica, Higijena AD Podgorica, Gušmurović Sead iz Berana, Guberenić Slobodan iz Andrijevice, "Evromix trejd" DOO Budva, Solana "Bajo Sekulilć" AD Ulcinj, u stečaju, Hotel "Turjak" AD Rožaje, "Kristal" AD Rožaje, "Tajson" DOO Rožaje, "Tofi" DOO Rožaje, HTP "Primorje" AD Tivat, Prijestonica Cetinje, Veliz Zef iz Ulcinja, "Jadran" AD Bar, Hotel "Palas" DOO Petrovac, "Carine" DOO Podgorica, "Jugopetrol" AD Kotor, Kombinat aluminijuma Podgorica, AD Podgorica, Izgradnja AD Kotor, "Bjelasica RADA" ADA Bijelo Polje "Knjaz" Nikšić .....hotel "Montenegro" DOO Herceg Nvoi, "Božur" veleexport DOO Podgorica.....expres AD Podgorica, "Duklja" AD Podgorica, "Drvoimpex" ..... AD Podgorica, "Trebjesa" AD Nikšić "IBON" DOO Nikšić i ..... DO Bijelo Polje. Postupajući po metodologiji koju je ovaj radni tim pripremio, radna grupa pardon, ona je predložila Savjetu da se da pozitivno mišljenje da je u postupku privatizacije plaćena tržišna naknada za zemljište za sljedeće subjekte: Hotel "Belvi " Bečići; Hotel "Oliva" Petrovac, "Bajo Pivljanin poljoprivreda" AD Podgorica, Higijena AD Podgorica, AD Berane, Hotel "Rivijera" Petrovac, a odbijeno je davanje

mišljenja po zahtjevima Guberinić Slobodana iz Andrijevice, ... DO Rožaje i .....Zeva iz Ulcinja . Iz proceduralnih razloga je takodje odbijeno davanje mišljenja po zahtjevu Prijestonice Cetinje, a zahtjev za pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine koje je podnijelo HTP "Primorje" iz Tivta je u toku postupka povučen iz procedure odustankom podnosioca zahtjeva. Neki od zahtjeva su još uvijek u toku razmatranja. Ono što takodje u odgovoru na vaše pitanje želim da saopštim da je ukupna površina zemlje za koje je utvrđeno da je plaćena tržišna naknada negdje preko 12 miliona kvadratnih metara pri čemu je za "Bajo Pivljanin" Podgorica AD Podgorica to najviše 11 mil.853.458 kvadratnih metara.

Što se tiče podataka koje ste u svom pitanju postavili odnose se na rad privrednih sudova za postupke u stečaju Vlada ne raspolaže sa tim informacijama ali ću uputiti njima zahtjev da mi dostave te informacije i zajedno sa pisanim odgovorom ću to vam dostaviti, a gospodin Milić kaže da je već to od njih dobio, vjerovano tima veći autoritet i uticaj kod njih nego što ja imam.

Dakle, mi koristimo tu poslovničku mogućnost, nećete mi zamjeriti da vam zaokružim i kompletiram odgovor u pisanoj formi dostavimo do sljedeće sjednice kada se budu postavljala poslanička pitanja. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hcala Vama.

Kolega Damjanović ima riječ. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pretpostavio sam da vi kod sebe imate dio odgovora, eto da bude i meni i Vama teže vi to diktirate umjesto da mi to uredno dostavite i onda možemo da komentarišemo i da sračunamo neke stvari . Dakle, kazali ste da je šest, ako sam dobro brojao, jer sam morao da brojim ovo što vi ovdje govorite, dato pozitivno mišljenje, za tri su odbijena iz proceduralnih razloga, nije dato negativno mišljenje, za jedno je u toku, a 30 je bilo ukupno. Dakle, vi ste rekli neka su u proceduri, nije neka nego 2/3 odnosno 20. Ajde da kažemo da šteta nije konačna.Može biti i veća ako se nastavi da se listom daju pozitivna mišljenja i za ovih 20-tak i ako se dobro ne promisli ti u radnoj grupi koji ovo rade i zato mi ovdje u SNP-u i ovdje radimo, ne da bi bilo koga plašili i da bi pravili pritisak već da bi samo upozorili da se poštuje zakon i da se dobro otvore oči kod onih ljudi koji odlučuju o milionima evra, o tome da li su ti vlasnici, odnosno ti kupci iz procesa privatizacije platili tržišnu naknadu i ako jesu prosto im bilo, ako nijesu to zemljište ostaje u vlasništvo države, odnosno da se plati naknada, nikad nije kasno, je li tako, da država prihodije sredstva koja sada nema.

Proces privatizacije i dalje traje, nije završen, on je počeo kako je počeo, sa masovnom vaučerskom, koja mu je dala "zamah". Ovdje su se dešavale .....stvari gospodine Lazoviću, ovdje su prese iznošene iz Kombinata aluminijuma teške nekoliko desetina tona, ovdje kompletna Pilana sa Njegovuđa, kako reče moj drugar sa Žabljaka ponešena, ovdje su slike kradene i to umjetničke slike iz hotela koji su bili u procesu privatizacije, rušeni su objekti da bi se pravili objekti neke druge namjene, ne poštuju se ugovori o privatizaciji, prijeti Vlada praznom pričom da se raskidati ugovore sa onim kupcima hotela koji nijesu završili svoj dio posla, govoreno je na premijerskom satu, da naravno, postoje povlašćeni sa kojima se ugovori ne smiju raskinuti i tako dalje.Ovo su

fragratne stvari, ovo su stvari koje imaju uporišta u zakonu i u ovom članu zakona koji važi i on će stalno biti na preispitivanju i ovom pričom se SNP bavi u kontinuitetu. 2010. godine tada sam Igoru Lukšiću, ministru finansija postavio slično pitanje, odgovor je bio veoma nemušt a tek je počeo Savjet za privatizaciju da daje ta mišljenja. Ovim su se bavile kolege Velizar Kaluđerović i Neven Gošović i Srđan Milić koji su tražili, po članu 50 i od privrednih sudova dobili neke informacije, pa pošto vi nijeste bili u mogućnosti da odgovorite evo da vam dam možda jedan od niza primjera koje ja ovdje imam, kako je to plaćeno zemljište po tržišnoj naknadi.

Dakle, Hotel "Otrant" koji je u stečaju prodat za 2,5 miliona evra, firmi "Barkli" a sada gazduje ko zna ko, u stvari zna se ko, ali da ga ovdje ne reklamiramo tog biznismena, za zemljište koje je veličine 60.000 kvadrata morske obale, pijeska, na Velikoj plaži. 2,5 miliona za 60.000 ispada da smo negdje za 40 evra platili tržišnu naknadu za dio plaže Hotela "Otranta" u Ulcinju. To je posljednji veliki hotel koji je ova država napravila uz Hotel "Galeb" zlatnih 80-ih godina. Takvih primjera ima siaset i zato vas još jednom molim i time završavam, zahvaljujem potpredsjedniče, da budete korektni da dostavite pisani odgovor u potpunosti sa spiskom kojim ste firmama dali pozitivno mišljenje, kojim pojedincima - gazdama, biznismenima i tako dalje, koliko su platili ukupno naknade za koliko zemljišta, slučaj "Baja Pivljanina" ne pominjem jer je pomiao gospodin Milić katastrofalan, kome nijeste dali to mišljenej i ovu informaciju od privrednih sudova da ako možete da ažurirate pa da na nekoj od sjednica Skupštine ne mora to biti premijerski sat, ovu priču nastavimo.

Što se tiče nas iz SNP-a, dok budemo opozicija stalno ćemo vas na to podsjećati i upozoravati, a ako budemo vlast, neke ćemo .....

Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Idemo dalje.

Pozivam Zdenku Popović da uzme riječ, neka se pripremi kolega Velizar Kaluđerović.

Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolege, poštovani potpredsjedniče Vlade, poštovani građani Crne Gore, moje poslaničko pitanje je ovako:

U Centralnom registru Privrednog suda upisana je kao dio strango društva DOO "Kraljevo" poslovni centar Podgorica sa registarskim i matičnim brojem. DOO "Kraljevo" Poslovni centar Podgorica je vlasnik 9 poslovnih prostora, nabrojaću ih samo zbog toga što su to poslovni prostori koji su na izuzetno atraktivnim lokacijama i sa izuzetno respektabilnim kvadratnim metrima:

- poslovni prostr prvi koji se nalazi u Ul. Marksa i Engleska br. 54 veličine 47 m² ;
- poslovni prostor u Ul. Marka i Englesa broj 70 površina 118, 23 m²;
- poslovni prostor u Bul. Lenjina broj 50, površine 89,49 m² i podrumskog prostora površine 86,65 m²;;
- poslovni prostor u Ul. "27. mart" br. 40 površine 81,70 m² i garaža broj 10. površine 18,36 m²
- poslovni prostor u Ul. Oktobarske revolucije površine 74,84 m²;

- poslovni prostor u Ul. "Save Kovačevića" broj 135 površine 96 m²;
- poslovni prostor u Ul. Radosava Burića 183 površine 47,26 m²;
- poslovni prostor u Baru, Ulica "Jovana Tomaševića" br. 33 površina 132,29 m² i podrumski prostor površine 74 m²; i
- poslovni prostor u Budvi, Ulica "Veljka Vlahovića" br. 4. površine 60 m²-

Pitanje je da li je u toku ili je već okončana privatizacija doo "Klanica" Kraljevo, DOO Poslovni centar Podgorica i ako jeste ko su i koliki je pojedinačni udio kapitala;

Ko je i po kom osnovu koristio odnosno koristi naznačeni poslovni prostor? Da li je riječ o ugovornom odnosu gdje je i dalje vlasnik DOO "Klanica" Kraljevo, poslovni centar Podgorica ili je riječ o novim vlasnicima i ako jeste koji je njihov pojedinačni udio? Kakav je radno-pravni status zaposlenih radnika kod DOO "Klanica" Kraljevo Poslovni centar Podgorica i koliko radnika je zaposleno, da li su uplaćeni porezi i doprinosi na zarade zaposlenih i akonijesu za koji period nijesu izmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa?

Ovo sam morala da pročitam iako je dugo pitanje, samo iz razloga što privredni subjekat koji koristi ove poslovne prostore nije riješio radno-pravni status zaposlenih i ako je bio ugovor obavezan, i meni je žao što mi nijeste dostavili odgovor u pisanoj formi je sam vama postavila precizan odgovor i mislim, precizno pitanje, izvinite, i mislila sam da ćete mi dostaviti precizan odgovor jer za odgovor na ovo pitanje vam je bilo potrebno svega 15 minuta. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Potpredsjednik Lazović ima riječ. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvažena koleginice Popović, žao mi je ali me je strah da ću vas ponovo razočarati zato što i pored najbolje namjere nijesam uspio da prikupim sve relevantne podatke da bih vam mogao dati iscrpan odgovor. Zašto? Zato što je u pitanju, kao i što ste sami rekli, preduzeće odnosno firma koja se u Centralnom registru obveznika i osiguranika vodi kao strano društvo, dakle osnivački dio stranog društva je nerezidnetno pravno lice preduzeća za proizvodnju i promet "Klanica" DOO Kraljevo. Dakle "Klanica" DOO Kraljevo Poslovni centar Podgorica preduzeće koji u smislu oblika obavljanja privredne djelatnosti registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata kao dio strango društva S obzirom da se radi o dijelu strango društva kod istog je moglo doći do prodaje imovine ali ne i do privatizacije jer dio stranog društva ne predstavlja predmet privatizacije u politici privatizacije koju mi u Crnoj Gori sprovodimo jer to i nebi mogli.

Dakle, dodatno, država Crna Gora nema vlasničkog udjela u istom i samim tim da se ne radi o drugačijem obliku obavljanja privredne djelatnosti preduzeće nikad nije moglo biti u planovima privatizacije kojim Vlada Crne Gore na godišnjem nivou utvrđuje metode i načine privatizacije sa spiskovima društva i procentom akcijskog kapitala za prodaju.

U planu privatizacije se mogu naći isključivo preduzeća u kojima država ima većinsko vlasništvo. Samim tim za podatke tražene vašim pitanjem neophodna su kroz definisane procedure obratiti preduzeću direktno i od njih dobiti te podatke a pokušao sam u dijelu podataka koje imamo u nadležnim institucijama koje vode evidenciju da

dobiju sledeće informacije i evo biću slobodan da Vam to saopštim. Dakle, matična kompanija je klanica Kosovo polje, posle bobardovanja dio firme je prebačen u Kraljevo sa poslovnim cetrom u Podgorici, vodi se sudski spor između klanice Kosovo polje i klanice Kraljevo oko poslovnih prostora dakle neka ukupna površina je blizu hiljadu metara kvadratnih, prostori su međuvremeno do završetka sudskog spora izdati Inpeku, Inpek je preuzeo i radnike koji su dijelom uposleni, a određeni broj njih ima minimalnu zaradu. Predmet je trenutno u drugo stepenom postupku, u Poreskoj upravi traži sam od njih podatke o ovoj firmi nema podataka objektivnom vlasništvu obaveznika, a ne postoje podaci na sajtu ... nekretnine. Prema tome, u ovom trenutku nije poznato da li je matična kompanija izvršila otuđenje imovine. Što se tiče podataka o zaposlenim klanica DOO Kraljevo poslovni centar Podgorica ima trenutno četiri zaposlena lica koja su registrovana kod Poreske uprave i to 26.02.2007. godine. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite kolegkinice.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, koliko ja znam Vi ste zaduženi za ekonomski sistem Crne Gore. Samim tim ste trebali da budete upoznati sa činjenicom da je ovo društvo sklopilo ugovor o zakupu poslovnih prostora sa Inpekom AD Podgorica 29.09.2005. godine, i da je kompletna imovina ovo društva DOO klanica poslovni centar Podgorica, prešlo u neki ugovoreni odnos, odnosno tu se društvo ipak pojavljuje kao zakupac ovih poslovnih prostora. Ono što je bitno da kažem jeste da se u članu 4 ovog ugovora o zakupu poslovnih prostora, zakupac obavezuje da preuzeme na rad sve radnike na neodređeno vrijeme koji su se u vrijeme zaključenje ovog ugovora zatekli u radnom odnosu kod zakupodavca, oni koji ne žele da rade da im se isplate 24 lična dohotka ostalih 11 radnika na određeno vrijeme da se postupi prema njima onako kao oni žele i da rade shodno tome dali ima posla ili nema to je u članu 4.

U članu 7 zakupac preuzima radnike u statusu zatečenom na dan preuzimanja i ono što je siptomatično jeste, da se u istom članu 7 kaže da se isti oslobadja zakupnine na zakupljeni poslovnim prostorima za cijelo vrijeme trajanja zakupa. Takođe želim da vam ukažem na činjenicu da je zakup za prva dva poslovna prostora i to jedan površine 47 metara kvadratnih, a drugi površine 118 metara kvadratnih istekao zakup 2010. godine, znači AD Inpek je privredno društvo, AD društvo koji posluje na teritoriji Podgorice, jako dobro znamo da je to društvo koje je jako poznato i Vama i svim građanima Crne Gore, koje se rekalmira, koje radi i znamo koja mu je djelatnost i ono što je činjenica, je da ovo društvo nije ispoštovalo niti član 4 niti član 7, apsolutno nije preuzeo radnike i ako je bio obavezan ugovorom i ovim članom 4 i članom 7 niti je preuzeo radnike, niti mu plaća poreze i doprinose, a kao što sami vi kažete mene zapanjuje činjenica da u Poreskoj upravi nemaju podatak o tome ko je vlasnik ovih devet poslovnih prostora, ko je vlasnik ovih prostora preko hiljadu metara kvadratnih ako sami kažete koji se nalaze na ..... lokacijama i u Podgorici i u Budvi i u Baru. Ono što je najtragičnije i najžalosnije mi kao društvo odnono Vi kao Vlada koja se zalažete za socijalnu pravdu i za ostvarivanja prava radnika, apsolutno neznate da postoje tamo neki radnici koji su ostali na ulici zbog nečije samovolje i da nekome uplaćuje poreze i

doprinose, ne samo za te radnike nego ne uplaćuje doprinose ni za svoje radnike, i što je najtragičnije ni ti njihovi radnici pričam o AD Inpeku ne smiju da pitaju kada će im biti plaćene plate, a ne porezi i doprinosi jer se boje ljudi da će ostati bez posla. To je tragično za našu državu Crnu Goru, posebno za vas Vladu koja se bavi ovakvom ekonomskom i socijalnom politikom. Hvala na pažnji.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Velizar Kaluđerović ima riječ.

Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam gospodine potpredsjedniče, poštovana Skupštino, poštovani građani Vi pratite naš rad gospodine potpredsjedniče Vlade Lazoviću od dva poslanička pitanja postavio sam Vama kao resornom potpredsjedniku Vlade i ono glasi.

Da li je bilo koji član Vlade Crne Gore zahtijevao raspravu i konkretnu odgovornost zbog toga što u postupku izdavanja državnih garancija i dodijeljene državne pomoći Kombinat aluminijuma Podgorica, Željezari Nikšić i Pobjedi AD Podgorica na ukupni iznos od više stotina miliona evra, pored ostalih neregularnosti.

-izdate garancije nijesu zaštićene odgovarajući i kontragarancijama:

-nije vršena eksterna i interna stručna analiza i ocjena finansijskog stanja u ovim kolektivima;

-nije vršena procjena fiskalnog uticaja na Budžet Crne Gore;

-nije rađena eksterna ili interna analiza i ocjena ekonomske održivosti Programa finansijskog restrukturiranja KAP-a;

-nije razmatran Izvještaj o ulaganju CEAC-a saglasno članu 19 Ugovora o poravnanju;

Ako je zahtijevana rasprava na Vladi na navedene okolnosti, koji član Vlade je to zahtijevao, kada je Vlada o tome raspravljala i što je konkretno zaključila. Ko je u stvari Vladi dao tumačenje da se Ugovor o poravnanju ne može raskinuti bez saglasnosti druge ugovorne strane.

Odgovor na ovo pitanje tražio i u pisanoj formi koje nijesam do ovog trenutka dobije u pisanoj formi, ali nadam se da će stići opet u roku kao što je na moje prethodno pitanje Vama od početka marta ove godine odgovor u pisanoj formi sam dobio neposredno pred početak ove sjednice.

Kratko obrazloženje u ovih minut koliko mi je na raspolaganju pored mnogih problema koji prate nažalost poslovanje Kombinata aluminijuma, ali i ovih drugih kolektiva koje sam pomenuo u mom poslaničkom pitanju, motiv osnovni da Vam postavim ova konkretna pitanja ili djelove u okviru ovog jednog pitanja je sadržaj Izvještaja o reviziji državnih garancija Vlade Crne Gore za 2010. godinu i 2011. godinu, koji je u aprilu mjesecu ove godine uradila i dostavila ovom Parlamentu najviši organ državne revizije saglasno Ustavu Crne Gore, to je državna revizorska institucija iz podataka Izvještaja državne revizorske institucije se da vidjeti da je za ovih tri, četiri godine, za samo ova tri kolektiva, dakle Kombinat, Željezaru i Pobjedu AD Podgorica, angažovano bilo da je do sada već isplaćeno ili angažovano putem izdatih garancija isplaćeno kroz vidove državne pomoći oko 380 miliona evra od čega 310 miliona ide prema Kombinat aluminijuma, ide 54 miliona prema Željezari Nikšić i oko 17 miliona

prema Pobjedi, vidim da je prošlo vrijeme evo da čujemo odgovor pa će u komentaru nadam se imati još malo prostora da nešto kažem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi gospodine Kaluđeroviću, na vaše pitanje želim da odgovorim na sledeći način. Kao što znate u uslovima ekonomske krize Vlada Crne Gore, i ne samo Vlada Crne Gore, nego i značajan broj Vlada drugih zemalja bile su prinuđene da izdaju garanciju i kako bi obezbijedili stvorili mogućnosti za opstanak i preživljavanje jednog broja kompanija koji su bile pogodjene efektima velike globalne ekonomske krize, svakako mi smo u Vladi Crne Gore, dobijali predloge od resornih ministarstava sa jasnim stavom i mišljenjem Komisije za državnu pomoć i na osnovu toga smo se u Vladi prilikom glasanja odlučivali i nije tajna to sigurno i Vi znate da smo po ovim pitanjima imali i različite stavove unutar Vlade. Želim da posjetim da u skladu sa Ustavom Crne Gore, između ostalog nadležnosti Vlade da uvodi unutrašnji i spoljnu politiku i rješava zakone druge propise i opšte akte koje donosi uredbe i odluke druge akte za izvršavanje zakona, razmatranje odlučivanja na sjednici Vlade vrši se po tačkama utvrđenog dnevnog reda član Vlade i drugi učesnici sjednice Vlade, prilikom razmatranja pojedinih pitanja može govoriti samo o pitanju koje se razmatraju konačno u skladu sa navedeni članovi Vlade mogu davati mišljenje i iznositi stavove po pitanjima koja su kandidovana za raspravu i konkretnom slučaju članovi Vladi su iznosili svoje stavove kada su resorna ministarstva kandidovala navedene materijale, po završetku pretresa Vlada je odlučivala i donosila odgovarajuće akte ili zaključke Vlade većinom glasova.

Što se tiče ugovora o poravnjanju želim da posjetim da ugovor može biti raskinut i bez saglasnosti s druge strane, a onda sigurno slijedi arbitraža i oni u Vladi koji su odlučivali o pokretanju tih aktivnosti su procjenjivali da bi taj postupak bio dosta problematičan u ostalom bili ste u prilici na sjednicama odbora, a i prilikom parlamentarne rasprave da se o tome upoznate. Konačno u vezi sa navodima iz vašeg pitanja, dostaviću Vam u pisanom odgovoru i mišljenje Ministarstva finansija o zakonitosti i sprovedenih procedura prilikom davanja državnih garancija, a kao što ste i sami rekli bićemo u prilici da brzo ovdje u Parlamentu imamo Izveštaj Državne revizorske institucije po pitanju državnih garancija, a svakako da će taj izvještaj Vlada razmatrati posle toga biću u prilici da vam dam konačno zakruženi odgovor, opet koristeći ovo poslaničku mogućnost nemojte da nam zamjerite, ali sve dok to postoji u Poslovniku mi ćemo koristiti mogućnosti dostavljaćemo Vam pisani odgovor na pitanja do sledeće sjednice kada se budu postavljalo poslanička pitanja, promijenite Poslovnik prinudićete nas onda da Vam dostavljamo to prije sjednice. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Kaluđerović u koliko kolege Lalošević dozvoli, dozvoljava.

Zahvaljujem.

Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče.

Gospodine potpredsjedniče Vlade Lazoviću, naravno Vi imate pravo da koristite da do zadnjeg trenutka nedostavljate u pisanoj formi odgovor, Vi sami procijenite javno respektujem što ste iskreno rekli do Vam Poslovnik to omogućuje ali mnogo slučajnije od toga je što ste priznali činjenicu da se Vlada u opšte nije bavila ovim pitanjima 380 miliona evra, izdatih garancija dodijeljene državne pomoći KAP-u, Željezari, Pobjedi, dakle nije se bavila činjenicom koje konstatovala Državna revizorska institucija da Vlada nije poštovala ni svoju uredbu u proceduri izdavanja državnih garancija. Dakle, nije se bavila fiskalnim uticajem rizicima hoće li to pasti na Budžet na teret svih građana Crne Gore, a plašiti se da će najveći dio ovih izdatih državnih garancija se upravo to desiti, kažete bili ste prinuđeni da izdajete garancije, hajde da sada malo pođemo od Kombinata idem prema Pobjedi već je danas o tome bilo riječi. Dakle, izvadio sam podatke zadnje tri, četiri godine 17 miliona evra što državnih garancija, što dodijeljene državne pomoći je pošlo prema Pobjedi AD Podgorica, prema dnevnom listu Pobjeda, dakle koja je to vrsta prinudbe bila da se ide prema Pobjedi, hoće mo li da koristimo slučaj vašeg ne mog nego evo da uzmem vašeg partijskog druga, kolega Džavid Šabović, onog dana kada je izgovorio rečenicu da treba da se desi promjena vlasti u Crnoj Gori, šta je Pobjeda koja je dobila 17 miliona evra i srestava svih građana Crne Gore, učinila narednog dana, preko čitave naslovne strane bila je neka mi oprost kolega Šabović, samo slika njegove glave i pitanje ko je Džavid Šabović, sa pokušajem očiglednim da se on diskredituje srećom i to ću reći pričalo se samo i ponudili su čitaocima tekst koliko su njegova primanja kao poslanik, ima li još neki prihod kao član nekog Upravog odbora ili Odbora direktora i ništa više, jer očigledno nijesu imali srećom bilo šta drugo da kaže, ali kakva je to poruka svima nama.

Dakle, neki ljudi zbog zaštite pozicija na vlasti zbog zaštite lika i djela pojedinaca najuticajnih u toj vlasti ne mare da ulože da se .... desetina miliona evra primjer je Pobjeda biće prilika da se priča i o Željezari Nikšić jer tu ima .... nezakonitosti i mnogo toga neokrivenog kud su pošle desetina miliona evra, a o Kombinatoru aluminijuma saglasan sam pričaćemo i biće potrebe da pričamo i o ovom domu ali bogami da se time bavi i nadležno državno tužilaštvo, moraće to učiniti brzih dana. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanja upućenim potpredsjedniku Lazoviću, ja mu zahvaljujem na učešću u našem radu. Prelazimo na pitanje koja su upućena Ministarstvu odbrane u stvari imamo jedno pitanje.

Kolega Genci Nimanbegu, ovdje imamo državnog sekretara jeli se to tako sada kaže po novim propisima o državnoj upravi Nadu Ulićević iz Ministarstva odbrane ministarka prema našim informacijama nije u zemlji i mislim da i koleginica Ulićević, apsolutno kompetetno da odgovori na vaše pitanje.

Izvolite kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala potpredsjedniče Šturanović.

Poštovana državna sekretarko, poštovane kolege kao prvo ja se zahvaljujem sekretaru Davidoviću, što je izrazio interesovanje da li može sekretarka da odgovori. Mislim da ovo pitanje od prilike životne važnosti i ako je možda malo zakasnilo zbog sticaja okolnosti želi bih danas postaviti i komentarisacu ga narmalno.

Znači u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore uputio sam sledeće pitanje.

Imajući u vidu da se od strane Vojske Jugoslavije 1998. godine i 1999. godine, postavile mine na granicom Albanijom konkretno na pogrešnoj zoni Crna Gora - Albanija, da li se izvršila demontacija deminiranja na čitavoj zoni polazeći od činjenice da ona postoji opasnost za mještane. Pošto mi vrijeme dozvoljava ja ću se zahvaliti Ministarstvu što sam dobio pisani odgovor, ali pitanje sam postavio iz sledećeg razloga.

U medijima je bilo u julu prošle godine 2012. godine, da je na teritoriji Crne Gore, znači to su tada bili Albanski mediji, petoro građana Crne Gore, stradalo kad je njihovo vozilo naletilo na minu, znači želim odgovor i posle ću komentarisati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

NADA ULIĆEVIĆ:

..... odgovor na postavljeno pitanje, imam obavezu da prenesem izvinjenje gospođe i Vama je uvažanim poslanicima gospođe Milice Pejanović Đurišić, koja je kao što je rekao predsedavajući službeno osutna, i zbog toga nije mogla prisustvovati današnjoj raspravi lično odgovoriti na pitanje.

Inače pitanje, odgovor na pitanje poštovanog poslarnike Nimanbegu, a glasi ovako.

Prema podacima koje se nalaze u arhivi Vojske Crne Gore, jedince Vojske Jugoslavije u periodu od devedese osme, devedeset devete godine u pograničnom području prema Republici Albaniji postavile ukupno 77 minskih eksplozivni prepreka sa 680 mina, u drugoj polovini 1999. godine, inžinjerinska jedinica Vojske Jugoslavije razminirala je 28 minsko eksplozivni prepreka sa 190 mina, inžinjerinska jedinca Vojske Srbije i Crne Gore, je u periodu od 6. avgusta do 19. septembra 2004. godine, izvršila razminiranja preostalog reona uz granicu sa Republikom Albanijom kojom prilikom je razminirano 49 minskoeksplozivnih prepreka sa 490 mina, to znači a shodno podacima kojima raspolaže ovo Ministarstvo da je tokom 1999.godine, i 2004. godine, ukolonjeno svih 77 minsko eksplozivnih prepreka sa 680 mina. Nakon ovih aktivnosti vojske regionalni centar za podvodno miniranje dijele je u cjelosti realizovao je projekat generalnog izviđanja i rezuminiranja duž granice prema Kosovu i Albaniji o čemu je dostavi sertifikat broj 342/07 -68/3 od 28.januara 2008. godine, svim nadležnim ministarstvima i organima Crne Gore. Prema podacima iz navedenog setifikata na lokacijama na kojima su bile postavljene minsko eksplozivne prepreke, one su uklonjene odnosno na njima više nema minsko eksplozivnih srestava. To je odgovor Ministarstva odbrane, a to su podaci kojima on raspolaže.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Nimanbegu ima riječ.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Još jednom ću zahvaliti što smo dobili pisani odgovor prije mogućnosti da ovom domu postavimo pitanje i komentarišemo i cijenim taj vaš napor. Takođe, želio bih da možda i potpredsjednik Šturanović, evenditira bar da smo gospodina Lazovića dobili inicijativu da možda poslovničko uredimo da odgovor dobijemo na vrijeme, znači prije početka sjednice izgleda da članovi Vlade koriste to da nebi .... dostavljali odgovore prije komentarisanja, ali znači o komentarisanju ja ću na ovu eksplozivnu temu ja ću biti umjeren. Po podacima medija crnogorska policija takođe prošle godine učestvovala u transportu povrijeđenih građana Crne Gore na teritoriji Albanije do grada Bajramcuri koji su onda liječeni u bolnici u Tirani. Znači, saradnja između policije, policije dvije države je korektna i ovaj izvještaj, vaš odgovor je bar u tom dijelu trebaju se naći navodi da li je on tačan jer je evidentno gdje je eksplozija bila. Ljudi su stradali po podacima koje su dali, treba pokrenuti akciju, ja vam tačno ne mogu sugerisati ali vjerovatno i kod vojske Srbije možda oni imaju kompletne podatke šta je bilo minirano koliko je bilo minirano ali i pogledajte navode ovih kompanija koje su vršile demoliranje.

Znači, u odgovoru bi trebalo da nema mina, mina evidentno je bilo nadamo se da u budućnosti neće biti, da će se pokrenuti neka akcija da se to još jednom utvrdi.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Zahvaljujem na učešću u radu.

Sada ćemo preći na set pitanja koja su upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, tu je ministar Brajović ja ga pozdravljam u ime svih nas i samo da se dogovorimo oko rada današnjeg.

Mi imamo još četiri pitanja koja su upućena ministru Brajoviću to je nekih po pitanju desetak minuta znači 40 minuta to je do 5. Toliko je i predviđeno da radimo za danas, tako da ćemo pitanja koja su upućena ministrima Gvozdenoviću i Žugiću, a za koje je takođe bilo predviđeno da ih danas čujemo morati ostaviti za sutra.

Zbog toga sutra počinjemo sa radom u 10 časova, prvo ćemo imati ima jedno poslaničko pitanje potpredsjednik Marković, a onda nakon toga će ići kolege Gvozdenović i Žugić iako me generalni sekretar sada upozorava da su ovo potvrđene ranije satnice koje imamo u materijalu i onda da ostavimo ministre Gvozdenovića i Žugića za sami kraj sutrašnjeg rada. Dakle, korekcija od 10 sati Duško Marković, nakon njega Raško Konjević, ministar unutrašnjih poslova, Vladimir Kavarić, ministar ekonomije, Predrag Bošković, ministar rada i socijalnog staranja, Miodrag Radunović i tako redom, to je po redosljedu koji ste dobili u današnjem materijalu.

Zahvaljujem i sada prelazimo na pitanje koja su upućena ministru saobraćaja i pomorstva i pozivam kolegu Mića Orlandića da uzme riječ.

MIĆO ORLANDIĆ:

Hvala potpredsjedniče, poštovanje svima, poštovanje gospodine ministre.

Ja bih prije prelaska na ovo pitanje imao jednu molbu za Vas, a to je za prošlu sjednicu Skupštine ja sam postavio jedno pitanje koje je vezano za prehrambenu industriju "Primorka" postavio sam ga Ministarstvu ekonomije, pa sam onda obaviješten

da je ono prosljeđeno Ministarstvu poljoprivrede pričao sam danas sa ministrom poljoprivrede on me informisao da nije dobio to pitanje i ja znam da sam postavio teško pitanje jer se pitanje odnosilo na uništenje šta se preduzima da se spriječi totalno uništenje te prehrambene industrije "Primorka", ali bih vas molio da se založite pa da dobijem odgovor na to pitanje u pisanoj formi, ako je moguće za narednu sjednicu jer sam i prošle sjednice to i naglasio nije problem ako je problem u komunikaciji da sačekam još mjesec dana i da napokon dobijemo pitanje jer se zaista radilo o pitanju koje je jako bitno ne samo za Opštinu Bar nego i za cijelu Crnu Goru.

Slično pitanje sam i postavio za ovu sjednicu, a odnosi se takođe pitanje je išlo na Minsitarstvo ekonomije, međutim ono je takođe preusmjereno ovoga puta prema Ministarstvu saobraćaja i nemam ništa protiv što jeste, ali nemam odgovora u pisanoj formi i moguće je da je i ovo težak odgovor i da su interesantni podaci, ali vjerujte da se radi o dobroj namjeri da nije bitno ono što je bilo, nego kako stvoriti uslove da se ono što je ostalo pokuša valorizovati ili pokuša sačuvati i kad je "Primorka" u pitanju a i kad je bivše preduzeće "Rumijatrans" u Baru.

Pa evo da možda sam malo odužio ali evo probaću da ubrzam i skratim. Pitanje je glasilo: Šta je Ministarstvo ekonomije radilo i radi da se poslije privatizacije spriječi uništenje i propadanje svih kapaciteta kojima je raspolagalo nekadašnje uspješno preduzeće "Rumijatrans" Bar.

Oko obrazloženja, evo skraćiću ga da ispoštujem ovo vrijeme.

Preduzeće "Rumijantrans" je nekada zapošljavalo prije privatizacije oko 500 radnika imalo je najsavremeniju auto bazu na prostoru od 40 hiljada kvadrata imalo je poslovni prostor na toj auto bazi oko osam hiljada kvadrata imalo je svoju bezninsku pumpu imalo je preko 140 teretnih teških kamiona i imalo je nešto iznad 15 autobusa. Sada smo svjedoci da svega toga tu nema, ali je izuzetna jedna lokacija sa još uvijek relativno dobro očuvanim prostorom i kapacitetom, a da ne govorim ni o dodatnih šest hiljada kvadrata prostora koji je tada u neko vrijeme bio namijenjen na jednoj lokaciji koja je blizu postojeće lokacije za prodaju automobila i dodatnih djelova. Znači, moje namjere jesu da zainteresujem nadležne državne organe da se pobrinu o onome što je preostalo jer da ne budemo u situaciji da sutra u centru faktički Bara ili malo širem centru Bara imamo potpuno ruinirani i devastiran prostor bez ikakve funkcije ili bez ikakve mogućnosti.

Hvala Vam potpredsjedniče i molio bih da se založite za odgovor na ovo prethodno pitanje.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Naravno dobro je da smo dobili ovu informaciju oko pitanja koja ste uputili na prošloj sjednici i ono što je fakat što je činjenica da jeste da je to iz Skupštine poslato prema Vladi, očigledno da je nekim unutrašnjim rasporedom u Vladi između par ministarstava možda došlo do nekog nesporazuma, ali u svakom slučaju intervenisaćemo i odgovor na to pitanje će uslijediti veoma brzo. Očigledno je da postavljate evo i ovo pokazuje pitanje koja se preusmjeravaju iz Ministarstva u Ministarstvo, ali naravno to ne smije da bude nikakvo ne da kažemo opravdanje nego razlog da u onim rokovima koji su određeni Poslovníkom se ne dobije odgovor i sve ćemo učiniti da to bude.

Ministar Brajović ima riječ. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala Vam potpredsjedniče.

Poštovani poslanice Orlandiću, znači ja bih mogao da počnem kako glasi pitanje.

Što je Ministarstvo ekonomije uradilo da se poslije privatizacije spriječi uništenje propadanje svih kapaciteta i da kažem da je pitanje upućeno Ministarstvu ekonomije ne Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, a meni je preusmjereno u zadnji čas. Međutim, uvažavajući kolegu Orlandića, ja ću samo dati neke napomene o ovoj firmi i obrajsniću vam i vidjet ćete uostalom i iz tih nekoliko napomena o čemu se radi. AD "Horizon logistics" je pravni sljedbenik AD "Rumijatrans" Bar, društveno preduzeće "Rumijatrans" Bar transport špedicija skladište osnovano je 4.12.1961.godine Odlukom radničkog savjeta 4.05.1966.godine izvršena je integracija sa Prekookeanskom plovidbom Bar i društvo se nalazilo u sastavu Prekookeanske plovidbe do 1968.godine. kada se društvo ponovo izdaje u samostalno preduzeće i od tada društvo posluje pod nazivom društveno preduzeće "Rumijatrans". Sve do 1992.godine, kada se .... u svojinskoj upravljačkoj transformaciji preduzeće u dioničarsko društvo. Ovo preduzeće je registrovano kod Privrednog suda u Podgorici 1992.godine, kao Hlding kompanija sa tri supsidijarna dioničarska društva tako da je zaživjela skupština "Rumijatrans" je donijela odluku o transformaciji Hlding korporacije dioničarska društva kako preduzeća zaživjela skupština "Rumijatrans" je donijela odluku o transformaciji Holding korporacije dioničarsko društvo 31.03.1993.godine.

A dana 25.02.1999.godine DOO "Vektra iz Podgorice ugovorom o kupoprodaji akcija od sva tri republička fonda za razvoj penzijsko-invalidskog i Zavoda za zapošljavanje stekla je većinski procenat vlasništva u kapitalu AD što je registrovano kod Privrednog suda u Podgorici. Na osnovu Odluke skupštine društva 2003.godine AD "Rumijatrans" mijenja naziv u AD "Horizon logistics" i jednostavno na prvoj vanrednoj sjednici Skupštine Akcionara 2006.godine donijeta je odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva "Horizon logistics". Nakon tri godine provedene u ukidacionom postupku na drugoj vanrednoj skupštini AD "Horizon logistics" u likvidaciji Bar odlučeno je da se obustavi postupak dobrovoljne likvidacije i društvo nastavi sa redovnim poslovanjem počev od 16.marta 2009.godine. Osnovna djelatnost društva uključuje špediciju, remont, skladište i trgovinu a od novembra 2009.godine, društvo je od Uprave policije kao dodatnu djelatnost dobilo ovlaštenje za vršenje tehničkog pregleda motornih vozila. Ovih nekoliko napomena sam dao upravo zato, da bih sad saopštio sljedeće.

Ja ću se zaista postarati kod drugih kolega u Vladi, da se napravi neka cjelovita informacija i poslanik Orlandić dobije odgovor koji se može smatrati odgovor na poslaničko pitanje. S druge strane, kakve su poslaničke obaveze ministara prema poslaničkim pitanjima mi smo obavezni da pismeno dostavimo predlog do naredne sjednice za poslanička pitanja, što znači naravno vi ste naravno potpuno u pravu za ono prethodno pitanje i ovdje je ponekad teško prikupiti u tih par dana od kad se dobije pitanje sva relevantna mišljenja i sve relevantne podatke. U svakom slučaju naravno da će postojati kod kolega jer ja mogu da kažem da pojam privatizacije bi trebao biti vezan za nekog drugog ministra, a tačno je da je "Rumijatrans" time što je tada radila ne baš po opisu poslova u posljednje vrijeme prilično usmjerena na Ministarstvo saobraćaja i pomorstva. To je jedino što sam mogao da kažem da nebih prosto rekao i ja da smatram da sam nenadležan, nego da kažemo uvaženom poslaniku Orlandiću da ću se

postarati da sve kolege naprave neko zajedničko zajednički odgovor na poslaničko pitanje jer zaista tu ne da smatram dobronamjernim, nego aposlutno dobronamjernim ovo pitanje koje ste postavili kao i prethodno u smislu prosto interesovanja građana Bara za preduzeća koja su neka u neko vrijeme predstavljalo okosnicu razvoja.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Orlandiću najbolje je da napišemo nadelžno Ministarstvo, pa neka vide oni u Vladi kome će podijeliti.

Izvolite imate riječ.

MIĆO ORLANDIĆ:

Hvala.

Kao u mnogo čemu slažem se sa Vama, tako da ću ako budem postavljao pitanje u narednom periodu tako i postupiti. Ja normalno sva ova pitanja ne postavljam da bih ja ili šira javnost dobili odgovore u pisanoj formi i sa tim što kažu zadovoljio neku svoju ličnu ili širu javnost cilj jednog i drugog pitanja je bio da li je moguće da u okviru naše Vlade i državnih organa pokuša se sagledati ono što imamo ili što se desilo vezano sa Primorkom da sagledamo ono što još uvijek možemo učiniti kao država i državni organi u dobroj komunikaciji ili manje dobroj sa kompanijama koje su privatizovale ove firme i da jednostavno stvorimo ili stvaramo uslove dugoročno da po onom starom principu gdje je nečega bilo moguće da ga i opet bude.

Zahvalan sam vam na korektnom odgovoru i imao bih što kažu molbu da kod svojih kolega pogura prije svega posao u sagledavanju svega toga i mogućnosti sprečavanja daljih šteta jer su štete evidentne koje imamo vezano za ova dva preduzeća i da u nekoj dobroj komunikaciji ili dobrim aktivnostima ili osmišljenim aktivnostima prema vlasnicima ili dijelu vlasnika stvaramo uslove da ono što sam i prije rekao tamo gdje je nečega bilo bude ga i opet.

Hvala Vam potpredsjedniče, hvala ministre i hvala vama.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama kolega Orlandiću.

Kolega Milorad Vuletić, će sada uzeti riječ, postavio je dva pitanja, nakon njega kolega Džavid Šabović.

Izvolite kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ:

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi ministre Brajoviću.

Prije nego pređem na postavljeno pitanje, samo da pitam za proceduru, da li mogu odjedanput da postavim prvo i drugo pitanje ili posebno?

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Jedno po jedno.

MILORAD VULETIĆ:

Hvala.

Ono prije nego postavim pitanje čega se plašim to je da ne prođem kao i kolega Orlandić u dijelu mogućeg prigovora nadležnosti od strane ministra Brajovića, da možda nije prava adresa za ova dva pitanja. Međutim, imajući u vidu da se zaista radi o značajnim temama i relativno reklaksiranim pitanjima a i da smo i ja i ministar Bjelopavlići, nadam se da ćemo se razumjeti u dijelu postavljanja ovih pitanja, a tiču se opšteg interesa dakle ne samo građana Danilovgrada nego i Crne Gore regiona pa i šire. Naime, pitanje.

Kada se očekuje početak radova na izgradnji saobraćajne dionice Sekulići i to pružni prelaz Gorica dakle u Danilovgradu. Zašto postavljam ovo pitanje, znate da u prethodnom periodu su završeni radovi svečano je otvorena nova moderna saobraćajnica koja povezuje dvije velike pravoslavne svetinje manastir "Ostrog" i Manastir Ždrebaonik u dužini od oko 18 km, ukupna vrijednost ove investicije je od oko četiri miliona eura, a investitori su Vlada Crne Gore, Direkcija javnih radova i Opština Danilovgrad. Izgradnjom ove saobraćajnice pored povezivanja dvije velike svetinje povezano je i 13 sela koja gravitiraju na ovom području i na taj način stvoreni su preduslovi za povećanje kvaliteta života ljudi na ovom ruralnom području, kvalitetnom saobraćajnicom dodatno će se unaprijediti razvoj vjerskog turizma koji predstavlja jednu od najznačajnijih strateških grana razvoja Danilovgrada završetkom radova na izgradnji i rekonstrukciji puta Manastir "Ostrog", Manastir Ždrebaonik, nametnula se potreba da se u što hitnijem roku rekonstruiše dio puta od Sekulića do Gorice u dužini od oko 850 metara, kako bi se saobraćaj na ovom putnom pravcu nesmetano i bezbjedno odvijao. To je prvo pitanje.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospdine ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poštovani poslaniče Vuletiću, hajde da počnemo odgovor ovako znači putni prelaz Sekulići urađen je kompletno po projektu kad je u pitanju željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica. Postavljeni su gumeni paneli tipa streil i isti su osigurani sa postavljenim polubranicama svjetlosnom i zvučnom signalizacijom. Što se tiče rekonstrukcije puta od kružnog prelaza Sekulići do Gorice u dužini od oko 850 metara kao što i vi znate to je u nadležnosti Opštine Danilovgrad. Jer shodno Zakonu o željeznici obaveza Željeznice o održavanju uređenja puta tri puta lijevo i desno od osovine pružnog prelaza sve ostalo je u obavezi uprave za puteve Opštine kroz koju prolazi putni pravac. Sad naravno da ste i vi ovo znali bili ste i predsjednik Opštine Danilovgrad zajedno smo sarađivali kad smo i radili i rekonstrukciju dijela puta preko Martinića i naravno da smo obojica veoma zainteresovani za poboljšanje kompletne infrastrukture u Danilovgradu. Ono što je zaista ovdje moglo da bude kao moj odgovor da je to apsolutna nadležnost lokalne uprave u ovom dijelu a s druge strane to se preko direkcije za javne radove radilo jedan dio zahvata koji je praktično došao do Ždrebaonika o odatle zaista jedna nova saobraćajnica koja je rađena koja spaja Ždrebaonik Ostrog što je nemjerljivo značajno po Opštinu Danilovgrad i veoma važno da se što više stavi u funkciju da se praktično preusmjeri taj saobraćaj tamo razvoj

prilično zapuštenih sela gotovo 20 sela na teritoriji Opštine Danilovgrad gravitira na tom dijelu puta.

Ono što ja ovom prilikom mogu da kažem, da ćemo mi kad god budemo mogli da kao Ministarstvo saobraćaja i pomorstva učestvujemo i na ... u Vladi u smislu koncipiranja dijela opredjeljivanja kapitalnog dijela Budžeta za rekonstrukciju. Tačno je da je ovih 850 metara značajno se rekonstruiše ali nosilac tog posla mora biti Opština Danilovgrad. Ono što ćemo malo duže razgovarati kroz ovo sljedeće pitanje koje bi isto moglo da ima tako kratak odgovor ali o njemu zaista osjećam potrebu da još i duže prokomentarišem,

Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Vuletić.

MILORAD VULETIĆ:

Da iskren budem očekivao sam ovako malo diplomatski odgovor, ali zaista ono što želim sa ovog mjesta da potenciram to je dobra saradnja. Prvo na lokalnom nivou između građana i lokalne samouprave, prilikom trasiranja izgradnje putnog pravca Manastir Ostrog Ždrebaonik u kojemu smo i nas dvojica učestvovali u jednoj fazi dok smo radili u lokalnoj upravi mene veže izuzetno prijatna sjećanja prije svega na to da su građani se u tom dijelu odrekli nadoknade prilikom eksproprijacije zemljišta u cilju pomoći realizacije ovog projekta to je i bio doprinos lokalne uprave da se i njena obaveza da to obezbijedi sve ostalo je donatorstvo ili pomoć Vladina preko kao što je rekao i ministar Brajović Direkcije za javne radove, cijenim ako smo uradili 18 km kvalitetnog putnog pravca koji može nekada poslužiti kao alternativni pravac u dijelu magistralnog puta u slučaju potrebe da se koristi da je sasvim neophodno uraditi i ovih 800 metara polazeći od toga da se prethodna strana Budžeta Opštine dijeli prevashodno na više potrošačkih jedinica i da teško da se može obezbijediti dovoljan iznos sredstava da se ovaj putni pravac konačno završi a cijeneći da se ne radi o nekim prevelikim finansijskim sredstvima nadam se da ćemo svi zajedno prijenuti na posao i uz pomoć i ministra saobraćaja i iz Direkcije za javne radove i Vlade Crne Gore pomoći Opštini Danilovgrad da i ovaj putni pravac stavi u funkciju na pravi način a da se zadovolje potrebe svih građana svih turista iz Crne Gore i regiona koji posjećuju te dvije svetinje.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem i odmah pređite na drugo pitanje.

MILORAD VULETIĆ:

Ovo drugo pitanje možda je malo i interesantnije a i složenije, a ono glasi.

Kada se može očekivati početak radova na rekonstrukciji i proširenju kolovoznog zastora glavnog gradskog mosta na Rijeci Zeti u Danilovgradu.

Dakle, malo istorijata glavni gradski most na Zeti predstavlja jedan od simbola Danilovgrada, a mjesto je našao i u opštinskom grbu sedam kamenih lukova mosta nad Zetom u Danilovgradu koji su izgrađeni umjesto drvene konstrukcije svjedoče o

vremenu kada su Petrovići htjeli administrativni centar u srcu Bjelopavlića. Tako je sagrađen kameni most koji zamisliš i izgradiše crnogorski vladari, priželjkivali su ga i vojvoda Mirko i Petar drugi Petrović Njegoš i knjaz Danilo sa željom da spoje dva pazara, dvije glavice Prentinu i Čeranića glavicu, da formiraju trgovački centar. Danilov nasljednik knjaz Nikola je poštovao zamisao svog pokojnog strica da u Bjelopavlićima napravi novu varoš. Most u Danilovgradu sagrađen 1869.godine ima posebnu vrijednost, on je vršnjak grada sastoji se od pet svodova po 16,30 metara raspona šest stubova po 2,9 metara širine i dva manja svoda na krajevima po 5 metara raspona, svodovi, stubovi i čeon stubovi izvedeni su obrađeni od kamenih kvadera u krečnom malteru dužina mosta je 113 metara pored Carevog mosta on predstavlja najveći očuvani most iz 19 vijeka u Crnoj Gori. Za vrijeme Drugog svjetskog rata pretrpio je značajno oštećenje, ali ipak je saniran od strane Njemaca, posljednja njegova sanacija bila je davne 1984.godine iako su još tada bili stvoreni preduslovi za njegovu cjelokupnu rekonstrukciju, most je saniran u njegovim postojećim gabaritima i izvršena je inektiranje zidova, saniran zadnji svod i postavljena nova kolovozna površina. Širina kolovoznog zastora na mostu je pet metara i ne obezbjeđuje uslove za nesmetano odvijanje saobraćaja s obzirom da se ne mogu dva autobusa mimoći povećan je intezitet saobraćaja koji je uslovio izgradnju puta manastir Ostrog, manastir Ždrebaonik prosto nameće potrebu proširenja kolovoza na glavnom gradskom mostu koji ujedno predstavlja usko saobraćajno grlo.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vam.

Gospodine ministre imate riječ.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala vam gospodine potpredsjedniče.

Naravno ja ovo pitanje ima prilične sličnosti u smislu nadležnosti sa prethodnim pitanjem jer evo da podsjetim da u skladu sa članom 5 stav 2 Zakona o putevima poslove razvoja izgradnje i rekonstrukcije održavanja zaštite korišćenju i upravljanju državnim putevima vrši organ uprave nadležne za državne puteve, a takođe članom 5. stav 3. Zakona o putevima postoje razvoji izgradnje rekonstrukcije održavanja zaštite korišćenja i upravljanja opštinskim putevima obavljaju organi jedinice lokalne samouprave. U konketnom slučaju radi se o objektu koji se nalazi na opštinskom putu i isti u nadležnosti Opštine Danilovgrad. Takođe, moram da pomenem što mi je posebno važno da prostornim planom Crne Gore do 2020.godine jeste predviđeno da lokalni put Podgorica, Danilovgrad, Glava Zete, Bogetići, bude novi regionalni put ali da još uvijek ne spada u kategoriju državnih puteva te samim tim nije još uvijek u nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva, sve dok se ne izvrši prekategoriizacija putne mreže u Crnoj Gori. Važno je istaći takođe da je shodno studiji izvodljivosti rekonstrukcija lokalnih puteva, koja je finansirana od strane Evropske banke za obnovu i razvoj lokalni put Bogetići - Glava Zete, Danilovgrad - Podgorica, prepoznat kao jedan od puteva koji predstavlja investiciju sa visokim prioritetom kvalifikovanim za finansiranje od strane ... Od investicije se očekuje da dođe do poboljšanja stanja saobraćaja povećanje stepena bezbjednosti uštede vremena goriva razvoja turizma poboljšanje novih prilika za rad kao i razvoja poljoprivrednih zajednica. Za dionice Grbe - Spuž - Podgorica, glavni projekat

je završen dok se za dionicu Bogetići - Cerovo, Glava Zete i dionicu Glava Zete - Danilovgrad, pripremljene pleniminarne studije sad naravno predmet pažnje navedene studije bio je svakako i predmet vašeg pitanja kameni most koji nosi ime Radovana Pavićevića na Rijeci Zeti na ulazu u Danilovgradu. Ja ovdje imam izvor iz te studije izvodljivosti rekonstrukcije lokalnih puteva gdje se kaže koje je finansirano od strane ... gdje se kaže s obzirom na njegovo dobro stanje i širinu, a poslanik Vuletić rekao kad je izvršena posljednja rekonstrukcija toga mosta a i na to da se nalazi u gradskoj oblasti ovaj most se može u potpunosti zadržati, uzimajući u obzir samo potrebe za periodičnim održavanjem. Naravno osim ovih slučajeva koje se zaista odlikuju velikom estetskom vrijednošću konstrukcije i ima historijski značaj, imam osnova duž puteva koji se uzimajući u vidu i njihovu širinu i opšte stanje mogu održati uz obezbjeđivanje periodičnog održavanja i naknadnog seizmičkog ojačavanja koje je to potrebno, a tu se onda misli na dionice naprimjer Lubnica - Berane mostove na tim dionicama ili Glava zete Danilovgrad određeni mostovi na tim dionicama kao i Trpez Petnjice Bioče. Ono što je važno istaći ovom prilikom da je preko puta išla inicijativa u posljednjih gotovo više od 20 godina da se taj put prekategoriše u regionalni put. Smatrali smo svi zajedno da ima apsolutnog opravdanja za to što povezuje praktično dva najveća grada u Republici jer ide Podgorica, Danilovgrad, Bogetići, Nikšić i predstavlja alternativni pravac jednom od najopterećenijih putnih pravaca ovom novom magistralnom putu Podgorica - Danilovgrad, Nikšić, kad smo odradili ovu analizu od 12 puteva koji su dali u ponudi samo četiri putna pravca su zadovoljile kriterijume i bijerdea za investicije za ulaganje i u toj mjeri za prekategoriizaciju. To su Jezerine Jalovice, Lubnica Berane, gdje ćemo tek smo počeli radove na proboju tog puta i na raznim investicijama tu se sve gradi veliki tunel od 2,5 km na tom zahvatu i sve. Drugi je Bogetići-Danilovgrad Podgorica, što je mislim za sve Danilovgrađane i Bjelopavliće veoma značajno da se konačno prepoznao značaj i apsolutno ocijenila potreba za rekonstrukcijom, Mojkovac-Kurikuće-Lubnice i Golubovci –Mataguži-Tuzi. Oni su po svim kriterijumima ocijenjeni da imaju potrebu i imaju i zaista značajno ulaganje s tim što moramo ovdje istaći da je Opština Danilovgrad izvršena rekonstrukcijom dijela na svojoj teritoriji, tada nije bilo pokrenuto to pitanje sa glavnog grada Podgorice, a sad se radi taj dio. Mislim da će se stvoriti uslovi, samo, kao što sam rekao, do Prostornog plana 2020. godine on treba da uđe u tu kategorizaciju regionalnih puteva i da pređe u obavezu održavanja od strane države Crne Gore, od strane Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Ono što mi je konačno važno, da smo, što se kaže, naše dugogodišnje decenijske napore krunisali na taj način. U ovom trenutku mi nećemo biti u mogućnosti da sad intervenišemo u brže vrijeme, jer kada taj put bude regionalni vjerovatno će, onda, i potrebe ....(Prekid) ... rekonstrukcijom tog puta ... može dovesti do toga da ovo što je sasvim opravdano poslanik Vuletić rekao, nedovoljna širina za značajno povećan broj saobraćajne frekvencije na tom putnom pravcu, vjerovatno onda dovodi i do značajnih zahvata na mostu. Hvala.

PREDŠEDAVALJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ:

Zahvaljujem.

Vrlo kratko. Smatram, kao i većina građana, a nadam se da je ..... saobraćaj u Danilovgradu, da on praktično povezuje tri regionalna putna pravca, imajući ovaj glavni put do petlje, zatim ovaj glavni put o kojem ste vi govorili koji ide Glava Zete, Bogetići, Nikšić i ovaj novi put koji veže dvije svetinje i trinaest sela, dakle Danilovgrad, manastir Šdrebaonik, manastir Ostrog, Bogetići i Carev most u Nikšiću.

Imajući u vidu da su to nekada, posebno ovaj put koji ide preko Glave Zete imao status regionalnog i magistralnog puta, mislim da se tu može naći prostora da se i ova investicija projektuje već za narednu godinu u dijelu kapitalnog budžeta države kojeg budemo usvajali. Moram napomenuti da Danilovgrad, kao i preostalih 14 opština koje su niskobudžetske opštine i nemaju dovoljno sredstava za izdvajanje za kapitalne investicije na svojoj teritoriji, a da se ovdje zahtijeva mnogo više i sredstava i novca da bi se ovaj projekat realizovao.

Vi ste pričali u dijelu putnog pravca koji veže Podgorici preko Vranjskih niva do Danilovgrada. Nijesam baš siguran da će ići rekonstrukcija do Spuža nego samo do Vranjskih niva, i u tome i jeste problem. Ukoliko sam pogrešno informisan, volio bih da je ovako kako ste vi rekli, da će ići do KP doma, odnosno do teritorije Opštine Danilovgrad.

No, u svakom slučaju, nadam se da je i ovo dovoljno da informišemo javnost o problemima ove vrste kojim se bori i suočava lokalna uprava u Opštini Danilovgrad sa građanima. Svakako da ćemo se svi zajedno potruditi na opšte zadovoljstvo da ove putne pravce privedemo namjeni kako zbog sigurnosti saobraćaja, tako i zbog velikih potreba ne samo lokalnog stanovništva nego i građana Crne Gore i svih ostalih turista koji su u velikom broju prisutni na području naše opštine, posjećujući svetinje manastir Ostrog i Šdrebaonik i sve ostale prirodne ljepote kojima se opština Danilovgrad može pohvaliti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Poštovane kolege, najavio sam još kolegu Džavida Šabovića. Međutim, on me obavijestio da je njegovo poslaničko pitanje preuzeo ministar unutrašnjih poslova gospodin Konjević, iako je bilo upućeno ministru saobraćaja, tako da ćemo odgovor na njegovo pitanje čuti sutra kada kolega Konjević bude u parlamentu.

Da li ste vi željeli riječ povodom ovoga? Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Sasvim kratko, potpredsjedniče. Pošto je to pitanje stiglo otprilike, nijesam imao nijedno pitanje koje je usmjereno u formalnom smislu i potpuno meni, jer poslanik Šabović je pitao u smislu kada će to konačno početi da funkcioniše. Mislim da je ovdje važno i zbog auditorijuma da kažem nešto čime se kolega Konjević neće sutra baviti, on će se, vjerovatno, više baviti graničnim prelazom.

Moram da kažem, kada imamo čime da se pohvalimo, treba i to da kažemo da smo mi, odnosno crnogorska strana je izvršila rekonstrukciju putnog pravca Murina-Čakor-Peć do piramida, odnosno prepreka koje je postavio KFOR 1999. godine. Da kosovska strana nije rekonstruisala dva i po kilometra puta na svojoj teritoriji i sa završetkom rekonstrukcije tog dijela puta stvaraju se uslovi za otvaranje putnog pravca, jer putni pravac ne može ni biti otvoren bez uspostavljanja graničnog prelaza i granične kontrole od strane obje države. Želim da ovdje vrlo precizno ponovim da, što se tiče

Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Direkcije za saobraćaj kao organa u sastavu, zaduženje preuzeto zaključkom Vlade sa sjednice od 25. marta 2010. godine koje se odnosi na rekonstrukciju putnog pravca Murina-Čakor-Peć na našoj teritoriji je u potpunosti realizovana. Sada se očekuju dogovori koji traju oko graničnog prelaza i oko dijela koji kosovska strana treba da rekonstruiše. Mislim da nije loše da se ovo čuje, a ovaj dio koji se odnosi na samo regulisanje graničnog prelaza, to će kolega Konjević sutra odgovarati. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Po našem dogovoru, stekli su se uslovi da sada završimo današnji radni dan. U međuvremenu sam obaviješten da ministar finansija sutra ne može biti prisutan u radu parlamenta zbog neodložnih obaveza i imamo molbu da dva pitanja koja su upućena prema njemu od kolege Damjanovića i kolegice Jonice završimo danas, tako da na taj način oslobodimo njega sutrašnjih obaveza. Da li se slažete sa tim? Slažete.

Kolega Damjanoviću, imate riječ.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Ovo je ono što je dogovor i satnica koja nam je ponuđena, uz sva ograničenja koja ima i ministar i mi kao poslanici zbog preuzetih obaveza koje planiramo shodno ovoj satnici.

U svakom slučaju, poštovani ministre, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: "Da li je Vlada Crne Gore obavila neophodne pripreme za ukidanje javnih preduzeća kako na državnom, tako i na lokalnom nivou, shodno članu 13 stav 2 Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta koji smo donijeli, čini mi se, jula 2010. godine, a kojim je propisano da su, citiram, javna preduzeća dužna da se reorganizuju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima koji ne poznaje javna preduzeća u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta koji je stupio na snagu 30. jula 2010. godine.

Imajući u vidu ove rokove, rok za ukidanje javnih preduzeća ističe 30. jula ove godine, pa da ne bi pitanje bilo post festum i da se ne bi ljutili ili mi sa ove strane ili vi sa te tamo strane zašto zakon nije primijenjen i zašto odredbe nijesu ispoštovane, sada blagovremeno, na nekih dva mjeseca prije isticanja krajnjeg roka, postavljam ovo pitanje. Odgovor sam tražio u pisanoj formi, nijesam ga dobio do početka sjednice. Mislim da je bilo jednostavno da se odgovori, očekujem da ćete sada dati taj odgovor.

Pitanje sam postavio iz dva razloga. Prvi razlog je ono što sam pitao i vašeg prethodnika potpredsjednika Lazovića, a koje se tiče primjene samog zakona i načina na koji Vlada primjenjuje zakone koje donosi ovaj dom, naročito ako su ti zakoni plod mukotrpnih pregovora koje je SNP imala sa Vladom u proteklom mandatu. Govorio sam o Zakonu o svojinsko-pravnim odnosima koji smo blagovremeno uspjeli da usvojimo i da omogućimo da je Vlada imala snage i moći taj investicioni zamah, a i ovaj Zakon o unapređenju poslovnog ambijenta je usvojen tijesnom većinom upravo radi podsticanja poslovnog ambijenta i stvaranja optimalnih uslova za investicije. Sada očekujem da se on do kraja i primijeni u ovoj odredbi jer smatram da bi nepoštovanje ove odredbe, odnosno produženje roka u kojem bi opstajala ovakva javna preduzeća, javne ustanove bio problem za funkcionisanje kompletnog sistema u Crnoj Gori. Očekujem odgovor i u

pisanoj formi bez obzira sada što ćete dati jer će nam trebati radi dalje procedure. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Damjanoviću, na ovo poslaničko pitanje želim da istaknem sljedeće. Shodno članu 13 stav 2 Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta, Službeni list Crne Gore br. 40/10, reorganizaciju je tokom 2012. godine izvršilo akcionarsko društvo Pošta Crne Gore dok su ostala preduzeća, Javno preduzeće Aerodromi Crne Gore i Javno preduzeće za nacionalne parkove i Javno preduzeće Regionalni vodovod crnogorsko primorje, te Javno preduzeće upravljanje Morskim dobrom Crne Gore u postupku promjene statusa u oblik prepoznat Zakonom o privrednim društvima. Za promjenu statusa javnih preduzeća koja su u ovom obliku utvrđena regulatornim okvirom, u toku su izmjene propisa sa ciljem reorganizacije. Propisi iz dijela nadležnosti Ministarstva održivog razvoja u postupku su izmjenjena Zakon o nacionalnim parkovima za reorganizaciju Javnog preduzeća Nacionalne parkove Crne Gore, Zakon o regionalnom vodosnabdijevanju crnogorskog primorja za reorganizaciju javnog preduzeća Regionalni vodovod crnogorsko primorje, kao i Zakona o Morskom dobru. Javno preduzeće upravljanje Morskim dobrom Crne Gore i Javno preduzeće Aerodromi Crne Gore u fazi je okončanja postupka reorganizacije. Reorganizacija preduzeća koja su u vlasništvu jedinica lokalnih samouprava u isključivoj su nadležnosti istih. U tom dijelu, zasad, ne posjedujemo informacije o promjeni statusa ovih preduzeća utvrđenih propisima na lokalnom nivou. Dopis je upućen i očekujemo odgovore, nakon čega ćemo, uz ovaj pisani dio odgovora dostaviti naknadno i ostatak. Ministarstvo finansija će odgovor, kako sam rekao, nastojati da dobije od strane jedinica lokalne samouprave i o tome vas naknadno izvijesti, poštujući sve ono što ste prethodno rekli, da smo svi na istoj strani kada je u pitanju poštovanje zakona, a ne na dvije strane i, takođe, da smo svi na kursu onoga što se zove unapređenje poslovnog ambijenta. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Naravno, ministre, vi ste ovdje vi ste ovdje izrekli stvari koje će vas obavezivati da kada budemo imali prilike da opet razgovaramo na temu poslaničkih pitanja, kroz slično ili neko drugo pitanje, vidimo dokle smo stigli sa ovim procesom.

Naime, nijesam ovo slučajno pitao, kritikujući sam koncept javnih preduzeća kao preduzeća koja imaju loše poslovne performanse, koje gazduju sa ključnim resursima u Crnoj Gori, a čiji su rezultati minorni. Nijesu ti rezultati minorni zbog toga što nema prostora da budu bolji nego što se vrši konstantan odliv na neke od načina tih sredstava i prihoda. Poznato je javnosti Crne Gore da su javna preduzeća partijski bastioni u ovoj državi, govorim o ova četiri koja ste pomenuli, a možemo da idemo i do nivoa lokala ne

izuzimajući iz vida bilo koji lokalnu samoupravu u Crnoj Gori. Slučajno imam i te poslovne performanse ovih javnih preduzeća za prošlu godinu, pa Javno preduzeće Aerodromi milion i po evra dobiti sa 525 zaposlenih, pri čemu 60% ide na troškove zarada. Čini mi se da je to isuviše visok procenat kada uzmemo u obzir neke ekonomske standarde i norme, sa prosječnom platom od 774 evra, ali platama menadžmenta od 1100 do 1800 evra. Preduzeće Nacionalni parkovi sa 160 zaposlenih - 70% za zarade, sa platama menadžmenta od po 1000 do 1600 evra. Regionalni vodovod sa 50 zaposlenih koji ima prosječne plate 600 evra veće nego u državnoj upravi, sa zaradama od 1000 do 1400 evra. Javno preduzeće Morsko dobro koga neko, onako pežurativno, naziva morsko zlo sa 43 zaposlena, 829 evra prosječnom zaradom, platama menadžmenta, pomoćnika od 1200 do 1400 evra itd.

Ne znam da li ste imali podršku i jeste li konsultovali resorna ministarstva koja su nadležna za ova četiri preduzeća, nema ih mnogo, čini se dva ovo sve pokrivaju, turizam i saobraćaj. Jeste li kao i kod pitanja Pošte u toku šta se sprema sa ovim javnim preduzećima? Da li će to da budu neke agencije, dioničarska društva, hoće li to da budu akcionarska društva sa dominantnim učešćem Vlade? Razmišljamo li o nekim strategijama javno privatnog partnerstva zadržavajući većinsko vlasništvo itd? Kod Pošte sam već postavio pitanje hoćemo li od nje da napravimo poštansku štedionicu jer imamo sve uslove, da li ćemo prvo da je prodamo nekom privatniku, pa da on pravi tu poštansku štedionicu.

Želja je da ovo ovdje što su prihodi, a prihod Nacionalnih parkova je svega 1000 eura, neka i to javnost zna, za 2012. godinu, Regionalnog vodovoda svega 93.000 evra, a prihod Morskog dobra svega 200.000 evra od toliko kilometara morske obale i tolikih zakupa koji se plaćaju. Dakle, želja je da ovaj prihod bude mnogo veći nego što je 1,8 miliona evra, ovo je bijedni prihod za ova četiri preduzeća, zahvaljujući partijskom gazdovanju ovim firmama, da nemamo više partijskog zapošljavanja i podjele partijskih posjeda. Struktura javnih preduzeća, način na koji ona funkcioniše još od 90-ih kada ih je neko "pametno" uspostavio je takva da jednostavno imamo uplitanje politike. Zato sam tražio da se zakon do kraja poštuje. Moja ideja, u ime Kluba poslanika SNP-a, bila je, zbog toga je ovaj zakon za malo pao, a nije pao u parlamentu prije tri godine, da se da krajnji rok i da u skladu sa privrednim društvima imamo transformaciju ovih preduzeća. Očekujem do 31. jula da ovaj posao bude završen, nastavićemo razgovor oko ovoga. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginica Jonica ima riječ. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine potpredsjedniče, poslanici, poštovani građani, gospodine Žugiću,

Postavila sam vam poslaničko pitanje koje se tiče rada lokalnih samouprava, ali i njihovog finansiranja. Moram da kažem da je razlog postavljanja ovog pitanja činjenica da ni ministar u mandatu od kako je na tom mjestu, a ni Ministarstvo nijesu baš radili svoj posao, u onom dijelu koji se tiče lokalnih samouprava. Osjećam obavezu da vas podsjetim i na neke obaveze koje vam je dala Skupština, ali i da vas podsjetim na neke podatke koje očigledno Ministarstvo prikuplja jedino kada vam postavim ovakvo pitanje.

Pitala sam vas koji je iznos mjesečne zarade za prethodni mjesec predsjednicima i potpredsjednicima opštine Glavnog grada i Prijestonice, predsjednicima skupština opština, glavnim administratorima, sekretarima skupština, direktorima svih javnih preduzeća, ustanova i službi, čiji je osnivač skupština opštine Glavnog grada ili Prijestonice?

Činjenica je da sam i 2010. godine imala ovakvo pitanje i imam pred sobom podatke koliki su tada bili iznosi mjesečnih zarada ovih lokalnih funkcionera, da sam isto pitanje postavila vašem prethodniku u maju prošle godine i da mi je tada odgovoreno da me obavještavaju da zbog kratkog vremenskog roka nijesu u mogućnosti da dostave tražene podatke, ali da će tražene podatke dostaviti u najkraćem mogućem roku čim pomenuti podaci budu dostavljeni Ministarstvu finansija od strane jedinica lokalne samouprave. Ovo mi je odgovoreno 14. maja 2012. na pitanje dostavljeno Ministarstvu i prethodnom ministru 11. maja 2012. godine. Evo, godinu dana kasnije ti iznosi mjesečnih zarada još uvijek nijesu dostavljeni. Imam tu dilemu, ili su stigli do Ministarstva, ili je bila loša konekcija od Ministarstva prema Skupštini, ili nijesu ni stizali do Ministarstva jer je loša konekcija sa lokalnim samoupravama.

Imajući u vidu činjenicu, kada sam prve podatke koje sam dobila u oktobru 2010. godine o iznosima zarada dala medijima i kada su oni objavljeni, znam da su bile jako burne reakcije svih lokalnih samouprava o tome zašto se objavljuju njihovi iznosi plata. Mislim da je prilika da čujemo kolike iznose mjesečnih zarada primaju lokalni funkcioneri, imajući u vidu priču o mjesečnim zaradama prokazanim platama poslanika i činjenici da ćemo vidjeti da u nekim javnim preduzećima neki mali lokalni moćnici primaju značajno više i od vas i od mene, ministre.

Osim toga, pitala sam vas koje su opštine u Crnoj Gori na dan dostavljanja ovog pitanja isplatile mjesečnu zaradu za prethodni mjesec jer mi se i to uklapa u onu prethodnu priču, kako oni koji sebi opredjeljuju tako visoke plate razmišljaju o tome kada ne uspijevaju svojim zaposlenima da isplate plate za prethodni mjesec nego kasne po par mjeseci, da vidim, možda nijesam u toku, možda je to nešto bolje od onoga što ja znam.

Pitala sam vas, takođe, da mi dostavite tabelarni prikaz planiranog iznosa i procenta ostvarenja budžeta za 2013. ne za 2012. godinu, bila je štamparska greška u pitanju u lokalnim samoupravama. Pitala sam vas da li je neka lokalna samouprava do ovog trenutka ušla u proceduru izrade rebalansa budžeta, jer obično nam se rebalansi rade dva dana pred kraj godine, da se posloži sve što se završilo. Koliko se sjećam, smisao izmjena odluka o budžetu je izmijenjen ... pod kojima se to radi, oni se rade u trenutku kada se to dešava, a ne na kraju godine da poklapamo lijevu i desnu stranu u budžetu, da bi nam završni račun bio kako treba poslije toga.

Ono što, takođe, tražim i tražila sam od vas jeste pregled broja zaposlenih u lokalnim samoupravama na dan postavljanja ovog pitanja, ali i 31.12.2012. godine. Imam podatak sa kraja 2010. kada je taj broj bio negdje oko 10.800, pa sa kraja 2011. godine kada je taj broj bio negdje oko 10.100, a čini mi se da je sada taj broj 10.500 bio nedavno. Ne znam šta je to kada idemo prema racionalizaciji i zapošljavanju u lokalnim samoupravama. Od pada nakon 2010. godine sada imamo nagli porast brojki zaposlenih u lokalnim samoupravama u vrijeme krize, u vrijeme nemogućnosti da se isplate zarade i onima koji već tamo rade, u vrijeme kada se zaustavlja zapošljavanje da bi se napravio sistem funkcionisanja lokalne samouprave. Zadnje što sam .... to je iznos dugovanja lokalnih samouprava u Crnoj Gori na dan postavljanja ovog pitanja, opet u

kontekstu i predhodnih stvari, ali i ono što prigovaram Vama kao ministru, da li je Ministarstvo do dana postavljanja pitanja preuzelo neke mjere za realizaciju Zaključaka Skupštine Crne Gore, koji su usvojeni u Zakonu o budžetu za 2013. godinu, a odnose se na analiziranje zarada i potrošnje na nivou lokalnih samouprava, i kada planirate da podržite mjere za racionalizaciju potrošnje. Zaključkom broj 5, koji je usvojen uz budžet bili ste obavezani da do kraja prvog kvartala preduzmete mjere, i molim Vas da mi samo ne odgovorite, da je Vlada Crne Gore usvojila neke zaključke, jer ste zaključke trebali da usvojite do kraja prvog kvartala, do danas očekujem da imate i mjere i konkretne rezultate tih mjera. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

U jednom pitanju je 14 pitanja.

Ministar Žugić ima riječ, možete odgovarati do jednog sata.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče,

Uvažena poslanice Jonica zamjeram što zamjerate nešto što smo uradili, a možda nijeste još informisani.

Šalim se, ali mi smo u obavezi da shodno zaključcima ovog Parlamenta uz budžet koji je donesen do kraja prvog kvartala informišemo ovaj visoki dom o aktivnostima koji se tiču nekih fiskalnih i finansijskih parametara kada su u pitanju jedinice lokalne samouprave. I mi smo takvu informaciju uradili za Vladu, kasnili iz objektivnih okolnosti čekajući da nam sve lokalne samouprave dostave njihove materijale da bi imali konsolidovani bilans finansijskih, odnosno fiskalnih parametara svih lokalnih samouprava. Mislim da je već stigao taj materijal u papirnoj formi, prema Matičnom budžetu, prema gospodinu Damjanoviću, i ne samo taj materijal, već materijal koji se ... istu problematiku, a tiče se pravnih lica koja su u većinskom državnom vlasništvu. Sve ove aktivnosti smo radili iz prostog razloga što želimo da mjere štednje i racionalizacije fokusiramo ne samo na jedan dio javne potrošnje, već obuhvatimo čitav spektar, odnosno ukupnu javnu potrošnju.

Takođe, nam je cilj da uštede koje ćemo ostvariti i kod lokalnih samouprava i kod javnih preduzeća i u dijelu onoga što Vlada uštedi, po osnovu te tekuće potrošnje, usmjerimo prema kapitalnom budžetu, prema onom dijelu budžeta koji će generisati nove elemente rasta i razvoja. Tako da ćemo negativne elemente smanjivanja agregatne tražnje kompezirati podsticajem razvoja kroz kapitalni budžet.

Dakle, očekujem da dobijete mnogo je reći analizu, ali informaciju o finansijskim i fiskalnim parametrima za sve lokalne samouprave u Crnoj Gori. Tamo ćete naći i broj zaposlenih i prosječnu zaradu i učešće ovog troška u rashodnoj strani svakog budžeta. Naći ćete takođe, i dugovanja lokalnih samouprava prema bankama, prema državi, prema povjeriocima. Dakle, analiza koja će dati prostora za osvrt u smislu racionalnog ponašanja svih jedinica lokalne samouprave. Tako da mislim da smo kroz ova dva materijala koji su, ja očekujem i danas u Parlamentu, odradili važan dio zaključaka koji su bili predmet i ovog Skupštinskog odbora i ovog visokog doma.

Konkrentno oko Vaših koliko, nekoliko pitanja, treba reći da su pitanja koja se odnose na mjesečne zarade bilo u bruto ili neto izrazu, za predhodni mjesec, a odnose se na predsjednike, potpredsjednike opština Glavnog grada, Prijestonice, predsjednika

skupština opština Glavnog grada takođe, i .... glavnog administratorima i kompletnom rukovodećem kadru da skratim odgovor. Želim da vas izvijestim da u kratkom vremenskom roku nijesmo dobili traženi odgovor iz prostog razloga takve podatke danas ne mogu prezentirati. Ali, ostajemo u obavezi da nakon dobijanja vas potpuno informišem, ako ja mogu svoju zaradu da prijavljujem uredno, iako se možemo racionalno ponašati mi neki koji radimo najteže i najodgovornije poslove, i poslove koji vode ka zamjeranje generalno, znate, onda neka urade to i ostali koji su važana segment ukupne javne potrošnje.

Dakle, dostavili smo Vam i tabelarni pregled koji se odnosi na isplatu poslednje zarade. Dat je po opštinama, da vas ne zamaram i vas i javnost, pogledaćete tu tabelu, i takođe, dali tabelu broj 2 koja se odnosi na prihode lokalne samouprave, plan, izvršenje i stepen izvršenja. Oko ove tabele reći ću samo kratak komentar, da je stepen izvršenja generalno i agregatno za sve lokalne samouprave u procentu 86, 58 u odnosu na plan za 2012. godinu.

Takođe, treba reći da se shodno članu 26A Zakona o budžetu, pri usvajanju Predloga odluke o budžetu opštine, nadležni organ opštine je dužan da pribavi mišljenje Ministarstva finansija na predloženi nivo i strukturu potrošnje, politiku zarada, kapitalne izdatke i izvore finansiranja i nivoa suficita, odnosno deficita. Nadležni organ opštine obavezan je da pribavi navedeno mišljenje Ministarstva finansija i kada se radi o izmjenama i dopunama Odluke o budžetu opštine.

Ako dozvolite potpredsjedniče samo par sekundi još, do 28. maja do danas ove godine, Ministarstvo nije dobilo ni jedan zahtjev od opština za davanje mišljenja na Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o budžetu. Takođe, vas obavještavam da Ministarstvo finansija ne raspolaže informacijama da je u nekoj lokalnoj samoupravi u pripremi rebalans budžeta u ovom periodu godine.

Zatim, imamo tabelu koja govori o broju zaposlenih po strukturi. Organi lokalne uprave i javne ustanove i javna preduzeća, i ukupno po tom osnovu imamo 10.508 zaposlenih u sva tri segmenta lokalnih samouprava, stalno zaposlenih, tako je.

Još, kratko ću pokušati da Vam uzmem malo vremena. I shodno članu 74 Zakona o finansiranju lokalne samouprave opštine su obavezne da Ministarstvo finansija dostavi podatke o приходima i rashodima, kao i zaduženju najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka kvartala. Sobzirom da Opština Herceg Novi, ja se izvinjavam što nju pominjem posebno, nije dostavila Izvještaj za prvi kvartal, a da jedan broj opština ima nekompletne podatke o stanju duga kojim raspolaže Ministarstvo finansija, odnose se dakle, na stanje duga na 31.12. predhodne godine. Ponavljam, dobićete, ako to već nije danas stiglo, strukturu duga lokalnih samouprava. Znači, bankarskog poreskog i duga prema dobavljačima po svakoj opštini u Crnoj Gori. Ako ima grešaka moguće da se desi i rutinska greška, tu smo da napravimo korekciju.

Na kraju želim da istaknem da je upravo ono što se nadate da nije, jeste, Vlada je kod usvajanja ove informacije donijela 13 zaključaka, i oni će biti vama dostupni, jer nema razloga da ih ne prezentujemo sa ciljem poboljšanja finansijskog, odnosno fiskalnog stanja jedinica lokalne samouprave, a mi ćemo u petak ove sedmice imati sastanak sa svim predsjednicima opština, sa ciljem da vidimo kako da iznađemo modele da unaprijedimo njihovu fiskalnu i ukupnu finansijsku održivost. Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.
Koleginica Jonica ima riječ, izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine Žugiću, za početak predložite izmjene i dofinansiranje lokalne samouprave u skladu sa onim što smo vam prije godinu dvije i tri govorili iz Kluba poslanika SNP-a, kad smo vam govorili da ćemo doći do toga, a već je bilo takvo stanje da je jako loša situacija u lokalnim samoupravama. A već godinu dana imati ono što zvanično i utvrdilo tijelo Vlade koje se bavi reformom lokalne samouprave, da Zakonom o finansiranju lokalne samouprave su utvrđena pojedina rješenja čija je primjena u praksi pokazalo određene nedostatke koji usporavaju rad lokalne samouprave i da lokalne samouprave ne mogu same sebe da finansiraju itd. Imate našu priču, da imate 14 opština za koje ja kažem, pa neka se tumače kako god hoće, da primaju sredstva iz Legalizacionog fonda ili ja bih rekli da su u stanju socijalne potrebe. A imate i ove koje nijesu u ništa boljem stanju kad dobijemo ove podatke o tome kada su im i kako isplaćivali zarade. Ono što je bila suština Vašeg odgovora je bilo da ne raspolazete sa informacijama, da nemate informaciju, da ćete dobiti informaciju, da su kasnile informacije iz lokalnih samouprava pa ste kasnili Vi.

Prvo, moramo da utvrdimo ovdje, kašnjenje košta. Kašnjenje nije samo ovo od 31. marta pa do 09. maja kad ste usvojili ove zaključke, jer ste ih usvojili 09. maja, jer ja i kolega Damjanović razmjenjujemo informacije u pet minuta, i kad biste Vi slično razmjenjivali informacije sa lokalnim samoupravama onako kako se kod nas razmjenjuju važne informacije koje su od značaja za predloge koje dajemo, vjerovatno bi to bilo mnogo bolje. Podsjećam da ovo nije prvi put da je ovakav Zaključak kroz budžet usvojen. Prije tri godine ... predlog SNP-a isti zaključak je usvojen u odnosu na lokalne samouprave, prije dvije godine, pa Vi ste bili malo u ovim klupama, malo u tim, malo ovdje u onoj nezavisnoj instituciji, ali ste negdje bili tu u tim finansijskim tokovima, tako da onog dana kada ste preuzeli obavezu da budete na mjestu ministra finansija, preuzeli ste obavezu i da ćete se suočiti sa činjenicom da imate lokalne samouprave koje nas današnji dan imaju 109 miliona eura javnog duga ali imaju plate koje čini mi se čak i povećavane u odnosu na iznose koje imam iz 2010. godine kada smo imali nekog direktora vodova i kanalizacije u Baru koji je imao 1700 eura platu veću nego predsjednik opštine, kada smo u Budvi imali direktora komunalnog sa platom od 1900 eura ili direktora pogrebnih usluga sa platom od 1855 eura, pa smo u Kotoru imali direktora vodova koji je imao 1862 eura, znači opet veću platu nego i predsjednik opštine da ne pričam o vašoj i o mojoj plati i tako dalje.

Ja imam informacije da je i nakon ovog perioda bilo čak i povećanja plata, ali ono što znam sigurno je da je bilo broja povećanja zaposlenih, znači mi smo imali brojku koja je iznosila 10101 zaposlenih na kraju 2011. godine, a sada imamo 10508, znači da smo se vratili opet na povećanje, prvo smo sa 10078 smanjili na 10101, pa smo povećali na 10505, što se to radi ove tri godine.

Malo da se ispričamo ako hoćemo nešto da popravimo pa onda to još bolje nagrdimo da bi smo imali više razloga za priču, u međuvremenu trpe građani tih opština, jer ne dobijaju odgovarajuće usluge od lokalnih samouprava, imamo sistem koji ne funkcioniše, koji je najbliži građaninu koji mora da funkcioniše i svi skidamo sa sebe odgovornost.

Lokalne samouprave se žale na Vladu, na Zakon o finansiranju lokalne samoprave, vi se žalite na lokalne samoprave jer zbog toga što su one kasnile da vam dostave te informacije, vi imate kašnjenje u donošenju zaključaka, pa ćete imati kašnjenje i u realizaciji mjera, a to kašnjenje će da plaćaju građani Crne Gore.

Sve u svemu sistem ne funkcioniše, SNP vas opominje, meni je žao što mi moramo da ponavljamo da iz godine u godinu definišemo zaključke, što kolega Damjanović iz Odbora za budžet mora da vas podsjeća na obaveze da vam šalje urgencije, što moram da postavljam poslanička pitanja i što se jedino tada priča o lokalnoj samoupravi koja je veliki problem u Crnoj Gori i o finansiranju lokalne samouprave koja je takođe veliki problem sa kojim se suočavamo.

Hvala. Na kraju zaključicu da sve ono što urade, ako urade nešto kako treba će biti posljedica naše inicijative ali bih vam preporučila da počnete sa predlogom izmjena Zakona o finansiranju lokalne samoprave, a kada mi dostavite odgovor na pitanje, dostavite i ovo što ste se dogovorili u petak na sjednici opština.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Dobro, poštovane kolege zahvaljujem, sutra počinjemo u 10 sati.

Duško Marković, potpredsjednik Vlade za politički sistem treba da bude tu i koleginja Azra Jasavić će postaviti pitanje.

Još jednom napomena pitanja koja su postavljena Branimiru Gvozdenu, ministru održivog razvoja i turizma idu sutra na kraju sutrašnjeg radnog dana, a ostalo po redosljedu.

Zahvaljujem.

30.05.2013. u 10.07h

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Poštovane kolege, dobar dan. Nastavljamo sa radom. Poslanička pitanja su na dnevnom redu.

Kao što sam i rekao sinoć, prvo će odgovarati na naša pitanja potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku, ministar pravde Duško Marković, koga pozdravljam.

Pitanje potpredsjedniku Vlade je postavila koleginja Azra Jasavić, dajem joj riječ. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege, uvaženi gospodine Markoviću, U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam sljedeće pitanje:

Koliko je na osnovu pravosnažnih sudskih odluka oduzeto imovine stečene kriminalom primjenom instituta proširenog oduzimanja imovinske koristi?

Obrazloženje: U 2010. godini donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika kojim je uveden institut proširenog oduzimanja imovinske koristi. Ovim pravnim institutom je predviđeno da se od učinioa krivičnog djela može oduzeti i ona

imovinska korist za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću ako učinilac ne učini vjerovatnim da je njeno porijeklo zakonito.

Kako imamo par sudskih slučajeva gdje je imovina privremeno oduzeta, ali vrlo mali broj slučajeva gdje je ista trajno oduzeta, to je potrebno radi praćenja primjene Krivičnog zakonika odnosno navedenog instituta, da odgovorite na postavljeno pitanje.

Molim vas da mi odgovor dostavite u pisanoj formi.

Ovo je vrlo važno, ta pismena forma je bitna, jer ćemo, sasvim izvjesno, u godinama koje dolaze redovno postavljati to pitanje, i to baš vama. Ovo pitanje smatram važnim zbog preporuka Evropske komisije, gdje ona traži da se bliže reguliše pitanje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalom i da se na mnogo kvalitetniji način uredi pitanje organizacije uprave za imovinu, kao i njenih nadležnosti ili institucija koja će se baviti upravljanjem ovom imovinom.

Zbog ove preporuke, Pozitivna Crna Gora je pažljivo čitala Akcioni plan za poglavlje 23 i 24, i došli smo do zaključka da vi u mjerama i u rezultatima predlažete samo analize i analize i ništa drugo.

Do kada ćemo mi u ovoj oblasti da se bavimo analizama. Mi želimo da vidimo zbog naših građana mjere i rezultate, ne samo zbog Evropske komisije.

Zašto u predlogu plana konstantno idete na duge rokove za neka rješenja, pa recimo predlažete oko finansijske istrage koja je jako važna i oko instituta oduzimanja imovinske koristi da zaposlite dva analitičara finansijske struke tek u februaru 2014. godine, zbog čega to radite? Zbog čega idete na to da tek negdje 2015. godine idete na snažete uprave za imovinu? Je li vi to već unaprijed znate da se pravosnažno neće okončati ovi sudski sporovi gdje je prijevremeno oduzeta imovinska korist pa računate na prologiranje tih sudskih sporova i računate na to da ćete na taj način povrijediti i član 6 Evropske konvencije o suđenju u razumnom roku ili znate da naši sudovi nemaju kapaciteta da što prije i efikasnije riješe pravosnažno te sporove i konačno oduzmu ili vrate ljudima imovinu ako su je pošteno stekli?

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Marković ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana poslanice Jasavić, na samom početku da kažem vezano za vaš prigovor oko akcionih planova da se on radi u direktnoj komunikaciji sa ekspertima iz Brisela i svaka mjera se do detalja usaglašava. Sa aspekta mjere, indikatora koji će pratiti realizaciju te mjere i sada takođe sa ekspertima definišemo i sredstva koja su neophodna za implementaciju tih mjera. Ono što je sasvim izvjesno ne možemo akcionim planovima predvidjeti kako će izgled i kakav će ishod imati sudske odluke, to bi jednostavno bilo neprihvatljivo i niko se tim pitanjem, barem u ovoj fazi, niti smije niti može baviti.

Ono što želim da vam kažem za ove akcione planove da oni imaju svoj vremenski okvir, taj vremenski okvir je pet godina i neki rokovi koji su duži posebno u izgradnji neophodnih kapaciteta u oblasti borbe protiv kriminala i korupcije zahtijeva i sagledavanje postojećeg stanja a istovremeno i normativnu i funkcionalnu postavku

institucija. Zato je neohodno vrijeme. Znači sve te rokove smo usaglasili i usaglašavamo sa ekspertima Evropske komisije. Ono što mi je sugerisano jeste da ne trčimo sa rokovima ali da obezbijedimo kvalitet i pouzdanost i efektivnost mjera.

Znači, radimo sa Briselom akcione planove ali Crna Gora je vlasnik tih planova i mi smo odgovorni za njihovu implementaciju.

U odnosu na konkretno postavljeno pitanje, ja sam zbog kratkoće vremena, a zbog obrazloženja sam izgubio skoro dva minuta to pitanje skratio, ali će ono u pismenoj formi biti mnogo detaljnije i sadržajnije, pa ću čak i dostaviti neka imena jer nije u redu posebno u postupku koji je povodom poslaničkog pitanja govorimo u nekim predmetima.

Imajući u vidu da su konkretni predmeti i ozbiljnost vašeg postavljenog pitanja tražio sam odgovore koje su dostavljeni i od strane Vrhovnog suda Crne Gore i Vrhovnog državnog tužioca. U odgovoru Vrhovnog suda posebne oznake f-243/13 navodi se da su Višem sudu u Podgorici od izmjena krivičnog zakonika iz 2010. godine podnijeta dva zahtjeva nadležnog državnog tužioca radi proširenog oduzimanja imovine i to 1. u predmetu KS 21/11 od jednog lica zbog krivičnog djela pranja novca u produženom trajanju iz člana 268 stav 3 u vezi člana 49 KZ. U predmetu KS broj, vi znate šta znače ove oznake, 6/11, od 10 lica zbog krivičnog djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi od 276 stav 2 i 1 tačka 5 u vezi člana 20, člana 276 stav 2 i 1 tačka 5 u vezi člana 24 KZ. U predmetu KZS broj 38/13 vrhovno državno tužilaštvo, odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ranih zločina 26.4.2013. godine podnio zahtjev za trajno oduzimanje imovine, predmet KTS broj 39/10 od osuđenog lica oglasenog krivim zbog krivičnog zloupotrebe ovlašćenja u privredi iz člana 276 stav 1 i 1.5 u vezi sa članom 20 KZ i osuđeno na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine. O podnijetom zahtjevu vijeće Višeg suda još nije donijelo odluku.

Višem sudu u Bijelom Polju, od strane Vrhovnog državnog tužilaštva odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, podnijeta su dva zahtjeva za privremeno oduzimanje imovine, i to: u predmet poslovne oznake KS broj 3/11 takozvani slučaj Šarić, protiv zbog krivičnog djela stvaranja kriminalne organizacije iz člana 401 stav 2 u vezi stav 1 Krivičnog zakonika, krivično djelo neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 300 stav 1 KZ i produženog krivičnog djela pranja novca iz člana 268 stav 4 u vezi stav 1 u vezi stava 1 KZ i u vezi člana 49 stav 1 KZ-a, zbog produženog krivičnog djela pranja novca iz člana 268 stav 4 u vezi stava 1 KZ u vezi člana 49 stav 1 KZ-a. U predmetu poslovne oznake KS 10/11 tkz. predmet Kalić, protiv više lica zbog produženog krivičnog djela pranja novca iz člana 268 stav 4 u vezi stava 1 KZ u vezi člana 49 stav 1 KZ-a takođe. Oba zahtjeva vrhovnog državnog tužilaštva Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma, ratnih zločina za privremeno oduzimanje imovine usvojena su rješenjem Višeg suda i ista su pravosnažna, i to: u krivičnom predmetu poslovne oznake KS broj 3/11 privremeno je oduzeta imovina za koje postoje osnovi i sumnje da je pribavljena nezakonito, a koja obuhvata radne mašine u procijenjenoj vrijednosti od 7 miliona 058,7000 eura, teretna vozila i radne mašine, putnička motorna vozila, putnička vozila i radne mašine, nepokretnosti u procijenjenoj vrijednosti imovine u iznosu od milion 958,399 hiljada eura, nepokretnosti u procijenjenoj vrijednosti u iznosu od 249.892,00 eura kao i akcije evidentirane u Centralnoj depozitarnoj agenciji čija je procijenjena vrijednost u iznosu od 266.731,99 eura.

Prethodno označena ukupno privremena oduzeta imovina u ovom predmetu procijenjena je od vještaka finansijske struke, angažovanost od strane uprave za imovinu Crne Gore na iznosu od 12.483.577,00 eura. U krivičnom predmetu poslovne oznake KS broj 10/11 privremeno je oduzeta imovina za koju postoje osnovi i sumnje da je pribavljena nezakonito a koja obuhvata nepokretnosti u pisanih 15 listova nepokretnosti, 15 vozila različitih kategorija, novac u ukupnom iznosu od 66.500,00 eura, kao i akcije evidentirane u Centralnoj depozitarnoj agenciji.

Prethodno označeno ukupno oduzeta imovina u predmetu procijenjena je od vještaka finansijske struke, angažovanih od strane Uprave za imovinu Crne Gore na iznosu od 28.660.161,69 eura. S obzirom da su u predmeti u toku, Viši sud u Bijelom Polju nije donio nijednu pravosnažnu presudu kojom se optuženi oglašava krivim za krivično djelo za koje krivični zakonik propisuje mogućnost proširenog oduzimanja imovine. Takođe, u višim sudovima u Podgorici, Bijelom Polju nema pravosnažnih odluka u kojima je primjenom instituta proširenog oduzimanje imovine ista oduzeta.

U odgovoru državnog tužilaštva poslovne oznake broj 409 od 2013. godine navodi se da je pred Višim sudom u Podgorici vođen krivični postupak u javnosti poznat pod nazivom Auto-moto društvo Budva, protiv deset lica po optužnici Vrhovnog državnog tužilaštva, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina KTS broj 30/10 od 11. marta 2011. godine zbog krivičnog djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi, pokušaju iz člana 276. stav 2. u vezi stava 1. tačka 5, u vezi člana 20. Krivičnog zakonika koji je okončan pravosnažnom presudom broj 6/11 od 24. januara 2012. godine kojom je sedam lica oglašeno krivim zbog krivičnog djela stavljenog na teret i izrečene zatvorske kazne, dok su tri lica uslijed nedostatka dokaza oslobođena optužbe. U toku trajanja krivičnog postupka u ovom predmetu Odjeljenje za suzbijanje kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina vodilo je finansijsku istragu protiv optuženih lica, kao i drugih lica povezanih sa optuženima. Nakon pravosnažnosti presude, na osnovu rezultata dobijenih u finansijskoj istrazi, tužilaštvo je dana 26. aprila 2013. godine Višem sudu u Podgorici podnijelo zahtjev za trajno oduzimanje imovine u predmetu KTS broj 39/10 kojim je od jednog osuđenog lica traženo da se oduzme pravo na nepokretnosti od 8 stambenih jedinica u ukupnoj površini od 482 m² i zemljište površine 350m² i kao da se oduzme pravo svojine na nepokretnosti tri stambene jedinice ukupne površine 156m² koji je vlasništvo lica koje je osuđeno i prenio imovinu.

Postupak po zahtjevu tužilaštva pred Višim sudom u Podgorici je u toku.

Višem sudu u Bijelom Polju od strane vrhovnog državnog tužilaštva Odjeljenje za suzbijanje kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina podnijeta su dva zahtjeva za privremeno oduzimanje imovine i o njima sam već govorio to su predmeti KS broj 3/11, tkz. slučaj Šarić i u predmetu suda KS broj 10/11 takozvani slučaj Kalić. Oba zahtjeva vrhovnog državnog tužilaštva, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, i ratnih zločina za privremeno oduzimanje imovine usvojena su rješenjem Višeg suda u Podgorici koja su postala pravosnažna i to u krivičnoj predmetu KS broj 3/11 i u predmetu suda KS10/11.

Krivični postupak u predmetima ova dva predmeta je u toku pred Višim sudom u Bijelom Polju u ponovljenom postupku.

U predmetu u Višem sudu u Podgorici u kome po optužnici vrhovnog državnog tužilaštva Odjeljenje za suzbijanje kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina teče krivični postupak protiv jednog optuženog zbog krivičnog djela pranja novca u

produženom trajanju iz člana 268 stav 3 krivičnog zakonika u vezi člana 49 Krivičnog zakonika, Tužilaštvo je vodilo finansijsku istragu protiv okrivljenog i još tri lica i stavilo zahtjev za privremeno oduzimanje imovine i to, zemljište ukupne površine od 2496 m² na području opštine Herceg Novi, objekata ukupne površine 1534 m² na području opštine Herceg Novi i novčanih sredstava u iznosu od 3.469.591,86 eura. Zahtjev Vrhovnog državnog tužilaštva odnosno Odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina za privremeno oduzimanje imovine u ovom predmetu usvojeno rješenje Višeg suda u Podgorici, koje je postalo pravosnažno.

Uvažena poslanice, ovako malo je odgovor suviše administrativan, ja ću naravno u toku dana dostaviti pisani odgovor koji će biti nešto detaljniji za vas, ali nadam se da ima dovoljno činjenica koje vam mogu dati osnov za komentar bio on pozitivan ili negativan.

Zahvaljujem se, potpredsjedniče.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem vama.

Koleginica Azra Jasavić ima riječ.

Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Od vas se, ministre, ne očekuje da dajete administrativne odgovore, od vas se očekuje da dajete konkretne, jasne i precizne odgovore, koji podrazumijevaju cifre, brojeke i iznos novca koji ćete konačno samo jednostavno sabrati i reći, privremeno je oduzeto toliko, trajno je oduzeto toliko. Vi ste zato što nemate šta konkretno da predočite crnogorskoj javnosti u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, ovdje ušli u administrativni odgovor, pozivajući se u ogromnom dijelu odgovora na brojeve sudskih predmeta, što crnogorsku javnost ne interesuje. Nju interesuje koliko ste novca oduzeli od kriminalnih organizacija i borbe od organizovanog kriminala i korupciji.

To ste moglo vrlo jednostavno i jasno da kažete a da ne širite priču. Kada nema šta da se kaže, onda se puno govori. Mi uopšte nijesmo postavili pitanje vezano za to što vi niste u nacrtu akcionog plana predvidjeli pitanje presuda, to se ne očekuje, ali ono što očekuje crnogorska javnost od vas, jeste to da predložite koje ćete to zakone mijenjati, jer u izvještaju se navodi da je Crna Gora priznala da njeno zakonodavstvo iz ovog domena oko proširenog oduzimanja imovinske koristi nije usklađeno sa zakonodavstvom Evropske unije.

To se očekivalo u Akcionom planu da stavite. Vi to nijeste stavili, sve se svodi na analize, analize i samo analize. Nećemo više da analiziramo, hoćemo konkretne rezultate, hoćemo uvjerljive rezultate, hoćemo jake institucije, hoćemo da onaj novac koji građani daju o ovoj izvršnoj vlasti upotrijebite za obuku naših tužilaca, naših policajaca i da jednostavno pošaljete evo konkretno do Italije da nešto nauče. Vi ste sigurno čuli za Kozanostru, pretpostavljam kao obrazovan čovjek da vrlo dobro znate da je to jedna vrlo jaka sicilijanska mafija i da Mateo Denaro jeste vođa te mafijaške organizacije. Sigurno ste čuli i za Vita de Kostrija, to je gospodin kome je oduzeto milijardu, tri vrijednosti imovine u Italiji, zato što je upravo koristio novac te mafije i organizovao vrlo uspješne poslove, oduzeto mu je 43 preduzeća, 98 nekretnina, da ne nabrajam. Taj postupak je u Italiji pokrenut. U 2010. godini u septembru, znači prvostepeni postupak počinje u septembru 2010. godine u Italiji. Pravosnažno je

okončan taj postupak ove godine u aprilu mjesecu. Znači, za dvije i po godine su u Italiji uspjeli da uzmu milijardu zarez tri imovine tog gospodina, koja je u stvari imovina povezana sa Koza nostrom. Bilo bi dobro da ovaj novac koji mi dajemo za edukaciju u pravosuđu i tužilaštvu upravo usmjerite, da date priliku našim tužiocima, policajcima da pođu, jer se potpisuju raznorazni protokoli, pravi se saradnja, nemojte samo da se samo slikamo pred TV i da pravimo akcione planove bez konkretnih i valjanih rezultata. Mi hoćemo mjerljive rezultate i hoćemo ozbiljnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Dajte u vašim rukama i rukama premija, odnosno predsjednika vaše partije jeste dugme koje se može pritisnuti ako imate želju i političku volju da se uhvatite u koštac sa organizovanim kriminalom i korupcijom. Dajte, konačno pritisnite to dugme da bi Crna Gora bila ravnopravna, dostojanstvena zemlja u zajednici međunarodnoj gdje se pokazuje ozbiljna borba sa svim pošapcija koji su napali ne samo zemlju Crnu Gore, već i region i šire.

Vi imate znanja, a političke volje da li imate to ćemo vidjeti i ja očekujem da ćete biti dovoljno spremni i sposobni da se uhvatite u koštac sa ovom pričom. Ukoliko se ne uhvatite u koštac u borbi sa organizovanim kriminalom i korupcijom, sasvim sigurno možete očekivati da to što ste bili lideri u regionu, u evropskim integracijama više neće biti isto, pogledajte samo što se radi u Srbiji, vrlo konkretne akcije se preduzimaju, bićemo mi negdje zadnji vagon.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zahvaljujem i potpredsjedniku Markoviću na učešću u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova, tu je ministar Konjević. Pozdravljam ga.

Odmah dajem riječ kolegi Vasiliji Laloševiću koji će postaviti pitanja, neka se pripremi kolega Zoran Miljanić.

Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore, gospodine ministre unutrašnjih poslova, da iskoristim priliku da pozdravim potpredsjednika Vlade koji je ostao tu,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: Da li je tačno da je operativno-komunikaciona oprema Centra 1.1.2. raspoređena na svim lokacijama gdje postoje ovi centri u Crnoj Gori, a još nije stavljena u funkciju dok su svi garantni rokovi za tu opremu istekli. S druge strane, komunikacija sa Centrom se obavlja preko samo jedne telefonske linije u operativnom centru Podgorica 1.1.2. zašto je to tako i kada će se uraditi nešto po ovom pitanju, a s obzirom na značaj službe obavještavanja i njenu preventivnu ulogu uoči predstojeće turističke sezone?

Ja ovdje imam, poštovani građani, poštovani minister, izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanju Crne Gore u 2012. godini. Mi smo ga nedavno razmatrali na Odboru za bezbjednost, imali smo zaista jednu kvalitetnu raspravu, složili smo se da postoji dosta nedostataka, složili smo se da postoji dosta entuzijazma da nedostaje materijalna oprema, ali jedna rečenica iz ovog izvještaja sa strane 6 je frapantna. Kaže se u toj rečenici, odnosno izvještaju operativno komunikaciona oprema je raspoređena

na svih sedam lokacija u Crnoj Gori, ali na žalost nije stavljena na funkciju, a svi garantni rokovi ističu.

Gospodine ministre, zapravo je dao neko velike pare, riječ je o milionskim ciframa. Ovdje se dalje kaže prije poziva telefonskog broja 112 sa teritorije cijele države i svih mreža obavlja se preko jedne telefonske linije u Operativnom centru 112 Podgorica. Ja sad moram jednu stvar da Vam kažem i da napravim paralelu ovdje ima kolega, članova Odbora za bezbjednost koji su zajedno sa mnom bili u Zagrebu, oni čak imaju neku brošuru, ja ne plediram da naša služba spašavanja i obavještavanja pravi ovakve brošure, ali u toj brošuri ima mnogo štošta da se pročita, a bogami ima i mnogo štošta da se nauči. Kada smo ušli u tu prostoriju, u stvari to je više prostorija Operativnog centra 112 za grad Zagreb i Republiku Hrvatsku, vidjeli smo čudo neviđeno i mi znamo da je Hrvatska od 1. jula zemlja Evropske unije, ali ako oni nama kažu da je ovo za balkanske prilike fenomenalno, a za evropske prilike veoma loše i minimalno, onda mi s pravom postavljamo - pitanje je li moguće da neko u Crnoj Gori da nekoliko miliona evra za opremu koja čami u sedam gradova u Crnoj Gori, regionalnih centara, a da se sva komunikacija obavlja preko jedne telefonske linije. Ne daj bože požara, ne daj bože saobraćajnih udesa, ne daj bože hitnih slučajeva i sva Crna Gora i svih mobilnih operatera spala je na tu jednu telefonsku liniju, a oprema čami i kaže se u ovom izvještaju, to je izvještaj vaše službe, da svi garantni rokovi ističu.

Deset sekundi još, pa ću komentarisati dalje. Smo ću Vas posjetiti da je milion i 540 hiljada poziva bilo u Hrvatskoj prošle godine, preko ovog call centra koji distriburira sve podatke, tu su i pozivi za hitnu pomoć, i za požar, i za poplave i za akcije spašavanja, za akcije gorske službe, ajde malo da se ugledamo na region i naše susjede koji grabe ka Evropi makar po ovim stvarima, a fali nam samo malo volje, organizacije, sistematizacije opremu, kao što sam već pročitao, imamo, pare smo na žalost dali, ajde barem da uradimo da te pare nijesu bačene. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Konjević ima riječ.

Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi poslanici,

Kolega Laloševiću, moj najkraći odgovor na pitanje koje ste mi postavili je – da, tačno je na žalost ovo što Vi konstatujete vašim pitanjem da smo kupili opremu koja je raspoređena i koja nije stavljena na funkciju. I mi to nijesmo krili, ovaj podatak ste Vi citirali iz izvještaja koji je razmatrao Odbor za bezbjednost. Ono što ja želim da vam ukažem jeste čime se Ministarstvo unutrašnjih poslova u proteklih gotovo pet mjeseci bavilo na ovu temu. Prosto ne možemo pobjeći od konstatacije niti smo željeli jer smo to naveli u izvještaju niti mislimo da od Skupštine i poslanika u tom segmentu nešto treba sakriti, jer mi Vas očekujemo trebali smo i ove nedelje, ja se nadam vrlo brzo, da dođet u posjetu Ministarstva unutrašnjih poslova sektora za vanredne situacije, tačno oprema je nabavljena 2007. godine, utrošena su značajna materijalna sredstva i u proteklom periodu nijesmo uspjeli da obezbijedimo adekvatnu informatičku i drugu infrastrukturu da se ta oprema stavi u funkciju.

Druga konstatacija u vašem pitanju je da rokovi ističu. Rokovi su nažalost istekli, rokovi za tu opremu su istekli 10.04.2012. godine. Uradili smo procjenu sredstava koja je potrebna da bi se ta oprema nakon pet ili šest godina stavila u funkciju, i ako želim u tom segmentu da budem krajnje otvoren da možemo imati teškoće, imajući u vidu sve tehnološke promjene koje su se međuvremenu dešavale kao i na činjenicu još uvijek ne možemo imajući u vidu na sve tehnološke promjene koje su se u međuvremenu dešavale, kao i na činjenicu da još uvijek ne možemo imajući u vidu da je istekao garatni rok, mi još uvijek nemamo preciznu informaciju da li ta oprema nakon pet godina će biti na adekvatan način stavljena u funkciji, da li će imati neki dodatnih poteškoća imajući u vidu protok vremena da se ta oprema stavi u funkciju. Ono što je procijenjena u Ministarstvu unutrašnjih poslova jeste da nama treba iznos sredstava koji je oko stotinu hiljada eura, da bismo uradili nekoliko stvari koje su važne da bi se ta oprema mogla staviti u funkciju.

Dakle, to je da smo takođe u proteklih pet mjeseci kroz izmjenu pravilnika o sistematizaciji opredijeli se dakle da umjesto sedam centara, znači uključujući Podgoricu, dakle to sada definišemo kroz tri centra, jedan bio u Podgorici, jedan je bio u južnoj regiji Herceg Novom, drugi je bio u Beranama u sjevernoj regiji. Zašto smo to uradili? Dakle, to smo uradili iz razloga što smo željeli da racionalizujemo broj ljudi koji bi bio angažovan u tim centrima tako da broj službenika sa nekih sedamdesetak koliko je u punom kapacitetu, trebalo da bude angažovano sada je trideset a naša je zajednička procjena u ministarstvu da to na bilo koji način neće ugroziti funkcionalnost tog centra kada se on u punom smislu stavi u funkciju. Takođe, smo u Podgorici imali problem sa aspekta smještajnih kapaciteta da bismo tu opremu mogli na adekvatni način da instaliramo. Potrebno je u informatičkom i inženjerskom smislu da se uveže u prostorije koje koristi sektor za vanredne situacije, u Herceg Novom i u Beranama da se povežu sa čvorištima koje koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova i da bi na taj način mogla da se ostvaruje komunikacija. Mi ćemo tokom ove godine dakle naći, ja vjerujem da mogu do kraja da obećam, jer nažalost nijesu obezbijeđena sredstva u 2013. godini u Budžetu za te stvari, Budžet je već na neki način bio koncepiran, ali ono što je naša ideja jeste da prodajom dijela imovine sa tom informacijom idemo prema Vladi i radi se o imovini Ministarstva unutrašnjih poslova odnosno države Crne Gore, koristi ga Ministarstvo unutrašnjih poslova u dijelu benzinske pumpe koju Ministarstvo koristi u jednom dijelu Podgorice, odnosno u Zagoriču, dakle da prodajom te imovine obezbijedimo sredstva koja nemamo trenutno u budžetu za adaptaciju prostora koji bi bi se koristio u Podgorici sa jedne strane, sa druge strane da taj iznos sredstava, imajući u vidu da je zvanična procjena koju je radila državni organ Uprava za nekretnine, obezbjeđuje nam i jedna i druga sredstva da bismo uspjeli u 2013. godini, da obezbijedimo potrebna informatične i inženjerske preduslove da bi ova oprema se pokušala, naglašavam pokušala staviti u funkciju.

Ne bih ulazio u razloge zašto na žalost proteklih pet godina nijesmo to uspjeli da realizujemo, ali ono što vam ja kao kolegama u Parlamentu i kao članovima Odbora za bezbjednost mogu obećati da ćemo detaljnije o tome razgovarati, naravno dobićete odgovor u pisanoj formi, ali da ćemo detaljnije o tome razgovarati tokom vaše posjete Sektoru za vanredne situacije. I sa druge strane, malo bih vas korigovao dakle za sve te aktivnosti koje Vi navodite imajte u vidu da policija, to jeste Uprava policije ima OKC tako da jedan dio tih potreba se ostvaruje preko tog centra, da smo mi u januaru 2013. godine uveli nekoliko dodatnih telefonskih linija preko kojih funkcioniše taj servis, ali ste

u pravu da bi to moglo na približan način da izgleda onako kako ste Vi to vidjeli u Hrvatskoj moraju se stvoriti ove pretpostavke o kojima sam govorio. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Lalošević.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Hvala, gospodine ministre.

Vi ste dali korektan odgovor. Ja ovo pitanje nijesam pontecirao da bi bilo kome letjele glave u vašem ministarstvu, naprotiv ja smatram i gospodin Tmušić, vaš pomoćnik za ovaj sektor je imao jedno vrlo korektnu izlaganje. Pozvali su nas da prisustvujemo nekoj vježbi sutra u Beranama, zahvaljujemo im se. Mi međutim imamo sutra obavezu u ovom Parlamentu i nećemo moći biti tamo, ali moja je intencija bila upravo ovo što ste Vi sada kazali, ja znam da će prostorije 112 budućeg centra biti u ovoj staroj zgradi MUP-a u onoj popularnoj limenci, je li tako. Ja se nadam da će doći do tehničkih uvezivanja svega ovoga i nadam se da se neće desiti da imamo takozvane lažne, fingirane pozive, i upravo moja intencija ovog pitanja da se objedini služba 112. Ajde jedna mala duhovitost kad sam bio direktor jedne lokalne firme u Baru, nestala je struja i naš portir MUP i rekao dežurnome, "alo- nema struje, ovaj kaže što ću ti ja sad, pa zovi dalje", pa da ne pravimo fingirane, lažne pozive, nego da sve skoncetrišemo na jedan broj 112 i radi se ponavljam još jednom o pozivima za hitnu pomoć, za vanredne situacije.

Dakle, imamo šansu da napravimo jedan system koji će, prije svega, rasteretiti sve od zlonamjernih poziva i lažnih poziva. Imamo mogućnost da tehnološki napravimo takav sistem, naravno sa kadrovima koje ćemo obučiti, da u jednom trenutku, Crna Gora je mala, bude pokrivena na ovih sedam regionalnih centara i onih opštinskih i da jednostavno napravimo sistem koji će u jednom trenutku pokrivati sve. Naravno, mi u ovom izvještaju, mi smo i prošle gospodine razmatrali, vi ste bili tada član Odbora, gospodine ministre, ocijenili smo da taj koordinacioni tim za upravljanje vanrednim situacijama mora napraviti i popravke u svom radu, ponašanju, upravo i po ovom pitanju. Mi smo tada potencirali favorizovanje nekih stvari iz nacionalne strategije za upravljanje vanrednim situacijama. Imali smo interaktivni odnos tada od pripadnika te službe koji su nam kazali da će se to sve dešavati, ali ponavljam još jednom, ne tražim krivce, niti mi je bilo pitanje i intencija da sad otkrivam ko je bacio tih nekoliko miliona evra, ali kada u situaciji imamo strahovitu globalnu ekonomsku krizu, a imamo izuzetnu ekonomsku krizu u Crnoj Gori i kada svi upiru prstom na neke ljude u Crnoj Gori i kada svi kažu - ajde da pravite štednju i racionalizaciju, pa samo da postavimo pitanje ko je mogao kupiti opremu od pet- šest miliona evra i držati je pet godina lagerovanu da ona propadne. Nije to 500 evra, pet evra, 50 evra, nego nekoliko miliona evra. Shvatam da ćete vi nastojati da sve ovo uradite kao što ste i sada rekli i upravo je ta moja priča bila u funkciji favorizovanja i rada i angažovanja određenih ljudi i jednostavno opremanja te službe 112.

Mi smo svi nekada bili učesnici jedne, moram reći, ogromne "vojske" pripadnika takozvane civilne zaštite. Onu staru u socijalističkom sistemu koju mnogi danas napadaju, a bio je najbolji. Imali smo prilike da svi zajedno učestvujemo u tom procesu, imali smo prilike da tada vidimo neki su možda i radili u tim centrima obavještavanjima.

To je bilo srž sistema, tada nije bilo kompijutera, ali je funkcionisalo sve kako bog zapovijeda. Sada kada sve to imamo, imamo ovakav nemar, imamo bacanje para u bunar, imamo opremu koja stoji, imamo mogućnost novih prostorija, pa, gospodine ministre, vidim da ste juče najavili i određene promjene u vašem ministarstvu, ne govorim o personalnim nego promjene u načinu ponašanja, ajde da i ovo bude jedan početak osavremljavanja i stavljanja u pogon operativno komunikacionog centra 112. Hvala, gospodine potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Koleg Zoran Miljanić sada ima riječ, nekon njega kolegistica Ljerka Dragičević.

Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, ministre Konjeviću, kolege i kolegistica, građani Crne Gore,

Prije današnjeg pitanja izrazio bih zadovoljstvo odgovorom ministra Konjevića na moje prethodno pitanje, njegovom blagovremenom reakcijom i pokazao je da je spreman da poštuje zakone Crne Gore za razliku od njegovih prethodnika koji u nekoliko zadnjih godina to nijesu radili. Javnost Crne Gore očekuje da se to dozna kako i zašto i ko nije poštovao zakon.

Sada bih prešao na današnje pitanje koje će biti malo kompleksnije od onoga prethodnog.

Poštovani gospodine Konjeviću, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je crnogorska policija spremna da spriječi obračun na crnogorsko - srpskih kriminalnih klanova na teritoriji Crne Gore koji se mogu očekivati u narednom periodu?

Obrazloženje:

Prije desetak Crnu Goru su "nenajavljeno" obišla šest pripadnika zemunskog klana u cilju pripreme terena za osvetu Nikole Bojovića, brata Luke Bojovića, šefa zemunskog klana koji se trenutno nalazi u zatvoru u Španiji. Nakon krvavih obračuna po beogradskim ulicama, možemo li očekivati da uoči ili tokom turističke sezone budemo svedoci krvavih scena ubistava po našim ulicama i eventualnih žrtava kako iz kriminalnih miljea, tako i nevinih građana Crne Gore i turista koji dolaze u Crnu Goru?

Molim Vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

Kao što sam već rekao, svjedoci smo zadnjih godina niza obračuna gdje je poginulo na desetine, možda i stotine ljudi po Republici Srbiji, zapadnoj Evropi, pa i Crnoj Gori gdje su osnovni akteri bili upravo pripadnici ovog po zlu čuvenog zemunskog klana. Da li imate kapacitete u upravi policije koji mogu preventivno djelovati i spriječiti eventualne obračune usred turističke sezone gdje bi moglo doći do stradanja nevinih ljudi. Već smo imali takav slučaj, podsjećam na nerasvijetljeno ubistvo nedužnog mladića iz Nikšića Gorana Pejovića u Budvi usred turističke sezone, a kada pravim čudom nije nastradalo i još ljudi. Osnovno pitanje ovdje je kako su ovi pripadnici zemunskog klana ušli u Crnu Goru? Kako je policija Crne Gore doznala za njihovo prisustvo i da li je doznala dok su bili u Crnoj Gori? Ko je njihova logistika u Crnoj Gori? Oni nijesu došli da se šetaju po kafićima, neko ih je ovdje dočekao, neko im je ovdje obezbijedio smještaj, neko im je ovdje obezbijedio sigurnost kretanja. Ko je njihova

logistika? Kakvu oni to istragu sprovode po Crnoj Gori? Da li crnogorska policija zna kakve istrage mogu da sprovode pripadnici zemunskog klana po Crnoj Gori? Kako su napustili Crnu Goru? Da li se sve ovo može raditi bez logistike u bezbjedonosnim službama Crne Gore? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, imate riječ, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Gospodine Miljaniću, ja Vam na ova dodatna pitanja, mimo obrazloženja koja ste naveli, prosto ne mogu odgovoriti. Reći ću vam zašto Vam ne mogu odgovoriti. Zato što ste, nećete mi zamjeriti na formulaciji, napravili jednu veliku grešku. Postavili ste mi pitanje na bazi pisanja pojedinih srpskih i crnogorskih medija. Precizno ću Vam odgovoriti i iz tog pasusa ćete vidjeti zašto ne mogu da vam odgovorim na ostatak priče, jer je vi gradite na novinskom tekstu ili novinskim tekstovima.

Naravno, zahvaljujem Vam se na prethodnoj saradnji koju smo imali i to je u duhu onoga što smo razgovarali na Odboru za bezbjednost, dakle, da Odbor za bezbjednost i Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava policije trebaju u narednom periodu još jače da razvijaju tu vrstu partnerskog odnosa.

Dakle, crnogorska i srpska policija aktivno razmjenjuje operativne i druge podatke, između ostalog i u vezi sa ubistvom Nikole Bojovića u Beogradu. Prema operativnim saznanjima crnogorske policije, kao i ostvarena saradnja sa srpskom policijom, pisanja pojedinih medija o navodnom nedavnom boravku bezbjedonosno interesantnih lica na okolnosti ubistva Nikole Bojovića, nijesu tačne. Tako da vam ne mogu odgovoriti na pitanje ni kako su ušli, ni kako su izašli. Teza na kojoj zasnivate ova pitanja nije vaša teza, teza je pojedinih medija koji su to pisali jedan dan u jednom srpskom mediju, drugi dan u crnogorskom mediju, pa su onda to opet vraćali sličan tekst u srpskom. To prosto nije tačno.

U drugom dijelu vašeg pitanja odgovoriću vam da je Ministarstvo unutrašnjih poslova formiralo štab operativne akcije "Ljeto 2013." sa zadatkom sprovođenja aktivnosti iz nadležnosti policije u saradnji sa drugim organima institucija radi bezbjednog odvijanja predstojeće ljetnje turističke sezone, a određeni broj službenika uniformisanog i operativnog sastava biće dodatno upućen na rad u primorskim opštinama. Tokom ljetnje turističke sezone u našem primorju će ove, kao i prethodnih godina biti angažovani policijski službenici iz Republike Srbije, Republike Hrvatske i Republike Albanije radi stvaranja uslova za primjenu sveobuhvatnih preventivnih aktivnosti i efikasnije razmjene relevantnih podataka između policijskih službi. Crnogorska policija je spremna da odgovori na bezbjednosne izazove i planskim aktivnostima doprinese u ostvarivanju zaštite prava i sloboda kao i sigurnosti građana Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine Miljaniću.

ZORAN MILJANIĆ:

Gospodine Konjeviću, Vi nijeste demantovali pisanje tih medija, to je prvo.

Drugo, da li ste vi spremni da podnesete političku odgovornost u slučaju da su oni stvarno bili u Crnoj Gori ili Vi demantujete da su bili u Crnoj Gori, a i da su bili i da nijesu bili, ja ću vas podsjetiti zašto mislim da su bili iz razloga što imamo poznate slučajeve Kalić, slučaj Šarić, slučaj Keljmendi kada su sva ta lica, valjda se slažemo, boravila u Crnoj Gori, zajedničko za sve njih jer da su oni napustili Crnu Goru dan ili dva ili neposredno prije podizanja potjernica za njima. Mislim da niko u Crnoj Gori ne vjeruje da je to slučajnost i da je to plod slučajnosti, nego su sigurno bili obaviješteni o tome šta im se sprema.

Ja vas za to pitam ko su ti ljudi u bezbjednosnim službama koji sarađuju sa kriminalnim klanovima, ko su ti ljudi koji im daju informacije? Vi morate crnogorskoj javnosti i poslanicima dati taj odgovor, nije ovo prvi put. Podsjetiću vas na jednu svesku sa aerodroma u Tivtu komandira, jednog od komandira ili komandira graničnog prelaza gdje su, po riječima policajca zaposlenog na tom prelazu, bili navedena imena i prezimena i datumi ulazaka i izlazaka bezbjednosno interesantnih ljudi koji nijesu registrovani na graničnom prelazu. Postoje li takve sveske i takvi ljudi na drugim graničnim prelazima? Dajte da vidimo kako svi ti ljudi napuštaju Crnu Goru, kako se to baš dešava neposredno, ponovo ponavljam, uoči podizanja optužnice ili pokretanja sudskih postupaka? Pa valjda ne mislite da je to slučajno. Organizovani kriminal je sprega između vlasti i kriminala zato se zove organizovani kriminal. Mi moramo više znati ko je iz ove vlasti umiješan u sve te radnje i ko to logistički podržava.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Predsjedniče Šturanoviću, gospodine Miljaniću, iz ove kratke saradnje, mislim da možemo da imamo bazično povjerenje da ćete prije vjerovati meni nego pisanju pojedinih medija. Odgovorno tvrdim da na bazi operativnih saznanja kojima raspolaže crnogorska policija i komunikacije koju smo imali sa srpskom policijom, jer zemunski klan pripadnici zemunskog klana, o kojima vi govorite, je grupa ljudi koja ima prebivalište u Republici Srbiji. Dakle, u tekstu iz kojeg ste vi izvukli ovo pitanje se govori da su navodno ta bezbjednosna interesantna lica ušla u Crnu Goru sa bosanskim pasošima, da je obavještenje crnogorskoj policiji došlo iz srpske policije itd. itd. Ništa od toga nije tačno i zato sam vam ja rekao da ste na startu napravili tu vrstu previda, da ste novinski tekst uzeli što bi naš narod rekao zdravo za gotovo i odatle izvlačili dalja pitanja i dalju određenu vrstu konstrukcije. Ja vam precizno kažem, dakle, iz saznanja koja ima crnogorska policija i razmjene informacija sa srpskom policijom, odgovor na pitanje koje ste mi postavili da li su ta lica dolazila nedavno u Crnu Goru je ne. To je moj odgovor. Velika je razlika između misliti i tvrditi. Tvrdim da to nije to tako kako je to napisano u novinskom tekstu.

Dakle, Vi kažete taj novinski tekst nije demantovan, neće me ni crnogorska javnost i ni vi kao poslanici pogrešno razumjeti, vjerujte da evo i danas imate jedan tekst u jednom mediju na naslovnoj strani koji je takođe netačan. Prosto je moguće da u tom

segmentu, i to mogu da prihvatim kao sugestiju zašto kada je taj tekst napisan, a to je bilo tokom praznika nije upućeno jedno kratko saopštenje kojim bi se taj tekst demantovao, dakle iz koga prozilazi ovo vaše pitanje, ali negdje želimo da razvijamo tu vrstu komunikacije da kad dobijemo pitanje u Parlamentu da na njega odgovorimo na ovako direktan način. Ako budemo komunikaciju sa medijima ostvarivali o svakom tekstu koji se napiše svaki dan vjerujte da bismo izgubili određenu vrstu niti koja nam je potrebna u komunikaciji sa medijima.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Kolega Miljanić. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Ja nijednom riječju, gospodine ministre, nijesam pomenuo novinski tekst, pomenuli ste ga Vi. Ne znam prvo kako Vi možete biti toliko sigurni da oni nijesu bili u Crnoj Gori. Možda Vi nemate, možda vi nemate informaciju, možda su bili. Vi ulazite u jako opasnu zonu, ulazite u zonu da ako se nešto desi, što je lako moguće, podnesete političku odgovornost zbog ovoga rečenog danas. Znači, može nešto da se desilo a da Vi nemate informaciju, čak i da je novinski tekst u pitanju, pa na bazi svih ovih prethodnih iskustava koje sam vam rekao vezano za Šarića, Kalića, Keljendija, sve ove druge, pa i kad novinski tekst nije demantovan, pa valjda ćete dozvoliti da tu postoji kod poslanika i kod građana Crne Gore doza nesigurnosti.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.

Sad definitivno idemo dalje.

Koleginica Ljerka Dragičević ima riječ, nakon nje kolega Dritan Abazović. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi gospodine ministre, uvaženi građani Crne Gore,

U skladu sa članom 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ja sam Vam, gospodine ministre, postavila sljedeće poslaničko pitanje:

Gdje sam ja Ljerka Dragičević od rođenja 23.09.1946.godine bila do 14. 04. 1982. godine.

Obrazloženje:

Za parlamentarne izbore koji su se održali 14.10.2012.godine, kao nosilac liste za Hrvatsku građansku inicijativu morala sam, između ostalih dokumenata, priložiti i uvjerenje o prebivalištu, a iz tog uvjerenja sam pročitala da sam na teritoriji Crne Gore od 14.04.1982.godine. Rođena sam u Budvi Stari grad, osmogodišnju školu sam završila u Budvi, Gimnaziju, Fakultet u tadašnjem Titogradu, a sadašnjoj Podgorici. Zaposlila sam se poslije završene škole 20.09.1971.godine u Budvi, u Skupštini Opštine Budva, gdje sam radila od 01.05.1975. godine, a od 01.05.1975. radila sam u "Jadran turistu Budva", a sadašnjem "Montenegro expressu".

Nadam se, gospodine ministre, da sa mnom dijelite konstataciju, da onda kao i sada oba ova grada se nalaze u Crnoj Gori. S obzirom da ja to znam, nije mi jasno zašto se ovakva netočna uvjerenja daju, a koja mogu biti samo dobra za manipuliranje. Sve se može provjeriti kao i to da sam u biračkom spisku Budva od 1964. godine, a da sam u Knjizi državljana Crne Gore upisana od 1946. godine. Odgovor molim da mi se da u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vam.

Ministre, gdje je bila koleginica Ljerka?

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, koleginice Dragičević,

Evidencija prebivališta vodi se na osnovu prijave građana, a prijavu prebivališta za maloljetnu djecu vrše njihovi roditelji. Za razliku od ranije, kada evidencija o podnijetim prijavama prebivališta nije vođena u elektronskoj formi, danas imamo uspostavljenu elektronsku bazu prebivališta građana. Namjerno pravim ovaj uvod, više radi informativne. Na osnovu raspoloživih podataka o elektronskoj bazi izdato vam je uvjerenje s podacima koje ste naveli.

Razlog za postojanje takvog podatka u bazi može biti greška prilikom unosa podataka u elektronsku bazu ili neblagovremena prijava prebivališta. Obavještavam Vas da sam tražio da se izvrši provjera podataka o službenoj dokumentaciji kako bi se utvrdio razlog eventualne greške i izvršila ispravka po službenoj dužnosti ukoliko se utvrdi da su podaci pogrešno uneseni. Koristim se ovom prilikom da Vam izrazim izvinjenje Ministarstva unutrašnjih poslova i svoje lično zbog neprijatnosti i osjećaja nelagode koji ste mogli imati zbog ovakvih podataka u našim evidencijama, a koje ne odgovaraju činjeničnom stanju. Nakon izvršene provjere, a i kroz pisani odgovor na postavljeno poslaničko pitanje, povratno ću Vas informisati. Ovo može samo da bude još jedan prilog koliko je potrebno da u sistemu državne evidencije i rada državne administracije napravimo unapređenja kako nam se ovakve evidentne greške ne bi dešavale. Još jednom Vam se izvinjavam. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite, koleginice.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre.

Primam izvinjenje, ali želim da mi se to ispravi. Na koncu konca, ako je uspostavljena evidencija 1982. godine onda bi trebalo da piše, po evidenciji koju imamo od te i te godine. Mislim samo da se drugačije uvjerenje metne. Recimo, sad je uvaženi kolega Lalošević pominjao teritorijalnu odbranu. Kad je bio potres 1979. u Budvi, postoje svi podaci da sam ja bila angažirana tamo. Mislim, mogu sve da donesem, radnu knjižicu, sva moja svjedočanstva, svjedodžbe iz škole, sve, sve. I onda samo ako je to od postanka, od onoga kad ima evidenciju, bar da se to uvjerenje upriliči tako. Zahvaljujem, i očekujem Vaš odgovor u pisanoj formi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje,

Kolega Dritan Abazović ima riječ.

Izvolite, kolega.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani ministre Konjeviću, ni moje pitanje nije nešto škakljivo, ali nadam se da će biti produktivno.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru Rašku Konjeviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li postoji mogućnost da se u dogovoru sa Republikom Albanijom ubrza protok putnika na zajedničkom graničnom prelazu Sukobin? Da li su velike kolone i višesatna čekanja u toku turističke sezone, kao i u toku raznih praznika, posljedica nedostatka adekvatne opreme, ljudstva ili neke druge objektivne okolnosti?

Da li je u planu da se u narednom periodu otvori još neki granični prelaz prema Republici Albaniji, na primjer u Ostrosu, ili onaj koji bi povezivao Ulcinj sa mjestom Velipoja u Albaniji, a koji su se pominjali ranije kao planovi sa obje strane?

Obrazloženje:

Granični prelaz Sukobin je prvi zajednički granični prelaz u ovom regionu i kao takav svakako je olakšao protok građana ovog područja i turista koji prolaze kroz njega. Međutim, primjetno da se u toku turističke sezone kao i za vrijeme praznika, usljed naleta turista kao i građana obje države koji žive u dijaspori, dolazi do velikih gužvi i višesatnih čekanja, koja su vrlo neprijatna, naročito za one koji su krenuli na svoj godišnji odmor. Na graničnom prelazu Sukobin u toku ljetnjih mjeseci se desi da u toku 24 sata granicu pređe i više od 10 000 putnika. Ako pridodamo da nakon velikih kolona i čekanja koja ponekad dostižu i tri puna sata, turiste čeka i izuzetno loš put koji vodi do našeg primorja koji se uistinu gradi i kroz tri faze (druga faza je u toku), smatramo da bi trebalo preduzeti sve potrebne mjere kako bi ubrzali protok putnika i na taj način umanjili nervozu kod posjetilaca i ne dovodili u pitanje njihovo eventualno odustajanje od boravka u Crnoj Gori. S tim u vezi treba promisliti i o opciji otvaranja novih graničnih prelaza prema Albaniji, zbog učestale frekvencije saobraćaja i podsjetiti na istorijsku činjenicu da je nekada od Ulcinja do Skadarskog jezera bilo pet takvih graničnih prelaza.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

I ako dozvolite zbog korektnosti, samo bih ponovio pitanje na svom maternjem jeziku čisto radi razumijevanja.

/ Govor na albanskom jeziku/

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem, kolegi Abazoviću.

Izvolite, gospodine ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Gospodine Abazoviću, zahvaljujem Vam se na ovom pitanju zato što smo i mi prepoznali neke od ovih stvari koje Vi konstatujete u Vašem obrazloženju. Dozvolite samo da radi javnosti podsjetim na nekoliko stvari. Dakle, sporazum između Vlade Republike Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sukobin - Murićani, u Murićanima Republika Albanija, potpisan 2007. godine u Ulcinju na osnovu Odluke Vlade Republike Crne Gore o otvaranju graničnog prelaza Sukobin za međunarodni putnički saobraćaj.

Protokol između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije u vršenju aktivnosti zajedničke granične kontrole, na zajedničkom graničnom prelazu Sukobin-Murićani potpisanim Murićanima 2009. godine od kada funkcioniše ovaj zajednički granični prelaz. Od početka funkcionisanja graničnog prelaza Sukobin 2002. i zajedničkog graničnog prelaza Sukobin-Murićani 2009. godine, preko ovog graničnog prelaza se odvija međunarodni putnički saobraćaj. Putnički promet na ovom zajedničkom graničnom prelazu je velike frekvencije, za tri mjeseca turističke sezone oko 850 hiljada putnika.

Takođe, saobraćajna infrastruktura je takva da nakon ulaska i izlaska sa područja graničnog prelaza dužine 100 metara, motorna vozila se opet uključuju u jednu saobraćajnu traku. Crnogorska i albanska strana razmatraju mogućnost izmjena procedura graničnih kontrola na način što bi se granične provjere vršile samo na ulasku u zemlju sa ciljem pojednostavljivanja ubrzane procedure prelaza državne granice. Na sastanku zajedničkog ekspertskeg Komiteta za sprovođenje sporazuma o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sukobin-Murićani na sastanku koji će biti održan 04. i 05. juna 2013. godine crnogorska strana će predložiti mjere, odnosno procedure rada za ubrzan prelaz državne granice putnika i vozila, posebno za turističke autobuse koji ulaze u Crnu Goru. Zakonom o graničnoj kontroli članom 34 predviđa se da u slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti koje dovode do saobraćaja takve jačine, da vrijeme čekanja na graničnom prelazu postaje predugo, omogući stupanje od režima granične provjere.

Takođe, želim da sa vama podijelim nekoliko informacija šta smo umeđuvremenu uradili. Dakle, marta ove godine formirana je komisija, odnosno integrisano je nekoliko komisija koje su se bavile različitim oblastima, u jednu. Dakle, formirana je Komisija za obavljanje poslova razgraničenja i utvrđivanja državne granice, određivanje graničnih prelaza, utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja sa susjednim državama i sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom. Od ukupno 28 graničnih prelaza koji funkcionišu u Crnoj Gori na zajedničkoj državnoj granici sa Republikom Albanijom sporazumima je određeno šest graničnih prelaza. Saglasno navedenom za donošenje odluke što je takođe Vaše interesovanje, o otvaranju novog graničnog prelaza, neophodno je prethodno zaključiti međudržavni ugovor sa susjednom državom, saglasno proceduri propisanoj Zakonom o graničnoj kontroli, Zakonom o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora. U tom smislu do sada nije podnošena inicijativa za otvaranje novih graničnih prelaza, drumski, riječni, jezerski saobraćaj, prema Republici Albaniji.

Inače, inicijativu za otvaranje graničnih prelaza mogu podnijeti jedinice lokalne samouprave ili državni organi, a takođe i građani pod sredstvom ovih organa.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.
Izvolite, kolega.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, minister.

Zaista sam zadovoljan odgovorom i nadam se da će te vaše aktivnosti uroditi plodom da se poboljša ta komunikacija. Čisto je zaista u interesu svih, a naročito građana koji žive na primorju i ja sam htio takođe da predložim kao model koji ste već pomenuli još jedan, znači pored ovog modela kada bi se kontrola vršila samo ulaskom u zemlju, što znači da kada bi mi izlazili, bili bi kontrolisani samo od strane albanske strane i suprotno bi se dešavalo samo od crnogorske kada bi se ulazimo našu zemlju, kao i da se razmotrimo mogućnosti da u toku turističke sezone se zaposli još određenih lica koji bi možda u jednoj dodatnoj traci mogli da obavljaju iste aktivnosti kontrole. I ja sam svjestan činjenice da je smanjena stavka u budžetu upravo koja se odnosila na Ministarstvo unutrašnjih poslova odnosno na pograničnu policiju i poslovi koji se tiču graničnih prelaza, ali mislim da to nije nikakvo opravdanje da se u najboljoj namjeri u komunikaciji sa drugom stranom pokuša iznaći rješenje koje bi omogućilo da se te ogromne kolone smanje odnosno da protok bude brži, jer istina je, i vi ste pomenuli, da se dešava nakon dugih čekanja i to su učestali primjeri na tom graničnom prelazu, nakon dugih čekanja ljudi odustanu i onda umjesto svog godišnjeg odmora kojega su možda planirali da provedu u Ulcinju ili nekom drugom gradu u Crnoj Gori zapravo završena na albansko primorje.

Ja ne želim da tako kažem stavim teret na pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova koji tamo rade, naprotiv, čak mislim da je druga strana dosta više koči taj protok, nego što to radi crnogorska policija, po nekim mojim saznanjima, ali u svakom slučaju u jednoj krajnje dobroj namjeri mislim da, s obzirom da imamo problema sa infrastrukturom i da je put koji vodi od Ulcinja do Sukobina do nedavno bio klasični seoski put a ne magistrala koja povezuje dvije države i da je on tek u posljednje vrijeme počeo da se gradi i sada dobijamo normalnu saobraćajnicu, nikakvu spektakularnu nego obično sa dvije trake koji će svakako poboljšati. Mislim da je u interesu svih da u cilju jačanja naše turističke ponude zaista ostvari bolja komunikacija na svim graničnim prelazima pa tako i na tom vrlo frekventnom graničnom prelazu.

Ja se zahvaljujem i nadam se da ćemo biti prilike da zajednički konstatujemo napredak u ovoj oblasti.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo još jedno pitanje upućeno ministru Konjeviću.

Kolega Džavid Šabović ima riječ.

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Skupštine.

Poštovani gospodine ministre, ja sam ovo pitanje vjerovatno greškom bio naslovio Ministarstvo saobraćaja, kasnije u komunikaciji sa rukovodstvom Skupštine sam ispravio ovo i pitanje se odnosi na Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Svima nama je dobro poznato koliko opštini Plav znači otvaranje bilo kojeg putnog pravca koji istu povezuje sa nekim drugim centrom, s obzirom da svi putevi do i od Plava i Gusinja vode dolinom rijeke Lima do Berana , pa od Berana dalje.

S tim u vezi Vam postavljam sljedeća pitanja: Zašto se još uvijek ne otvara putni pravac Murino-Čakor-Peć, budući da se nekoliko puta najavljivalo da samo što nije; drugo, šta je dovelo do zastoja u realizaciji ovog projekta; treće, kada se može očekivati konačna realizacija ovog projekta, s tim što želimo realne i ostvarive rokove, ali ne samo obećanja?

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Ako dozvoljavate, potpredsjedniče, uobičajeno je ovih dana najteža pitanja stižu od kolege Šabovića. Tako je i danas.

Dakle, razumio sam ministra Brajovića da je u odgovoru juče na takođe ovo pitanje, dao jedan dio odgovora za koju nadležnost je Ministarstvo saobraćaja, ako dozvolite, ja bih vas u najkraćem informisao u ovom dijelu nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova koji se tiče zajedničke obaveze države Crne Gore samim tim Ministarstva saobraćaja i Ministarstva unutrašnjih poslova da se stvore preduslovi za otvaranje ovog putnog pravca.

Dakle, imajući u vidu da se radi o dvije države potrebno je da u dijelu obaveze Ministarstva unutrašnjih poslova potpišemo nekoliko sporazuma međudržavnih sporazuma, sporazuma o razgraničenju, sporazuma o graničnim prelazima i sporazuma o pograničnom prometu.

Upravo smo ja i gospodin Redžepi, ministar unutrašnjih poslova Republike Kosova, avgusta mjeseca ove godine, razgovarali, dogovorili inteziviranje rada stručnih komisija koje treba na ekspertskom nivou saglase ova tri sporazuma, nakon ova tri sastanka jednom u Prištini, a upravo u Ulcinju eksperti usaglašavaju te sporazume i zajednički dogovor je da pokušamo tokom 2013. godine potpišemo međudržavne sporazume u oblasti razgraničenja, samim tim nakon toga na graničnim prelazima i pograničnom prometu, kako bismo stvorili ne samo putnu infrastrukturu nego i potrebnu pravnu infrastrukturu koja bi nam omogućila s druge strane da imamo normalan protok prekograničnih prelaza.

Opredjeljenje crnogorske i kosovske strane je da ovaj posao završimo u 2013. godini, stav jedne i druge države jeste da nemamo otvorenih pitanja u dijelu razgraničenja odnosno protezanja granične linije, što je vrlo važno. Jedna i druga strana smatra da su administrativne granice koje su definisane između bivših jugoslovenskih republika, odnosno autonomnih pokrajina granice na kojima se treba uspostaviti sporazum o razgraničenju, tako da je moje očekivanje u nadležnosti ono što sam rekao na početku, ono što je moje očekivanje i što je dogovor dva ministra i dva ministarstva jeste da pokušamo tokom 2013. godine da potpišemo ovaj bazični sporazum o razgraničenju i druga dva prateća sporazuma, kao i sporazum o zajedničkim odnosno o policijskoj saradnji, koji će sadržati dio koji se odnosi na zajedničke policijske patrole.

Takođe želim da vas obavijestim da smo u tom segmentu intezivirali i privodimo kraju, na Vladi će brzo biti razmatrani sporazumi o graničnim prelazima sa Republikom Hrvatskom, takođe se vode razgovori sa Bosnom i Hercegovinom po pitanju razgraničenja. Tu smo najdalje otišli i ja očekujem da ćemo vrlo brzo sa Bosnom i Hercegovinom potpisati sporazum o državnoj granici i ujedno da vas obavijestim i uvažene kolege da bi to bio prvi međudržavni sporazum o granici koji bi bio potpisan između sada dvije države, a nekada Republike u nekadašnjoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Šaboviću.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine ministre, posebno na ovom što ste primijetili u posljednje vrijeme imam običaj da postavljam vrlo kratka pitanja.

Složit ćete se i vi a vjerujem i većina nas da su uglavnom kratko postavljena pitanja i najpreciznija pitanja.

E, sada zamislite, kratka pitanja su precizna i još kada bi došli precizni odgovori onda ne bi bila ni malo teško. Sada se vraćamo zbog onoga što sam vas mogao pitati telefonom, mogao sam vas pitati i na nekoj sjednici naše partije, ali nisam. Jer ovaj odgovor sam htio da čuje još neko drugi u Plavu, jer se uglavnom u Plavu vjerovatno radi ličnih a ponekad i grupnih interesa da izbjegnemo one termine koje u zadnje vrijeme češće koristim priča drugačija priča. Jer ako se pita oko Čakora kaže se ne pitajte to nas, pitajte to one koji vode to ministarstvo. Zato sam ga i ostavio Ministarstvu saobraćaja, jer ja pamtim izbora da mi nismo svi, od Gusinja do Like, pričali samo što ga nismo otvorili. Jednom je bio problem dok se ne priznaju Crnogorci kao nacionalna manjina, Ustav Kosova, čuo sam da je i to završeno. Drugi problem je neće da potpiše neko dogovor oko razmjene ambasadora, ajde i to je možda, a možda i nije, ali ne treba ponavljati šta znači za Opštinu Plav i njene građane putni pravac preko Čakora. Jer onim putem kojim dođete u Plav iz Plava možete samo nazad istim kojim ste došli nazad. To je vjerovatno jedino mjesto koje se sa ovim može "pohvaliti". Osamdesetih godina prošloga vijeka otvoren je put preko Čakora i koji je duplo kraći nego ovaj koji sada građani plavske opštine koriste preko Andrijevice, Berana, Rožaja, Kule, nego što je ovaj bio Murina - Čakor - Peć. Zbog toga sam to pitao i nijesam imao drugu namjeru. I zaista bih želio da kako sam nekad ovdje bi čuo precizne, realne i ostvarljive rokove, znam da to ne zavisi samo od vas lično, iako ste vi uticajni ministar u Vladi, zato prenesite kolegama i svim onima da se zaista radi svih građana ubrza taj proces.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Na ovaj način smo završili set pitanja koji je upućen Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ministru Konjeviću zahvaljujem na učešću u našem radu i na kratkim je preciznim odgovorima koje smo dobili.

Sljedeći set pitanja je upućen Ministarstvu ekonomije, ministar Kavarić je tu, pozdravljam ga. Dajem riječ Rešidu Adroviću koji će prvi postaviti pitanje nakon njega kolega Obrad Gojković.

Izvolite.

REŠID ADROVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolege poslanici, uvaženi građani, poštovani ministre Kavariću moje pitanje glasi:

Šta Ministarstvo planira kada je u pitanju dalja sudbina beranskog rudnika mrkog uglja?

O b r a z l o ž e n j e:

Rudnik mrkog uglja u Beranama prodat je u avgustu mjesecu 2007. godine. Prema opštoj ocjeni taj ugovor je bio dobar. Međutim, kupac „Balkan enerđži“ već duži niz godina je tražio i dobijao prolongiranje rokova za početak organizovanja proizvodnje sa malim izgledom da do toga u skorije vrijeme dođe. Razumljivo je bilo odlaganje, prolongiranje ugovorenih rokova i to, prije svega, iz razloga ekonomske krize. Međutim, i pored svega toga, krajnje je vrijeme da nadležno Ministarstvo ekonomije prekine dalju neizvjesnost. Rudnik mrkog uglja „Ivangrad“-Berane privatizovan je od strane privrednog društva „Balkan enerđži“ DOO Podgorica, inače vlasništvo Restis grupe iz Grčke, firme koja posjeduje više privrednih društava u Crnoj Gori, kao i „First finacijal“ banku u Podgorici. Potpisivanjem Ugovora o prodaji imovine Rudnika zaključenog u avgustu mjesecu 2007. godine i Aneksa 1 od septembra 2007. godine i aneksa 2 od septembra 2008. godine izvršene su izmjene i dopune navedenog ugovora.

Kupoprodajnim ugovorom privredno društvo „Balkan enerđži“ DOO Podgorica se obavezalo da uplati cijenu od 1.510.000,00 eura, uradi program investicionog ulaganja 20.000.000,00 eura u Rudnik mrkog uglja Ivangrad-Berane, i da investira u izgradnju novog Termoenergetskog bloka kapaciteta od minimum 115 MWh, a maksimum 220 MWh u vrijednosti od 100.000.000,00 eura u naredne četiri godine od dana potpisivanja Ugovora.

Takođe, privredno društvo „Balkan enerđži“ kao (kupac) se obavezuje da sačini socijalni program (program zbrinjavanja zaposlenih), s tim što će zaposliti 120 radnika u početnoj fazi, a najmanje 180 radnika pod uslovom ostvarivanja pune proizvodnje.

Kupac je početkom privatizacije uplatio cijenu od 1.510.000,00 eura, izvršio preregistraciju AD Rudnika u „Balkan enerđži“ DOO poslovna jedinica Rudnik mrkog uglja "Berane" Berane, zadržao 34 radnika od čega na današnji dan radi 20 radnika i to na održavanju vitalnih funkcija Rudnika jame Petnjik.

Radnici koji su uvođenjem stečaja poslani na Zavod i dalje se nalaze na Zavodu za zapošljavanje. Navedenim Ugovorom i Aneksom ugovora definisane su osnovne obaveze kupca prema Rudniku, posebnim članom 4.03. Aneksa i gdje se kupac obavezuje da će u roku od šest mjeseci od dana isplate kupoprodajne cijene dostaviti:

- Bilans plan Rudnika uglja,
- Investicioni program do investiranja u Rudnik i izgradnju termoenergetskog bloka
- Socijalni program za radnike

Takođe se članom 4.04 Aneksa 1 istog Ugovora kupac obavezao da će u toku od šest mjeseci od dana isplate kupoprodajne cijene izvršiti geološka istraživanja radi utvrđivanja rezervi uglja. Osim toga, članom 10.01 istog Ugovora kupac se obavezao da će u roku od trideset dana od dana isteka roka za geološka istraživanja sačiniti i

realizovati socijalni program radnika Rudnika. S obzirom da nijesu izvršene obaveze iz Aneksa 1 u predviđenom roku od šest mjeseci Aneksa 2 od septembra 2008. godine produžen je rok za geološka doistraživanja do 1. maja 2009. godine. Međutim, ni u ovom roku kupac nije izvršio geološka doistraživanja niti je realizovao obaveze iz člana 4.03 i člana 10.01 Aneksa 1. U kasnijem periodu od strane „Balkan enerđži“ podneseni su zahtjevi za produživanje rokova, a isti su odobravani od strane Vlade i resornog ministarstva i do danas obaveze prema Ugovoru i Aneksu 1 nijesu realizovane.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Na postavljeno poslaničko pitanje daje se sljedeći odgovor:

Vlada Crne Gore, odnosno u to vrijeme Ministarstvo za ekonomski razvoj i Ackonarsko društvo Rudnik uglja "Ivangrad" iz Berana u stečaju još od dana 21.09.2007.godine, zaključiti Ugovor o produženju prava na eksploataciju, istraživanje Mrkog uglja na ležištu Petnjik Opština Berane. Koncesionim ugovorom predviđeno da nakon isplate kupoprodajne cijene iz ugovora o prodaji Rudnika, prava eksploatacije iz koncesionog ugovora prelaze na kupce imovine Rudnika kompaniju DOO "Balkan enerđži" Podgorica. S obzirom da je kupac imovine Rudnika uglja Berane DOO "Balkan enerđži" isplatio cijenu iz ugovora u iznosu od dva miliona i 100 hiljada iz čega su namijenjena prethodna potraživanja prema Rudniku, sva prava i obaveze iz koncesionog ugovora su prešla na DOO "Balkan enerđži". S druge strane ugovor o prodaji imovine Rudnika mrkog uglja "Berane je zaključen dana 6.08.2007.godine između stečajnog upravnika Rudnika i DOO "Balkan enerđži". Stečajni upravnik je u skladu sa zakonom samostalno i nezavisno vršio prodaju imovine Rudnika putem tenderskog postupka i u skladu sa time zaključivanje navedenog ugovora je bilo u njegovoj isključivoj nadležnosti. Kako Ministarstvo ekonomije nije sprovelo postupak prodaje imovine Rudnika, niti je strana potpisnica prodaje imovine odnosno nije dala saglasnost na sadržaj navedenog ugovora samim tim ne može biti nadležno za praćenje stepena realizacije ugovora o prodaji.

Stoga Ministarstvo ekonomije nije bilo nadležno da odlučuje o pitanju realizacije biznis plana investicionog programa izgradnje Termoelektrane i realizacije socijalnog programa. Tačna je činjenica da je ugovorom o prodaji definisan rok za vršenje detaljnih geoloških istraživanja, što je apsurdno jer se Zakonom o privatizaciji ugovora o prodaji koji proističe iz primjene ovoga zakona nijesu mogli urediti odnosi koji se tiču istraživanja i eksploataciji mineralnih sirovina već je to isključivo u nadležnosti zakona o koncesijama i zaključenog koncesionog ugovora.

Imajući u vidu navedeno ne bih se saglasio sa konstatacijom da je Ugovor o prodaji bio dobar jer su određene norme koje se prije svega odnose na investicioni program i izgradnju Termoelektrane nerealno postavljene, dok druge norme kao što je norma o geološkim istraživanjima definišu materiju koja shodno zakonu tu nebi smjelo mislim da se nalazi. Činjenica da je Rudnik u svojoj najboljoj godini poslovanja to je 1986.godina, ostvario proizvodnju od 107 hiljada tona da je posljednja proizvodnja

ostvarena u 2002.godini u iznosu od 48 hiljada tona, što je apsolutno nedovoljno za planiranje izgradnje bilo kakve termoelektrane. Primjera radi Rudnik uglja AD Pljevlja godišnje proizvodi oko 1,2 miliona tona uglja. Neosporno je da od momenta preuzimanja Rudnika od strane DOO "Balkan enerđži" nije bilo proizvodnje uglja. Ova činjenica od strane koncesionara pravdana je nemogućnosti da se nađe tržište na kojem će se izvršiti plasman visokom cijenom proizvodnje koja je prouzrokovana jamskim načinom eksploatacije, ali i velikom udaljenošću rudnika od potencijalnog tržišta. Proizvodna cijena iz ovog rudnika je procijenjena na 65 eura po toni, što je čini nekomercijalnom, a posebno kada se ima u vidu neophodnost finansijskih ulaganja u sam proces proizvodnje.

Svi navedeni aspekti su uticali na to da planirana proizvodna cijena uglja bude visoka, što onemogućava konkrentnost njegove prodajne cijene na tržištu, a pogotovo kada se uzme u obzir okruženje kao što je Kosovo ili Srbija, gdje se može naći ugalj po znatno nižim cijenama. Proizvodna cijena uglja u Srbiji ili na Kosovu je, poređenja radi, ispod deset eura po toni. I sam koncesionar, uvidjevši sve negativne aspekte svog poduhvata bio spreman da raskine ugovor o koncesijama. S toga su javno uputili poziv svim zainteresovanim kupcima da će im prenijeti prava svojine u rudniku za jedan euro, uz obavezu preuzimanja 28 zaposlenih u rudniku. Niko se nije javio na upućeni poziv.

Ako dođe do raskida Ugovora o koncesiji, postavlja se pitanje kakva će biti dalja sudbina rudnika. Evidentno je da u ovom trenutku nemamo novog investitora koji bi bio spreman da otpočne sa proizvodnjom u rudniku, tako da bi preostali radnici ostali bez zaposlenja, jer u slučaju gubitka koncesionog prava ne postoji interes koncesionara da drži zaposlene u kompaniji. Samim tim došlo bi do prekida u održavanju podzemnih prostorija rudnika, odnosno došlo bi do poplave jamskih prostorija, čime bi se izgubila svaka buduća šansa za otpočinjanje nove proizvodnje.

Dakle, krajnje jednostavno, što se tiče ugovora, znači ne radi se taj više puta pominjani ugovor, mislim da sam već u ovoj sali nekoliko puta odgovarao na isto pitanje, on nije u nadležnosti Vlade. Sproveo ga je Privredni sud kroz stečajnu proceduru. Znamo kakve su reperkusije i odgovornosti koje proizilaze iz ugovora koji se odnosi na firme koje prođu stečajnu proceduru koju potpiše stečajni upravnik.

Ono što jeste u ingerenciji Vlade jeste koncesioni ugovor. Mi smo više puta razgovarali sa Sindikatom Rudnika uglja Berane i rekli da možemo da ga raskinemo svakoga momenta. Da li je to vaš interes. U ovom momentu koncesionar drži 28 ljudi na platnom spisku. To je svakako nešto što je bolje nego alternativa koju imamo u ovom momentu. Sve vrijeme komuniciramo, s tim je i javnost upoznata, sa svim potencijalnim investitorima tražeći način da se organizuje proizvodnja u ovom momentu. Možda dovoljno ilustrativno govori podatak, situacija u kojoj se trenutno nalazi ova problematika, jeste da neko preuzme obaveze za jedan euro, ugovor koji postojeći koncesionar ima u Rudniku Berane, nije se niko javio. Ipak je fakat da, iako nema proizvodnje, u ovom momentu 28 ljudi se nalazi na platnom spisku. Ono što sve vrijeme radimo jeste pokušavamo da nađemo alternativan način realizacije, odnosno organizacije proizvodnje u Rudniku mrkog uglja Berane. Ono što je bilo posebno interesantno jeste realizacija projekta koji se odnosi na Termoelektranu, i po tom pitanju komuniciramo i sa sindikatima i sa svima onima koji su zainteresovani za ovu problematiku. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.
Kolega Adrović ima riječ.

REŠID ADROVIĆ:

Hvala.

Uvaženi ministre, za mene je u ovom trenutku manje važno ko je prodao Rudnik, da li je Ministarstvo dalo saglasnost na tu prodaju ili ne, da li je to uradio Privredni sud. Rudnik mrkog uglja Berane je imovina države Crne Gore. Mislim da smo kao ljudi dužni voditi računa o tom kolektivu. Zbog čega ovo govorim, ministre. Trenutno stanje u Rudniku je veoma teško i složeno iz sljedećih razloga. Nema proizvodnih aktivnosti, angažovani radnici, kao što ste i kazali, ne primaju redovno plate, nekih sedam, osam mjeseci nijesu primili lične dohotke, doprinosi i lični dohoci im se ne uplaćuju od 2011. godine, nemogućnost kvalitetnog održavanja vitalnih funkcija jame Petnjik, nedostatak obrtnih sredstava za nabavku osnovnog potrošnog materijala rezervnih djelova, alata za normalno održavanje rudnika, nedostatak kvalitetnih indikatora kvalitetnog jamskog vazduha, nemogućnost nabavke kvalitetnih pumpi, nemogućnost nabavke kvalitetne čelične podgrade i dr.

Naime, gospodine ministre, vi znate da jama u Petnjiku ima karakter metanske jame. Radnici koji rade na održavanju silaze na 200 metara pod zemljom bez svih ovih kvalitetnih elemenata koji su im potrebni za kvalitetno održavanje. Opasnost tih ljudi je, zaista, veoma ugrožena. Znao sam, djelimično, kakav će biti vaš odgovor na ovo pitanje. S obzirom da su ugroženi životi ovih ljudi koji silaze jer nemaju ni kvalitetne pumpe, nemaju mogućnost da na kvalitetan način održavaju jamu. Mislim da bi se morali pozabaviti i učiniti nešto. Kada kažem učiniti nešto, znači da mi definitivno moramo kazati da li nam treba i hoćemo li rudnik ili nećemo. Ako nećemo, mi moramo konzervirati rudnik i spasiti te ljude koji tamo rade. Vi ste na kraju dobro kazali, znači da je jedna takva odluka brzo potrebna jer postoji mogućnost i najave od tih 20-ak radnika koji održavaju jamu, već desetak mjeseci ne primaju lične dohotke, da oni prestanu da silaze da održavaju jer im se niko ne obraća. Kupac uopšte ne obraća pažnju na njih. Postoji opasnost, ukoliko bi se to desilo, a vjerujem da neće, da dođe do zarušavanja rudnika, kao što ste na kraju vašeg izlaganja kazali, prijetila bi opasnost da dođe do ekološke katastrofe, eventualno, ne daj bože, da dođe do eksplozicije u rudniku, a mislim da to ne bi bilo dobro.

Prema tome, definitivno, bez obzira na tu činjenicu ko je prodao, a ko ne rudnik, mislim da bismo morali razmisliti i donijeti brzu odluku. Vjerujte, ministre, sličnih rudnika u Srbiji ima koji rade bez obzira na tu cijenu koštanja ako se organizuje posao na jedan kvalitetni način. Ta cijena od 60 i nešto eura za koju ste vi kazali, mislim da bi ona morala biti niža jer imamo sličan rudnik u Sjenici, u Vrškoj čuki u Srbiji koji rade. Prema tome, morali bismo razmisliti, imajući u vidu zalihe ležišta tog uglja u jami na Petnjiku, procjene su da imamo oko deset miliona tona. Od sedam pripremljenih polja samo je za dva završena eksploatacija. Ukoliko ga ostavimo, postavljala bi opasnost da sve te investicije koje smo uložili u njega da propadnu. Takođe su značajne zalihe Rudnika uglja na Polici, ona nijesu do kraja istražena, procjenjuje se da su veće od deset miliona itd. Mislim da bismo, bez obzira na sve ovo, voditi računa i pokušati naći neko rješenje, da li ga hoćemo ili ćemo ga konzervirati i spasiti te radnike da se, eventualno, ne desi neka tragedija. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Obrad Gojković ima riječ, a nakon njega kolega Borislav Banović. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodine ministre, poštovane kolege,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje, ono je na neki način u stilu mojih prethodnih pitanja, a tiče se privatizacije. Mislim da je to jedan od ključnih faktora ovog rasula u državi Crnoj Gori. Možda je to dosadno javnosti, ali mi kao poslanici moramo stalno ponavljati ta pitanja i pratiti te procese.

Pitanje glasi: "U ekspozeu mandataru Mila Đukanovića nagovještana je mogućnost raskidanja privatizacionih ugovora koji nijesu ispoštovani od strane investitora. Šta je Vlada preuzela i po kojim principima da se preispitaju neuspjele privatizacije? Molim vas da u odgovoru navedete koje aktivnosti su preduzete i prema kojim kompanijama i koje vrste problema postoje da bi se takve privatizacije poništile".

Moram vam priznati da sam bio u dilemi da li da postavim ovo pitanje ili još jedno aktuelno pitanje koje će nas ubrzo sačekati čije posledice dolaze i koje javnost možda toliko ne vidi, a to je posledice privatizacije javnog dobra Morskog dobra. To je nešto što će isto kao ova privatizacija udariti svom žestinom jer je to totalna zloupotreba najvažnijeg resursa privrede Crne Gore. Skrećem pažnju javnosti Crne Gore na to, pogotovo kada se zna kakav je novi predloženi zakon o Morskom dobru i da to vodi još većim problemima.

Želim da kažem da ono što je ostalo nejasno poslije ekspozea mandataru Đukanovića, za očekivati je bilo da se izađe u javnost sa jasnim principima i jasnim pravilima i procedurama kako će se postupati u tim privatizacijama. To nije urađeno. To na neki način iznenađuje jer je sama privatizacija 90-ih godina rađena na netransparentan način, iz partijskih krugova, sa tajkunima, sa kriminalnim miljeima itd.

Kada je već napravljena tolika šteta, najmanje što je bilo očekivati je da se ovo uradi javno i da se te sve procedure iznesu pred nas poslanike, pred javnost. Ovo izlaženje u javnost Savjeta za privatizaciju je sasvim minimalno i tu javnost, ni mi poslanici ne možemo da se informišemo na pravi način. Očigledno je da je taj proces preispitivanja privatizacija ide isto kao onaj proces privatizacije i da će on naplatiti ekstra profitom za one koji nijesu ispunili te privatizacije. Zvuči paradoksalno, ali po informacijama koje imam i po onome što se može saznati, oni će profitirati čak i iz toga što su uništili našu privredu, i to će naplatiti, i taj svoj trud će naplatiti i tu imate, vjerovatno je to posljedica nekih loših ugovora i onda se postavlja pitanje ko je te ugovore pisao da li on treba krivično da odgovara zbog tih posljedica koje su nastale po državu Crnu Goru.

Neki dan smo raspravljali o trudnicama za koje nema para za penzionere nema para a oko nas leže milioni. Svaki put ovdje pokažem slike nekih objekata koji su vrednosni desetak miliona evra i koji su uništeni, a ništa se ne radi, evo "Galeb", to je objekat koji 1990. godine nije imala čak ni Hrvatska, objekat u mermeru u kome je čak i fasada uništena. Tu je i Hotel Vektra "Boka", ovo vam je hotel "Tamaris" koji je srušen, gdje je sada parking i od kojeg je opština imala koristi prošle godine mislim oko 1.000 eura na jednoj udarnoj lokaciji. Prošli put sam pokazao fotografije hotela "Plaža", Hotela "Igalu", ovakvih objekata ima desetine, radi se o vrijednosti koja je blizu 100

miliona eura, radnici ne primaju plate, to je samo jedna od kompanija, a mi ovdje pričamo da državni i lokalni budžeti nijesu puni. Eto toliko, želio bih da čujem vaš komentar. Ovdje leže milioni samo ih pokupite, dajte nekome ovo da radi, raskinite sa "Vektra Bokom" taj ugovor pa da idemo dalje.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Ministre Kavariću izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:
Zahvaljujem.

Zahvaljujem na pitanje poslaniku Gojkoviću.

Shodno postavljenom poslaničkom pitanju obavještavam Vas da je Ministarstvo ekonomije na osnovu podataka dostavljenih od Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, Sekretarijata za razvoj, projekte i Ministarstva održivog razvoja i turizma, raspolaže sa sljedećim informacijama:

U odnosu na ovaj odgovor koji ćete čuti i koji će vam biti dostavljen u pisanoj formi mnogo detaljnije informacije možete da dobijete od nadležnih organa Ministarstvo ekonomije neposredno nadležnih za....slučajeva.

Vlada Crne Gore na sjednici od 24. januara 2013. godine usvojila je Informaciju o nerealizovanim investicionim obavezama iz oblasti turizma. Istovremeno je formiran i zadužen radni tim Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte da u saradnji sa predstavnicima investitora pripremi analizu privatizacionih ugovora za hotelsko - turistička preduzeća HTB "Boka", ... Crna Gora, AD "Jadran" Perast. Pored navedenih ugovora predmet analize su i ugovori za hotele "Planinka" i "Jezera" na Žabljaku "AS" u Perazića Dolu i Centar "Igalo" u Herceg Novom kao i ugovor o dugoročnom zakupu zemljišta na poluostrvu Ratislav- Ulcinj. Takodje, formiran je i posebni radni tim Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte za preispitivanje nerealizovanih ugovora o privatizaciji zaključenih na osnovu javnog tendera van sektora turizma.

Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte na sjednici od 18. marta 2013. godine usvojio je informaciju o realizaciji i zaključka Vlade u vezi statusa privatizacionih ugovora iz oblasti turizma. Takodje, zadužena su i resorna ministarstva i pripreme i radnom timu dostave status nerealizovanih privatizacionih ugovora iz svojih resora.

Što se tiče sektora turizma nesporna je činjenica da u jednom broju objekata nije realizovan investicioni program posebno u slučajevima kada je prodaja tih objekata vršena tokom stečajnog postupka od strane nadležnih privrednih sudova. U pojedinim slučajevima na dinamiku realizovanja investicionog programa uticala je i činjenica da ambicije investitora nijesu bile uskladjene sa aspekta gabarita kao ni urbanističko-arhitektonskim rješenja sa prostorno-planskom dokumentacijom.

Radni tim formiran od strane Vlade dostavio je Savjetu za privatizaciju i kapitalne projekte ifnromaciju o statusu ugovora sa nerealizovanim investicionim obavezama iz oblasti turizma i nakon analize utvrđeno je da se raskinu sledeći privatizacioni ugovori: hoteli "Planinka" i "Jezera" na Žabljaku, zaključen sa kompanijom SKI Centar "Durmitor", Centar za odmor, rekreaciju i liječenje "Igalo" AD zaključen sa konzorcijomom Fonda za zajednička ulaganja HLT Fond I HTP "Primorje", Hotel "As" zaključen izmedju HTB "Budvanska rivijera" i Kompanija "Njegaturist" iz Moskve. Utvrđeno je da je neophodno revidirati i ugovore koji se odnose na hotel "Galeb" u Ulcinju i "Rokšped" DOO Podgorica, hotel "Mediteran" u Ulcinju I Bećović Menadžment DOO Ulcinj, dugoročni

zakup zemljišta na lokalitetu Rose i konzorcijuma Ecvis Kapital Limited Džeksi Engleska i ..... DO Podgorica.

Takodje, osim privatizacionih ugovora izvršena je analiza stanja koncesa za male hidroelektrane i s obzirom da određeni investitori nijesu realizovali sve tačke iz koncesionih ugovora Vlada Crne Gore donijela je odluku o raskidu sljedećih ugovora o koncesiji:

Vodotok Vrbnica, Pritoka Pivskog jezera opština Plužine, vodotok Tušina pritoka Komarnica, Opština Šavnik, vodotok Bistrica, desna pritoka Lima opština Bijelo Poblje, vodotok Bjelojevička pritoka Tare opština Mojkovac. U toku su pripreme za raspisivanje novog tendera za davanje koncesije za korišćenje vodotoka i izgradnju malih hidroelektrana. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite kolega Gojkoviću.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče, hvala ministre na odgovoru.

Želim da kažem da je od ekspozee mandatara prošlo šest mjeseci a država se nalazi u takvoj situaciji da nigdje nema eura i da je pred bankrotom. Za šest mjeseci mi bukvalno ni jedan od ovih resursa nijesmo stavili u funkciju niti on donosi prihode niti smo preduzeli ništa ozbiljno. Za šest mjeseci to nije uradjeno, ali i dalje mimo svih standarda i mimo svih pravila na ovim privatizacionim objektima o kojima ste vi pričali za vrijeme predsjedničkih izbora stoji zastava DPS-a, izborni štab DPS-a koji sa daljine 50 metara iz uništenog objekta prati izlazak birača i bilježi koji su to birači. Onda je jasno zašto, šta se dešava. Jasno je gdje smo došli. Iz Herceg Novog je sada, sada nije 63 miliona nego 73 miliona poslije Kumbura država je iskaširala iz privatizacije. Vratice sa kreditom za onaj kolektor možda 22. U isto to vrijeme država se zadužila milijardu i 800. miliona eura kada se to uprosječi za brojem stanovnika znači oni su, država je zadužila građane Herceg Novoga sa 90 miliona, sa 90 miliona državnoga duga. U to vrijeme od 20 godina nije napravljena ni bolnica, ni škola, ni stanovi za prosvjetu, ni stanovi za policiju, ni stanovi za zdravstvene radnike. Država nigdje ništa nije uložila. Za to vrijeme lokalna uprava ima dug od 3 do 4 miliona eura, napravili smo i puteve i sportske sale i tako dalje. Jednostavno vi ste nam kamen o vratu građanima Herceg Novog. Mi ne možemo da idemo naprijed niti možemo da živimo po standardima po kojima živi naše okruženje danas u svijetu. Znači uništili ste kompletno, ne Vi ministre normalno, nego cijeli ovaj proces, jednostavno ovo što vi radite nije ni transparentno nije ni dovoljno brzo. Mislim da će ovo da preraste u jedan totalni bankrot države, a ono što mi ovdje vrlo često ukazujemo da je trebalo izvršiti tu decentralizaciju i možda pitati te lokalne uprave, te građane koji žive u tim gradovima šta oni misle o tome, neka i oni kažu svoj sud. Kada gledamo kako se gazdovalo sa onim što je ova država provjerila lokalnim upravama, što je povjerila nama u Herceg Novom i kako ste gazdovali vi kao vlasti na državnom nivou, ispada da bi danas bilo sve pozlaćeno u Crnoj Gori da su lokalne uprave da smo mi bili vlast gazdovali sa tim sredstvima, jer je nepojmivo da lokalna uprava napravi takve projekte, kolektore, puteve, sportske sale i tako dalje i da se zaduži za svo ovo vrijeme nekoliko miliona eura a u isto to vrijeme vi ne napravite ništa i zadužite nas sa 90 miliona eura. Nijesam računao koliko je to po glavi onoga koji

se rađa i koji umire u Herceg Novom danas ali to su ogromne sume. Umjesto da se uradi nešto za ovih 6 mjeseci to je ostalo na papiru, izgleda i dalje se štite kumovi, prijatelji, oni i dalje drže biračke odbore u svojim privatizovanim objektima. Mislim da će ovo jednog dana morati ulica da rješava, jednostavno ovo više nema nikakvoga smisla. Ako neko ima hrabrosti da na objektu privatizovanom, koji je uništen, koji je hranio ljude, uništio ga i stavi svoju partijsku zastvu i bilježi birače i onda priča ovdje o privatizaciji i tako dalje, pa onda to stvarno više nema nikakvog smisla. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Borislav Banović ima riječ. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, uvaženi ministre Kvariću, moje pitanje glasi,

Da li je regulacija i sistem kontrole kvaliteta nafte i naftinih derivata u maloprodaji garantuje da crnogorski potrošači dobijaju proizvod odgovarajućeg kvaliteta za cijenu koju plaćaju.

Obrazloženje: Crna Gora je u prošloj godini uvezla preko 350 miliona litara nafte i naftnih derivata i taj uvoz predstavlja jednu od najznačajnijih stavki u ukupnom uvozu. Kako postoje sumnje potrošača u kvalitetu goriva, koje, ukoliko su opravdane, znači da je desetina miliona štete za građane, zbog toga je važno da se sistemi kontrole i kvalitet goriva, garantuje proizvod zahvaljujućih karakteristika i povrati povjerenje potrošača za cijenu koju plaćaju dobijaju proizvod odgovarajućeg kvaliteta. Ukoliko bi postojalo odstupanje u kvalitetu u samo par procenata u odnosu na deklarisanu vrijednost šteta po građane i po privredu Crne Gore, ponavljam, mjerila bi se desetinama miliona eura da ne pominjemo potencijalna oštećenja motornih vozila i drugih mašina koje koriste naftu za kao pogonsko gorivo.

Tražio sam i tražim i dalje odgovor u pisanoj formi.

Pošto imam još par minuta, dodatno obrazloženje. Ovo pitanje sam postavio prije četiri - pet godina i tada dobio, od tadašnjeg ministra, odgovor šta se namjerava uraditi po tome i upravo me sada interesuje šta se to predalo toj kontroli, jer znamo da postoje ili bi barem trebale dapoštoje dvije vrste kontrola. Jedna je ova papirološka, tako da kažem, gdje se pregledaju papiri deklarisanu, ulazi, izlazi, carine, sa carina standardi, da li je to sve uredno napisano, a drugi je kontrola u praksi, putem uzorka ili putem drugih novih metodologija i metoda koje postoje već danas u našem okruženju. Interesuje me da li smo u tom smislu negdje napredovali.

U odgovoru na prethodno pitanje koje se tiče zaštite potrošača, prije par mjeseci, vi ste ministre rekli da će novim zakonom biti, mislim, 40 000 eura predviđena kazna za takve slučajeve kod ne poštovanja deklarisanog kvaliteta. Ne znam da li je konkretno za ovaj ili je odgovor se odnosio ukupno na zakonom izraženu maksimalnu kaznu, budućim zakonom kojim ćemo izmjenama i dopunama. Samo bih tu napomenuo da neke zemlje, na primjer, Bugarska ima već 250 hiljada za ovu, konkretan slučaj, za prevaru u dijelu kvaliteta goriva. Da Estonija ima u povratu zabranu poslovanja firma u tome. Da Japan ima i zabranu i krivično gonjenje onih koji to rade. Tako da, ponavljam još jednom, ako je jedna oktan ili dva oktana slabija energetska vrijednost goriva koje mi plaćamo a cijena ista kao u mnogim evropskim zemljama, onda nas namjerno ili

nenamjerno to ne znam, ali nadam se da su vaše kontrole to otkrile, građani su pokradeni za desetine miliona eura. Hvala. Očekujem odgovor.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, gospodine ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovani poslaniče Banoviću, na postavljeno poslaničko pitanje Ministarstvo ekonomije daje sledeći odgovor i naravno dostavićemo ga i u pisanoj formi.

U skladu sa članom 8 stav 2 Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla, Agencija za zaštitu životne sredine predlaže progrma praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla koje donosi Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla obuhvata motorne benzine bmb 98 li bmb 95 i dizel gorivo, izrađen na osnovu standarda MEST-EN 14274. Metodologija izrade programa utvrđena je u standardu sa MEST-EN 14274 Aneks D. Ukupan broj uzoraka utvrđen je na osnovu izbora statističkog modela C u koviru standarda i faktora varijabilnosti kvaliteta goriva na crnogorskom tržištu. Mjesto uzorkovanja određena statističkom metodom iz registra benzinskih stanica i skladišta u Crnoj Gori. Uzimanja uzoraka goriva na bezniskim stanicama vrši se u zimskom i ljetnjem periodu. Ljetnji period se računa od 01. maja do 30 septembra, a zimski period od 01. oktobra do 30. aprila. Program je prvi put donešen 2011. godine i u skladu sa Uredbom o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla ispitivani su parametri kvaliteta goriva samo sa aspekta zagađenja vazduha što je usklađenog sa EU direktivom 2009/35C.

Ovo podrazumijeva da se ispituje samo dio parametara kvaliteta koji su definisani standardom MEST-EN 228 za motorne benzine i standardom .... 590 za goriva za dizel motore. Razlika u broju ispitivanih parametara koji propisuju standardi i uredba, naročito velika za goriva za dizel motore gdje se od standardom propisanih 19 parametara na osnovu uredbe ispitivalo pet parametara. Proširena analiza dizel goriva realizuje se 2012.-e i obuhvata sve parametre propisane standardom MEST-EN 590. Učestalost uzimanja uzoraka goriva na benzijskim stanicama je sledeće; po pitanju bmb 95, bmb 98 i eura dizela ... godišnje 100 uzorkovanja na benziskim pumpama od toga 50 u ljetnjem, a 50 u zimskom periodu. Ukupan broj uzorkovanja, imaju se u vidu sva tri segmenta, je 300 osim na beznzijskim stanicama programom predviđenih kontrola dizel goriva na skladištima. Broj uzorkovanja za dizel goriva na skladištima za ljetnji i zimski period prikazan je u tabeli 2. Tabelu ćete dobiti, ja ću je prepričati. Odnosi se na skladištenje Jugopetrol AD i skladište u luci Bar, kada imamo po pet uzorkovanja u ljetnjem i zimskom periodu. Na osnovu rezultata ispitivanja kvaliteta goriva koje je izvršila akreditovana labaratorija za ovu vrstu ispitivanja i koja za obavljanje ovih djelatnosti ima dozvolu Agencije za zaštitu životne sredine, a u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha, utvrđeno je tokom 2012.-e prekoračenje dozvoljenih vrijednosti na beznzijskoj stanici Dejli Petrol iz Ulcinja. Ekološka inspekcija postupila je u skladu sa svojim nadležnostima i ovo gorivo je povučeno sa tržišta.

Zbog velikog broja pritužbi građana na kvalitet dizel goriva na predlog Agencije ministarstva održivog razvoja i turizma je donijelo program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2012.-u godinu gdje je labaratorijska analiza dizel goriva

proširena na sve propisane parametre kvaliteta dizel goriva koje definiše standard MEST-EN 590. Na ovaj način trebalo je da se omogući potpunija kontrola dizel goriva na tržištu, a u međuvremenu da se donese pravni osnov za nadležnost Tržišne inspekcije za tržišnu kontrolu goriva, što bi omogućilo sprovođenje mjera i u slučaju eventualnih odstupanja od parametara koji nijesu dio pomenute uredbe proistkle iz Zakona o zaštiti vazduha. Iz iznijetih razloga, izmjenama Zakona o energetici, a koji su u toku, predviđa se mogućnost vršenja nadzora tržišne inspekcije nad trgovinom na veliko i malo i analize kvaliteta naftnih derivata uz odgovarajuće kanze energetskim subjektima koji ne poštuju zakonske odredbe.

Znači, krajnje jednostavno, potrebna je izmjena Zakona o energetici da ono što je institucionalni vakum u ovoj oblasti, koji sada evidentno postoji, bude u prevaziđen. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Kolega Banović, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Ne slažem se sa vama da su potrebne institucionalne izmjene i normative izmjene da bi se mogla napraviti ovdje kontrola i pratiti kvalitet toga. Ako postoje, a postoje stari zakoni, mi smo u starom vremenu i u starim vremenima imali pravo da kontrolišemo, imali osnova da kontrolišemo i imali osnova da kažnjavamo kompanije koje prodaju nešto što nije uredno i nešto što nije tačno. Dakle, ako te zakone nijesmo ukinuli a mislim da nijesmo oni stari važe, onda tog osnova imamo i dalje.

Duga stvar, zahvaljujem se na trudu i na iscrpnom komentaru i odgovoru, ali taj se komentar očigledno odnosi ili se nijesmo razumjeli, a mislim ipak da jesmo, sa zadnjim dijelom vašeg odgovora vidim da jesmo, odnosi se na ekološke aspekte te kontrole. Moje pitanje je bilo u odnosu na kvalitet goriva energetski. Dakle, ta kontrola se sastoji i od tog ekološkog, da li izduvni gasovi sadrže supora i ostalih otrovnih gasova, elemenata toliko i toliko ili ne i ti parametri i ti kriterijumi, standardi postoje, ali postoje i ovi drugi, da li piše 95 oktana ili 98, da li je to gorivo od 95 ili 98, ja i dalje smatram, laik sam veći od vas u toj oblasti, ali i dalje smatram da postoji osnov i sad i postojao je 2011.-e i 2009.-e da se ne smije prodavati ono što nije u redu. Nastavićemo raspravu negdje ubuduće u vezi sa tim kada budu te izmjene zakona. Po tome ispada da nam mogu prodavati vodu, onda ona ekološki izvanredna, najviše vode uspu u gorivo, vodena para izduvava i mi smo srećni, a nemamo osnova da utičemo na to, pa je kvalitet goriva za pogon automobila odgovarajući.

Evo prilike onda da barem načnemo temu što treba da bude ta kontrola u buduće, ako nije do sada. Očekivao sam da će biti i do sad i da ćete mi barem za 2012.-u, ako je donijet program za 2012.-u godinu, da ćete reći šta su nalazi tih programu, šta su nalazi tih uzorkovanja u odnosu na kvalitet. Nijesam čuo ni za ekologiju osim jedne kompanije, da je povučeno gorivo, ali bi dobro bilo da se u budućim odgovorima i vi ostali da nam malo tih svježih podataka više dajete. Šta se desilo, kakva je kaznena politika, koji su nalazi, a ne da postoje norme da se nešto ispituje i da postoje standardi i MEST-a i svi ostali to je edukativno za nas, ali nas ono što interesuje prvenstveno kontrola izvršenja tih pravila i zakona u praksi. Koje su pozitivne promjene.

Dakle, kontrola treba da zaštiti kupca, da zaštiti njegovo zdravlje, da zaštiti njegovu svojinu tj. džep i da zaštiti sve nas - vazduh, ali takođe da utvrdi porijeklo nekvalitetnog goriva. Da li smo mi utvrdili eto taj jedna slučaj, odakle to nekvalitetno gorivo? Je li ono namjerno ili nenamjerno došlo na naše pumpe? Je li razlog korupcija ili prevara ili je neki tehnički razlog nepostojanje ili postojanje nekih grešaka u preradi, u skladištenju, na pumpama pa se to promijenilo sve to. Molim vas da dođemo barem do nekih standarda među sobom u ovoj državi zajedničkih, nemojte shvatiti ne govorim vama lično, jednako sam kriv i ja koliko i vi što to nismo zajednički pratili i radili, ali vas pozivam da zaista u buduće shvatimo šta je ovdje problem, da pokušamo da se to mijenja, a problem postoji, građani se žale to svi osjećamo, kada uspemo gorivo na jednoj pumpi i na drugoj, a da ne spominjem nijednu, kolika je razlika u kilometrima koje prelazimo i kolika je razlika u cijeni koju plaćamo. Znači, sa jednim rezervoarom pređemo 500 km, a sa drugim pređemo 700 km. Tih, ne znam 20 ili 30% smo više platili kao građani, a onda kao i cijela država posebno.

Zato zaista molim da dođemo do toga što je dužnost administracije i što je dužnost ministarstava i inspekcija i koja je to kontrolna funkcija, a evo mi pokušavamo u parlamentu da tu našu kontrolnu funkciju i kroz ova pitanja izgradimo i poboljšamo.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu ekonomije. Ministru Kavariću zahvaljujem na učešću u našem radu i prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Ministra Boškovića pozdravljam i dajem riječ kolegici Zorici Kovačević, koja ima dva pitanja.

Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Kolege poslanici, uvaženi građani, ministru Boškoviću, ja sam Ministarstvu rada i socijalnog staranja postavila dva poslanička pitanja. Prvo poslaničko pitanje odnosi se na to da mi date informaciju da li je Uprava za inspekcijske poslove izvršila inspekcijski nadzor po prijavi Ministarstva rada i socijalnog staranja prema privrednim subjektima i nevladinom sektoru, a u vezi zloupotrebe prilikom isplata naknada za porodiljsko odsustvo, po mogućnosti za 2011., 2012. i 2013. godinu.

Naime, kratko obrazloženje: Prilikom rasprave na odborima i na sjednici same Skupštine Crne Gore u vezi predloga zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, došlo se do određenih informacija da je od strane jednog broja poslodavaca i nevladinog sektora bilo zloupotreba, vezano prilikom isplate naknade za porodiljsko iskustvo. Molim vas da nam danas saopštite dokle se stiglo sa inspekcijskim nadzorom i kakvi su rezultati inspekcije?

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Bošković ima riječ.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, dakle kao odgovor na poslaničko pitanje gospođe Kovačević dajem sljedeći odgovor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja je podnijelo zahtjev nadležnom državnom organu za inspekcijske poslove radi utvrđivanja moguće zloupotrebe prava na refundaciju sredstava po osnovu korišćenja porodiljskog odsustva. Dakle, u decembru, nakon stupanja na funkciju ministra rada i socijalnog staranja, nakon pregleda, ajde da kažem istorije davanja socijalnih davanja, kada sam htio da se upoznam sa tim kako se davanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja preko centara za socijalni rad daju stanovništvu i po kojim osnovama, vidio sam nelogičnosti na osnovu refundacije za porodiljska odsustva, koja su od 2005. godine, kada je usvojen ovaj zakon, odnosno 1. 2005. godine kada je stupio na snagu jedan te isti zakon, porodiljska odsustva sa 5,1 milion otišla na 22,5 miliona, dakle, 5,1 milion u 2005.g. na 22.355.000,00 u 2012. godini, a broj porodilja se smanjio sa nešto ispod 8000 na 5500 porodilja.

Dakle, i uz rast plata koji je bio značajan u 2005/2012.g. dakle sa nekim prosjekom od 200 eura na 480 eura, nije mogao izazvati toliki rast refundacije za porodiljska odsustva.

U kontroli knjiga centara za socijalni rad, kod isplata porodiljskih odsustva, vidjeli smo određeni broj firmi koje izazivaju određenu sumnju da tu se nešto ne radi kako treba i dali smo nalog za kontrolu 34 firme u Crnoj Gori, od toga je kontrolisano 32 i sada ću saopštiti spisak firmi koje su kontrolisane, dakle to su firme, s obzirom da su najveća porodiljska odsustva u tom periodu kada smo sagledali situaciju, dakle, kraj decembra i početak januara mjeseca bio naravno Podgorica koja je najveći grad, Bijelo Polje koji je takođe treći grad po veličini i uglavnom kontrola je izvršena u te dvije opštine.

Tako da su iskontrolisane sljedeće firme,"Aqua BK" Podgorica, stomatološka ordinacija "Dr Zoran Popović" Podgorica, DOO "Comersa" Podgorica, DOO "Adrenaline" Podgorica, DOO "IRUZ CG" Podgorica, DOO "FDV COMERC" Podgorica, DOO "VIA D.K.BB" Podgorica, DOO "VERT" Podgorica, DOO "FIBERNET" Podgorica, DOO "ADO AKA" Bijelo Polje, DOO "SANIT DDD" Bijelo Polje, DOO "ILION MNG" Podgorica, DOO "MONTE KREDIT" Podgorica, DOO "LOB COMPANI" Podgorica, DOO "TO-TO" Podgorica, DOO "Aleksandra Tekstil" Podgorica, DOO "MANUALIS" Podgorica, DOO "Tapos" Podgorica, DOO "Bambis" Podgorica, DOO "Donator" Podgorica, "B.B AUTO" Bijelo Polje, DOO "BIT" Podgorica, DOO "Valente" Bijelo Polje, DOO "Gradnja" Bijelo Polje, DOO "Mišel" Bijelo Polje, DOO "Foto i video zum" Bijelo Polje, DOO "Dva šešira" Bijelo Polje, DOO "Auto centar DAS" Bijelo Polje, DOO "DMM-CO" Bijelo Polje, DOO "Kontoplus" Bijelo Polje, SZR "ŠAR" Bijelo Polje, DOO "EDI PUT" Bijelo Polje.

Dakle, mnogo priče se zadnje vrijeme oko ove teme pokrenulo prije svega kao što ste i sami kazali kroz usvajanje novog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, gdje upravo tema refundacija porodiljskih odsustava izazvala najveću raspravu i najveću znatiželju u parlamentu. Ja ću vam sada, neću ići po inspekcijskom nalazu koji svaka od ovih inspekcija našla ovdje, moram reći da od ovih 32 ovdje koje su kontrolisano 10 koje su možda, nijesu nađene na adresama koje su prijavljene u centralnom registru

privrednih subjekata, tri njih nijesu imale ispravnu dokumentaciju, pa će naknadna kontrola utvrditi šta se tu dešavalo.

A sada vezano za pitanja koja ste postavljali, čak i za nekih usta ovdje saopštavana, kao da je moj atak na određene privredne subekte, pa neke profesije, moram reći da nemam ništa apsolutno protiv medicinske profesije, pogotovo protiv profesije zubara ili doktora stomatologije, ali u jednoj stomatološkoj ordinaciji imamo dva doktora stomatologije koji su imali prosječnu platu od 1.6.2008. do 1.7.2012. godine u iznosu od 188,00 eura, nakon toga zaključeno porodiljsko odsustvo i aneksom ugovora o radu povećana plata na 1.400,00 eura nego.

Drugo, doktor stomatologije 1.,2 prijavljeno socijalno osiguranje, 6.2. otišao na porodiljsko odsustvo, plata neto 1.600,00 eura, do tada druga osoba radila na isto radno mjesto sa istim koeficijentom za 153,02 eura.

Firma "Vert" iz Podgorice 2012. godini od države naplatila 108.000,00 eura i nešto preko na ime refundacije za porodiljska odsustva. Dakle, to je za 2012. godinu i jedan dio naplatila u januaru, dakle nekih 11/12 hiljada, dakle u 2012. godini naplatila 97.000,00 priliva imala od države, a ukupan prihod firme za 2012. godinu je bio 99.000,00 eura.

Pa ću vam reći tako da jedna gospođa je zaposlena ugovorom na neodređeno vrijeme 1.5. recimo 2011. godine, prijavljeno socijalno osiguranje 1.5.2011. godine, sa neto zaradom od 1.300,00 eura na porodiljsko odsustvo od 1.5.2011. godine bila do 1.6.2012. godine nakon čega je prekinut ugovor o radu.

I nije jedina, tu je na ovom spisku imam 11 porodilja kada je ova firma u pitanju.

Dakle, ima tu još dosta, ali mislim da je vremena kratko da bih sve obrazlagao, ali pomenuću još dvije firme. Dakle, firma "Manualis" sa sjedištem u Tološima izvršni direktor na neodređeno vrijeme od 8.10. 2006. godine, neto plata 239,10 eura, na porodiljsko otišla avgusta 2011. godine, nakon toga prima platu 1.503,00 eura da bi se nakon toga vratila na posao na 173,05 eura platu, i tako dalje i tako dalje.

Vidio sam čak i komentare pojedinih državnih institucija da je po njima sve ovo čisto, ovo nije zloupotreba zakona, ja ne znam šta je. Nadam se da ćete se vi u ovom parlamentu sa mnom složiti da li je ovo ili nije na određen način zloupotreba prava koja se daju i zbog toga je bila neophodna i izmjena ovog zakona kojeg smo usvojili prije dva dana u ovom Parlamentu, kako bi se i faktički mogle spriječiti zloupotrebe ovog prava. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginica Kovačević ima riječ, izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem, ministru Boškoviću.

Nadam se da ćete se složiti sa mnom da je jedan dio tih podataka danas čuli od značaja da postoje određene zloupotrebe od strane jednog broja poslodavaca. Nijeste mi rekli da ćete kao Ministarstvo rada i socijalnog staranja sve te kontrole procesuirati nadležnim državnim organima, kako bi Parlament u budućnosti imao informaciju dokle se stiglo sa konačnim istragama po ovom pitanju.

Drugo, znači, da je od strane jednog poslodavca bilo zloupotreba vezano za isplatu porodiljskog odsustva na način što je poslodavac preko svojih zaposlenih koristio

to odsustvo kao prihod od budžeta Crne Gore. Znači, od sredstava namijenjenih u budžetu Crne Gore.

Molim Vas, moje pitanje je bilo, da li je bilo i određenih nevladinih organizacija i medijskih kuća, imajući u vidu značaj interesovanja koje je bilo ovih dana, da li ste to preskočili ili, i moje je dodatno pitanje bilo i sugestija da nastavite sa kontrolama i da ukoliko bude potrebno redovno informišete Parlament. Nemojte stati na Bijelom Polju i Podgorici, nego pođite i u Danilovgrad i u sve opštine. I mislim da je veoma interesantno da do kraja izvršite kontrolu kako bismo na kraju imali kompletan izvještaj, i ako bude potrebno raspravljali ga u Parlamentu i imali podršku inspekcija vaših i vašeg Ministarstva i naravno, nalezni državnih organa, prije svega tužilaštva i sudova koji bi trebali ovaj posao da dovedu do kraja. Iz jednog prostog razloga što se mi svakodnevno suočavamo u ovoj Skupštini sa nedostatkom sredstava u budžetu. Vjerovatno ako se ovo sve dovede do kraja biće prilike da će možda poslodavci vraćati jedan dio sredstava u budžetu, pa ćemo se vratiti na usaglašavanje primanja kod socijalnih davanja, pa ćemo se vratiti možda i na Zakon vezano za invalide, pa ćemo ovdje u ovoj Skupštini nastojati da ispravimo možda nešto što nijesmo mogli tokom ove godine, da usaglasimo sa vama vezano za novi Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Ministar Bošković ima riječ.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Potpredsjedniče, mogli smo i kad gospođa Jonica postavi pitanje, pošto se naslanja na pitanje gospođe Kovačević.

Ali, ono što je bitno jeste, dakle, zaboravio sam to u svom prvom odgovoru da kažem da smo sve ovo što je nama sumnjivo procesuirali nadležnim državnim organima, prije svega državnom tužiocu i na njima je da utvrde da li je ovdje bilo određenih krivičnih radnji.

Što se tiče nevladinih organizacija i medijskih kuća, nijesmo trenutno radili kontrolu tih organizacija. To će biti u nekoj naredno interakciji, jer ćemo sad krenuti na ostale opštine da utvrdimo kao i na nevladine organizacije, da li je bilo određenih medijskih pritisaka, upravo iz tog razloga o kojem ste Vi govorili, ne znam. Znam da jedna medijska kuća za tri godine od države naplatila 208 hiljada eura refundacija za porodiljska odsustva. Da li je to bio jedan od razloga ili nije ne znam, ali je ovo činjenica i podatak iz budžeta. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.
Sada idemo na slijedeće pitanje.
Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Drugo moje poslaničko pitanje bilo je:

Da li u planovima Ministarstva rada i socijalnog staranja u budžetu za 2014. godinu postoji mogućnost izgradnje i otvaranja dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju u Opštini Danilovgrad?

Kratko obrazloženje:

Imajući u vidu da je Ministarstvo rada i socijalnog staranja do sada u šest opština u Crnoj Gori izgradilo i otvorilo dnevne centre za djecu sa smetnjama u razvoju, kao i da je u toku izgradnja pet dnevnih centara za djecu sa smetnjama u razvoju u 2013. godini, to sam mišljenja da su se stekli uslovi i da su u budžetu Ministarstva rada i socijalnog staranja predviđaju određena sredstva za početak izgradnje i otvaranja dnevnog centra u Opštini Danilovgrad. Imajući u vidu da imamo veliki broj djece sa smetnjama u razvoju, da trenutno ta djeca sada rade u prostoru, privatnom prostoru kojeg plaća lokalna samouprava, zakup mjesečni. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Dakle, dnevni centri za djecu sa smetnjama u razvoju organizovani su kao i javne ustanove socijalne i dječije zaštite, čiji su osnivači opštine. Ministarstvo rada i socijalnog staranja plaća troškove smještaja sa iznosom do 150 eura po jednom djetetu mjesečno. Dnevni centri se osnivaju i funkcionišu po sistemu državnog i javnog partnerstva. Njihova djelatnost je prvenstveno zaštita djece sa smetnjama u razvoju, boravak i inkluzija djece sa smetnjama u razvoju. U Crnoj Gori osnovano je šest dnevnih centara i to u opštinama Bijelo Polje, Nikšić, Pljevlja, Herceg Novi, Plav i Ulcinj. U aprilu 2013. godine u dnevnim centrima je boravilo ukupno 102 djece. Kapaciteti dnevnih centara su 30 po jednom dnevnom centru. Planirano je da za ovu godinu budu otvoreni dnevni centri u Beranama, Rožajama, Mojkovcu, Cetinju i Podgorici, a u toku su i planovi za izgradnju dnevnog centra u Budvi.

Kada je u pitanju Opština Danilovgrad možemo konstatovati da Opština Danilovgrad nije donijela lokalni plan akcije za djecu koji je osnov izmeđuostalog i za osnivanje institucije, kao što je Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju. Shodno navedenom, Ministarstvo rada i socijalnog staranja za 2014. nije predvidjelo aktivnost po ovom pitanju. Ukoliko bude donešen plan akcije za djecu Opštini Danilovgrad i pokrenuta interesovanja od strane Opštine Danilovgrad za osnivanje dnevnog centra, Ministarstvo rada i socijalnog staranja će svakako sa zadovoljstvom u skladu sa nadležnostima dati adekvatnu podršku, kao što je to uradilo po opštinama u kojima su osnovani dnevni centri i u onima u kojima su te aktivnosti u toku. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

ZORICA KOVAČEVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Što se tiče obaveza koje treba da uradi lokalna samouprava, ja i poslanik Vuletić naravno, ćemo se zainteresovati da se taj dio obaveza lokalne samouprave, usvajanje lokalnog plana za djecu odradi. Naravno, pokrenuće zvaničnu inicijativu sa sjednice Skupštine opštine da se u vašim planovima za narednu godinu nađe mjesto i naša opština. Nadam se da ćete te razloge kada to budemo slali, prihvatiti, i da ćete nam omogućiti kao i ostalim opštinama da naredne godine 2014. počnemo oko izgradnje

toga centra, pa ako bude mogućnosti da ga završimo tokom 2014. ako ne i 2015. godine, jer mislim da je Opština Danilovgrad svojim odnosom prema toj djeci sa smetnjama u razvoju je do sada postigla zapažene rezultate i to udruženje veoma dobro funkcioniše i imamo veliki broj djece. Rekla sam na početku da se sredstva obezbjeđuju od strane lokalne samouprave za plaćanje zakupa i za rad tih udruženja, i mislim da je taj veliki broj djece zaslužuje da nađe mjesto i u Vašem Ministarstvu da bi se pokrenulo vezano za izgradnju i otvaranje dnevnog centra. Nadamo se da ćemo usaglasiti stavove i da ćemo mi do kraja godine ovo o čemu ste Vi govorili pokušati da uradimo i nakon toga se obratimo Vama sa zahtjevom. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo kraće obraćanje kolegkinice Jonice.

Nakon nje, kolega Banović.

Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, poštovani građani,

Upravo Vama, gospodine potpredsjedniče, htjela sam da kažem da je moje pitanje jako sveobuhvatno i da imate to u vidu prilikom obraćanja pažnje na vrijeme koje koristim za postavljanje pitanja, a da je nažalost razlog dužine ovog pitanja činjenica da mi ministar Bošković nije odgovorio na zahtjev po članu koji je obuhvatio veći dio ovog pitanja, kao i da predstavnici Ministarstva na nijedno od ovih pitanja nijesu odgovorili u raspravi o Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti, pa sam ja bila prinuđena da koristim poslaničko pitanje da u konačnom i ja i Vi i javnost Crne Gore dobijemo podatke koji su veoma bitni za građane.

Moje pitanje ministru Boškoviću odnosilo se prevashodno na priču o zloupotrebama, ali ja sam, pošto su oni cijelo vrijeme u raspravi o Zakonu o dječijoj i socijalnoj zaštiti pričali o zloupotrebama poslodavaca, počela sa tim da vidim kako se Ministarstvo suočava sa zloupotrebama u svojim redovima, tako da sam ponovo tražila da mi se dostavi Izvještaj Komisije za kontrolu i nadzor centara za socijalni rad javnih ustanova, socijalne i dječije zaštite za 2010. godinu, te takav Izvještaj za 2011. i 2012. godinu, ukoliko su rađeni, a podsjećam da je ovakav izvještaj rađen nakon nalaza Državne revizorske institucije, a postoji niz ... u centrima za socijalni rad i da postoje neadekvatni finansijski izvještaji u odnosu na ono što se radi u centrima za socijalni rad. Zatim, tražila sam podatak o tome koji je novčani iznos bio neophodan na godišnjem nivou za naknadu koju je SNP predložio svojim amandmanom na Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti a odnosio se na naknadu roditeljima koji imaju djecu sa smetnjama za razvoj kao i koliko bi novčani iznos godišnji bio nophodan za lica sa invaliditetom koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje da je usvojen amandman koji je predložila Socijalistička narodna partija. Imajući u vidu da su odgovori iz Ministarstva prilikom odbijanja ovih amandmana, se odnosilo na nedostatak novca, pitala sam, takodje, koliko je novca za ove četiri godine uplaćeno u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom do današnjeg dana, koliko je usmjerno namjenski, koliko je Vlada potrošila negdje drugo da bih locirala predstavnicima Ministarstva gdje su mogli da nadju novac ukoliko im je nedostajao za ono što je bio predlog amandmana Socijalističke narodne partije, odnosilo se na lica sa invaliditetom i

roditelje djece sa smetnjama u razvoju. Pitala sam, takodje, i za broj dnevnih centara u Crnoj Gori zbog toga što je odgovor bio da roditeljima koji imaju djecu sa smetnjama u razvoju ne treba nadoknada koju smo mi predložili jer postoje dnevni centri, zato me interesovalo koliko na današnji dan ima mjesta u dnevnim centrima u Crnoj Gori kao i koliko će biti kada se završe svi dnevni centri a koliko na današnji dan po evidencijama Ministarstva ima djece sa smetnjama u razvoju koja bi koristila usluge ovih dnevnih centara.

Tražila sam, takodje, podatke o tome koliko je novca od 2005. do stupanja na snagu prethodnog zakona do danas utrošeno po godinama za refundaciju ali i broj zaposlenih i visina mjesečnih zarada onih kojima je refundirano porodiljsko odsustvo po kategorijama od 6 do 7.000; od 5 do 6.000; od 4 do 5.000 i nadalje na niže zato što su se pojavljivali neki iznose za koje nijesam dobila utemeljenje u odgovorima Minsitarstva.

Na kraju, tražila sam da Minsitarstvo utemelji sve one tvrdnje o kojima se govorilo tokom rasprave gdje je Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti i niza uloupotreba o fantomskim firmama i tako dalje, tako što ćemi dostaviti cete mi nazive pravnih lica i preduzetnika na koji se ove pojave odnose kao i imena odgovornih lica i naglašvam imena odgovornih lica jer se imena odgovornih lica nijesu pojavila u odgovoru koji ste koleginici dali, a mislim da je to jednako značajno koji je naziv firme, te od kada je Ministarstvo uočilo ove pojave i na koji način je to reagovano. Zahvaljujem se.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imena koja se najređe čuju u Crnoj Gori su imena odgovornih lica. To su najređa , no nems, najređe spominjena imena. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Kao prvo, odgovor gospođi Jonici je sljedeći:Upit administraciji, odnosno Ministarstvu podnijeli maja ove godine. Po Zakonu 15 dana nam je rok da vam odgovorimo po vašem pitanju. S obzirom da ste postavili sve to u ovom poslovničkom pitanju jednom, obuhvatilim, dakle ničim nijesmo prekršili Zakon, već vam dostavljamo to što ste tražili i tada i sada.

Što se tiče odgovora na ovo što ste pitali dostavljam vam sljedeći odgovor:

Komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja formirana je rješenjem ministra rada i socijalnog staranja 2010. godine da izvrši nadzor nad ostvarenjem socijalno-zaštitnih prava korisnika po slučajnom uzorku i informiše ministra o načinu rada stručnih radnika u svim centrima za socijalni rad, shodno članu 108 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Nakon obilaska centara za socijalni rad i izvršene kontrole nijesu utvrđene nepravilnosti o radu. Naime, poslije izvršenih obilazaka, organizovan je sastanak sa direktorima centara za socijalni rad na kojima se raspravljalo o radu centara i o programima rada centara. Komisija nije sačinila pisani izvještaj o kontorli i nadzoru u centrima za socijalni rad o čemu je Ministarstvo rada i socijalnog staranja obavijestilo Državnu revizorsku instituciju koja je u svom izvještaju napisala da Minsitarstvo rada i socijalnog staranja nije dostavilo isti prilikom kontrole od strane DRI. Takođe, nijesu ni sačinjavani izvještaji ni za 2011. godinu jer Komisija nije u toj godini vršila kontrolu rada centara za socijalni rad.

Novim Zakonom koji je usvojen u Skupštini Crne Gore predviđeno je osnivanje inspekcije koja će vršiti nadzor nad ostvarivanjima prava shodno Zakonu sa čime će se svakako poboljšati kvalitet rada u Centrima za socijalni rad i u čitavom sistemu socijalne zaštite.

Što se tiče drugog pitanja, ili potpitanja kako ga već nazivamo, nije moguće iskazati novčani iznos koji bi bio potreban na godišnjem nivou za isplatu naknada nezaposlenom roditelju koji neguje dijete kojem mu je neophodna stalna njega i pomoć na način predviđen amandmanom 7 SNP-a, na Predlog zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti obzirom da se o toj kategoriji lica ne vodi evidencija. Naime, ostvarivanje prava na njegu i pomoć drugog lica nije uslovljena materijalnim uslovima tako da nema podataka da li su lica koja imaju obavezu izdržavanja u radnom odnosu ili se radi o nezaposlenim licima. Broj djece koja ostvaruju pravo na njegu i pomoć je oko 1.8000 na nivou čitave Crne Gore.

Treće, na evidenciji Zavoda za zapošljavanje 1967 lica sa invaliditetom od kojih su 1390 invalidi rada a 587 su kategorisana djeca i omladina, odnosno lica sa invaliditetom koja su završila školovanje u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja. Pravo na materijalno obezbjeđenje porodice ostvaruje se u skladu sa uslovima, prije svega, u pogledu prihoda i imovine. Nije moguće utvrditi broj lica sa invaliditetom koja se nalaze na Zavodu za zapošljavanje a koja bi imala pravo na materijalno obezbjeđenje porodice obzirom da nema podataka o njihovim prihodima i imovini kao i o podacima o prihodima imovine članova porodice sa kojima žive.

Četvrto, dnevni centri za djecu sa smetnjama u razvoju postoje kao javne ustanove, ponavljam ono što sam rekao gospođi Kovačević a ako treba da ponovim isto što sam rekao malo prije, mislim da nema potrebe.

Odgovor na pitanje koje se odnosi na uplaćena sredstva u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanja lica sa invaliditetom je u nadležnosti Minsitarstva finansija jer je jedino odgovorno za prikupljanje sredstava u budžet Crne Gore. Tabelarni pregled isplaćenih sredstava za refundaciju porodijskog odsustva za period 2005-2012. godina i za prvih četiri mjeseca 2013. godine je sljedeći: 2005. godine bilo je 5 mil. 113.247 eura; 2006. godine bilo 5 mil. 518.472 eura; 2007. godine bilo 6 mil. 122.917 eura; 2008. godine bilo 8 mil. 247.467 eura; 2009. godine bilo 10.934.460 eura; 2010. godine bilo 14.432.550 eura; 2011. godine je bilo 17.845.341 eura, 2012. godine je bilo 22.355.766 i za prva četiri mjeseca ove godine 8.052.317 eura.

Obzirom da se u centrima za socijalni rad ne vodi posebna statistika kao i da se često za jednog korisnika u toku mjeseca refundira više zaostalih isplaćenih zarada nije moguće dati precizne podatke o broju korisnika kao i o visini iznosa refundacije kako ste ih naznačili u pitanju. Možemo nekim dodatnim pitanjem, pa ćemo vam dati taj podatak. Zaista, nema potrebe da bilo šta krijemo, znate i sami.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja podnijelo je zahtjeve i podatke nadležnim državnim organima i podatke radi utvrđivanja moguće zloupotrebe prava na refundaciju sredstava kao što sam rekao malo prije u odgovoru gospođi Kovačević, shodno Zakonu o zaštiti i tajnosti podataka ne mogu govoriti o imenima, time sam ograničen ali su nadležnoj državnoj instituciji dostupni svi podaci a s druge strane, ako želite, znam da želite da to istražite, najlakše je na Centralnom registru Privrednog suda ukucati ime firme i vidjeti koja su ovlašćena lica i ko su lica u firmi. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala ministre.
Koliginica Jonica. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Za početak ću tražiti od vas da istražite ovo što nijeste istražili, sada se obraćam predsjedniku Skupštine i pitam ga - mislite li da je ovo odgovor na poslaničko pitanje. Nije moguće utvrditi način iznosa, nemamo evidenciju, nemamo podatke, nijesmo mogli da utvrdimo te podatke, ne možemo vam dostaviti te podatke. Ovo izvjesno nije odgovor na poslaničko pitanje, kako god vi to protumačili, a radi se o podacima koji su bili neophodni svima nama da na jasan način tumačimo norme Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti koji je usvojen prije dva dana da tumačimo posljedice za građane, da tumačimo mogućnosti budžeta za obezbjeđivanje prava naročito najranjivijim kategorijama za koje smo to tražili. Računam da ćete na kraju ovo prokomentarisati, nemojte tumačiti da je bilo proceduralno. Jasno mi je zašto nema odgovora, prvo nevjerovatno je da kažete da Komisija vršila kontrolu centara za socijalni rad nije napravila pisani izvještaj jer nijesu našli nikakve nepravilnosti a da vas podsjetim ako nisu ništa drugo nego činjenicu da su vam na službena putovanja na ime Ministarstva išli oni koji nijesu zaposleni u Ministarstvu. Da nije ništa drugo nego da su napisali da je finansijska dokumentacija iz centara za socijalni rad nešto na čemu ne može da se bazira finansijski izvještaj ministarstva. Da nije ništa drugo nego činjenica da je utvrđeno da Ministarstvo nije dostavilo izvještaj o obračunatim plaćenim porezima i doprinosima Poreskoj upravi, a da prigovara drugim poslodavcima da to ne radi. Na kraju priče, da Ministarstvo rada i socijalnog staranja koje bi trebalo da se brine o licima sa invaliditetom, a brine se tako što nema pojma ni koliko je njih, ni koliko je djece sa smetnjama u razvoju, nema nikakav podatak ni o čemu što se tiče ovih kategorija, jer upravo onaj poslodavac koji je 2010. godine, a pretpostavljam i kasnije nije uplatio svoju obavezu doprinosa u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

O čemu da pričam sa predstavnicima Ministarstva koji bi trebalo da preduzmu mjere na zaštiti i, posebno, tretmanu lica sa invaliditetom kada prvo to ministarstvo krši zakon na način što ne uplaćuje svoju obavezu doprinosa koju uplaćuju drugi poslodavci, a onda ono što svi drugi poslodavci uplate uzme i potroši negdje drugo, a onda nema predstave koji je to novčani iznos koji bi bio dovoljan kao naknada roditeljima djece sa smetnjama u razvoju, da im olakša ono sve što moraju tokom dana da obezbijede kao vid medicinske njege i pomoći svojoj djeci. Nema podataka o broju djece sa smetnjama u razvoju, ali mi se odgovara da ne treba ova nadoknada zato što postoje dnevni centri, a imamo 102 mjesta u dnevnim centrima u Crnoj Gori, a kada se svi završe tvrdim da nećemo imati preko 300 mjesta, a znam da imamo višestruko više djece sa smetnjama u razvoju. Ne treba to ja da vam kažem nego vi to treba da znate.

Treba da znate da se radi o najranjivijoj kategoriji, da i vi kao predstavnici tog ministarstva treba da svakodnevno nudite mjere, čak i da nema novca da nalazite novac, a ne da oduzmete 20 miliona eura za koje vi nemate podatak, ja imam podatak, pa je nelogično da ga vi nijeste od kolega iz drugog ministarstva mogli pribaviti koje su oduzete iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju da ih potrošite ko zna gdje. Dozvoliću sebi da vjerujem da ste ih potrošili taman na ta službena putovanja, mobilne telefone i reprezentaciju.

Završavam komentar ovog odgovora činjenicom da meni više o načinu vođenja socijalne politike ne treba da govori ništa od podatka da je za ove četiri godine

24.606.000 eura potrošeno ili planirano, ako računamo i ovu godinu, za službena putovanja, a samo 18 miliona eura za dječije dodatke. Da ste pričom o zloupotrebama koja vam iz nekog razloga sada treba, koga pokrivete ili koga markirate tom pričom, ne interesuje me, krivi ste vi, krive su inspeksijske službe. Nijeste obezbijedili da država da onome kome treba, a da onemogućiti onoga ko zloupotrebljava da to ne radi. Ovom odlukom koju smo donijeli, nažalost, većinom glasova u ovoj Skupštini, prije dva dana kaznili smo 2000 trudnica zbog možda nekih 150 ili 200 lica preko kojih su se eventualno vršile zloupotrebe. Ko ih je naučio da vrše te zloupotrebe, da li predstavnici vašeg Ministarstva ili predstavnici inspeksijskih službi, vrijeme će pokazati. Vjerovatno su dobili uputstva kako to mogu da odrade upravo iz državnih organa. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Mislim da vi nemate pravo na odgovor.

Sušтина našeg, čini mi se ponekad, puta u Evropsku uniju je diferencija kao nekad ne kazniti odgovorne i nagraditi zaslužne. Ništa lakše, a izgleda ništa teže. To treba biti odgovor na svako poslaničko pitanje, pa i na vaše.

Izvolite, kolega Banoviću.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi ministre Boškoviću, moje pitanje glasi: " Koji je stav Vlade po pitanju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima koji su podnijeli poslanici Socijaldemokratske partije, koji ima za cilj da spriječi zloupotrebu i obezbijedi da radnici u praksi ostvare prava koja im garantuje Zakon o radu i Opšti kolektivni ugovor"?

S obzirom na činjenicu da Vlada još uvijek Skupštini nije dostavila mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima, interesuje me koji su razlozi doveli do ovog kašnjenja, čime se dodatno usporava unapređivanje postojećeg zakonskog rješenja.

Istini za volju, mislim da smo mogli i bez tog mišljenja ići dalje sa zakonom u proceduru, ali ipak smo smatrali da je pitanje od takvog značaja da bi trebali da čujemo mišljenje, da nešto ne pogriješimo kao poslanici na osnovu nepotpunih ili netačnih informacija koje imamo u ovoj oblasti.

Želio bih svakako na osnovu onog što čitam iz medija, na osnovu onoga što sam vidio iz nekih Vladinih resornih izvještaja, da se stanje u ovoj oblasti popravljja, da je mnogo više inspekcija, da je mnogo više nalaza koji ukazuju i upozoravaju vlasnike kompanija da moraju poštovati zakonska određenja i određenja iz kolektivnih ugovora i da se na osnovu vašeg rada, rada inspekcija i donekle i Kluba poslanika Socijaldemokratske partije, mislim da je ovo treći ili četvrti put da u ovom i sličnom kontekstu razgovaramo o ovoj temi, dok se stanje nešto popravljja, ali da i dalje postoji moguće i ova zakonska praznina u postojećem zakonu, gdje se kaže da mogu raditi kompanije čija priroda djelatnosti i tehnologija rada to zahtijeva. Ovu formulaciju koriste mnogi u praksi, pa i oni čija priroda djelatnosti i tehnologija rada to ne zahtijeva, i oni rade praznicima i to baš svakog sata i svakog dana kada su državni praznici. Mislimo da se to, onda, mora precizirati, to ćemo uraditi, ali bi ipak molili i tražili da što prije dobijemo mišljenje Vlade.

Na kraju još jedna stvar. Primijećeno je da neke kompanije, i to velike sa velikim brojem radnika poštuju vjerske praznike, što mi nemamo ništa protiv, neka ih poštuju u tom smislu da se ne radi, neka to rade, ali te iste kompanije, posebno one koje su iz inostranstva ne poštuju državne praznike u tom smislu. Dakle, za tri dana nekog vjerskog praznika se ne radi u tom tržišnom centru, da tako kažem, ali se za sve državne praznike radi puno radno vrijeme. Molili bi da na to obratite pažnju, da jednako kao što poštuju, sa pravom, vjerske poštuju i države u kojoj rade.

PREDSJEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo jedna napomena, ministre. Mi smo sekularna država i ne postoji nijedan vjerski praznik koji je opšti. Prema tome, ne postoji mogućnost da jedan vjerski praznik bude slavljen kao opšti, a državni se moraju slaviti kao opšti. Slavljenje vjerskih praznika je lično opredjeljenje, lično pravo, a državni praznik je zakonska obaveza. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Gospodine Banoviću, odredbama člana 2 do 5 Zakona o državnim i drugim praznicima predviđeno je da se državni i drugi praznici praznuju dva dana i to na dan praznika i narednog dana, kao i da su praznični dani neradni. Izuzetno od pravila da su praznični dani neradni, ovim zakonom je propisano da su državni organi, organi lokalne samouprave i javna preduzeća i drugi subjekti koji obavljaju djelatnost od javnog interesa dužni da u praznične dane obezbijede vršenje poslova čijim bi prekidom mogle nastupiti štetne posljedice po građane ili državu.

Isto tako, privredna društva i drugi oblici obavljanja privredne djelatnosti, ako priroda djelatnosti ili tehnologija rada zahtijevaju neprekidan rad mogu raditi u praznične dane. S tim u vezi, članom 82 stav 1 Zakona o radu, utvrđeno je da, pored ostalog, zaposleni ima pravo i na naknadnu zaradu u visini utvrđenoj kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu i za vrijeme državnih i vjerskih praznika u kojima se ne radi. Istim zakonom je predviđeno da se zarada uvećava u skladu sa kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu za rad u dane državnih i drugih praznika koji su zakonom utvrđeni kao neradni dani.

Imajući u vidu da Uprava za inspeksijske poslove preko Inspekcije rada ima aktivnu ulogu kontrole nad primjenom navedenih zakonskih propisa, ovo ministarstvo je mišljenja da zaposleni imaju adekvatnu normativnu zaštitu kada je u pitanju obaveza rada i uvećanje zarada zaposlenih na dan državnih i drugih praznika u kojima se ne radi.

Međutim, kada je u pitanju mišljenje koje se odnosi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima koji su krajem 2012. godine podnijeli poslanici Socijaldemokratske partije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije nadležno za njegovo normativno uređenje već Ministarstvo kulture, saglasno uredbi organizacije i načinu rada državne uprave. Napominjemo da je uvidom u službenu evidenciju ovog ministarstva utvrđeno da se predlagač danas nije obraćao ovom ministarstvu za mišljenje na tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim i drugim praznicima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru. Imamo ..., nadam se da imamo jedinstvo Vlade tako da ovo nije prvi slučaj juče i danas da se ne zna ko je nadležan u Vladi i da se ta nadležnost gubi u odnosu na pitanje poslanika. Žao mi je što to sada komentarišem u odnosu na vas jer vi ste dali odgovor iako nijeste bili nadležni. Možda je malo i nelogično da u ovom bar dijelu formulacije pravi Ministarstvo kulture, a da nadzor vršite vi. Možda i tu treba malo razmisliti, i vi, i kolega iz Ministarstva kulture, da se možda nešto i tu definiše u načinu rada. U svakom slučaju vam zahvaljujem i još jednom da naš dio nadležnosti urgiram i dalje da vaše službe i vaša nadležna funkcija da se obavlja maksimalno po važećem Zakonu, a kad novi donesemo onda ćemo vidjeti koliko ćemo stvari popraviti sa samim zakonskim normama.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Banoviću.

Diskutujemo kako da riješimo neažurnosti Vlade generalni sekretar i ja.

Kolega Gošović, pa kolega Abazović, pa kolega Milić.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Moje poslaničko pitanje glasi:

Koliki iznos sredstava na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje je uplaćen Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore u 2010. u 2011 i 2012.godini, kao i za prva četiri mjeseca 2013.godine. Koliki je bio udio tih sredstava u ukupnom Budžetu Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja za te tri godine kao i za prva četiri mjeseca o.g? Koliki iznos sredstava poslije navedenog doprinosa u naznačenom periodu nije uplaćen Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja?Koji poslodavci na ime neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja sada duguje iznos veći od 50.000 eura, koliki su iznosi njihovih dugovanja po tom osnovu i na koji vremenski period se odnose? Da li je i ako jeste koje poslodavce Vlada Crne Gore, počev od 1.januara 2010.godine pa do sada, oslobodila obaveze plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i po kom osnovu i koje mjere nadležni organi državni organi preduzimaju radi naplate doprinosa za poboljšanje naplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranj?.

Umjesto obrazloženja iskoristiću priliku, jer to nijesam mogao prije dva dana kada smo ovoj Skupštini trebali da razmatramo Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer ste prethodno napustili ovu salu, da Vam postavim pitanje vezano je svakako za problematiku penzijskog i invalidskog osiguranja.

Riječ je o tom Predlogu zakona koje su podnijeli poslanici SNP-a i čijom primjenom je trebalo da omogući onim zaposlenim koji rade na izuzetno teškim po zdravlje štetnim poslovima da mogu ostvariti pravo na starosnu penziju kada navrše onih 30 godina staža od čega najmanje 20 godina na poslovima na kojima se staž osigura računa sa uvećanim trajanjem. Predlog zakona je bio koncipiran da se odnosi na sve zaposlene bez obzira na granu i oblast u kojoj rade. Na takav Predlog zakona vaše Ministarstvo i Vlada dali su mišljenje kojim smatraju da ne treba podržati taj zakon

iz ključnog razloga što bi se njegovom primjenom povećao broj penzionera i time opteretio finansiranje penzijskog sistema u Crnoj Gori.

Međutim, gospodine ministre, u razgovoru koji su imali sa Vama predstavnici samostalnih sindikata KAP-a saopštili su nam da je za Vas i za poslanike DPS-a bio prihvatljiv predlog ovog zakona koji bi se odnosio samo na ostvarivanje ovih prava na zaposlene u KAP-u, jer njihov broj nije toliki da bi opteretio finansiranje penzijskog sistema pod uslovom da to pravo se ograniči do 2013.godine i treći uslov je bio da taj amandman u tom smislu podnesu poslanici SNP-a kao predlagači Zakona.

Imajući u vidu naznačeno, cijeneći prije svega izuzetno teške uslove i rada i situacije u kojoj se nalaze radnici KAP-a, mi smo taj amandman i podnijeli ovoj Skupštini blagovremeno uoči rasprave Zakona o pojedinostima, vi ste to obećanje predstavnicima Sindikata KAP-a dali u dva navrata, prvi put uoči razmatranja u načelu predloga ovoga Zakona i drugi put uoči razmatranja Predloga zakona u pojedinostima. I što se desilo na dan kada je trebalo da odlučujemo po našem amandmanu poslanici DPS-a nijesu podržali Predlog zakona u načelu. Time nije omogućeno da se razmatra Zakon u pojedinostima niti amandman i jednostavno smo došli u situaciju da ne možemo ostvariti ono što je trebalo da uradimo po nama kao predlagačima ovoga zakona. I moje je pitanje prema Vama s tim u vezi jeste.

Zbog čega ste predstavnike Sindikata KAP-a obmanuli u vezi sa naznačenim i nas kao poslanike SNP-a kao predlagače ovoga Zakona.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja je od 1.januara 2010.godine, uključen u sistem trezora i od tada posluje na principima trezorskog poslovanja. Fond se dominantno finansira iz izvornih, odnosno namjenskih prihoda koje čine prihodi od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i ostali izvorni prihodi, dok se nedostajuća sredstva obezbjeđuju iz opštih prihoda Budžeta.

Izvorni prihodi Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja ostvarenu su:

- u 2010. godini 263 miliona, od čega se na doprinose za PIO odnosi 234,13 miliona.

- u 2011.godini 215,80 miliona od čega se na doprinose PIO odnosi 213,53 miliona.

- u 212.godini 219,18 miliona od čega se na doprinose PIO odnosi 216,51 milion eura.

- u prva četiri mjeseca 2013.godine ostvarene prihode ili već prenos sredstava 59,24 miliona eura, odnosno na doprinose za PIO 58,58 miliona.

Učešće izvornih prihoda u finansiranju izdataka Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja iznosi:

- u 2010.godini 70,30%; u 2011.godini 59,75%; u 2012.godini 57,19%, a u prva četiri mjeseca 2013.godine 47,35%.

Manje učešće izvornih prihoda u ukupnim izdacima Fonda, u odnosu na 2010.godinu, rezultat je nižeg nivoa naplaćenih prihoda po osnovu doprinosa Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i rast rashoda po osnovu prava iz penzijskog i

invalidskog osiguranja. Rashodi po osnovu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u 2011.godini bili su veći u odnosu na 2010.godinu za 25,9 miliona, a u 2012.godini za 22,09 miliona u odnosu na 2011.godinu, što znači da je u 2012.godini za prava PIA u odnosu na 2010. godinu 48 miliona razlike. Dok administrativni troškovi u tom periodu imaju tendenciju pada kako u apsolutnom tako i u relativnom iznosu.

Kada su u pitanju prihodi od doprinosa od penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i njihovo učešće u ukupnim izdacima Fonda, u prva četiri mjeseca 2013.godine treba imati u vidu da dinamika ostvarenja prihoda od doprinosa neravnomjerna, odnosno najveće ostvarenje ovih prihoda je tokom turističke sezone, pa će i procjena od 47,35 sigurno biti veći.

Podatke o iznosu duga poreskih obveznika po osnovu doprinosa za PIO prema postojećim propisima predstavlja poresku tajnu.

Nezavisno od ovog sistema izvještavanje o obračunatim plaćenim porezima i doprinosima je uspostavljen shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i Zakona o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa. Prema rješenjima iz navedenog zakona obračun doprinosa i podnošenje izvještaja Poreskoj upravi vrši se od 15 u mjesecu za prethodni mjesec i ovaj izvještaj obuhvata podatke o obračunatim plaćenim porezima i doprinosima.

Prema tome, ukoliko poslodavac ne izvrši isplatu zaradu zaposlenika ne postoji obaveza podnošenje izvještaja za određeni obračunski period. Zbog toga nije moguće voditi podatke o dugu po osnovu obračunatih zarada i fiskalnih obaveza po tom osnovu.

U članu 14 Zakona o budžetu propisano je da Vlada može donijeti odluku o otpisu dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja nastalih prije stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do 15.avgusta 2009.godine.

Stoga, u 2010, 2011, 2012 i 2013.godini nije bilo, niti je postojala zakonska mogućnost, otpisa doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

U cilju naplate doprinosa za obavezno socijalno osiguranje nadležni organi preduzimaju sljedeće mjere:

- otkrivanje poslodavaca koji su izvršili isplate zarada bez plaćanja poreza i doprinosa,
- podnošenje prekršajnih i krivičnih prijava za takva lica,
- blokiranje njihovih računa,
- plenidba imovine.

Hvala.

I odgovor na ovo pitanje koje nije sadržano u pismenom dopisu što se tiče, nije sam vas čuo izvinite ne ne, nije naprotiv nego se ne sjetim odmah.

Dakle, tačno je da smo razgovarali sa gospodinom Krivokapićem

Gospodinom Krivokapićem, predsjednikom jedne grane Sindikata Kombinata aluminijuma.

Dakle, tačno je da sam razgovarao i da smo kao Vlada dali negativno mišljenje. 2010. do 2011.godine kada je onaj Zakon stupio na snagu 2.500 tada zaposlenih je otišlo u penziju, što je povećalo izdatke Budžeta na nekih 7,5 miliona godišnje, da bi vjerovatno i sada isti procenat bio na taj način. Vlada je smatrala da u ovom momentu nije moguće to uraditi, što ne znači da u nekom narednom momentu neće biti moguće, shodno svemu onome što Vlada trenutno radi na finansijskoj konsolidaciji budžeta i smanjenju zaduženosti Crne Gore, dakle, to je bio jedan i osnovni razlog.

Nakon razgovora sa predsjednikom Sindikata KAP-a gospodinom Krivokapićem, shodno zaista složenoj situaciji sa kojom se ja sa vama slažem, smo bili u razgovoru i ja sam obećao da ako se to ograniči na Kombinat aluminijuma da ću zatražiti od poslaničkog Kluba DPS-a da glasa pozitivno taj zakon. Gospodin Krivokapić me je tada obavijestio da vi niste spremni da promijenite svoj zakon i zbog toga je gospodin Jelić podnio amandman na vaš prijedlog zakona. Taj amandman je odbijen na Zakonodavnom odboru. To je ono što ja imam informaciju. Dakle, vi ćete u svom komentaru dati da li imate neku drugu informaciju. Ja imam informaciju od Zakonodavnog odbora da je odbijeno zato što nije u skladu sa Ustavom, zato što je diskriminatorski i ne može se primijeniti samo za jednu kompaniju.

Zbog toga je gospodin Jelić povukao taj amandman, nakon toga imao sam telefonski razgovor sa gospodinom Krivokapićem, predsjednikom Sindikata KAP-a, na dan kada je bio, to je bilo prekjuche smo imali razgovor, on mi je rekao da ste vi pristali da izmijenite postojeći zakon da se odnosi na aluminijsku industriju. Nakon toga sam rekao da je meni to prihvatljivo. U razgovoru sa gospodinom Jelićem koji je predsjednik matičnog odbora sam dobio odgovor da je to neprihvatljivo zbog toga što je to diskriminatorski i ne može da se opredijeli samo na jednu kompaniju i zbog toga je došlo do toga. Ja ću se svakako čuti sa gospodinom Krivokapićem i razgovarati na tu temu kako da prevaziđemo taj problem kada je u pitanju KAP-u.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možda nećemo uspjeti da penzionišemo radnike, ali hoćemo aluminijsku industriju.

Izvolite kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Evo, ići ću i ja komentar redom kojim ste vi išli, ministre. U Crnoj Gori prema podacima objavljenim za mjesec mart 2013. godine ima 107.406 penzionera, čija prosječna penzija iznosi 277,027,00 eura, dok 8099 građana koriste ostale naknade koje se finansiraju iz tog budžeta.

Takođe prema objavljenim podacima Fonda PIO u mjesecu martu 2013. godine 167.738 zaposlenih u Crnoj Gori trebalo jre da izdvaja doprinose za ovih 107.406 penzionera. Krajem 2012. godine aktuelna većina u ovom parlamentu donijela je zakon čijom primjenom se penzije u 2013. godini neće povećavati. Vlada je tada ocijenila da se obezbjeđenje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, ukoliko bi se njihovo usklađivanje nastavilo primjenom važećih odredbi zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, ne bi moglo finansirati iz realnih sredstava budžeta države, odnosno da bi finansiranje navedenih prava u višim tim usklađenim iznosima moglo da dovede u pitanje likvidnost budžeta fonda. Čak su i prihvatili da su se i pohvalili da zamrzavanje penzija predstavlja ozbiljnost Vlade u održavanju penzijskog sistema i odgovoran odnos prema penzionerima.

Procijenjeno je da će po tom osnovu Vlada u 2013. godini uštedjeti na penzijama nekih 12-13 miliona eura. Tada je iznesen podatak da u mjesečnom iznosu izdvajanja za penzije od oko 32 miliona eura, doprinosi učestvuju 16-17 miliona eura, te da se 45% potrebnih sredstava obezbjeđuje u budžetu. Zbog čega je to tako jasno proizilazi iz odgovora na postavljeno poslaničko pitanje, jer je vidno da doprinosi sada još manje

učestvuju u ukupnim sredstvima budžeta Fonda PIO, da sve više izdvajaju iz budžeta Crne Gore i da jednostavno kod takvog stanja stvari trpe i penzioneri i zaposleni. Penzioneri jer se ne povećava likvidnost Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, pa se ne mogu nadati nekom odmrzavanju rasta penzija a što im je nagoviješteno na određeni način od strane ministra finansija, a zaposleni jer nijesu u mogućnosti ostvarivati pravo na penziju sve dok se ne uplate doprinosi za isplaćene zarade.

Nijeste dostavili odgovor na moje pitanje u onom dijelu koji se odnosi koji su to dužnici i koji su iznosi dugovanja najveći dužnici prema Fondu PIO, tvrdeći da je to poreska tajna. Ne može biti poreska tajna ko su, ali koliki su iznosi, kolika su to dugovanja sigurno nije poreska tajna i taj ste podatak bili dužni saopštiti. Očigledno je da je stanje takvo kakvo je, ko plati doprinose plati, gomilaju se ti dugovi, a ispaštaju i penzioneri i zaposleni, a ne preduzimaju se odgovarajuće mjere. A u odnosu na drugi dio mog pitanja, gospodine ministar, procedura je sprovedena apsolutno na javan način. Postoje i zapisnici i zvještaji o radu Zakonodavnog odbora. Bili smo zaista obradovani kada su poslanici DPS-a podnijeli taj amandman, računajući da je to završena stvar. Na Odboru za zakonodavstvo, bilo je iznošenja ličnih mišljenja da može biti s tim u vezi određenih elemenata neustavnosti, odnosno da dovodimo u neravnopravan položaj u zavisnosti gdje rade. Međutim, mi u zakonu o penzijsko i invalidskom osiguranju imamo takvu odredbu kao sistemsko trajno rješenje za zaposlene u rudnicima i niko nije dovodio u pitanje ustavnost tih odredbi niti ovakvu odredbu u ranijem periodu koja je tražila određeno vrijeme.

Nije se Odbor za zakonodavstvo izjašnjavao o usklađenosti sa ustavom i drugim propisima tog amandmana već je predstavnik DPS prihvatio iznesenu sugestiju stručne službe Odbora za zakonodavstvo da izmijeni amandman i da prihvati amandman na način da se prihvati u cjelosti predlog zakona koji je dao SNP, ali da se ograniči njegova primjena do kraja 2013. godine. Očigledno za tako nešto nije imao saglasnost Vlade i kada su vidjeli šta su prihvatili povukli su taj amandman ne zbog njegove neusklađenosti sa propisima, već Odbor za zakonodavstvo nije ... Dozvolite mi, gospodine predsjedniče, da završim, jer je veoma osjetljivo pitanje. Taj vaš stav koji sam ja ovdje iznio i saopštili vi mene u holu na dan razmatranja ovog zakona u načelu. I uopšte nije bilo nikakve dileme kod nas da li da podnesemo taj amandman ili ne. Podnio ga je DPS kada je to išlo kako je išlo i povukli taj amandman. Uradili smo to mi. Na dan rasprave zakona u pojedinostima vi ste ponovili takav stav i mi smo realno očekivali da će ovdje u parlamentu biti prihvaćen taj zakon, taj naš amandman i predlog zakona jer je on u interesu onih koji obavljaju najteže poslove, prije svega u Elektrolizi KAP. Od tog obećanja nije bilo ništa, izigrani su radnici, izigran je sindikat, mi smo povjerovali, očigledno nijesmo trebali.

Gospodine ministre, u svakoj odgovornoj Vladi, ministar koji da takvo obećanje, a od tog obećanja nema ništa, podnio bi ostavku. Ali vi taj osjećaj odgovornosti, očigledno nemate.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Daću vam riječ, jer ste vi dugo govorili preko vremena.
Imate minut.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Dakle, gospodine Gošoviću, dvije stvari koje nisam očekivao da ćete kazati, ali evo saopštili ste tako da vam moram replicirati.

Dakle, kao što ste rekli zakonom su iz decembra mjeseca penzije ograničene i ne mogu se povećavati, zaboravili ste da kažete da se ne mogu ni smanjivati. A s obzirom na kretanje plata, bile bi smanjene u 2013. godini, jer je plata u decembru bila 498,00 sada je 478,00 eura. Dakle, upravo stoji ono što ste rekli i što smo mi tada kazali da ne samo da zamrzavamo plate zbog održivosti budžeta, već se i staramo, s obzirom na tendencije koje će biti u 2013. godini, da se i penzije ne smanjuju.

To je jedno. Drugo, da li sam držao obećanje ili ne, vrijeme će pokazati. Dakle, o tome nemojte me pogrešno shvatiti najmanje ste vi pozvani da sudite, s obzirom da me niste glasali ni prvi put kada sam bio izabran ovdje, tako da to mišljenje me mnogo ne dotiče. Ono što je činjenica jeste da sam ja imao razgovor sa gospodinom Krivokapićem, predsjednikom sindikata KAP-a koji je, imali smo zaista raspravu kvalitetnu i smatrao sam da, ako je situacija u KAP dramatična, a jeste, da im treba pomoći i naći načina da ljudima koji će ostati bez posla, zato što ide smanjenje zaposlenih, pokušaju oni koji su blizu penzije na način koji ste vi predložili vašim zakonom i dao im to obećanje i tražio od vas da vi podnesete amandman.

Moja informacija, koju sam ja dobio iz Skupštine, jeste da na Zakonodavnom odboru nije mogao proći ovaj naš amandman koji je DPS podnio, jer je diskriminatorski, nije u skladu sa Ustavom i tako dalje. To je jedina činjenica, a ja ću sa sindikatom KAP-a opet razgovarati na tu temu da vidimo kako da prevaziđemo problem koji je nastao.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre, penzije u ovoj godini nijeste mogli smanjivati, niti možete. Penzije u ovoj godini niste smanjivati primjenom zakona jer se one usklađuju 1. januara u odnosu na one kriterijume koji važe u prethodnoj godini. Dakle u odnosu na rast zarada i troškova života u ovoj godini penzije ste mogli smanjiti tek od 1. januara 2014. godine. U ovoj godini ste bili dužni da povećate penzije nekih 3 i nešto posto i po tom osnovu ste penzionere zakinuli nekih 12 ili 13 miliona eura. To su činjenice i tu ste pogrešno tumačili primjenu zakona što ne bi trebalo da se dešava ministru.

Kada smo podnijeli amandman koji u cjelosti ispunjava sve uslove koje ste tražili ovdje je bila prilika u parlamentu da razmijenimo mišljenje, ima li elemenata njegove neusklađenosti sa pravnim sistemom, pogotovo zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji sadrži isto takvu normu samo u odnosu na druge osiguranike. Vi to nijeste dozvolili. U načelu ste izglasali izglasali nepovjerenje tom predlogu zakona i onemogućili da vodimo tu raspravu. I na taj način izigrali sva ona obećanja koja ste apsolutno jasno dali, ne mislim samo na vas nego na poslanike DPS od kojih smo očekivali da će uvažiti ono što je u datom trenutku interes radnika KAP-a, a što ne opterećuje sistem penzioni na način da ne bi moglo biti prihvatljivo imajući u vidu stav Ministarstva finansija.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možda je dobar znak da poslanici sami odlučuju da su nezavisna grana vlasti.
Kolega Abazović, izvolite, vaše pitanje.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala predsjedniče.

Poštovani ministre Boškoviću, jedno pitanje za vas.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine ministru magistru Predragu Boškoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Šta je Vlada preduzela ili namjerava preduzeti da riješi status radnika hotela Otrant u Ulcinju. Samo da prevedem pitanje na albanski ... (Govori na albanskom).....
Obrazloženje: Pedesetak radnika hotela Otrant nije uspjelo da riješi svoj status iako je privatizacija hotela već odavno završena. Radnicima nijesu zaključene radne knjižice, a takođe zahtijevaju isplatu 20-tak neisplaćenih zarada. S obzirom da je Vlada od početka vodila privatizacioni proces hotela, koji je karakterisala prilična netransparentnost i osnovana sumnja u korupciju. Ona snosi odgovornost za status radnika koji potražuju svoja prava, jer je bila ugovarač posla sa novim vlasnicima još 2004. godine.

Hotel je nedavno ponovo promijenio vlasnika ali je stavljen u funkciju, što je svakako poboljšalo turističku ponudu grada Ulcinja. Međutim, da bi se hotel nesmetano dalje razvijao, a njegovi radnici mogli nesmetano nastaviti svoj rad u budućnosti, bez opterećenja i zaostavština iz prošlosti, potrebno je riješiti otvoreno pitanje koje se odnosi na radnike hotela, koji već godinama traže pomoć nadležnih institucija.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Vi ste upoznati, istina nijeste bili ministar rada i prije ovoga, ali ste u svakom slučaju ... Imam još malo vremena, samo sam pročitao. Vi ste upoznati sa problemom koliko ja znam, vi ste učestvovali, koliko ja znam, sa nekim pregovorima sa lokalnom samoupravom. Meni je zaista stalo da naša turistička ponuda koja je vrlo skromna, moramo priznati i koja je, na žalost, urnisana potezima Vlade Crne Gore u prethodnim godinama rušenjem brojnih hotela uspjela da dođe do toga da mi danas imamo otvoren hotel koji radi i koji je, čini mi se bolji i bolji, ali nije dobro da turiste na primjer očekuju protesti radnika kao što se to desilo prošle godine na kapiji. Stoga sam zaista zainteresovan da li ste preduzeli mjere, da li je proces u sudu, ne prejudiciram nikakve odluke, ali s obzirom da ste bili ugovarač posla, mislim na Vladu snosite odgovornost za sudbinu tih radnika i mislim da je jako bitno da oni u narednom periodu zaključite svoje knjižice i nastavite svoj rad i da im se, naravno, zarade i potraživanja koji su pošteno zaradili nadoknade na krajnje primjeren način shodno zakonu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Abazoviću.

Ministre, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Dakle, odgovor koji ćete dobiti u pisanoj formi .

U cilju davanja odgovora na postavljeno pitanje, obratili smo se ministarstvu održivog razvoja i turizma, s obzirom na to da je hotel Otrant u nadležnosti tog ministarstva.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je Ministarstvu rada i socijalnog staranja informaciju u vezi sa prisutnim problemima u ovom preduzeću u kome se,

između ostalog, kaže da je za crnogorski turizam, uopšte tako i za opštinu Ulcinj, veoma važno da je hotel Otrant otvoren za turiste. Ovo ministarstvo je održalo više sastanaka sa predstavnicima Saveza sindikata Crne Gore i Sindikalne organizacije Barkli Montenegro, na njihov zahtjev. Na jednom broju sastanaka bili su prisutni i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, u cilju pronalaženja adekvatnog zakonskog rješenja za regulisanje radno-pravnog statusa zaposlenih. Na ovim sastancima od strane predstavnika sindikata prezentovana je teška socijalna situacija zaposlenih u kompaniji Barkli Montenegro. Naime, pomenuta kompanija već duži vremenski period nije izmirivala obaveze prema zaposlenima shodno Zakonu o radu i Opštem kolektivnom ugovoru, po osnovu zarada i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Situaciju je dodatno otežavala činjenica jer se hotel Otrant do kraja decembra 2011. godine, nalazio u vlasništvu švajcarske banke NLB Interfinanz, po osnovu aktivirane hipoteke zbog kreditnog duga kompanije Barkli Montenegro. Nakon toga, ova švajcarska banka je dala hotel u zakup DOO Agrosu iz Ulcinja, koji je zaključio ugovor o radu sa 15 zaposlenih radnika, dok za njih 60 status nije bio regulisan.

Prema članu 91 Zakona o radu zaštita o radu pravnog statusa zaposlenih je predviđeno u slučaju promjene većinskog vlasništva nad kapitalom privrednog društva ili drugog pravnog lica, na način što je poslodavac sljedbenik dužan da primjenjuje kolektivni ugovor prethodnika najmanje godinu dana od dana promjene poslodavca.

Kako NLB Interfinanz preuzimanjem hotela nije postala većinski vlasnik kompanije Barkli Montenegro, jer hotel ne predstavlja većinski kapital kompanije, to pomenuta odredba člana 91 Zakona o radu nije mogla biti primijenjena.

U međuvremenu DOO Argos iz Ulcinja je postao vlasnik hotela Otrant, dok su radnici pokrenuli postupak za zaštitu svojih prava pred sudom. Tako će u sudskom postupku obezbijediti pravo na naknadu štete za neisplaćene zarade i doprinose za socijalno osiguranje, koje potražuju od kompanije Barkli Montenegro.

Ono što će Ministarstvo rada i socijalnog staranja ne samo po pitanju Otranta, jer ovakvih i sličnih primjera ima još u Crnoj Gori, uraditi u narednom periodu jeste izmjena zakona o radu gdje će za one zaposlene koji su ostali bez poslodavca, gdje je poslodavac kroz stečaj ugašen, ili je bankrotirao i firma više ne postoji, a nijesu uplaćeni porezi i doprinosi za socijalno osiguranje predložiti izmjenu zakona da se svima njima poveže radni staž, kako bi mogli ostvarivati pravo na penziju. Dakle, to je jedan problem koji smo uočili u Ministarstvu rada i socijalnog staranja u prethodnom periodu i nadam se da ćemo do kraja juna na Vladi imati te izmjene i dopune zakona i da ćemo u julu imati u parlamentu, tako da ćemo time značajno riješiti pitanja ovakvih i sličnih zaposlenih u određenim kompanijama u Crnoj Gori.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala ministre.

Izvolite kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala minister. Kolega Abazović.

Izgleda da ćete uspjeti da pronađete adekvatna zakonska rješenja i modalitete da se pomogne obespravljenim radnicima, ali ono što želim da konstatujem jeste da je Vlada ovakve stvari trebala da rješava ranije i da apsolutno ne mogu nikako da

prihvatim da se nešto što se privatizovalo 2004. godine da 2013. ili 2012. imamo problem sa radnicima.

To što je neko iskoristio zakonsku mogućnost ili zakonski propust, mislim da se tu govori da se poslu nije pristupilo onako kako je trebalo da se pristupi. Ako imamo u vidu da je hotel Otrant bio zaista jedan primjer korupcionaške privatizacije, koja je u mnogome devastirala i uništila našu privredu, ne samo turističku nego, kako ste pomenuli, postoje problemi u drugim oblastima i drugim kompanijama, onda je apsolutno ne prihvatljivo da se za 50 ili 60 radnika ne mogu naći adekvatna rješenja ili da je Vlada trebala na neki način da prinudi investitore da se zaista o tim pravima stara ili da ne zaključuju ugovore sa firmama koje nijesu spremne da to rade.

Ipak, meni je žao što se to desilo i što ne možemo da konstatujemo da do kraja zaživljenja jednog hotela koji je jedan od simbola turističke privrede grada Ulcinja, možemo da konstatujemo kao nešto vrlo pozitivno. Ja se ipak nadam da će uskoro i ovo pitanje biti riješeno, da će biti riješeno u korist radnika, zašto ne u korist novih vlasnika i da ćemo imati situaciju da se radujemo jednom kvalitetnom, privrednom subjektu. Svakako ne želim ni u kom slučaju da opravdam aktivnosti Vlade Crne Gore i da napomenem i crnogorsku javnost i da se čitav proces tenderske privatizacije nalazi i pred sudom, da se brojni investitori koji su tada pokazali interesovanje za taj hotel nalaze pred sudom, a naše tužilaštvo skladno praksi koja je karakteristična za njih, za brojne slučajeve koji nagovještavaju na korupciju i organizovani kriminal drži u fijokama i vjerovatno čeka neki pogodan trenutak ili totalnu smjenu vlasti da bi zaista te procese i dovelo do kraja, odnosno pokazalo istinu o svim tim dešavanjima.

Ja želim da vas ohrabrim u smislu krajnje moralno i kolegijalno da učinite sve što je u vašoj mogućnosti da pomognete tim radnicima, ili eventualno da urgirate kod svojih kolega da urade slično, bilo da je to Ministarstvo turizma i održivog razvoja ili neko drugo ministarstvo, i nadam se da neće biti prilike da ponovo postavljam neko slično pitanje.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala kolega Abazoviću.

Idemo na posljednje pitanje ministru Boškoviću, a to je od poslanika Srđana Milića.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala gospodine predsjedniče.

Gospodine ministre, postavio sam pitanje vezano za radnike sa područja Bijelog Polja i Rožaja u dijelu dugovanja po osnovu preuzetih obaveza i drugih obaveza za neizmirene zarade, naknade zarada i otpremnina, kao i povezivanje radnog staža radnicima preduzeća, gdje sam od vas tražio broj radnika, firme u kojima su radili. Sa druge strane da li i kada namjerava da isplati Vlada obaveze prema radnicima. Po prvi put mi se dešava da sam dobio odgovor na pitanje prije nego nego što ministar mi da odgovor i takvu praksu bih samo ohrabrio. Ako je ovo što sam dobio ovdje vaš odgovor pošto me čudno gledate, s tim što bih zaista zamolio predsjednika Skupštine samo za jednu intervenciju. Vezana je za dio koji smo malo prije čuli, oko radnika KAP-a I mislim da će pomoći. Ja ministre prepoznajem iz vaših riječi vašu spremnost da se to pitanje

odmah završi. I očekujem od vas da ćete otići da razgovarate sa predsjednicima i rukovodiocima oba sindikata i sa gospodinom Vladom Krivokapićem i sa gospođom Sandrom Obradović i da ćete ovo što smo mi predložili kroz amandman za rješavanje toga pitanja staviti u proceduru i da ćemo, vjerovatno, imati priliku, gospodine predsjedniče, vrlo brzo da to imamo možda kao predlog Vladi. Dakle, nama ne treba vlasništvo nad tim procesom. Nama treba ono što je neko zaustavio ovdje i vas, dokazano od strane pravnika, a ovdje postoje relevantni pravници, pokazao vam da su vas obmanuli kada su rekli da bi takva odredba bila suprotna pozitivnom zakonodavstvu u Crnoj Gori, da se to predloži i da se odmah završava. To je ono što ja od vas očekujem, jer očekivao sam da poslije onoga što su vas prevarili vaši ljudi iz kluba koji vas podržao za ministra, da vi napravite dalji čin. Međutim, sviđa mi se ovo što kažete da ćete to da riješite. Očekujem od vas, odmah pošto završite razgovore sa njima, ovdje u parlament sa predlogom kako da se riješi pitanje radnika KAP-a i onoga dijela koji se tiče posla na onim djelovima gdje su otežani uslovi. To je onaj dio koji očekujem od vas, onaj dio koji ćemo mi da uradimo je da vam, dok budete tamo, ukazujemo na to što ne uradite kako valja, a da s druge strane otvorimo prostor za sve one u Crnoj Gori da se niko ne osjeća diskriminisanim.

Dakle, ne samo za radnike KAP-a nego za svih onih 9000 o kojima ste govorili da je vaša računica, da mogu da potpadaju pod ovaj dio.

Podsjećam, gospodine predsjedniče parlamenta, da je Vlada Crne Gore bila predložila takvo rješenje, oročila ga bila do 31. decembra 2011. godine, tada smo pravili računicu da je to bilo za 2119, čini mi se, radnika i da je to bilo negdje nekoliko miliona evra. Računam da ovo što ste sada rekli ćete održati riječ.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Računica je da je ...radnika KAP-a ostalo bez posla zbog privatizacije. Zaključno sa ovih 500 koji treba da odu kući. To je računica za sve nas, 83% zaključno sa ovih posljednjih 500 koji treba da odu.

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Gospodine Miliću, ja svoju riječ držim, pogotovo kada zavisi od mene, a s druge strane vi svoju ne održaste ni u ovom prvom vašem obraćanju. Čak vam ne valja ni kada vam dobro činimo. Dakle, dali smo vas ovo, odmah ste se upitali da li sam ja to dostavio, nema ko drugi još uvijek, možda uskoro bude neko drugi.

Dakle, kao odgovor na dostavljeno pitanje, u periodu od 2003. do 2008. godine Vlada Crne Gore je u cilju pružanja pomoći preduzećima iz oblasti privrede i javnog sektora, realizujući program prestrukturiranja, dio koji se odnosi na socijalne programe, a radi stvaranja povoljnog ambijenta za predstojeću privatizaciju izvršila isplatu sredstava u ukupnom iznosu od 69.546.227,22 eura, i to po osnovu otpremnine za 19.853 zaposlena, za čijim je radom prestala potreba u bivšim društvenim preduzećima iz oblasti privrede i javnog sektora u iznosu od 40.780.471 eura, od čega je po osnovu Memoranduma o načinu i dinamici isplate otpremnina licima za čijim je radom prestala potreba u periodu jul 2000. decembar 2007. godine, opredijeljen iznos od 16.591.697 eura za 8.142 lica, po osnovu dokupa staža za 2.152 lica u iznosu od 11.893.046 eura, po osnovu jednokratne pomoći za zaposlene u preduzećima kod kojih su bila prisutna

višemjesečna kašnjenja u isplati zarada, opredijeljen je iznos od 1.663.260 eura, po osnovu uplate doprinosa povezivanje staža za zaposlene i bivše zaposlene prema kojima poslodavac nije izvršio navedene obaveze propisane Zakonom o radu i Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, uplaćeno je 15.209.449,50 eura za 26.176 lica.

Dakle, Vlada Crne Gore je isplatila 69,5 miliona za navedene namjene iako nije imala zakonsku obavezu, ali je radi zbrinjavanja zaposlenih, kojima je radni odnos prestao zbog tranzicionih promjena kod poslodavca, kroz realizaciju Programa prestrukturiranja u dijelu rješavanja viška zaposlenih, preduzela ove aktivnosti. Na taj način je veliki broj lica riješio svoj socijalni status ostvarujući pravo na penziju, pravo na Zavodu za zapošljavanje po osnovu nezaposlenosti, kao i određenu potporu kroz isplaćenu otpremninu, a preduzećima je omogućeno da se oslobode viška zaposlenih i pripreme se za predstojeću privatizaciju.

Primjera radi, pomoć u isplati otpremnine u periodu 2003-2008. godina za zaposlene za čijim je radom prestala potreba ostvarilo je: 29 bivših zaposlenih AD "Servistrans" Rožaje, 33 "Dekor" Rožaje, 21 "Kristal" Rožaje, 10 "Napredak" Rožaje, 146 "Buteks" Rožaje, devet "Ibarmond" Rožaje, 96 "Gornji Ibar" Rožaje, šest "Turjak" Rožaje, 210 "Roteks" Rožaje, četiri "Bogaje" Rožaje, 10 "Bisernica" Rožaje, 21 "Domaća radinost" Rožaje, 150 "Biteks" Rožaje, 240 "Lenka" Bijelo Polje, 386 "Prva petoljetka" Bijelo Polje, 251 "Imako" Bijelo Polje, 383 "Mladost" Bijelo Polje, 116 "Vunko" Bijelo Polje, 322 "Jekon" Bijelo Polje.

Isto tako, pravo na dokup staža ostvarilo je 49 bivših zaposlenih u AD Gornji Ibar Rožaje, 17 bivših zaposlenih Servis trans Rožaje, 58 Vunko Bijelo Polje, 8 AD Lenka i 91 lice sa Zavoda za zapošljavanje u Bijelom Polju.

Polazeći od toga prema određenom broju bivših zaposlenih u Crnoj Gori poslodavci nijesu izmirili svoje obaveze iz rada i po osnovu rada, stvorile su se normativne pretpostavke i o Zakonu o radu i uveden novi institut ostvarivanja prava na isplatu neizmirenih potraživanja zaposlenih kod poslodavaca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, a koji su bili u radnom odnosu na dan pokretanja tog postupa iako potraživanja nijesu isplaćena u potpunosti i djelimično u skladu sa Zakonom o insolventnosti privrednih društava i stečajne mase. Iz navedenih razlika institucije Fonda rada, kao garantna institucija formirana je početkom 2010. Godine i ima ulogu za izjednačavanje pred zakonom svih zaposlenih u Crnoj Gori. Od osnivanja Fonda rada iz Opštine Bijelo Polje predato je ukupno 3 410 zahtjeva kod 96 poslodavaca. Do sada je riješeno 1 275 zahtjeva od kojih pozitivno 893, 331 neosnovan, 46 odbačen, a za 5 zahtjeva obustavljen postupak, jer su stranke odustale od zahtjeva. Od 893 pozitivno riješena zahtjeva za isplatu potraživanja kod Fonda rada isplata je izvršena za 694 lica u iznosu od po 1926 eura, što je ukupno milion 336 hiljada 644, dok je za jedno lice izvršena isplata u iznosu od 1 521 euro na ime razlike do punog iznosa otpremnine, što ukupno iznosi milion 338 hiljada 165 eura. Isplata nije izvršena za 198 lica za koja su potrebna sredstva u iznosu od 381 hiljade 348 eura.

Iz Opštine Rožaje predato je ukupno 814 zahtjeva bivših zaposlenih kod 41-og poslodavca. Do sada je riješeno 355 zahtjeva od kojih je pozitivno riješeno 295, 52 zahtjeva su neosnovana, 7 odbačena, a jedan zahtjev je obustavljen postupak jer je stranka odustala od zahtjeva. Od 355 pozitivno riješenih zahtjeva, ne od 295 pozitivno riješenih zahtjeva isplata je izvršena za 169 lica u iznosu od 325 494 eura, dok za 126

lica isplata nije završena. Za navedenu isplatu potrebna su sredstva u iznosu od 242 676 eura.

I u pisanom obliku ste ga dobili, koliko sam čuo. Hvala.

GENERALNI SEKRETAR DAMIR DAVIDOVIĆ:

Pravo na komentar, poslanik Milić.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala, generali sekretaru Skupštine,

Dobio sam u pisanom obliku, a prva digresija čini mi se da, ako je vjerovati medijima i ako mediji znaju šta se dešava u Vladi Crne Gore, da je bilo nekog odlaganje sjednice i tako dalje, pa vas razumijem vezano za taj strah ako je vjerovati medijima. Sa druge strane, hajde da pričamo oko ozbiljnije teme, nego što je Vlada Crne Gore, a to je, dobio sam ovaj odgovor. Odgovor mi je bio potreban nakon razgovora koji sam imao sa predstavnicima radnika sa sjevera Crne Gore, sa gospodinom Koraćem i sa gospodinom Čabarkapom. Oni nijesu samo govorili oko preduzeća Radnik Bijelo Polje i oko Gornjeg Ibra, nego su govorili za sve radnike sa sjevera Crne Gore i ovo će biti osnova za utvrđivanje činjeničnog stanja. Ovo je način kako vi vidite i kako vi posmatrate taj dio u odnosu na ono što je Vlada izmirila. Ne ulazeći sada u elemente da li je trebala ili nije trebala, apsolutno je trebalo, ali su bili neki ciljevi koji su se htjeli postići. Vi ste te ciljeve i naveli da se riješi socijalni status radnika i da ostvare svoje pravo na Zavod za zapošljavanje po osnovu nezaposlenosti i imaju određenu potporu kroz isplaćenu otpremninu, a da se sa druge strane preduzećima omogući da se oslobode viška zaposlenih i pripreme za predstojeću privatizaciju. Super ciljevi, osim što ova lica nijesu riješila svoj socijalni status, osim što imaju 33 evra na Zavodu za zapošljavanje po osnovu nezaposlenosti, osim što nemaju sredstava za egzistenciju i osim što nema preduzeća koja su uspješno privatizovana po ovom principu.

Znači, 479 predmeta pred Privrednim sudom u Bijelom Polju od čega 454 već završena, svi u stečaj. Čitao sam ovaj podatak juče, ne želim da to ponavljam. Imamo ovdje još jednu tezu, osim toga da u određenom broju bivših zaposlenih u Crnoj Gori poslodavci nijesu izmirili svoje obaveza iz rada i po osnovu rada stvorile su se normativne pretpostavke da se uvede jedan novi institut ostvarivanja prava na isplatu neizmirenih potraživanja. Upravo to vam ukazuju u svojim pismima i zaposleni sa sjevera Crne Gore, naročito ljudi iz koordinacionih odbora bivših radnika rožajskih preduzeća koji konstatuju, i pozvali su predsjednika Vlade Crne Gore da realizuje mjere raskida ugovora koje je najavio u svom govoru 04. decembra ovdje, tako što će od Ministarstva finansija zatražiti da jednostrano raskine ugovore broj 077492/1 i broj 077493/1 od 19.10. 2007. godine i preduzeća AD Gornji Ibar iz Rožaja i Špad Rožaje iz Rožaja, vrati radnicima tih preduzeća, koji su akcionari, čista i u onom stanju u kojem je Ministarstvo finansija preuzelo iz razloga što Ministarstvo finansija Vlade Crne Gore nije ispunilo obavezu prema radnicima ova dva preduzeća, već je i radnike službe obezbjeđenja koji su ostali da obezbjeđuju ova dva preduzeća izbacilo na ulicu. Dakle, mi imamo već jednog titulara gdje je Vlada Crne Gore preuzela obaveze, a da je Ministarstvo finansija, mislim 2007. godine, ne znam tačno koje godine, sa onih 3,5 miliona evra ušlo u vlasništvo Gornjeg Ibra apsolutno nije izmirivalo obavezu prema tim radnicima. Podsjećam još jednom da je stečajni postupak kada govorimo o Gornjem

Ibru Rožaje uveden, čini mi se, 2003. godine, da i dalje traje, da je preduzeće radnika iz Bijelog Polja bila prvo preduzeće u Crnoj Gori gdje je uveden stečajni postupak, pa je izašao iz stečajnog postupka, a danas postoje značajne obaveze koje se nijesu izmirile prema tim ljudima. Dakle, samo vas moram upozoriti, ostanete li ili ne ostanete na tom mjestu, apsolutno mi je sasvim svejedeno, da ćemo ovaj vaš odgovor dati ljudima iz ovih organizacionih odbora radnika koji apsolutno znaju na sjeveru Crne Gore, ovdje sam govorio o Rožajama i Bijelom Polju, nijesam govorio o Plavu, Andrijevici i ostalim gradovima sa sjevera Crne Gore, koji apsolutno imaju probleme slične prirode da bi smo utvrdili da li postoji još elemenata koje treba i mogućnosti da se završi za one radnike koje nijeste pomenuli.

Još jedna stvar ministre, koja je ovdje rečena, a to je od osnivanja Fonda rada iz Opštine Bijelog Polja je do sada riješeno samo 25% zahtjeva pozitivno, a iz Opštine Rožaje 30%. U mom pitanju ono što nijeste odgovorili, nije dodatno pitanje, nijeste mi odgovorili na to pitanje, kada će i kako Vlada Crne Gore isplatiti u potpunosti obaveze prema svim ovim radnicima. Hvala vam.

GENERALNI SEKRETAR DAMIR DAVIDOVIĆ:

Hvala Vam.

Ovim smo iscrpili pitanja postavljena ministru rada i socijalnog staranja Boškoviću. Zahvaljujem mu se na današnjem učešću u radu.

Prelazimo na pitanja koja su postavljena ministru zdravlja. Pozdravljam doktora Miodraga Radunovića.

Poslanik Neven Gošović ima prvo pitanje.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem sekretare, gospodine ministre, moje poslaničko pitanje upućeno Vama glasi:

Koliki je iznos sredstava na ime doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje uplaćeno Fondu za zdravstveno osiguranje u 2010, 2011. i 2012. godini kao i za prva četiri mjeseca 2013. godine? Koliki je bio udio tih sredstava u ukupnom budžetu Fonda za zdravstveno osiguranje za 2010, 2011. i 2012. godinu kao i za prva četiri mjeseca ove godine? U kom procentu su naplaćena sredstva doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u ove tri godine, te koliki je iznos sredstava po osnovu navedenog doprinosa u naznačenim godinama nije bio uplaćen Fondu za zdravstveno osiguranje? Koji poslodavci na ime neuplaćenih doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje Fondu za zdravstveno osiguranje sada duguju iznos veći od 50 000 eura? Koliki su iznosi njihovih dugovanja i na koji vremenski period se odnose? Da li je i ako jeste koje poslodavce je Vlada Crne Gore počev od 01. januara 2010. godine pa do sada oslobodila obaveze plaćanja doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i po kom osnovu? Koje mjere nadležni državni organi preduzimaju radi naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje?

Odgovor u vezi sa navedenim tražio sam i u pisanoj formi i takav odgovor dobio još juče na čemu vam zahvaljujem.

GENERALNI SEKRETAR DAMIR DAVIDOVIĆ:

Hvala. Ministar Radunović.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi poslanici, gosopodine Gošoviću, ogovor na vaše postavljeno pitanje je sledeće:

Na osnovu izvještaja državnog trezora koji Fond preuzima na dnevnom, periodičnom i godišnjem nivou učešće prihoda po osnovu doprinosa za zdravstveno obavezno osiguranje u ukupnom budžetu fonda kreće se između 74,5 u 2011. i 2012. godini, dok je učešće ovih prihoda u 2010. godini iznosilo 70,27%. Razliku do visine budžeta čine opšti prihodi budžeta i ostali prihodi fonda evidentirni na evidencionim računima koji su otvoreni kod Centralne banke u okviru konsolidovanog računa trezora, prihodi od naknade šteta od zakupa, otkupa stanova, naplate datih kredita datih pojedincima, od otkupa tenderske dokumentacije i drugo. U tabeli je dat prikaz prihoda doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u periodu od 2010. do 2012. godine. U 2010. godini doprinosi za zdravstvenu zaštitu, uz obavezno zdravstveno osiguranje, iznosili su 130 miliona 298 hiljada 528. Tada je budžet Fonda bio 168 miliona i 624 hiljade. 2011.godine doprinosi za zdravstvenu zaštitu uz obavezno zdravstveno osiguranje iznosili su 120 miliona 936 hiljada. Budžet je tada iznosio 162 miliona i 312 hiljada i 2012. godine 124 miliona 759 hiljada, budžet je iznosio 167 miliona 409 hiljada ili 74,52%.

Za prva četiri mjeseca 2013. godine udio tih sredstava su 33 miliona 794 hiljade 074 eura, što nezvanično pokazuje određeni trend rasta. Međutim Fond ne raspolaže podacima o očekivanim prihodima po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje već samo o podacima o plaćenim doprinosa koje preuzima putem izvještaja od trezora.

Ovdje je važno napomenuti da se momenat nastajanja poreske obaveze ne vezuje za određeni period, već za momenat isplate zarade drugih primanja. Svako kašnjenje u isplati zarada dovodi do kašnjenja u plaćanju doprinosa i poreskim propisima. U pogledu utvrđivanja kontrole i naplate doprinosa, rokova, kamate i zastare primjenjuje se zakon koji je uređen poreski postupak, a to je Zakon o preskoj administraciji u nadležnosti Poreske uprave. Fond ne raspolaže ni podacima o poslodavcima koji duguju iznos veći od 50 000 eura, kao ni podacima o iznosima njihovih ukupnih dugovanja i na koji period se odnose. Centralni registar obveznika poreza na dohodak, obveznika doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i osiguranika obaveznog socijalnog osiguranja vodi Poreska uprava u skladu sa Zakonom o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa. Fond, takođe, ne raspolaže ni podacima da li je i koje poslodavce Vlada oslobodila obaveze plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje i po kom osnovu. Ministarstvo finansija je donijelo uredbu u uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. Ovom uredbom je definisano pod kojim uslovima na zahtjev poreskog dužnika Ministarstvo finansija može odobriti odlaganje plaćanja poreskog i neporeskog duga.

Najzad, odgovor na pitanje koje mjere preduzimaju nadležni državni organi radi naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, može dati Poreska uprava. Postupak ostvarivanja nadležnosti, tj. izvršavanja poslova ovog organa uprave propisan je Zakonom o poreskoj administraciji. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Gošoviću izvolite. Negdje bi bilo interesantno vidjeti matematiku koga smo oslobodili poreza i doprinosa ovih desetak godina. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem ministre, ali sa datim odgovorom ne mogu biti zadovoljan iz prostog razloga što odgovor nije potpun. Iz odgovora na postavljeno poslaničko pitanje da se jasno zaključiti da su uplaćena sredstva doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ukupnom budžetu fonda zdravstva u 2010. godini učestvovala sa ovih 72,27%, a u 2011. i 2012. godini oko 74,50%. Sa podacima o očekivanim prihodima po osnovu uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje Fond ne raspolaže. Imamo podatke koliko je uplaćeno sredstava ali nemamo podatke koliko je sredstava trebalo biti uplaćeno u odnosu na onu obavezu koju poslodavci i drugi isplatioci prihoda imaju u skladu sa zakonom. Jasno je da Fond, moguće ne raspolaže sa tim podacima, ali Poreska uprava mora da raspolaže i te podatke kao takve da dostavi na vaš zahtjev.

Odgovor i na ostala pitanja je takođe u suštini izostao. Nema podataka koji poslodavci su najveći dužnici prema Fondu zdravstva. U odgovoru navodite da Fond ne raspolaže podacima koji poslodavci duguju iznos veći od ovih 50 000 eura, kao ni sa podacima o iznosima njihovih dugovanja i na koji period se ta dugovanja odnose i ukazujete da centralni registar obveznika poreza na dohodak, obveznika doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i osiguranika obavezno vodi Poreska uprava. Dakle, jasno je da Poreska uprava kao državni organ koji vodi registar obveznika i vrši kontrolu na uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, raspolaže sa podacima ko su ti najveći dužnici Fonda zdravstva. Vi te podatke nijeste pribavili, a mogli ste i bili ste dužni da to učinite. Ovako se stiče utisak da ste pokušali da nekoga sačuvate, što ipak vjerujem da nije bila vaša namjera.

Od ministra rada i socijalnog staranja, kada su u pitanju ovi podaci za one koji najviše duguju Fondu penzijsko invalidskog osiguranja čuli smo i nevjerovatan podatak da je to i poreska tajna. Ni u jednom ni u drugom fondu nemamo podatke kolike su te obaveze koje su obveznici tih doprinosa bili dužni da uplate, a to nijesu učinili u prethode tri godine.

U odgovoru, takođe, navodi se da Fond ne raspolaže ni podacima da li je i koje poslodavce Vlada oslobodila obaveze plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje i po kom osnovu. Ako Fond ne raspolaže sa tim podacima, onda raspolaže Vlada i vi kao ministar u Vladi ste bili dužni dostaviti odgovor da li ima takvih slučajeva ili ne? Ako ima na koga se odnose i po kom osnovu.

Poslaničko pitanje možemo postaviti Vladi i nadležnom ministru, ali ne i direktoru Poreske uprave. Zato i one podatke koji se odnose na to koje mjere preduzimaju nadležni državni organi da se poboljša rezultat naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ste ipak trebali pribaviti od Poreske uprave kao nadležnog državnog organa koji je dužan da se o tome stara. Odgovor na ta pitanja svakako da je i vaš poseban interes kao ministra zdravlja, jer o stepena naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zavisi finansijska stabilnost Fonda za zdravstveno osiguranje, a time i kvalitet pružanja zdravstvenih usluga građanima. Sa druge strane i prava zaposlenih na zdravstvenu zaštitu zavise od toga da li je poslodavac izmirio obaveze uplate ovih doprinosa. Sve se očigledno zasniva na principu dobrovoljnosti, ko plati doprinose plati, a ko to ne učini nikome ništa, dugovi se samo povećavaju. Ceh u

krajnjem plate građani. Poslednji put to je urađeno uvođenjem dopunskog doprinosa za zdravstveno osiguranje. Do ovih podataka pokušaću doći korišćenjem onih mogućnosti koje nam pruža član 50 Poslovnika, jer je ovdje još više ovih pitanja koja će uslijediti nakon ovog vašeg odgovora. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Ja sam u živio u ubjeđenju da je... ukoliko platite porez, ali nijesam znao da je poreska tajna ukoliko ne platite porez. Napravićemo istraživanje, naš istraživački centar neka napravi jednu uporednu analizu pa ćemo vrlo lako dobiti odgovore, čini mi se. Davno sam to učio pa sam možda zaboravio.

Izvolite, ministre. A to je bio komentar, nemate više. Pomogao sam vam. Hvala. Kolega Šabović, u ime SDP-a.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Ja mislim u moje ime. Hvala gospodine predsjedniče Skupštine, poštovani gospodine ministre,

Postavio sam pitanje i iz teksta načinom kako sam ga postavio, a nadam se da ću to uspjeti i obrazloženjem. Imao sam namjeru da dobijem odgovore i da razriješim neke osnovane sumnje, kako sam naveo koje postoje kod mene. Međutim, iz vašeg odgovora kao što ćemo posle i vidjeti nijesam shvatio da ste imali namjeru da mi odgovorite i da te sumnje zajednički razgonetnemo. Naprotiv, osjetio sam nekakvu dozu u glasu kao da je neko imao namjeru da se sa mnom svađa, pa mi je žao zbog toga, ne želeći ni pristajući da budem drugi u svađi. Počeću da čitam ovaj tekst, ne samo što imam kao poslanik pravo i što je praksa, naprotiv, nego da i mi svi ovdje i građani čuju kako sam ja to jeretičko pitanje postavio, koje zavređuje ovakav odgovor negdje iz 1948. i 1949. ili slično.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti u članu 1 predviđeno je da se formiraju zdravstveni centri, a u članu 20 ovog zakona predviđeno je da se zdravstveni centar, tj. zdravstvena ustanova koja objedinjava više nivoa zdravstvene zaštite što bi prevedeno na maternji jezik značilo da Dom zdravlja u Plavu prelazi u nadležnost novog zdravstvenog centra u Beranama. Volio bih da su moje sumnje neosnovane, i to kurzivom ali u koliko su osnovane želim da im odgovorite na sledeća pitanja:

U kom obimu zdravstveni centar u Beranama preuzima nadležnosti postojećih domova zdravlja, na primjer u Plavu i Rožajama. Takođe u kom obimu smatrate da će se navedenim izmjenama, odnosno najavljenom centralizacijom poboljšati nivo zdravstvene zaštite i kao primjer ili jedan od primjera naveo sam da trenutno vozni park Doma zdravlja u Plavu, trenutno raspolaže sa vozilima koja je za potrebe doma zdravlja ili građana svog grada kupila dijaspora Plava i Gusinja. S toga smatrate li da će se donator možda osjetiti prevarenim kad sazna da se istim gazduje iz Berana, a ne iz Plava? Kao i da li se mi njima ikada možemo obratiti za neku sličnu vrstu donacije. Ovo tim prije jer zdravstveni centar, normalno, po svojim aktovima ima mogućnost da donese odluku o raspodjeli vozila kako on smatra da je potrebno, što je i logično. Navedena pitanja nijesu plod samo moje sumnje, već su utemeljena na lošem iskustvu koje su stanovnici Opštine Plav u oblasti zdravstvene zaštite imali 80-ih godina prošlog vijeka, da je iz Berana odlučivano o svemu. Pa s toga želim da stanovnici Opštine Plav dobiju odgovor na ova navedena pitanja, jer oni to zaslužuju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ministar Radunović dobro poznaje čitav kraj.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, poslanici i poslanice, gospodine Šaboviću, odgovor na vaše pitanje glasi:

Vaše sumnje u cjelishodnost formiranja zdravstvenih centara temelje se, kako navodite, u veoma lošem iskustvu koje su stanovnici Opštine Plav u oblasti zdravstvene zaštite imali 80-ih godina prošlog vijeka nekoliko tačaka vaši navodi. Imajući u vidu da se radi o razdoblju od 40 godina, u kojem su se bez podsjećanja desile ogromne promjene na ovim prostorima, zadržaću se na promjenama u zdravstvenom sistema u kojem su iznjedrile reformu primarnog nivoa zdravstvene zaštite sa svakim danom sve jačom institucijom izabranog doktora. S tim u vezi desile su se i promjene uloge doma zdravlja koji je sada podrška izabranom doktoru, krov koji objedinjava izabrane doktore i pruža im podršku u radu, prije svega u obliku savjetovališta za preventivne aktivnosti, budući da je akcenat reformskih promjena na prevenciji kao i u vidu centara za prevenciju i promociju zdravlja. Uspjeli smo da do kraja implementiramo koncept reforme sa snažnom primarnom zaštitom na zadovoljstvo pacijenata što pokazuju i istraživanja. Upravo ideja vodilja da nam pacijent bude u centru sistema dovela je do potrebe stvaranja zdravstvenih centara kako bi pacijentima unapređujući podršku primarnom nivou približili specijalističko konzularnu zdravstvenu zaštitu bez glomazne administracije, implementirajući načela jednakosti, dostupnosti zdravstvene zaštite svim pacijentima čime se smanjuju nejednakosti u zdravlju na čitavoj teritoriji.

Zahtjev vremena u kome se dešavaju promjene je da se iznađe model finansijske održivosti zdravstvenog sistema na šta nijesu imune ni daleko bogatije zemlje, a u našem socijalno orijentisanom društvu kroz izazov da se ne smanjuje obim prava na zdravstvenu zaštitu. Za sve nas u sistemu zdravstva to je najkompleksniji zadatak i najveći izazov na koji odgovaramo organizacionim promjenama, pri čemu ni jedan nivo ostvarivanja zdravstvene zaštite ne gubi svoja zakonska i funkcionalna obilježja. Dakle, ni jedna usluga koje se danas pruža građanima i svih ovih opština i Rožaja, i Plava, i Andijevice, i svih ostalih opština koje će pripadati zdravstvenim centrima neće biti ukinuta, nego ćemo dovesti specijaliste na noge tim pacijentima da ne bi išli pedeset kilometara da dobiju uslugu. Model u kome se ostvaruje zdravstvena zaštita unapređuje upravo ovu mobilnost ljekara, veću mobilnost i frekventnost i približava uslugu specijaliste pacijentu kome će specijalista doći na noge u dom zdravlja.

Prednosti zdravstvenog centra koje će pacijenti direktno osjetiti su izjednačavanje građana u odnosu na zdravstvene potrebe, jer će se specijalističke usluge približiti pacijentu konkretno građanima Plava i Rožaja, biće pregledani od strane specijalista urologa, hirurga, ortopeda, dermatologa i tako dalje i neće morati da putu u Berane. Takođe, smanjenje vremena čekanja na posebno dijagnostičke procedure zbog povećanja broja lokacija na kojima se može uzeti uzorak i obaviti dijagnostička procedura, tako da pacijent neće morati da odlazi van mjesta boravka za složene analize. Napravili smo prvi put da putuje uzorak, a ne pacijent. Benefit za žene u oblasti reproduktivnog i seksualnog zdravlja jer izabrani doktor za žene će moći da vodi žene

tokom čitave trudnoće, uključujući i porođaj. Opet na primjeru Plava, ginekolog iz Plava će moći da porodi ženu i u Plavu i u Beranama. Unaprijediće se zdravstvena zaštita djece zbog bolje komunikacije između izabranog pedijatra i specijaliste na sekundarnom nivou. Pored ovih konkretnih benefita za pacijente očekujemo da i sami prepoznate sve one benefite ovakve organizacije za zdravstveni sistem u smislu unapređenja kvaliteta i kontinuiteta zdravstvene zaštite, kontrole porasta zdravstvenih troškova, izbjegavanja dupliranja resursa, smanjivanje cijene koštanja usluga, bolje iskorištenosti resursa i infrastrukture, povećanje fleksibilnosti u upravljanju kadrovima i resursima, pojednostavljivanje procesa ugovaranja sa Fondom, a sve u cilju finansijske stabilnosti zdravstvenog sistema unutar ograničenih finansijskih sredstava.

Inače, zdravstveni Centar Berane kao zdravstvena ustanova treba da bude pravno lice sa organizacionim jedinicama, nivoima u ostvarivanju zdravstvene zaštite sa primarnom zdravstvenom zaštitom u Plavu, Rožajama i Andijevici i dijelom bolničke zdravstvene zaštite u vidu odjeljenja koje će najmanje obuhvatiti trenutne kapacitete u sadašnjim domovima zdravlja u tim opštinama. Organizacione jedinice ne gube obilježje dostignutog nivoa, ali se razumljivo mijenja pozicija menadžmenta i nema upravnih odbora. To ne znači da će bilo gdje, pa ni u opštinama koje su predmet vašeg interesovanja, smanjiti benefite za građane, jer menadžment zdravstvenog centra ima obavezu da obezbijedi veću dostupnost specijalističke zdravstvene djelatnosti. Moram da vas podsjetim da smo i u toku reforme pokazali veliki stepen razumijevanja za specifičnosti baš opština o kojima govorite, omogućili domovima zdravlja u tim opštinama da drže nivo specijalističkih usluga, dakle, stacionare i za ginekologiju i porodilišta, i za pedijatriju i za interna odjeljenja. Samo u prošloj godini smo otvorili centar za dijalizu u Plavu, a on postoji i danas u Rožajama. Dakle, uz punu tu senzitivnost iskazali smo odnos prema građanima te dvije opštine. Predstojeće organizacione promjene će samo povećati dostupnost i druge specijalističke zaštite, nikako smanjiti postojeće.

Najzad kad iskazujete brigu za donirani vozni park dijaspore građanima Plava i Gusinja, čini mi se gospodine Šaboviću, da ni jedna donacija koja je bila namijenjena za pojedinu zdravstvenu ustanovu nije preusmjerena nekoj drugoj, čak i kada je drugoj bila potrebija. To je princip na kome počivaju donacije, a posebno donacije dijaspore pa je vaš strah neopravdan.

Mislim da u mom odgovoru nema svađalačkih tonova, a ono što želim još da kažem više zbog zdravstvenih radnika Berana, a i građana sjevero-istoka Crne Gore, vjerujem da mislite na loše iskustvo u organizaciono tehničko birokratskim problemima, a ne u radu zdravstvenih radnika, jer plejada vrsnih ljekara i zdravstvenih radnika je držala sjever i sjevero-istok Crne Gore decenijama. Među njima i građane Plava i Rožaja, a vi to dobro znate. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da čujemo između vaših nada i dostignuća i sumnji kolege Šabovića.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala vam.

...na način na koji sam počeo ne želići da budem nikako drugi i ako je ovo ponovo ponavljanje iste priče, baca mi se rukavica u lice, što bi se raklo, ali hajdemo redom. Počeli ste u odgovoru sa kraja mojih pitanja, ja ono što sam pitao na kraju to je

vama bio početak. Sami procijenite, ja neću da komentarišem evropski, demokratski. Idemo dalje.

Da je prošlo 40 godina i bez podsjećanja na ... promjene, koje mislite možda na sve ono što se dešavalo gore na sjeveru ranih 90-ih godina, na sve ono što je bilo u okruženju, na sve ono što se dešavalo građanima Plava, Gusinja evo i Rožajama, da možda nemam pravo, od Murine, Andrijevice, pa preko Ribarevine, ono kad su bili zajedno. Možda je to doprinos da se vrati povjerenje. Primarna zaštita, neka je počela malo prije vas, ja pamtim jako dobro, vaš prethodnik je bio moj partijski kolega i imali smo te probleme i u Odboru za zdravstveno čiji sam bio član, ima tu još poslanika koji su tada bili članovi i bili prisutni, tako da je to već viđeno.

Približićemo ljekara pacijentu, pa i sada dolaze u Plav ponedjeljkom, čini mi se, specijalisti, pa sve zdravo i bono krene iz Plava, dolaze specijalisti iz Berana. Sada ponedjeljkom dolaze svi, iz Rožaja, Nurković radiolog, ovo su sve iz Berana. Da li će ginekolog iz Plava, na primjer, imati moći da porodi ženu u Plavu. Kolega Izet Bralić poslanik i ginekolog dosad nije imao tu mogućnost. Hajde da se maknemo iz Plava, 72 km je udaljeno selo Paučina iz Rožaja od Berana. Žena mora da izabere da se porodi za vrijeme radnog vremena. Ako se desi da to bude poslije, a ljekar ne bude iz Rožaja tu, neće raditi džabe, treba mu platiti, vjerovatno se misli na one pare koje nećemo davati članovima Upravnog odbora, a uzgred da kažem to je, zaista, pozitivno, pozdravljam. Na Odboru sam, bila pomoćnica ministra Savović, rekao da je ovo dobra praksa i da možda to treba uvesti i u obrazovanje, da upravni odbori nijesu toliko potrebni.

No, šta će raditi, rekoste da domovi ostaju kao što su bili, sa žiro računom. Ko će primati radnike. Ko će primati ljekare. Ko će odobravati specijalizacije. Pod plaštom racionalizacije izvršena je centralizacija, što je bilo nužno i ima razumijevanja, ne opravdanja, u primarnom sektoru zdravstvene zaštite. Tada su u Plavu, vjerovatno i u drugim sredinama neki radnici morali da ostanu bez posla, ne samo medicinski nego i nemedicinski, to je bilo logično. Znam da je tu bilo poteza koje ste rekli, potvrđujem ih, da su se specifičnosti Plava uzimale u obzir. Na primjer, domar, ložać parnog grijanja nije mogao u pet sati da naloži u Murini, u Plavu i u Gusinju, to su morala da rade trojica jer je 20 km između tih centara, ili to je pola puta između Plava i Berana.

Kada je trebala ta racionalizacija da se sprovede na sekundarnom nivou, znači na bolnicama, stalo se. Sada kod mene postoji jedna potpuno osnovana sumnja da će ponovo doći do racionalizacije. Spojićemo sve, Berane, Plav, Andrijevicu, Rožaje i onda ćemo ponovo utvrditi da postoji višak radnika i medicinskog i nemedicinskog osoblja, logično. Sada se pitam, poučen iskustvom, ko je prvi na udaru da ide kući. Ne treba puno biti pametan, samo trebalo malo zatvoriti oči i znaćemo odgovor. Nije logično da neko putuje iz Plava, iz Rožaja da radi u Beranama. On može da putuje, recimo, u Zapadnu Evropu, može u Ameriku, to je malo bliže, bar tako praksa kaže.

Kada govorimo o ovim stvarima, prihvaću da je spajanje zdravstvenih oblika do sada, recimo u Beranama, u Cetinju i nekim mjestima više nego opravdano. Logično je da ne postoje, sjetih se termina dok sam radio u privredi dvije radne zajednice, recimo u bolnici u Beranama i u Domu zdravlja ili na Cetinju, to je logično, ili dvije laboratorije, i to prihvatam uz ono upravne odbore. Ova dilema kod mene, smanjuje se moć menadžmenta.

Na kraju, ono što se desilo 80-ih godina vrlo je interesantno. Tada smo i vi i ja, gospodine ministre, studirali, da smo bili sigurno do toga ne bi došli, mi bi se na kraju

dogovorili, nadam se. Tada se sjećam činjenice da su tadašnji Radnički savjet medijskog centra Berane dr Nika Labović birao je direktora OUR-e u Plavu dr Branko Zogović. Kandidati su bili tri ugledna doktora, dva iz Plava, jedan iz Berana. Rezultat glasanja je bio 6-3-0. Danas nijedan ne radi u Plavu, dvojica su u penziji, jedan je internista Redžepagić, drugi je stomatolog Mikić, to su plavska prezimena, a onaj sa beranskim prezimenom, danas je u Americi, dr Babović, vjerujem da nijesam nikoga povrijedio što sam ih pomenuo. Ako jesam, izvinjavam se, nijesam imao namjeru. Tada je glasanje bilo 6-3-0. Govorim da nam je sve dolazilo iz Berana, zašto nije dolazilo iz Plava. Zašto nije mogao da bude internista, vi znate sve njih, znate da je učio Babović kod njega.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala ministru. Hvala kolegi Šaboviću.

Idemo na poljoprivredu. Kolega Milić ima pitanje za ministra Petra Ivanovića, da ga čujemo.

SRĐAN MILIĆ:

Teško ću biti ovoliko opozicion kao prethodni kolega po nekim mjerilima koji se mogu čuti. Nas obojica možemo nekako nositi taj teret tuđe priče, je li tako?

Gospodine ministre, evo da ispoštujem proceduru. Prvi put vam postavljam pitanje, pa bih za razliku od predsjednika Vlade i trebao da budem pravi domaćin. "Koliko je u 2010, 2011. i 2012. godini ukupno uvezeno poljoprivrednih proizvoda, količinski, vrijednosno i po odsjecima standardne međunarodne trgovinske klasifikacije? Vrijednosti dati u odnosu na 10 najznačajnijih poljoprivrednih proizvođača (količinski i vrijednosno u odnosu na najznačajnije uvoznike poljoprivrednih proizvoda). Takođe je potrebno dostaviti ukupan iznos uvoza poljoprivrednih proizvoda za prvih četiri mjeseca u 2013. godini, kao i projekciju ukupnog ovoza koje očekuje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja za 2013. godinu.

Imajući u vidu, gospodine ministre, da su uslovi za podršku stočarskoj proizvodnji, u vidu premija, iz godine u godinu sve rigorozniji, da je iznos premija predviđenih agrobudžetom sve manji, kao i da iznos staračke naknade za nosioce poljoprivrednog domaćinstva nije promijenjen od 2008. godine, smatrate li da su postojeće mjere podrške takve da obezbjeđuju dovoljan nivo subvencija kako za postojeće tako i za buduće poljoprivrednike i da li Ministarstvo planira skorou promjenu agrarne politike"?

Gospodine ministre, sigurno će biti i političkih kvalifikacija u mom komentaru vašeg odgovora. Vi znate i sami, svjesni ste toga da ste izazvali razne reakcije. Zli jezici kojih nikada nije falilo u Crnoj Gori, a koji su ponekad možda i u pravu, kažu da s obzirom kako vodite resor poljoprivrede da bi najbolje bilo za poljoprivrednike i stočare da taj resor i ne postoji u ovoj Vladi Crne Gore. Ono što je meni prioritet, pošto iz godine u godinu ponavljam ova pitanja, da li mi u Crnoj Gori imamo snage da riješimo one probleme sa kojima se suočavamo, a to je da iskoristimo turizam, odnosno usluge, turizam je dominantan u tom sektoru usluga kao nevidljivi izvoz naših proizvoda, da smanjimo ogromne deficite koje imamo u dijelu razlike između proizvedene i uvezene hrane na tržištu. Te podatke sam, dijelom, pripremio. Nadam se da me sada čuje jedan naš šampion u poljoprivrednoj proizvodnji, gospodin, moj je prezimenjak, ali nije, Kuč je, Milić je imao ogromnu štetu zbog ovih vremenskih neprilika u .... mi ćemo poslije ove

sesije otići tamo da to sve vidimo, kažem da se radio o šampionu u proizvodnji. Upravo mislim da je, gospodine ministre, resor kojim vi upravljate resor koji bi trebao da ima dodatnu vrijednost u odnosu na sve ono što smo imali u prethodnom periodu, resor kojeg treba u potpunosti osloboditi politike, resor koji treba biti usmjeren ka ovome što su retorički, iz ovih klupa Vlade Crne Gore uvijek se govorilo da su to retorički najveće šanse za razvoj Crne Gore, odnosno onaj dio na prihodnoj strani budžeta koji mi ne koristimo na način kako bi trebalo da koristimo, shodno svim mogućnostima koje imamo kao Crna Gora. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, ministre Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Ono što se meni čini jeste da postavljate poslanička pitanja koja su veoma slična. Jedno od takvih pitanja slično vašem postavio je i poslanik Bojanić. Ne bi bilo korektno sa moje strane da zloupotrebljavam ovu govornicu i da ponavljam jedno te isto, tako da jedan dio odgovora na pitanje koje ste dali u obrazloženju, ali ne u osnovnom pitanju dobićete kada budem bio u prilici da odgovorim poslaniku Bojaniću. Ukoliko bude nekih komentara, onda možemo nastaviti dijalog na tu temu.

Sada ću se držati onoga što je, razumio sam, procedura, a to je da odgovorim na postavljeno poslaničko pitanje. Pravila demokratije koja se gaje u ovom uvaženom domu, omogućavaju poslanicima da postave nekoliko pitanja u okviru jednog poslaničkog pitanja. Vremensko ograničenje koje imam danas, ne daje mi mogućnost da učinim to na način da svi građani zbog kojih smo, prije svega, ovdje dobiju odgovor. Da ne bi bilo da sam izbjegao bilo koji segment vašeg odgovora, uputiću vam kompletnu tabelu sa svim odgovorima, odnosno svim podacima jer bi isčitavanje ovih podataka zahtijevalo prilično dugo vremena.

Prvo pitanje odnosilo se na to koliko je ukupan izvoz poljoprivrednih proizvoda u posljednje tri godine. Uvoz je iznosio 407,2 miliona eura 2010, 439,8 miliona 2011. i 446,3 miliona eura u 2012. godini. U ovom dokumentu naći ćete i ono što vas interesuje, a to je ukupno vezane poljoprivredne proizvode količinski, vrijednosno i po odsjecima standarda Međunarodne trgovinske klasifikacije.

Međutim, radi potpunijeg objašnjenja, prije svega javnosti, želim da istaknem da među proizvodima, među ovih deset koje su navedene u odgovoru, izdvajaju se tri. Prvo, najviše uvozimo svježe, rashlađeno, smrzuto, usoljeno, sušeno i dimljeno meso svih životinja. Među mesom najviše uvozimo svježe svinjsko meso. S obzirom da je naša prerađivačka mesna industrija prilično razvijena u odnosu na period od prije tri, četiri godine i s obzirom da u međuvremenu nijesmo uradili mnogo da se razvije svinjogojstvo, razumijem zbog čega se uvozi ovoliko svinjskog mesa. Na drugom mjestu nalaze se proizvodi koji pripadaju grupi bezalkoholnih pića i piva. Na trećem mjestu se nalaze mlijeko i mliječni proizvodi, u okviru kojih dominira pasterizovano mlijeko.

Ako smo svi toliko zabrinuti za spoljno-trgovinski deficit koji u ovom momentu imamo, onda predlažem da se odrekemo pršute, koka kole, mlijeka u tetrapaku i piva i odmah ćemo smanjiti naš spoljno-trgovinski deficit za gotovo 100 miliona eura. Smanjićemo spoljno-trgovinski deficit za gotovo 25%. Stvari nijesu tako banalne kako

se to javnosti prikazuje. Potrebno je još dublje ući u problematiku uvoza i izvoza poljoprivrednih proizvoda, sive ekonomije, povezanosti turizma i poljoprivrede, kao što ste to i sami primijetili. Mi to već radimo upravo zbog spoznaje do kojih dolazimo, polako pripremamo nove mjere. Zašto polako. Zato što u poljoprivredi nema revolucije već evolucije, korak po korak. Ako svakog dana napravimo po korak više imaćemo napredak u poljoprivredi, a taj napredak ne mjerimo samo boljitkom pojedinih poljoprivrednih proizvođača već, prije svega, svih građana Crne Gore, i to doprinosom poljoprivrede kroz društveni bruto proizvod, registrovanim novim radnim mjestima, budžetskim prihodima, a ne samo budžetskim rashodima.

Drugo pitanje koje se odnosi na deset najvećih proizvođača i uvoznika nije moguće odgovoriti, iz razloga što Monstat u skladu sa metodologijom koju je preuzeo od Eurostata, načinom obrade i pravilima po kojima se vodi poljoprivredna statistika ne dostavlja podatke po preduzećima nego samo po grupama proizvoda. Dodatno napominjem da je Monstat nadležna institucija u Crnoj Gori koja se bavi prikupljanjem i obradom statističkih podataka, te da jedino podaci ove institucije mogu se smatrati validnim.

Treći dio pitanja odnosio se na to da vam dostavimo podatke za prvi kvartal 2013. godine. Mi u ovom momentu nemamo konačne podatke, imamo samo preliminarne podatke i dok ne dobijemo konačne podatke ne mogu ih i dostaviti. Takođe, imajući u vidu specifičnost privredne proizvodnje, kao i značajne promjene koje se odvijaju u drugim segmentima ekonomije turizam, infrastruktura, trgovina nije moguće projektovati količinu proizvoda koji će biti uvezeni u dugom vremenskom periodu. Meni nije poznato da postoji nijedna zemlja u Evropi koja može u dugom vremenskom periodu da planira ono što ste me u vašem pitanju pitali.

Potpuno drugi set pitanja u vašem pitanju odnosi se na nivo premija, odnosno uslove za podršku stočarskoj proizvodnji. Usudujem se da kažem da ne stoji konstatacija da se iz godine u godinu pojavljuju uslovi koji su rigorozniji. Sada da to potkrijepim i činjenicama. Moje mišljenje je možda subjektivno, da vidimo šta kažu činjenice. Podrška stočarskoj proizvodnji u periodu 2009-2013. godina iznosi 78% ukupnog agrobudžeta za ovaj period. Direktna podrška stočarstvu i dalje se sastoji iz premija po grlu priplodnih krava i junica, klaničnih premija po grlu za utovljenu junad i ostale kategorije odraslih goveda i premija po grlu za ovce i koze. Tako je bilo posljednjih pet godina, tako je i danas. Broj vlasnika i broj grla prijavljenih za premije 2010. na 2011. je opao, a 2011. na 2012. godinu se povećao. Zbog toga što se povećao pojedinačne premije po grlu su smanjene, i sve to piše u agrobudžetu. U agrobudžetu ne piše koliko će ko pojedinačno novca da dobije nego piše koliko iznosi mjera, pa u odnosu na broj onih koji se prijave, ta mjera se dijeli sa prijavljenim brojem. Ako ih je onoliko koliko je bilo, dobiće to što piše, a ako ne dobiće manje. To sve piše u agrobudžetu.

Kriterijumi za pravo na podršku za priplodne krave i junice imaju sva gazdinstva koja imaju više od tri grla. To je najmanji minimalni kriterijum u Evropi. Tako je bilo posljednjih pet godina, tako je i danas, a za narednu godinu smo najavili, baš zbog evolucije, a ne revolucije da ćemo povećati minimum na četiri. Ako neko od poslanika misli da domaćinstva koja imaju četiri grla su robni proizvođači, onda bojim se da imamo veliko nerazumijevanje.

Plaćanja se odnose na grla iznad minimalnog broja. Tako je bilo posljednjih pet godina, tako je i danas. Ukinuli smo maksimume koji su prije postojali. Prije je bilo od

minimumu do maksimuma, a sada maksimuma nema, pokušavajući da sugeriramo poljoprivrednim proizvođačima u kom pravcu treba da idu. Dakle, nema više maksimalnih ograničenja. Smatramo da je to poboljšanje, a ne rigorozniji pristup.

Premije za organizovani tov junadi iznose onako kako je to dato u agrobudžetu. Tu je zbog količine bio približno isti iznos koji je naveden. Umjesto 120 isplaćeno je 128,94, a nijednom nijesam čuo da je nešto isplaćeno više nego što je bilo u agrobudžetu jer smo imali obrnutu situaciju.

Još jednom napominjem da ukoliko je zahtjev za pojedinu vrstu premija veći od planiranih stavki u agrobudžetu, jer mi je stalo da to poljoprivredni proizvođači shvate, onda ako je manji povećava se pojedinačni iznos, a ako je veći smanjuje se pojedinačni izvoz. Molim vas da to pitanje ne politizujemo. Osim navedenih mjera podrške značajna sredstva za razvoj stočarstva izdvojena su i kroz projekat Midas, podržano je 155 projekata ukupne investicione vrijednosti 2,9 miliona. Kada su u pitanju staračke naknade, oni ne pripadaju mjerama podsticaja, oni su socijalni transferi seotskom stanovništvu koje za sada, zbog određenih problema u socijalnoj politici koji su bili u prošlosti dobijaju novac koji dobijaju, ali to nijesu nikakve podsticajne mjere u razvoju poljoprivrede.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Dao sam dosta prilike više da bismo čuli što više podataka. Korisno je da čujemo. To su podaci koji nijesu politizacija nego su osnov za odlučivanje, to je statistika.

Međutim, postoji mogućnost, i nije to primarna sugestija vama nego, u principu, ministrima, poslanici, u ovom slučaju poslanici opozicije osjete da ministri hoće da daju odgovor, da traže odgovor, onda mislim da je uvijek bolja atmosfera ovdje. Tako i ovdje možemo, ako nemamo Monstat, tražiti od carine koje kompanije uvoze strukturu robe i doći do rezultata. Mislim da je to ono što je dobro, da ministri pokušavaju dati odgovor, a ne formalno se izgovarati. U vašem slučaju, nije ni formalni izgovor nego ste rekli da nema Monstata. U cjelini, mislim da je dobra tu atmosfera, vi ste najmlađi ministar i posljednji ste kome se to može prigovoriti. Pošto je javni prenos, mislim da je dobro da osjete poslanici da se želi dati odgovor, onda je ta atmosfera produktivna. Nemamo političku raspravu u negativnom smislu nego razvojnu raspravu, što jeste smisao Premijerskog sata i poslaničkih pitanja, ako ne Premijerskog, onda poslaničkih sigurno.

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Što kaže ovdje ne trenutno prisutni kolega Džavid Šabović, osjećam u glasu da neko želi svađu, ali neće biti prilike za svađom. Mada, da pošaljem jednu političku poruku, predsjedniče Parlamenta.

Imao sam, gospodine Ivanoviću, priliku i zadovoljstvo da sa jednim od vaših prethodnika, gospodinom Radivojem Rašovićem koji je isto bio ministar poljoprivrede, možda jedno petnaestak godina pošto je bio ministar poljoprivrede, pođem do Plužina, pođem i do Žabljaka, pođem do Berana, pođem do Andrijevice i vidim kako ga se sjećaju poljoprivredni proizvođači. Način kako se vi odnosite prema ovom pitanju, ne preporučujem vam da to probate.

Gospodine ministre, nikada nijesam postavio pitanje da nijesam prikupio podatke, pa ću vam poslati tabelu koju vi nemate, poslaću vam tabele o tome koliko je uvezeno u prva četiri mjeseca mesa i prerade mesa. Dvedeset i pet miliona evra, ministre, mliječnih proizvoda 13 miliona evra, ribe i prerađevina od ribe tri miliona evra. S druge strane, agrobudžet za 2012. i agrobudžet za 2013. godinu. Ono o čemu ste govorili je, vjerovatno, kada ste pravili računicu premije za gazdinstvo govedarstvo 17.023 grla po 66,91 evro da su isplaćene i da po tom osnovu je ta razlika u odnosu na onih predviđenih 80 evra jer je bilo više. Ministre, nemate potrebe da nervozom kada odgovarate na pitanja poslanicima SNP-a jer svaki podatak koji tražimo, znajući da je u posljednje vrijeme zavladao virus u Vladi Crne Gore, da nemate informacije, mi smo zamolili naše ljude koji se bave ovim poslom profesionalno, poljoprivredni su proizvođači i ne baš beznačajni, rekao sam šampioni su u poljoprivrednoj proizvodnji. Socijalistička narodna partija Crne Gore je imala tu čast da na njenoj poslaničkoj listi i 2009. i 2012. godine se nalaze oni koji stvaraju, ne oni koji ruše nego oni koji stvaraju dodatne vrijednosti.

Kada govorimo oko upoređivanja podataka, onda imamo i priliku da uporedimo nešto sa Srbijom. Vi znate zašto to govorim. Zbog toga što su te razlike značajnije, jer je izdašniji i agrobudžet u Srbiji, normalno, i zbog strukture prostora i zbog svega onoga kako se odvija ta proizvodnja tamo. Onda imamo premije po grlu za krave na nivou, govorimo okvirno, u agrobudžetu predviđenom na 200 evra. Mi smo ovdje govorili, čini mi se, ministre, 80 evra 2012. godine, a 70 evra bili predviđeli agrobudžetom, ostavljajući ovu rezervu koliko bude bilo da to bude moguće i niže od ove brojke. Za ovce i koze 40 evra.

Ono što je meni bitno, ministre, milijardu i trista miliona evra u ovim godinama za koje sam vas pitao, mi smo uvezli hrane. Na većem nivou je klanična industrija, ako sam vas dobro razumio, nego što je bila prije tri, četiri godine. To sam imao prilike da se uvjerim i sam kada sam obilazeći i tokom predsjedničke kampanje imao zadovoljstvo da podsjetim i objekat gospodina France u Bijelom Polju. Tada sam čuo predlog kako bi trebalo pospješiti stočarstvo i rekao da samo očekujem da čujemo to da se to desi u parlamentu, da svi mi zajedno stanemo iza agrobudžeta.

Ministre, mene bi interesovalo koliko ste vi ili vaš prethodnik davao projekciju za agrobudžet za 2013. godinu tražili novca. Tu se govori o ozbiljnosti. Ovdje ne postoji niti jedan poslanik, da li je iz vlasti, da li je iz opozicije koji ne bi bio spreman da podrži svaki vaš predlog koji se tiče pospješivanja onih, a čini mi se da ih ima 70.000, je li tako, gospodine ministre, koji se bave poljoprivredom danas u Crnoj Gori. Govorimo o tome da bi trebalo sa vaše strane da dođu predlozi koji će pospješiti to. Ovdje niko ne kritikuje to zbog toga što želi da ubira političke poene. Meni je interes da neko stane i kaže - izvinite, ljudi, mi svake godine uvozimo 30 miliona evra mliječnih proizvoda. Izvinite, mi svake godine uvozimo zbog vezane trgovine 50 miliona evra vode u Crnu Goru.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koja je, inače, zakonom zabranjena. Vezana trgovina je Zakonom o obligacijama bila zabranjena u socijalizmu, a ne sada.

SRĐAN MILIĆ:

Znamo i jedan i drugi zbog čega se to dešava i zbog čega pokazujemo takav inferiorni odnos prema onome što je naše bogatstvo. Ovdje niko ne bi uvezio i niko nam

ne bi prodavao tu robu da nema tu prođu. Da li se i jedan gram od ovih milijardu i trista miliona evra koje smo uvezli u ove tri godine bacio? Ne, stvorena je vrijednost.

Šta se dešava? Imamo uvoz proizvoda iz zemalja koje značajno subvencioniraju stočarstvo i poljoprivrednu proizvodnju, a s druge strane mi kažemo nećemo da otkupljujemo tržišne viškove. Za mene je to nešto što je suprotno logici crnogorskog patriotizma, patriotizma prema onima koji pokušavaju danas da ostvare taj prihod. Hajmo kod staračkih domaćinstava. Pozivam sada - predložite ono što smatrate da je potrebno da bismo pospješili stanje u poljoprivredi. Nemojmo da kidamo to malo grane na koju još stojimo da bismo imali ono što treba da ponudimo turistima. Turisti ne dolaze ovdje, ministre, nije populistička priča, da bi mogli da probaju sve ono što mogu da probaju u svojim prostorima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dao bih vam riječ I jednome I drugome jer mislim da je važna tema, važnija od nekih užih. Evo vam po tri minuta obojici, da izmijenite argumentaciju jer je tema vrlo važna.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Ja se ne svađam, naročito se ne svađam sa vama. Za mene je svaki poslanik koji sjedi u ovom domu neko koga što god mislio uvažavam. To što je moj temperament takav, ne mogu protiv svog temperamenta. Ako ćete vi u tom temperamentu da pronađete žicu za svađu vi je pronađite. Ako hoćete da pronađete nešto drugo, to je vaša stvar.

Gospodine Miliću, vi ste ovdje, takođe, u ovom Parlamentu sjedjeli kada su se donosile odluke i oko ukupnog budžeta, pa ako hoćete i oko agrobudžeta, odnosno direktnih plaćanja. Agrobudžet o kojem govorimo mi danas nije dobio Petar Ivanović, nije ga predložio, donijeli su ga poslanici, a predložio ga je neko drugi. Ne mogu da budem nepošten prema bilo kom građaninu Crne Gore, da stanem ispred njega, da ga gledam u oči i da mu kažem - sadite, sijte, pa ćemo vam mi otkupljivati tržišne viškove ako znam da se to ne može dogoditi. Smatram da bi to bilo licemjerno sa moje strane. Na tako nešto nijesam spreman. Smatram da je mnogo korektnije i poštenije ljudima na vrijeme reći, prije nego što počnu da siju, nemamo novca za ono za šta je bilo novca u nekom možda prethodnom periodu. Razmislite o tome što sadite, to je jedno.

Drugo, kao ekonomisti, protiv sam logike da neko treba da sadi nešto zbog mene ili zbog parlamenta ili zbog Vlade. Valjda treba da sadi zbog sebe i da to što sadi proda na tržištu.

Treće, izvoz koji se ovdje realizuje kroz turizam je oko 130 miliona eura, o tome ću govoriti prilikom drugog pitanja, toga nemate u ovim pričama oko spoljnotrgovinskog bilansa. Nijesmo mi bacili novac za uvoz svinjskog mesa, on se obradio ovdje u Crnoj Gori, dodata mu je vrijednost, prodat je, između ostalog, i turistima, dio je izvezen. Tačno je, postoje određeni problemi i u načinu obuhvata uvozno-izvoznih proizvoda, evidencije, sive ekonomije.

Ono što mene brine i na osnovu čega bih uvijek i sa vama i sa svim ostalim poslanicima rado polemisao, to nijesu individualni doživljaji da li neko smatra o meni dobro ili loše, samo podaci. Ako vi možete za iste pare da kupite litar mlijeka ili pola litra mlijeka, šta biste odlučili da kupite pola, zbog ekonomskog patriotizma? Dobro, možda

će to potrajati nedjelju dana, ali nijesam siguran da će dugo. Mi moramo ojačati konkurentsku sposobnost naših poljoprivrednih proizvođača. Ako oni ne postanu konkurentniji, sve što se mi sada trudimo preko noći će nestati, kada se izlože konkurenciji na velikom tržištu Evropske unije. Imam vjerovatno neprijatan zadatak da gledam ljude u oči i da im govorim istinu, ali nijesam njihov neprijatelj zbog toga. Znam da će biti onih kojima se moja priča ne sviđa, ali sam primijetio da među njima ima mnogo više onih koji su navikli da dobijaju neke podsticaje, neki besplatni novac nego da imam, uslovno rečeno, neistomišljenike ili neprijatelje među onima koji svojim krvavim radom zarađuju novac tako kako zarađuju.

Juče sam bio u Zeti, a moj tim je danas bio u Zeti jer je kroz Zetu prošao tornado, tako je javljeno, odmah smo bili na terenu. Zvali smo medije da im damo rezultate. Ne odgovara istini tvrdnja da je 100 hektara uništeno. Vidjeli smo kod koga je šta uništeno, i kod jagodara, i kod povrtlara, i kod vinogradara. Hajmo da budemo realni. Jedino što tražim je da postoji jedan pošten odnos prema državi od svih da bi dobili pošten odnos ka svim poljoprivrednim proizvođačima.

Na kraju, završavam time, vi ste ekonomista, je li tako? Pa izvinjavam se zbog mog neznanja, ali pretpostavljam da ste kao ekonomista. Nijesam mislio da Vas uvrijedim, htio sam da Vam postavim pitanje. Ako imamo drugi izvozni proizvod iz Crne Gore, to je vino, nakon aluminijuma. Možda čak ubrzo i prvi. Da li mi treba da se zadovoljimo sa podsticajem od 150 hiljada eura godišnje sa nečim po čemu smo već postali prepoznati u regionu i na nekim destinacijama svijeta. A da u međuvremenu tamo gdje nijesmo konkurentni pošto-poto prosipamo novac. Nemam ja ništa protiv da mi investiramo novac, ali znate, ovih 150 hiljada ove godine, već treće godine od danas donosi 500 hiljada, a onih 24 miliona koji su dati, ne donosi novac. Mi se ne možemo trkati ni sa jednom zemljom u količini podsticaja. Ali, kao ekonomista izračunajte koliki su podsticaji per capita u Srbiji, per capita u Hrvatskoj, a tačno je, budžet države Srbije veći je od budžeta države Crne Gore.

I samo još jedna stvar ako dopuštate. Ovo što ste rekli da je uvezeno u prvom kvartalu, na bazi preliminarnih podataka, manje više korespondira iznosu iz prvog kvartala prethodne godine. Nema nekih značajnijih lomova. Ali, pozivam sve evo, i ovim putem, ako imaju prigovore oko slobodne trgovine naročito kada govorimo o uvozu vode, da pošalju papir zbog čega se uvozi toliko vode u Crnu Goru. To nema veze sa poljoprivredom. Otvoren poziv svima. Dajte mi papir, dokument, pa ćemo zajedno pokrenuti tu proceduru, jer postoje određene zloupotrebe kada se govori o slobodnoj trgovini, zato sam i pomenuo neke proizvode u prvom uvodnom dijelu izlaganja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Samo da vidim ... prije nego što Vi završite ovu priču.

Mislim da bi nam brojevi, da mi najviše izvozimo euro. Euro najviše izvozimo, iako ga ne proizvodimo i ne šampamo. Mislim da se može to utvrditi dosta lako.

A drugo je, čisto ako smijem da primijetim s ovog mjesta, svima nama zajedno, naši proizvođači treba da izađu na teren onima koji su već 50 godina trenirani u nekolike generacije, a mi ćemo ih poslati i bez opreme, a kamo li sa dobrim treningom. Prema tome, naš je zadatak da pripremimo situaciju da bar s nekom opremom i s nekim treningom ih pustimo da igraju utakmicu, inače su gubitnici, odnosno mi smo gubitnici, ne oni. Mi smo gubitnici, jer budući turizam tu završavam, a to već znamo mi koji imamo

privilegiju da više putujemo. Počinje tamo kad ide, meni. Ako su na tom meniju sve domaći proizvodi, imaćete i novih turista. Ako na tom meniju vide uvozne proizvode, odnosno njihove proizvode iz njihove zemlje, više ih nećete vidjeti.

Izvolite, kolega Miliću.

Izvinite na slobodi da sam se uključio u Vašu raspravu.

SRĐAN MILIĆ:

Kad imate ovakve intervencije slobodno se uključite, za druge ćemo vidjeti.

Podsjetilo me malo prije ministar na sentencu Slavka Štimca, pa nemojte i Vi da me podsjećate.

...per kapita ministre, a evo, kažem malo sam nešto završio oko te ekonomije. Nemojte da ih računate u odnosu na broj stanovnika Crne Gore, nego računajte u odnosu na broj, mi to radimo vjerovatno i zbog turista je li tako, i zbog svih ovih. I da tu su svi ovi podaci gdje možete doći lako u varku, kad govorite da li je taj nivo toliki ili je veći. Ali, to je manje bitno.

Pitali ste me, da li je bilo povećanja? Jeste ministre. Između januara i aprila 2012. godine uvezeno je devet miliona evra, 9.800.000 evra povrća i voća, a sada godinu dana kasnije smo uvezli 3 miliona evra više povrća i voća. I zahvaljujem se ovom prilikom Lidiji i Ani i ostaloj ekipi iz Kluba poslanika SNP-a što su mi ove podatke na ovakav način i dostavili. I sada Vas pozivam, da Vi utvrdite zašto. Dakle, nevjerovatno je da se sad desila neka veća tražnja naša ovdje za voćem i povrćem. Da li se radi o spekulativnim poslovima, dajte neka rade vaše službe. Znae, do čega sam došao ovdje? Do nečega što zaista predstavlja vrijeđanje zdravog razuma. Da kada hoćete da se prijavite da biste ostvarili ... premiju za organizovani tov, tov junadi i svega ostalog, potrebno je da Službi za selekciju stoke dostavite, između ostaloga, ako ste uvezli grla rješenje Veterinarske uprave o uvozu koje dobijete prilikom ulaska u Crnu Goru od strane graničnog veterinarskog inspektora.

Gospodine ministre, Vaša služba traži da joj čovjek da to rješenje, da joj pokaže, koje bi već trebalo da bude u informacionom sistemu Veterinarske uprave. Jer kako može da taj granični veterinarski inspektor nema takvu informaciju. Ali, ajmo da se vratimo na ovo o čemu ste govorili. Gospodine ministre, znate čega je najviše uvezeno u ova četiri mjeseca ove godine u Crnu Goru? Automobila, za 29,6 miliona evra. I kada ja govorim o poreskoj politici, onda bi zaista bilo za očekivati da ovdje nemamo poreskog duga, gospodine predsjedniče Parlamenta, jer ako je najvažnija stvar koju uvozimo automobili za 29,6 miliona evra, imamo problem. A sada onima svima koji su svih ovih godina ili svih ovih mjeseci i svih ovih dana, govorili neistine vezano za SNP, i vezano za struju, i vezano za situaciju u elektro-energetskom sektoru. Znae, gospodine predsjedniče Skupštine, zamalo Vlade sam htio da kažem, šta je glavni izvozni proizvod bio u ova četiri mjeseca? Električna energija, 37 miliona evra. U situaciji kada su ovdje neki lamentirali da će Crna Gora ostati bez struje. Vraćam se na ovo o čemu smo govorili.

Koristimo, čini mi se, evo, sad i Vi znate zbog čega to na takav način radi, ne volim da kažem jedan podatak u koji nijesam 100 posto siguran. Čini mi se da koristimo samo 900 tona plave ribe za naše potrebe, ili izričjavamo samo 900 tona. Naš godišnji kapacitet je 10 hiljada tona. Pitanje, zašto to ne koristimo?

Govorimo o 50 miliona evra uvezne vode. U istom trenutku smo dali koncesije u Crnoj Gori, gospodine predsjedniče Parlamenta na 500 miliona litara vode

koncesionarima, da bih ja kad pođem, gospodine ministre, u Italiju, kupim za 11 centi ili 17 centi litar i po i dvije litre vode, ovdje bi morao da je plaćam 50 ili 70 centi. Ne, trebamo da napravimo selektivnosti. Ovdje imamo monopoliste, ministre. Ali, ti monopolisti nijesu individualni poljoprivredni proizvođači i stočari. Ti monopolisti su trgovački lanci. Ti monopolisti su uvoznčki lobi, koji ovdje omogućava da jedan evro u Crnoj Gori ne vrijedi onoliko koliko vrijedi jedan evro u Italiji. A to mogu dokazati kroz milion drugih, vjerujte mi, vrijednosti za koje znam. I, možda, ova poslednja ili pretposlednja izinjavam se. Nadovezaću se na ovo, izvinjavam se kolegi Bojanoviću i kolegi ..., završavam.

Dakle, nemojmo sebi da dozvoljavamo taj rizik, zaista. Možda ću se ponoviti u odnosu na neke, ali Vi ste to počeli. Nijesmo pripremili ljude za Evropsku uniju. Nijesmo pripremili ljude za opštu agrarnu politiku Evropske unije, i nemojmo njih da sada dovodimo u situaciju da oni nemaju onaj osnovni stimulans od strane države Crne Gore, ne Vlade, države Crne Gore. Kada ćemo mi ući u Evropsku uniju? Zašto kažem da je ogromna siva ekonomija u turizmu? Zato što, ako bismo pogledali, gospodine ministre, ove brojke o kojima Vi govorite, 120 miliona evra oplođenih kroz dodatni proizvod koji smo ostvarili, pitao bih Vas, a koliko je toga na to plaćen porez? Da li imamo tu informaciju?

I poslednja teza je Larioha. Larioha je, Vi znate šta, provincija u Španiji koja ima samo dva proizvoda, značajna proizvoda, dva značajna proizvoda, vinogradarstvo i maslinarstvo. Dobro. I GDP per kapita ili ... proizvod po glavi stanovnika značajno veći nego Luksemburg. Ali, Vi znate i sami sa čim se suočavaju ljudi u Plantažama. Da se dešavalo da daju besplatno kalemove, a da posle te kalemove možemo da nađemo na nekim tržnicama u okruženju gdje se prodaju, ili u Crnoj Gori. Ovdje postoji problem da mi nemamo jednu sveobuhvatnu agrarnu politiku koja će u centar svog djelovanja postaviti čovjeka i njegovu porodicu koji je, uprkos svemu, odlučio da ne zamijeni svijetla onog doma tamo gdje hoće da stvara sa svijetlima Podgorice, i da ovđe bude nezaposlen. A da bi to ostvario poljoprivreda je najljepša privredna grana gdje možemo da smanjimo nezaposlenost koju imamo u Crnoj Gori.

Izvinjavam se što sam odužio.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, mislim da se radi o životnoj temi za Crnu Goru.

Može, ajmo još po minut.

Ne, ne, ali tema je životna pa dosta često imamo priče koja nema produktivnost. Ova će nekad dati produktivnost.

/Upadica iz sale/

Ovdje smo tek treća generacija koja nije iz poljoprivrede. Bar prije tri generacije svi su naši preci bili u poljoprivredi, i onda imamo još uvijek dobru krv na tu temu.

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedniče.

Nemam namjeru da polemishem sa gospodinom Milićem, ali samo hoću radi građana da kažem nekoliko stvari.

Gospodine Miliću, sigurno nijesam čovjek koji robuje administrativnim procedurama. Mislim da me kao takvog znate, makar iz medijskih natpisa. Ovo rješenje

koje ste Vi pomenuli ne odnosi se ili nije postavljeno zbog toga što imate nekog ko regularno uvozi stoku u Crnu Goru nego zato što imate i one, na žalost, poljoprivredne proizvođače koji ne čine to regularno. Pa takvog rješenja nema. Ne bih ovog puta govorio o Kju groznici i kako je ona nastala i kakve je konsekvence mogla da ima u Crnoj Gori. Ali, ako imate neki predlog, kako da se pojednostavi procedura, nikakav nije problem, svaki razuman predlog ćemo podržati.

Pod dva, Ugovor sa Lariohom smo potpisali. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore potpisalo je strateški sporazum o saradnji sa Lariohom. Pored dva proizvoda koja ste naveli, tu su još i špargla i artičoka. Jedan po jedan su uvedeni. I tačno je, dva puta manje stanovnika, 15 puta veći GDP samo od poljoprivrede, ili najvećim dijelom zbog poljoprivrede. I hoćemo da učimo od najboljih. Zar ta četiri proizvoda oni su najbolji. Hoćemo od njih da učimo. Kao što je isto tako u ovom momentu, radimo na nekoliko drugih sporazuma i otvaramo prostor našim poljoprivrednim proizvođačima. Ali, kada uđemo u Evropsku uniju, ako nijesu spremni, nema ih. Možemo mi da polemishemo koliko god hoćete, nema ih. I jeste naš posao i Vas kao poslanika i ljudi koji su u izvršnoj vlasti da učine sve što mogu da se pojačaju pojedini sektori koji mogu dugoročno da budu održivi.

Što se tiče Plantaža, mislim da sam dovoljno jasan bio na pres konferencijama gdje sam istakao to kao primjer i spriječio. Ove godine ćemo imati više usađenih kalemova u Crnoj Gori, nego proteklih pet godina zajedno.

Izvinjavam se, samo oko resursa.

Molim vas, Crna Gora per kapita, a Vi to isto tako kao ekonomista znate, ima nekoliko puta veće resurse, veće resurse u poljoprivredi. Šta je sa tim resursima? Naš je posao da stvaramo zakonodavni okvir i izvršna vlast da radi da te resurse koristimo što bolje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da vama dvojici ekonomista kažem ja, koliko se sjećam, da smo mi druga zemlja po obradljivoj površini po glavi stanovnika, i druga u Evropi po količini rezervi vode, ili prva u Evropi po količini vode po glavi stanovnika. A obje su strateške grane za budućnost, jer prošle godine kad je zlato raslo na berzi najviše, od njega je više rasla hrana. Prema tome, jasno nam je đe idemo i dobro je da sa tom sviješću znamo da sve što budemo uložili u poljoprivredu da će nam se vratiti rastom na berzi, iako već ne vjerujemo da će biti bolje u turizmu i našim stomacima. Hvala vam.

Želite li još, ok.

Hvala, biće dijaloga još.

Kolega Bojaniću izvolite.

Ne, Vaše pitanje, ali idemo dalje.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Mislio sam da se ispričaju još po jedan krug, i ja završnu riječ o poljoprivredi i to je to.

Dobro, šalim se. Bilo je zanimljivo, ne zamjeram. Slično je pitanje postavio gospodin Milić, koje sam i ja već uputio ministru. Pročitacu ga i ja imam neki ugao gledanja na poljoprivredu, u nečemu ću se složiti, u nečemu neću, ali vjerujem da ću

pokušati da dam neki svoj doprinos, i naravno, da izložim neke stavove koje u ime Pozitivne Crne Gore zastupam po pitanju i poljoprivrede.

Dakle, ovako, pitanje je glasilo:

Koji je odnos godišnjeg uvoza i izvoza poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u prethodnih pet godina sa posebnim osvrtom na mliječne proizvode, i da li Ministarstvo poljoprivrede ima strategiju kako da značajno smanji veoma zabrinjavajući trgovinski deficit?

Obrazloženje:

Veliki broj poljoprivrednih proizvođača je nezadovoljan tretmanom od strane resornog ministarstva. Poslednjim izjavama predstavnika Vlade poručuje se da neće biti otkupa tržišnih viškova, kao i da mljekari treba da više rade i plaćaju porez. Pretpostavlja se da Ministarstvo poljoprivrede ima strategiju koja bi bila u cilju zaštite i podsticaja domaćih proizvođača čime bi se uticalo na smanjenje spoljno trgovinskog deficita Crne Gore.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Ja odgovore manje više znam, i čuo sam već jedan dio, ali sam postavio pitanje da bi dobio jasne, odnosno tačne odgovore i da bi čuo od sadašnjeg ministra te cifre, i s obzirom da sam i ja ekonomista, a znamo da ministar voli cifre, i prvi dio odgovor na moje pitanje koje se odnosi na odnos između uvoza i izvoza Crnoj Gori je otprilike, ne otprilike, nego je tačna ocjena rada prethodna dva ministra, naš sadašnji koeficijent, stepen uspješnosti njihovog rada. A ovaj drugi odgovor o deficitu poljoprivrednih proizvoda biće u novcu izražen njihov doprinos crnogorskoj privredi u poslednja nekoliko mandata. Žao mi je što nijesu tu. Sada su naši poslanici, ali dobro, znaju oni to dobro. Ali, dobro, čućemo, javnost će čuti koliko je evra izašlo, odnosno kao što je rekao malo prije gospodin Krivokapić, da je evro naš najbolji izvozni proizvod, nažalost u prethodnoj deceniji.

Dobro, da nastavim. Dakle, čućemo vjerovatno i tokom rasprave, da ne dužim u ovom prvom dijelu. Vidio sam i pratio onu Vašu pres konferenciju, ono je možda bilo simpatično, početak 12, 05, za one Vaše pristalice, ali sigurno da nije prijalomnogima u Crnoj Gori pa ni meni, jer ja tu simboliku nijesam doživio za pet minuta. Bilo bi lijepo da kasnimo u poljoprivredi i pet minuta ..(Prekid).. i mnogo, mnogo godina će nam nažalost trebati da ispravimo pogrešno vođenu politiku kako je vođena u prethodnih nekoliko mandata. Ali, dobro, imam jedan drugačiji koncept. Smatram da concept liberalnog tržišta poljoprivrednih proizvoda nije dobar. Smatram da slobodno tržište poljoprivrednih proizvoda je mit kojeg treba da se riješimo. Da nešto što tvrdoglavo zagovaraju već odavno i vidimo čemu to vodi, a čućemo i u ciframa, koji je rezultat takve politike. I nije dobro da imamo tvrdoglavost u mnogo čemu, a naročito ako su tvrdoglavi donosioci odluka i nijesu u pravu. Onda je to već veliki problem za sve nas. Ali, dobro, Vi imate svoj koncept i ne bih, zaustavio bih se da ne trošim puno vremena. Biće, jer u principu drugačije gledam na razvoj poljoprivrede nego što se radi zadnjih godina i evo biće prilike da u nekoj raspravi čujemo i nakon Vašeg izlaganja, Vaših mjera koje ste preduzeli, imaću prilike bar da dam svoj komentar. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Što se tiče poruke 12 i 5, poruka je bila jasna.

Ne prosipajte resurse. Nemamo ih mi toliko da bismo ih prosipali. Postoje raznorazni načini kako možete da izrazite svoje neslaganje, ali ne morate javno prosipati resurse. Poklonite ih nekome, dajte ih. Ne postoji jedan jedini papir koji nijesam pročitao koji je upućen meni od početka decembra do danas. Ja ne mogu riješiti probleme preko noći, nemam čarobni štap, ali jesam zainteresovan za svaki problem. Ali, da gledam kako neko prosipa mlijeko i da ne reagujem, ja to ne mogu. E, zbog takve poruke, je bila moja poruka. Ako se to zove tvrdoglavost, ja ipak to zovem malo drugačije, Elem, iz istih razloga, zbog vremena, evo već sam potroši 45 sekundi, ne želim da vam čitam svoje podatke, a pripremio sam pisani odgovor i pretpostavljam da će biti još jedan krug rasprave. Međutim, htio sam da ukažem na četiri činjenice.

Prvo, Crna Gora je 2012. godine uvezla, jer Vi ste pitali za period 2008-2012. za poslednjih 12 godina, uvezla je 19 miliona eura više nego 2008. a izvezla je 20,5 miliona više nego 2008. Znači, nama izvoz raste brže nego što raste uvoz. Ili procentualno u periodu 2008-2012. rast izvoza iznosi 46,58%, a rast uvoza 4,46%. I sada bih ja kao ekonomista mogao da se poigravam sa ovim ciframa, ali hajde mi da budemo otvoreni prema javnosti. Ovi procenti ne znače ništa. Zašto ne znače ništa, jer je nama niska bila izvozna osnovica i u tim prvim fazama sasvim je normalno očekivati visoke stope, a osnovica uvoza nam je jaka i zbog toga tu nema pomaka. Ali, svaki uvoz plaćamo, sve što uvezemo platimo, i to nekom prodamo. Međutim, treba imati u vidu da je u istom periodu Crna Gora zabilježila oko 250 hiljada stranih gostiju više koji su ostvarili i 1.200.000 noćenja više u Crnoj Gori. Dakle, imamo više stranaca koji duže ostaju u Crnoj Gori, a pošto oni takođe, moraju da nešto pojedju i popiju, imajući u vidu da dvostruko smanjimo ono što su svjetski normativi, onda to što su oni pojeli i popili iznosi između 120 i 130 miliona eura, a to je taj nevidljivi izvoz. Dakle, sjetimo se prethodnog odgovora za 100 miliona i nekoliko proizvoda i ovih 120 do 130 miliona, pa ćete da vidite da naš spoljnotrgovinski deficit, kad su u pitanju poljoprivredni proizvodi, i nije baš tako katastrofalan kako se to javnosti servira. Ali, sam nezadovoljan sa tim podacima. Hoću još dublje da se uđe. Moramo još bolje razumjeti šta se tu stvarno dešava. Moramo još bolje uhvatiti tu uzročnu posljedičnu vezu.

I četiri, značajan broj proizvoda koje proizvodimo, izvinjavam se, značajan broj proizvoda koji uvozimo u Crnu Goru mi nećemo uvoziti, nećemo proizvoditi, izvinjavam se. Dakle, nećemo proizvoditi šećer, kafu, jedan dio žitarica, suprotno voće, ulje suncokreta itd, što znači da ćemo nastaviti i dalje da ih uvozimo. A tražnju za tim proizvodima ne diktira samo domicilno stanovništvo, nego, između ostalog, i stranci.

Drugi dio pitanja odnosi se na mlijeko i mliječne proizvode. Pripremili smo i tu podatke, daću Vam ih vrlo rado. Ono što bih htio da kažem jeste, da smo u posmatranom periodu 2008-2012. godina smanjili uvoz sira za 700 hiljada eura, ali smo povećali uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda za 3,1 milion eura. Uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda značajnije se povećao 2011. i 2012. poslednje dvije godine. Dok je period 2008-2010. bio na istom nivou. Porast pojedinih kategorija koji spadaju pod mlijekom i mliječnim proizvodima, između ostalog, je prouzrokovan i porastom broja turista.

Kada je u pitanju izvoz mliječnih proizvoda u odnosu na 2008. povećan je 362% dok je uvoz povećan za 6,5%, ali budimo realni da su osnovice potpuno drugačije.

Vaše treće pitanje odnosilo se na strategiju smanjivanja trgovinskog deficita. Pretpostavljam da ste mislili samo na segment koji se odnosi na poljoprivredne proizvode, a ne na ukupni trgovinski deficit, jer nešto što u Vašim diskusijama ili razmišljanjima provejava kao da je dio Ministarstva poljoprivrede, nije, to se nalazi u Ministarstvu ekonomije. Ali, bez obzira na to, da Vam kažem našu strategiju. Predstavio sam je više puta u vremenu koje sam imao do sada, a do usvajanja zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije naša strategija bazira se na slijedećem:

1. Podrška rastu proizvodnje, prije svega proizvodnje hrane i prerađivačkoj industriji.

2. Ubrzanom usvajanju novih znanja, tehničkih inovacija i tehnologija.

3. Finansijskoj podršci kroz projekat Midas.

4. Jačanju investicionog ambijenta u poljoprivredi.

5. Podsticanju sektora u kojem imamo konkurentsku prednost u odnosu na ostale zemlje, kao što su organska proizvodnja, vinogradarstvo, proizvodnja maslina, proizvodnja meda.

6. Podsticanje investicije u oblasti flaširanja vode i stvaranja jedinstvenog brenda. Suviše smo mali za izvoz, moramo okrupniti naše proizvođače, ojačati ih da bi bili neko i nešto kada govorimo o izvozu vode, a ima tražnje i postoji tržište.

Snaženje organizacione strukture poljoprivrednih proizvođača kroz agro-kooperative, vertikalnu integraciju u jačanju klastera oko prerade mesa, uspostavljanju jače saradnje sa zemljama i regijama koje su prepoznate po postignutom uspjehu. Osim pomenutog sporazuma sa Lariohom, potpisali smo i sporazume sa Azerbejdžanom, pripremili četiri sporazuma sa četiri regije u Njemačkoj, a sledeće nedjelje ću potpisati sporazum sa Francuskom. Cilj tih sporazuma jeste da se otvori prostor za jačanje naše poljoprivredne proizvodnje.

Dalje, zajednički nastupi na regionalnim i drugim tržištima i na kraju, podrška investicionim projektima u oblasti poljoprivrede. Želim da istaknem da već radimo na izradi dokumenta pod nazivom - Strategija razvoja poljoprivrede za period 2014-2020. godina, i ovaj period se poklapa sa periodom u kojem će važiti i nova zajednička poljoprivredna politika koja se usvoji u Evropskoj uniji, a koja se polako mijenja i stavlja akcenat na male proizvođače u Evropskoj uniji, koji su opet mnogo veći od malih poljoprivrednih proizvođača u Crnoj Gori.

Dakle, nećemo raditi suprotno onome što su strateški ciljevi Crne Gore, ali isto tako je važno razumjeti da te ciljeve postavljamo ovdje, mi u Crnoj Gori. Ne na osnovu naših želja, ne na osnovu percepcija, ne na osnovu politikantstva, ne na osnovu političkih parola, i ne na osnovu sporadičnih mišljenja kada se bavimo nekim drugim pitanjima, već na osnovu argumenata, činjenica, resursa i konkurentске prednosti onoga u čemu smo bolji od ostalih. Po mom mišljenju sada bijemo bitku koja je najteža, a to je kako pobijediti ukorijenjen način razmišljanja. I uspijemo li u tome, savladaćemo i konkurenciju kada dođe na red konkurencija. I uvjeren sam da ćemo iz dana u dan imati sve bolje razumijevanje i sve veće povjerenje između izvršne vlasti i pljoprivrednih proizvođača. A što se mene tiče uspjeh neću mjeriti ni demagoškim parolama, nego samo konkretnim podacima i činjenicama, a Vi ćete biti verifikator tih činjenica. Makar u poljoprivredi nema onoga nevidljivog, nego se sve vidi sve je na površini. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Bojaniću imate riječ.

MLADEN BOJANIĆ:

Bez obzira što sam prilično bio precizan ... pitanja izbjegli ste konkretan odgovor, jer ste ga drugačije pročitali, ali nema veze. Rekao sam da znam odgovor i otprilike ta pokrivenost uvoza izvozom, odnosno ajde da kažem, ne možemo da proizvodimo sve poljoprivredne kulture u Crnoj Gori, tako da negdje se kreće nivo, od nekih 20 do 30 % maksimalno, Crna Gora proizvodi prehrambene proizvode za svoje potrebe. Dakle, tu negdje do 1/3 možemo sami sebi obezbijediti, to ćemo se složiti da je to toliko. A da je taj trgovinski deficit po pitanju uvoza spoljno trgovinski deficit po pitanju poljoprivrednih proizvoda u prethodnih pet godina zbirno, tako sam i računao. To je nešto oko dvije milijarde. To su podaci znao sam i rekao sam, zato sam i rekao da je to novčano mjerljiv rezultat rada prethodnih par ministarstava. Otprilike je tako. Ali, dobro.

Ono što bih ostavio, naravno, nijeste Vi odgovorni za stanje, zatekli ste tako i tu nemam šta Vama da prigovaram. Raduje me, jer vidim entuzijazam da nešto mijenjate, ali je problem što mi se čini, zato sam rekao tvrdoglav, ne u smislu sada da Vam dajem bilo kakve kvalifikacije lične, znamo se dugo i nije mi ni želja, nego tvrdoglavost u zastupanju stavova da će tržište da rješava stvari, i teorijski je problematično takvo zastupanje stavova i u drugim granama a naročito u poljoprivredi jer znamo da tržište može da riješi i da bude samo regulator pravi, jedino kada je ono savršeno. Savršenog tržište nema, a naročito u Crnoj Gori. Naročito ga nema u Crnoj Gori pored svih problema kroz vladavinu prava, monopola, korupcija i ostaloga i pristupa informacija i tretiranje i selektivnoj primjeni zakona, daleko smo od savršenog tržišta koje može samo da reguliše stvari. A naročito je problem izražen u toj, kako je nazivate, konkurenciji kojoj će sutra da budu izloženi svi poljoprivredni proizvođači Crne Gore sa inostranom. I tu je, takođe, problem koji ja vidim. Ko je u pravu, nažalost bojim se da nijeste u pravu, a utičete više nego ja na kreiranje te politike, jer mi se čini da izloženost našeg tržišta, potpuna izloženost evropskoj konkurenciji može donijeti dobra samo zapadnim, bolje razvijenim zemljama. Mi možemo da osnažujemo tržište tako što ćemo ga, da kažem, gurati da se samo snalazi, da konkurencija radi svoje, ali sa druge strane imate najveće subvencije po pitanju poljoprivrede baš u najrazvijenijim zemljama Evrope. Taj susret naših proizvođača i evropskih svakako će biti na štetu naših, to nije situacija u kojoj svi dobijaju. Bojim se da mi gubimo, i ono što se svakako slažemo da treba investicija u poljoprivredi, po mnogo čemu. To je potpuno jasno da bi razvili kako god, šta god radili treba nam novca. E, ajmo sad realno da gledamo odakle taj novac. Nemamo ga iz države, ne povećavate subvencije, rekli ste nemamo voljno ili nevoljno, neće dobiti veće subvencije iako dio političke priče, moram da pomenem pomoćnika prethodnog ministra, ne znam da li je i dalje Vaš pomoćnik, je u predizbornoj kampanji tvrdio da će tri puta da se povećaju subvencije za poljoprivredne proizvođače u Crnoj Gori u ovom mandatu Vlade. Pitao sam premijera, mandatara tada, a kasnije i premijera. U svom ekspozeu nije pominjao to, izbjegao je odgovor, sad i Vas pitam, ali znam da tri puta mogu da sanjaju, ali je to bila predizborna zamka da se nekih 15 do 20% stanovništva, koliko se bavi direktno ili zavisi od poljoprivrede, privoli da da glas DPS-u jer Vi ćete da im povećate tri puta subvencije. Dakle, prevareni ko zna koji put. Nije to Vaše, Vi nijeste bili ministar, samo onako uzgred da kažem.

Dakle, nema novca od države. Povoljnih kredita nema i teško da će ih biti od privatnih banaka, evo završavam, evo moji su imali prethodnici po tri puta o poljoprivredi

neću mnogo, ali samo da ovo završim. Evo, da završim. Dakle nema stranih investicija. Bili ste direktor Agencije za privlačenje stranih investicija. Podsjetiću vas na podatak da je od nekih 4,5 milijardi zvanično prethodnih šest godina, mislim da je neki period da li je Centralna banka, da li vaši podaci, ali negdje između 4,5 do 6 milijardi eura je bilo direktnih stranih investicija, od toga ni jedne godine preko 2% nije bilo ulaganja u poljoprivredu i teško je da će biti. To znamo i zašto. Znamo zašto, jer ulažete u proizvodnju Crne Gore koja nije zaštićena i ulažete u proizvodnju one grane poljoprivrede, u proizvodnju, koja ne donosi visoke profite, koja donosi niske profite i teško da će iko uložiti u Crnu Goru da bi zaradio neki veći profit i to u poljoprivredu. Ima i drugih sektora u kojima strani investitor, uz sve rizike koje nosi zemlja, će se prije odlučiti, u privredu svakako neće. Dakle, i to isključimo.

Naravno, ovo sam rekao, povoljnih kredita nema i od domaćih banaka, također, to su niskoprofitne grane, teško da i oni. Ko nam ostaje da uloži sredstva. Jedino rješenje je da se država uključi kroz subvencioniranje jednim dijelom i pomoći razvoju poljoprivredne proizvodnje, i pomoći individualnim proizvođačima, ogroman ih je broj, razidinjeni su sami, nemaju pomoć, teško da mogu da organizuju kompletnu proizvodnju, teško da mogu distribuciju, da ne kažem otkup, preradu toga, teško da ima kod individualnih proizvođača. To ste i sami saglasni. Mora neko, nema niko drugi osim države. S druge strane bez obzira što to nije visoko profitna grana ona nosi neke druge stvari koje nas tjeraju da mora država pa i da žrtvuje neki novac zbog socijalnih stvari. Znamo da je i te kako utiče na migraciju stanovništva, znate podatak da od 15 do 30 % manji je broj stanovnika u svakoj opštini na sjeveru Crne Gore u posljednjih 10 godina. Znao da jedino ulaganja u poljoprivredu mogu da ih održi, znate da su uglavnom to sve staračka domaćinstva. Imamo strašan problem da niko osim države ne može da im pomogne. Zaboravimo da će banka da im da novac koji im je potreban za uzgoj razne kulture uz tolike rizike uz njihovu nemoć da organizuju i proizvodnju i distribuciju, logistiku, prodaju i sve to, jedno malo domaćinstvo teško da može. 49.000 imamo individualnih proizvođača u Crnoj Gori, svega 50-ak kompanija koje se bave proizvodnjom tako da ne vidim nikoga osim države koja se mora uključiti u direktnoj pomoći svima njima po mnogo čemu. Takođe, sve države čak i one najveće države koje zagovaraju slobodno tržište i po pitanju poljoprivrede imaju zaštićeno tržište. Sjedinjene Američke Države, Kina, Indija nijesu prihvatile sporazum iz Dohija o slobodnoj trgovini. Odbile su. Ipak su one zemlje koje vode i čuvaju svoju proizvodnju. Znamo zašto ima mnogo drugih razloga jer smatraju strateškim proizvodima poljoprivredne proizvode. Lako smo se odrekli svega, lako smo se odrekli čak i one direkcije za robne rezerve koja je ipak bila neka institucija koja je u određenim momentima bila korektor cijene intervencijom uvozom i izvozom ili jednostavno je bila kao neka, da kažem, zaštita sigurnosti. Znamo slučaj kada je put za Bioče zameten bio nekoliko dana da smo odmah imali problem u snabdijevanje u ovoz, tako da ima mnogo stvari. Naravno, nisam neko ko ide na to da vratimo stvari kao što su nekad bile. Naravno da se socijalistički način privredjivanja pokazao prevaziđenim, ali ajmo bar nešto iz onoga što je valjalo da pokušamo da primjenimo a mi smo i dali u programu nekom da Pozitivna Crna Gora i ja sam tu da kažem voljan da podržim sve stvari koje vode osnivanju neke vrste poljoprivrednih kombinata ili velikih kompanija koje bi krupnu proizvodnju omogućili otkup, omogućile mnogim kooperantima, odnosno dosadašnjim individualnim proizvođačima da budu kooperanti te kompanije, privatno-javnim partnerstvom ne mora da bude državna, ali svakako da država ako ništa kroz nekakva

nematerijalna ulaganja, odnosno ne novčana, davanjem zemlje, zakupa, ne znam šta već, naravno puno toga može država da pomogne, da se to nekako vrati na taj nivo. Na kraju krajeva nije izuzetak od pravila a jedini dio starog poljoprivrednog kombinata, onaj što je najkrupnije bio ostao "Plantaže" i dalje je u državnom vlasništvu ali ipak je kompanija koja može da funkcioniše dobro, ako se dobro organizuje. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Kolega Bojaniću, učinili ste nemoguće. Prevazišli ste čak... vremenu koji ste potrošili. Idemo dalje.

Kolega Kaluđerović sada ima riječ, na žalost nemamo mogućnosti, izvinjavam se kolegi Kaluđeroviću. Prije nego što uzme riječ samo napomena, molba prema svima, molim vas da u maksimalno mogućoj mjeri koristimo vrijeme koje je planirano i za postavljanje pitanja i za odgovore . Imamo još 11 poslaničkih pitanja, već je podmaklo vrijeme tako da bi stigli da u okviru termina koji imamo za direktan televizijski prenos sve to ispratimo do kraja. Zahvaljujem i izvolite kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam gospodine potpredsjedniče, makar se i od mene kreće vraćanje vrijeme od tri minuta, postavljanje i komentar pitanja.

Moje drugo poslaničko pitanje postavio sam Ministarstvu poljoprivrede kao resornom za oblast proizvodnje i prerade duvana, a ono gospodine ministre glasi:

Da li Vlada ili Ministarstvo planiraju da zastanu sa tenderskom procedurom za privatizaciju novog Duvanskog kombinata AD Podgorica dok se ne donese presuda po tužbi manjinskih akcionara Duvanskog u stečaju koju su podnijeli, 10. aprila ove godine Osnovnom sudu u Podgorici, a kojomo se u cilju zaštite njihovih 48,83% vlasništva u Duvanskom kombinatu u stečaju traži poništavanje ugovora o prodaji imovine Duvanskog kombinata, "Zetogradnji" Podgorica i poništavanje akata o osnivanju AD novi Duvanski kombinat Podgorica. Kako Vlada namjerava da namiri svoja potraživanja od Duvanskog kombinata u stečaju koja su, u trenutku vođenja stečaja, iznosila 30,6 miliona evra, kada je njegova cjelokupna imovina prodana a Vlada samo dio svog potraživanja unijela u novi Duvanski kombinat. Da li su to Ministarstvo i Vlada razmatrali realizaciju plana reorganizacije Duvanskog kombinata u stečaju i da li su tada cijenili okolnost da je ovo preduzeće u stečaju iskazalo gubitak za prošlu godinu u iznosu od 2,5 miliona evra, a planom reorganizacije je inače predviđeno da se do kraja 2014. godine izmire obaveze svim povjeriocima i ojača kompanija. Tražio sam odgovore i u pisanoj formi koje još nijesam dobio i za ovih minut i nešto koliko imam za obrazloženje ovog poslaničkog pitanja da kažem. Ovo je, na žalost, primjer Duvanskog kombinata u stečaju još jedna ružna i tužna priča kada je u pitanju privatizacija i odnos prema privrednim gigantima u Crnoj Gori. Duvanski kombinat već duže od jednog stoljeća u Crnoj Gori to jeste.

Dakle, samo zbog duga od nešto od oko 98.000 evra, pazite, Elektroprivreda slično kao što je to uradila sa "Radojem Dakićem" , INIS-om "Marko Radović", kao što je najnoviji primjer preduzeća "Putevi" u Podgorici, podnijela je zahtjev za uvođenoj stečaja i ekspresno je uveden stečaj u Duvanski kombinat u Podgorici. Nije se čekalo ni da počne realizovati plan reorganizacije, stečajni upravnik prodaje cjelokupnu imovinu Duvanskog kombinata bez obzira što, naglasio sam to u poslaničkom pitanju, se planira da do kraja 2014. godine Duvanski kombinat, proizvođači, radeći, vrati cjelokupni dug

koji je prema državi bio 30,6 miliona evra i naravno da se vrati na zdrave noge a proizvodnja duvana u Crnoj Gori uz uključivanje svih kooperanata kojih je do prije neku godinu bilo na 100 ili na 1000. gospodine ministre, na području Zete, Malesije, Lješkopolja, sada se oni mogu prebrojati na prstima dvije ruke koliko znam. Sve se to čini ciljano ali da čujemo vaš odgovor, da poštujem i da ne dovodim u probleme potpredsjednika koji predsjedava. Nadam se da ću u odgovoru i komentaru odgovora na pitanje moći da kažem još nešto što je važno za ovaj problem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vam. Gospodine ministre izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, vjerovatno nemam još komentarne rutine da bih mogao da svojim odgovorima predvidim ovo što vi kasnije možete u dodatnom vremenu da dobijete, ali moram vam odmah reći jednu stvar. Da ovo što ste postavili kao pitanje jeste upravo razlog zbog čega imamo odgovoran odnos u Minsitarstvu poljoprivrede prema ne samo privatizaciji Duvanskog kombinata, nego prema obnovi proizvodnje duvana u Crnoj Gori. Nas isto tako interesuje jedan, a ne 1001 proizvođača ne 1001 domaćinstvo. Ono što je naša namjera jeste da obnovimo duvansku proizvodnju u Crnoj Gori, ne zbog toga što to ima ovako ili onako konotaciju nego zbog toga što opet podaci i činjenice govore da je u pitanju vrlo kvalitetan proizvod i konkurentan proizvod. Dakle, i ovdje se odnosimo prema problemu na bazi činjenica. Dakle, Vlada ne planira da zastane sa tenderskom procedurom oko privatizacije novog Duvanskog kombinata Podgorica. Na sjednici od 24. januara ove godine, Savjet za privatizaciju i Vlada donijeli su Odluku o planu privatizacije. Znači da je planom obuhvaćen i novi Duvanski kombinat, onda 12.04. 2013. upućen javni poziv za dokapitalizaciju putem izgradnje nove fabrike i prodaje akcija. Na objavljeni poziv prijavio se jedan ponuđač, u toku je redovna procedura u kojoj se sagledava kvalitet te ponude. Ajmo da sačekamo da vidimo kakvi će biti rezultati i nalazi tenderske komisije.

Više puta sam javno istakao da nama nije cilj privatizacija Duvanskog kombinata, već obnavljanje proizvodnje duvana, da je to u interesu velikog broja porodica. Prema našim saznanjima radi se od 2.500 porodica koje imaju i dalje namjeru da se bave ovim segmentom poljoprivredne proizvodnje. Zbog toga hoćemo da uradimo sve što možemo da ovaj projekat uspije.

Vežano za drugi dio vašeg pitanja, namirivanje potraživanja, Vlada će poštovati sve odluke koje donesu institucije koje su za to zadužene u Crnoj Gori. Kao što znate, stečajni postupak je pokrenut 20.05.2010. godine, Plan reorganizacije razmatran je i usvojen na Odboru povjerilaca, Planom reorganizacije koji je izglasan od strane povjerilaca 2.11.2010. godine predviđeno je da će se potraživanje izmiriti u roku od četiri godine, a taj rok teče od 1.decembra 2010. godine, i završava se 2014. godine. Ukupno potraživanje iznosi 37,8 mil. eura i odnosi se na prioriteta potraživanja 2,4 koja su prije svega vezane za neisplaćene zarade; zatim glavna potraživanja 30,6 miliona koja se odnose na potraživanja poreske uprave na ime neplaćenih doprinosa, poreza i akciza; neobezbijedjena potraživanja od dva miliona koja se odnose na neisplaćene bruto zarade preko 10.000 eura i socijalni program radnika Duvanskog kombinata u stečaju i "Duvankomerc"-a u iznosu od dva miliona i 400.000.

U skladu sa Zakonom o insolventnosti nakon otvaranja stečajnog postupka, stečajni upravnik raspisao je tender o prodaji imovine stečajnog dužnika i prihvatio ponudu "Zetogradnje" i prodao jedan dio imovine za 13 miliona i 216.000. Pored toga, postoje poslovni prostori koji se nalaze u Srbiji, koja su u procijenjenoj vrijednosti od 851.867 eura, kao i oprema koja je procijenjena na četiri miliona 156.827 eura.

U skladu sa kupoprodajnim ugovorom sa "Zetogradnjom" od navedenih 13,2 miliona eura kupac je do današnjeg dana uplatio 6 miliona 960.000. Zašto je utrošeno 6 miliona 960.000? Dva miliona i 600 za neisplaćene zarade; tri miliona i 800 za rješavanje socijalnog programa bivših radnika Duvanskog kombinata i "Duvankomerc"-a i 560.000 za povezivanje radnog staža. Dakle, šest miliona 960.000 koji su do sada uplaćeni svi su isplaćeni bivšim radnicima.

Činjenica da je ukupan dug Duvanskog kombinata u stečaju 37 miliona 871.998,85 centi i on je veći od vrijednosti koja je dobijena ponudom "Zetogradnje", vrijednosti procjene imovien koja je u medjuvremenu takođe izgubila na svojoj vrijednosti i procjene vrijednosti imovine u Srbiji koja je, takodje, u medjuvremenu zbog amortizacije izgubila svoju vrijednost. Što više čekamo to više će gubiti na vrijednosti.

Prema tome, jasno je opredjeljenje Vlade Crne Gore da pronađe partnera koji će izvršiti dokapitalizaciju, modernizovati proizvodnju, učiniti ekonomski održivom, obezbijediti prodaju na tržištu, obezbijediti profit, obezbijediti radna mjesta, i preuzeti dobar dio zaposlenih iz sadašnjeg Duvanskog kombinata sa kvalifikacionom i starosnom strukturom koja postoji.

Da ste vi taj investitor, da li biste vi to uradili? Priznaćete da to nije lako. U tom procesu naplatiće se dio potraživanja i što je najvažnije zaržati najveći dio sada zaposlenih u Duvanskom kombinatu.U ovoj fazi aktivnosti na privatizaciju kao i reorganizaciju kroz tečaj, ne želim da preudiciram bilo kakvo rješenje niti da komentarišem navode koje impliciraju bilo što u vezi sudskog spora. Sve su to legitimna i u okviru zakona definisana prava koja ćemo komentarisati kada se i ako se za to steknu uslovi i to samo u okvirima svoje nadležnosti, prava i mogućnosti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem. Izvolite kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Vi ste, gospodine mnistre, došli na gotovu štetu i to vam je jedina olakšavajuća okolnost, ali načinom kako sada nastupate i gledate na ovu problematiku bojim se da će biti razloga da i vi budete dio u lancu velikog broja odgovornih zbog urušavanja Duvanskog kombinata. Prosto je prazna priča, prosto nema argumentacije da ste uveli stečaj u Duvanski kombinat, formirali novi Duvanski da bi oživjeli proizvodnju. To nema blage veze sa životm, a ponudiću i vama ako ste odgovorni, ako imate namjeru da odgovorno obavljate funkciju ministra poljoprivrede, resorni ste i za ovu oblast, evo vam, gospodine ministre, odgovor.

Cilj zbog kojeg je sve ovo rađeno, između ostalog, leži u ovom: gliser pun cigareta je stigao iz Crne Gore, ovih dana - prije nekoliko večeri, uhvaćen u teritorijalnim vodama Italije. Davno je, na žalost, vlast u Crnoj Gori dobro naučila da švercuje cigaretama. Zbog toga misle misle da mogu da gase proizvodnju u najvećem dijelu i da organizuju samo onoliki dio proizvodnje koji može da bude samo fiktivno pokriće za takvu vrstu nelegalnih poslova. Uveden je stečaj u Duvanski kombinat samo zbog toga

da bi manjinski akcionari, radnici Duvanskog kombinata koji su decenijama stvarili imovinu Kombinata, ostali bez svojih 48,8% imovine. Učinjeno je to na potpuno nezakonit način. Kako možete da očekujete do kraja 2014. da Duvanski u stečaju ostvari profit i da vrati dug od preko 30 miliona evra kada je stečajni upravnik, imam od njega pismo, tražio sam to kao poslanik, cjelokupnu imovinu Duvanskog kombinata je prodao, gospodine ministre. Nepokretnost je prodana "Zetogradnji" i već smo kao društvo, da kažem i sebe da identifikujem, u velikoj doznji i od 1.marta se "Zetogradnji" plaća 100.000 mjesečno od 1. marta i data mu je mogućnost da ovih 6 miliona koje nije izmirio na ime cijene do 13 miliona evra ne plaća dok se lokacija koju je kupio kompletno ne oslobdi. A kako da se oslobodi, gospodine ministre, kada novi Duvanski koji ste fomirali, država i glavni grad, još nije počeo da se gradi. Treba će bar godinu i po i dvije dana da se to učini. Za to vrijeme će se potrošiti kroz vraćanje novca "Zetogradnji", neko je dobro osmislio taj projekat, svakog mjeseca 100.000 evra.

Još nešto ministre, obratite pažnju, dobronamjerno upozoravam jer se radi o sredstvima svih građana Crne Gore. Desiće nam se slični scenario kao što se desio sa "Limenkom" i činjenicom da je gospodin Aco Đukanović, brat premijerov, već ustao sa tužbom i čini mi se u prvostepenom postupku uspio da ostvari višemilionsku naknadu zbog izgubljene, navodno, dobiti zbog toga što država nije dislocirala "Limenku" već nekoliko godina. Već smo duže od pola godine u doznji prema "Zetogradnji" i gradimo argumentaciju da i "Zetogradnja" na sličan način ustane sa tužbom. Dakle, nemoguće je gospodine ministre, znate li šta se sada dešava, zar vas ne brine činjenica da je Duvanski u stečaju za prošlu godinu iskazao gubitak od dva miliona evra, Duvanski koji nema imovinu, kako se obavještava javnost, dobio sam podatke, radi za nekog inostranog partnera proizvodi cigarete, 200 radnika, dan - noć radi to. Dakle, nema nekih drugačijih troškova. Otkuda gubitak 2,5 miliona, a gdje je prihod od svega toga, kada samo 6.000 koristi opremu novog Duvanskog koju mu je država, prvo, uzelo Duvanskom u stečaju dala je novom Duvanskom kao ulog, a novi Duvanski, pazite, dao starom Duvanskom u zakup da na njemu proizvodi. To su mnogo neozbiljne, mnogo opasne stvari i ovdje i kao povodom Kombinata aluminijuma ima prostora i potrebe za interpelaciju odgovornosti Vlade za ovu oblast. Ali, bogami i za novog ako bog da 2/3 izabranog vrhovnog državnog tužioca.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Razumijem vašu potrebu za dodatnim vremenom, ali takva je procedura.

/Upadica Velizara Kaluđerovića/

Molim vas, ovdje se radi u skladu sa Poslovniko, prema tome Poslovník predviđa ovako kao što je rekao . Imao sam molbu prema vama da se držimo vremena.

Zahvaljujem na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Zahvaljujem minisru Ivanoviću na učešće u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu prosvjete i sporta.

Tu je ministar Stijepović, pozdravljam ga, sa saradnicima. Nije, izvinjavam se.

Kolega Obrad Gojković će prvi govoriti, uputiti pitanje prema ministru sporta a nakon njega koleginja Draginja Vuksanović. Izvolite kolega.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Gospodine ministre, poštovane kolege,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: Od nadležnog ministarstva tražim informaciju šta je prouzrokovalo da se problem prosvetnih radnika iz Herceg Novog koji nemaju riješeno stambeno pitanje odugovlači i ne rješava već godinama. Već dugo vremena se govori o izgradnji stambene zgrade za prosvjetne radnike ali do početka realizacije tog programa nije došlo, a u javnosti se manipuliše nepreciznim i nejasnim informacijama. Pošto je to pitanje vrlo značajno za egzistenciju bilo koga, u ovom slučaju prosvetnih radnika, molio bih nadležno ministarstvo da konačno odgovorom na moje poslaničko pitanje razjasni ove probleme i početak realizacije ovog projekta učini izvjesnim.

Lično osjećam određenu odgovornost kada je ovaj problem u pitanju jer je problem koji traje dugo godina a posredno sam učesnik toga problema i kao poslanik i kao odbornik u lokalnoj skupštini. Medjutim, možda nijesam bio dovoljno pažljiv da obratim pažnju da se taj problem toliko godina dešava i da postoje neki razlozi zbog čega se jedno takvo vrlo važno pitanje ne realizuje. Problem po meni nije u institucijama, makar nije u zvaničnim odlukama institucija. To je zaključak koji donosim poslije toliko godina jer ovaj problem je star osam godina i smatram da postoji prikriveni razlog, vjerovatno privatni interes, koji sprečava realizaciju ovog projekta. Želim samo da kažem da je opština Herceg Novi 2005. godine dodijelila zemljište za izgradnju zgrade prosvetnim radnicima i da ga je oslobodila gradjevinskih dozvola. Takođe znam da je Minsitarstvo bilo spremno da pomogne Stambenoj zadruzi da, koliko znam, sa 60% novčanih sredstava pomogne izgradnju te zgrade. To se stalno ponavljalo i odavao se utisak da samo što nije počelo rješenje tog problema. Medjutim, danas je već jasno poslije osam godina da se radi o zavlačenju ljudi koji su u stambenom problemu i da tu postoji nešto što je prikriveno, što ne znam šta je, vjerovatno nije u zvaničnim izjavama Ministarstva ni lokalnih vlasti, niti bilo kojih institucia, već je bio neki privatni interes.

Zato bih vas molio da svi damo doprinos da se taj problem riješi i na ovaj način želim da makar malo umanjim svoju odgovornost zbog ovog problema iznoseći ga u Parlamentu Crne Gore. Mislím da javna riječ ima svoj značaj, da je tu ministar i molio bih ga da da svoj doprinos da ovo riješi i da se konačno ovo vrlo važno pitanje za prosvetne radnike rješava.

Donekle se osjećam ponižen što sam bio učesnik toga procesa, ali to je manje važno. Mnogo je važnije koliko su poniženi prosvetni radnici koji su bez stana toliko godina i zbog čega je do svega ovoga došlo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Minsitar Stijepović ima riječ. Izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, poštovani gospodine Gojkoviću,

Odmah ću na početku da vam se zahvalim u ime prosvetnih radnika Herceg Novog što ste postavili ovo pitanje i računam da ćemo u ovoj našoj korektnoj i profesionalnoj i ljudskoj komunikaciji učiniti jedan dodatni napor da se počne rješavati ovaj problem. Osim što sam vam zahvalan, reći ću vam da sam takodje saglasan sa

vama da snosite dio odgovornosti zašto smo danas tu gdje smo poslije osam godina. Treće, za odgovor i rješenje ovog problema nijeste morali da dođete u Podgoricu, to ste mogli da završite i u Herceg Novom. I sada to onako najjednostavnije i najkraće obrazlažem.

Tri godine se mučim, molim, zovem, telefoniram, pišem, zakazujem sastanke i odlazim na njih kada me drugi pozovu, da bi krenuli u ovaj projekat. Jer, zaista prosvjetni radnici Herceg Novog su bez svoje volje i krivice dovedeni u poziciju da od 2005. godine na svojem imanju koje im je dodijelila opština Herceg Novi bez komunalija, koje im je takodje oprostila opština Herceg Novi, ne mogu da počnu stambeni objekat, a u istom tom periodu širom Crne Gore ta ista Stambena zadruga za prosvetne radnike Crne Gore radi i završava slične objekte i rješava stambena pitanja prosvetnih radnika od Petrovca, preko Berana, do Pljevalja, između Podgorice i Nikšića I u Budvi je počelo.

Dakle, 2005. godine je dobijeno rješenje o lokaciji i dodijeljeno je zemljište. Vjerujte, šest godina do 2011. godine ne može Stambena zadruga od opštine Herceg Novi da dobije građevinsku dozvolu. U tom period, inženjeri, gradjevinci će to bolje razumjeti od svih nas. Sedam puta je tražila opština Herceg Novi da se promijeni idejno rješenje projekta, sedam puta. To je nepojmljivo u praksi izvođenja radova, jer je idejno rješenje jedan lagani u tom arhitektonskom smislu dokument koji je uz to radila jedna renomirana podgorička kuća sa takvim renomeom da ima čak i međunarodne nagrade. Kada se konačno uvidjelo da u Herceg Novom nema ne znam čega, ali u svakom slučaju nema volje da se to riješi, onda smo se mi iz Minsitarstva uključili, pokušali da preko Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijemo dozvolu. Dobili smo je. Dobila je Stambena zadruga solidarno 2011. godine. Medjutim, komšije nezadovoljne, komšije u katastarskoj opštini Topla na Savini, nezadovoljni tom građevinskom dozvolom pokrenuli su postupak kod Upravnog suda da se ona poništi. Upravi postupak je zaista u oktobru prošle godine poništio tu građevinsku dozvolu i mi smo opet došli na početak. Taman smo mislili da smo krenuli, počeli da ogradjujemo gradilište, mislim kad kažem "mi" mislim na prosvjetne radnike Herceg Novi, Stambena zadruga ne Ministarstvo, da vršimo pripremne radove, pala je gradjevinska dozvola na Upravom sudu. Mi kao legalisti stali i sada se mi žalili na tu odluku. Konačno je u martu ove godine Upravni sud odlučio da je Ministarstvo održivog razvoja bilo u pravu kada je delegiralo taj predmet Opštini Herceg Novi, konačno riješili sve formalne pretpostavke, odnosno probleme i odlukom Upravnog suda Crne Gore je odlučeno da je opština iz Herceg Novog nadležni organ da daje građevinsku dozvolu za izgradnju ovog stambenog objekta.

Potrudio sam se da se nadju svi, i tako je uradjeno, ovo je nesporno, i 15.maja je održan sastanak u Ministarstvu održivog razvoja đe je prisustvovao sekretar za urbanizam iz Opštine Herceg Novi, sve to razjasnili i dogovoreno je da u narednih 10 dana opština Herceg Novog konačno donese taj akt. Od tada je prošlo 14-15 dana, nema odgovora iz opštine Herceg Novog. Znamo da taj čovjek ima određene porodične problem I to razumijemo. Poslije osam godina raznih zavrzlama na raznim nivoima sada smo došli na početak gdje smo bili 2005. ..(prekid)... i da je nadležni organ odlukom Upravnog suda Crne Gore za donošenje te građevinske dozvole Opština Herceg Novi odnosno opštinski komitet za urbanizam. Molim vas da i zahvaljujem unaprijed na tome, znam da ćete učiniti da zamolite kolege, znam da imate tu mogućnost, unaprijed vam se zahvaljujem na vašoj pomoći koju znam da ćete uraditi. Znam da imate autoritet da pomognete da se što prije donese ta građevinska dozvola i da počne taj objekat i da 44

prosvetna radnika iz opštine Herceg Novi konačno riješi svoje stambeno pitanje po povoljnim uslovima, jer kvadrat stana neće prelaziti cijenu od 650 do 700 eura. Unaprijed zahvaljujem i izvinjavam se zbog prekoračenog vremena.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Čuli ste . Izvolite kolega Gojkoviću.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Da krenemo od činjenice. Znači, opština Herceg Novi je 2005. ustupila zemlju prosvjetnim radnicima, oslobodila komunalija, i u pravnom sistemu Crne Gore gdje se sve zna ko izdaje komunalije, ko izdaje građevinske dozvole, treba sedam godina da se opština Herceg Novi zvanično zakonski proizvede u toga ko treba da da komunalije i ko treba da da građevinske dozvole. Tako funkcionise ovaj sistem i tu je problem. Ali prekrili ste nešto ministre, prekrili ste nešto. Ipak neko ovdje postoji u tami koji rukovodi koji ima svoj privatni interes e vidite, ja sam zato postavio ovo pitanje, da ti koji rukovode iz tame sa ovim se upozore da ne mogu da rade te stvari, da ne mogu, vi znate o kome se radi, vi znate o kome se radi, nije opština, ni institucija i privatni interes i vjerovatno član Demokratske partije socijalista i funkcioner, e to treba da znaju.

Mislim, da vaš odgovor nije bio do kraja korektan koliko je bilo moje korektno pitanje. Znači, ja sam išao na to da ovdje svi zajedno riješimo problem i da zamolimo potpredsjednika parlamenta i da je tu gospodin Krivokapić i njega bi zamolio da to uradi. Ponižavajuće za sve ljude da toliko godina nema jasnog objašnjenja i da ja slušam toliko godina interesujući se za ovaj problem svaki dan samo što ne počne samo što, a to je već osam godina i zamislite u kakvom smo položaju sada prosvjetni radnici u Herceg Novom ovo nema veze sa politikom ovo nema ovo pitanje kontaktirao prosvjetnog radnika niti njihov Sindikat, jer sam vidio da se ovdje nešto dešava čudno i želio sam na ovaj način da izađem u javnost da pomognemo da se taj problem riješi. Žalosno je ovo da se desilo mislim da treba neko da se izvine da država funkcionise da pravni sistem države funkcionise, da se jednoj opštini koja pokloni zemljište i građevinsku dozvolu za tu zgradu sedam godina osporava pravo da ona izda građevinsku dozvolu da bi ti ljudi riješili svoje stambeno pitanje.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem naravno.

Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ

Izvinjavam se kolegginice Vuksanović.

Pošto sam imao nekih želio da imam jedan princip znači u toku svakog poslaničkog pitanja bio prekršio sam zaboravio sam, ja samo da pokažem dvije fotografije ovo je Motel "Borići" građani Herceg Novog oni znaju šte je uništeno i ovo je Restoran "Lavangter".

Izvinjavam se predsjedniče što sam zloupotrijebio ovih, svaka sjednica ja pokažem po jednu propalu privatizaciju da se vidi i ovo će trajati do kraja mandata jer ovo ima na stotine.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Što se tiče Vaše inicijative da se svi uključimo oko pitanja, naravno ono se podrazumijeva, kao što smo čuli iz odgovora i gospodina Stijepovića resornog ministra apsolutno je na raspolaganju da se u okviru svojih nadležnosti uključi u rješavanje ovog pitanja. Svako treba da odradi svoj dio posla, najbolji način da se taj posao odradi u najkraćem mogućem roku.

Izvolite gospođu Vuksanović, a neka se pripremi kolega Srđan Perić.

Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući, poštovani Stijepoviću, uvažene kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore.

Moje pitanje glasi:

Kakav je stav Ministarstva prosvjete povodom predloga Senata i Upravnog odbora Univerzita Crne Gore da se u prestojećoj školskoj godini suspenduje upis na prvu godinu fakulteta pet studijskih programa u Nikšiću i Podgorici?

Obrazloženje.

Predlogom odluke koji je Univerzitet Crne Gore dostavio za ovu godinu predloženo je da se u 2013 i 2014.godini studenti ne upisuju na studijske programe Psihologija, Njemački jezik i književnost, Italijanski jezik i književnost, program Farmacije i program Stomatologije.

Problem je kako navode sa Univerziteta što na programima Farmacija i Stomatologija nema crnogorskog kadra za nastavu, dok su programi na Filozofskom fakultetu, odnosno po ovim jedinicama izuzetno skupi iz istih razloga to je zbog dovođenja gostujućih profesora.

Uzimajući u obzir činjenicu da je Crna Gora u procesu pregovora sa Evropskom unijom, te da će u dogledno vrijeme njena radna snaga biti konkurentna na tržištu Evropske unije, kao i činjenica da je Italija jedna od najvećih investitora u Crnoj Gori, postavlja se pitanje u čemu se vidi isplativost i postupak opravdanosti ovakvih odluka. Ovaj studijski program na Filozofskom fakultetu postoji već 14 godina, i u narednih godinu će iz sopsstvenog kadra iznjedrjeti pet doktora nauka, a na Birou rada nema nezaposlenih profesora Italijanskog jezika i književnosti.

Slični razlozi dovode do zaključka da je potrebno održati ... Njemački jezik i književnost, što bi tržište rada u oblasti turizma.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Ministar Stijepović.

SLAVLJUB STIJEPOVIĆ:

Gospođu Vuksanović, da ja ću naravno da odgovorim na Vaše pitanje samo jeste li Vi pošto znam da ste u saznanju da su još neki studijski programi od strane Senata predviđeni da se ove godine ne upisuju na prvoj godini osnovnih studija.

Molim, a jeste li u saznaju da ih ima još nekih ....ali ne interesujete se za te druge, samo za ovih pet. Vidim, jer mi je bilo prirodno pošto dolazite iz meni veoma bliske partije sa Univerziteta gdje ste do sada radili i kao akademski jeli tako građanin i kao akademskih zvanjem. Bilo mi je prirodno da se i za ove studijeske programe u Pljevljima, Beranama i Bijelom Polju, jer je i tamo predviđeno da se ne upisuju studenti na jednom broju studijskih programa, a pošto znam veoma dobro vaša partija vodi o regionalnom razvoju i podržava podršku sjeveru Crne Gore smatrao sam da je vaše interesovanje da je bilo prirodno da se veže i za te studijske programe. Ali, mi ćemo se svakako složiti oko jedne činjenice.

Autonomija Univerziteta podrazumijeva i činjenicu da Vlada nema pravo i ne treba da se u značajnoj mjeri miješa u upisnu politiku u koju Univerzitet doduše predlaže Vladi na davanju saglasnosti šta imamo mi sada kao rezultat ekspanzije razvoja visokog školstva u Crnoj Gori imam ono što će kasnije gospodin Kalač i ja vjerovatno raspraviti imamo suficit visokoškolaca na tržištu rada Crne Gore.

S druge strane imamo probleme u obezbjeđivanju sredstava kojima Univerzitet isplaćuje svoje obaveze a kao i svaki univerzitet tako i naš ima gostujuće prostore sa drugih univerziteta za one katedre i studijske programe đe nemamo još škola naš kadar. I kod te dvije činjenice potrebe da shodno upisnoj politici koju je usvojila Vlada prošle godine država finansira onaj kadar koji je deficitaran na tržištu rada Crne Gore i da Univerzitet kao neko ko je značajni potrošač budžetskih sredstava smanji sve one troškove gdje je moguće da se oni smanje Senat Univerziteta i Upravni odbor su predložili Vladi ovakav predlog, a to znači da se smanjuje broj onih studenata koji treba da dobiju indeks naredne jeseni i na budžetskim programima i na samofinansirajućim programima.

Ministarstvo prosvjete nije nadležno da daje saglasnost na takav akt upravo zbog autonomije Univerziteta, ali Vlada koja je u ime osnivača i vlasnika Države Crne Gore nadležna da daje tu saglasnost, ona će svakako uraditi tokom očekujem naredne nedjelje najkasnije za 15 dana. Što će i Ministarstvo i Vlada kada je u pitanju ovaj predlog učiniti.Svakako pod broj jedan sačuvati autonomiju Univerziteta u najvećoj mogućoj mjeri ispoštovati njihov predlog, ali i kao Vlada koja vodi ne samo obrazovnu nego i ekonomsku, finansijsku i svaku drugu unutrašnju a i spoljnu politiku. Mi ćemo sagledati kako ste i Vi rekli iz šireg jednog aspekta ovaj predlog i slažem se sa vama Crnoj Gori koja teži evropskim i atlantskim integracijama Crnoj Gori koja je otvorena za strane investitore Crnoj Gori koja hoće da njen građanin bude građanin Evrope, potrebno je i što više znanja i što više naših studenata i naših građana da znaju sve svjetske jezike, a posebno jezike kojima govore desetine i stotine miliona kao što govore njemačkim i italijanskim jezikom danas u Evropi i šire.

Prema tome, mi ćemo se krajnje profesionalno, krajnje objektivno odnijeti prema ovom predlogu i siguran sam da će i biti ispoštovan i Univerzitet, i studenti i ono što su očekivanja ne samo obrazovne zajednice Crne Gore, a Vama zahvaljujem na saradnji i na podršci na tom planu.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem gospodine ministre.
Imate riječ izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ:

Zahvaljujem i ja Vama na odgovoru.

Možda je bila prirodna potreba ali mi smo se iz Socijaldemokratske partije više obratili Vama sa ovim pitanjima vezana novim jedinicama upravo zato što su se građani, konkretno roditelji djece koja su završila srednje škole, a koja imaju interesovanja da se upišu na ove studijske programe interesovali za to. Upravo zbog toga smo se i bazirali na ova pitanja.

Ja kao radnik koji je zaposlen na Univerzitetu Crne Gore već punih 13 godina itekako poštujem i zalažem se za autonomiju Univerziteta Crne Gore i pogotovo pozdravljam i cijenim napore novog rukovodstva Upravnog odbora Univerziteta za koje se nadam da će konačno neke stvari na Univerzitetu dovesti u red.

Što se tiče mog konkretnog pitanja evo sada da se baziram malo na studiji Farmacije. Upoznata sam sa izjavom ministra zdravlja, da je Crnoj Gori trenutno potrebno 200 farmaceuta. Za to vrijeme takođe imam informaciju da na teritoriji Crne Gore radi kao diplomirani farmaceut 70 nerezidenata, a ovaj Fakultet je mlad i postoji tek nekih pet godina, pa se postavlja pitanje u čemu se ogleda isplativost da se ukine ovaj studijski program s obzirom na izjavu ministra zdravlja da je Crnoj Gori potrebno tih 200 farmaceuta, a da na teritoriji Crne Gore imamo oko 70 nerezidenata koji rade taj posao. Takođe je poznata i činjenica da na prve dvije godine Farmaceutskog fakulteta nastavu izvode profesori sa Univerziteta Crne Gore jer to su bazični predmeti kao recimo što je u medicini na predkliničkim predmetima izvode takođe profesori sa Univerziteta Crne Gore. To je konkretno oko studije Farmacije, a što se tiče ovog studija na Filozofskom jeziku ja bih se više pozabavila pitanjem, ako studijski program postoji već 14 godina, zašto mi nemamo svoj kadar. Da li je možda problem u tome da postoje propisi koji nijesu detaljni u sljedećem smislu.

Ministarstvo prosvjete i nauke i Univerzitet Crne Gore školuje svoje mlade kadrove, mladi kadrovi završavaju svoje obaveze na vrijeme u smislu magistriranja i doktoriranja, a onda se izbori i raspisivanje konkursa u zvanja čekaju od dvije čak i više godina. Tako da mislim da je u tom dijelu možda potrebno, uz opet poštovanje autonomije Univerziteta i ne miješanja Ministarstva tamo gdje nije to potrebno i gdje nije opravdano, možda i uskladiti propise i na studijskim programima u Crnoj Gori koji postoji koji ima svoju tradiciju, postaviti neke zakonske okvire koji je to rok, kada jedan mlad čovjek doktorira u kom to roku ako je već školovan od strane ove države treba da se raspiše konkurs da bi se on birao u zvanje. Eto to su samo neke sugestije.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Kolega Srđan Perić ima riječ, neka se pripremi kolega Almer Kalač.
Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, uvaženi ministre Stijepoviću, kolege poslanici, građani Crne Gore.

Ministru Stijepoviću sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko nastavnika u osnovnim i srednjim školama radi u statusu stalnog radnog odnosa, a koliko njih je angažovano po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme ili ugovora o djelu, i koliko od onih koji rade po ugovoru o radu na određeno vrijeme koji su

angažovani za nastavnu 2012 - 2013.godinu neće primiti julsku, odnosno avgustovsku platu?

Obrazloženje:

Autonomiju nastavnika u značajnoj mjeri obezbjeđuje njegova kompetencija i radni status, odnosno sigurnost u dugoročnom planiranju svog profesionalnog razvoja. S obzirom da značajan broj nastavnika nema rješenje za stalni radni odnos, to je i njihov stepen autonomije u značajnoj mjeri ugrožen. Sve to predstavlja smetnju u podizanju kvaliteta nastavnog procesa, te bi adekvatno tretiranje ove teme od strane Ministarstva prosvjete i sporta bio dobar impuls poboljšanju kompletnog nastavnog procesa.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Ovo je jedno od ključnih pitanja o obrazovanju i trenutnom stanju i generalno o onome šta planiramo u ovoj po nama iz Pozitivne Crne Gore, jednom od prioritetnijih oblasti u državi jer obrazovanje jeste jedan od najznačajnijih resursa, jer ono treba da da određena i znanja i vještine i da pripremi buduće generacije za suočavanje sa budućim izazovima. Ono što je najveći problem je da mi sad imamo veliki broj nastavnika koji teško mogu imati i profesionalnu i bilo kakvu drugu autonomnost ukoliko recimo na kraju školske godine ne znaju da li će predavati u narednoj godini, koji možda u julu ne znaju da li će predavati u septembru i da li će se pripremati za svoj predmet koji predaju. Zbog takvog statusa najviše će ispaštati učenici jer oni u suštini imaju pred sobom čovjeka koji strepi za svoju egzistenciju, koji strepi za svoj radni status i na kraju možda i posljednji put vide nastavnika sa dnevnikom u ruci, a da to i ne znaju. Ono što je jako važno je da taj isti nastavnik u glavi ima i takozvane uspješne priče po kojima se profesori posebno jezika doobučavaju da postanu kuvari i konobari koji na taj način ukoliko se na nekom sezonskom radu ne prijave po tom osnovu na Zavodu za evidenciji mogu biti tretirani i kao lica koja ne traže posao. U suštini radi se o nekome ko u julu pred školsku godinu koja će početi u septembru ne zna da li će više i ostati u toj profesiji.

Ono što je takođe važno time se šalje posredno još jedna poruka da nije bitno koliko znate, nego koga znate i taj nastavnik koji nije nezavistan ne može da planira svoj kontinuirani profesionalni razvoj. Nije dobro da imamo nastavnike u školama koji po devet ili deset godina rade po Ugovoru na određeno vrijeme a nijesu prevedeni u status stalnog radnog odnosa i to je nedopustivo i sa obrazovne, i sa egzistencijalne, i sa etičke tačke gledišta.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre Stijepoviću.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovani gospodine Periću, Vi ste meni postavili pitanje i 18.marta i bili ste veoma kritični tada i pominjali ste i naš evropski put i ja sam mislio da ćete vi danas odmah prvo da nam čestitate zatvaranje poglavlja, otvaranje i zatvaranje poglavlja, obrazovanje, kultura, sport i mladi, jer se to desilo nakon vaše kritike od 20.marta ova priznanja su došla iz Brisela u Crnu Goru 15.aprila, ali dobro.

Ja znam da je vas obradovalo to saznanje da smo zatvorili ovo poglavlje, bez obzira što to nijeste rekli. Sada da vam odgovorim opet percipirajući ono što je vas motivisalo ovo kada ste rekli egzistencionalno ideološki i profesionalno. Vjerujte ako vi mislite da su ovi radnici na određeno vrijeme u Prosvjeti na određeno vrijeme da bi bili ucjenjivani da glasaju za ovoga ili onoga tu ste pogriješili. Ako ja sada ne govorim tačno nađite jednoga od tih koji su na određeno, od Igala do Pljevalja, i od Plava do Ulcinja, da mu je iko iz Prosvjetnog ili drugog sistema tražio glas da bi mu bio produžen radni odnos. Vjerujte takvoga nema. Jer, to nije motiv zašto su oni na određeno vrijeme. Zašto su oni na određeno vrijeme, evo jednostavna računica. Zato što je svake godine, nažalost, u crnogorskim školama sve manje đaka. Ove školske godine u odnosu na prošlu je 1.800 đaka manje u našim školama nego prethodne školske godine, a prethodne u odnosu na onu prije nje 1.200. To znači, od septembra 2011.godine, do septembra 2012.godine je 3.000 đaka manje u našim školama, a što to znači kolegice Vuksanović. To znači, toliko je manje časova i normi i za profesora fizičkoga i biologije i matematike i svakog drugog nastavnog predmeta. Toliko je manje odjeljenja i toliko je manje profesora i učitelja. I da li i mi imamo pravo da kada se svake godine smanjuje broj đaka i kada ljudi koji su decenijama sa stalnim poslom u Prosvjeti ostaju bez norme, da li mi smijemo da li mi moralno smijemo kao ljudi, a da li smijemo i kao profesionalci da zaposlimo Petra Petrovića, a da on sutra ostane bez norme i da mu poslije iz Budžeta dajemo osam, deset, dvanaest hiljada eura kao tehnološki višak? Ne vjerujem da nas podržavate u tome da tako trošimo budžetske pare, jer čujemo vaše priče o tom pitanju. To je jedno.

Drugo, da li biste Vi da vam govorim na platu da je vaša škola dali meni koji neću biti u julu u školi platu? Ne vjerujem da bi ste dali. Da li ima ko to pravo? Nema. Što mi treba da uradimo? Mi treba da uradimo ono što smo i planirali, da sve one koji imaju punu normu i izvjesnost te norme u narednim godinama, nakon što donesemo sada zakon nadam se u Parlamentu tokom jula, sa novim normativima, takvima kakvim se dogovorimo da su realni, zajedno sa Sindikatom što upravo i radimo, takve sve situiramo sa stalnim poslom. Oni će norma nije izvjesna ne možemo da im damo stalni posao jer onda čovjeku pravimo dvostruku štetu. Dajemo mu stalno rješenje na osam časova, a to znači 40% od norme, a to znači 40% od penzijskoga staža, 40% plate itd. Taj čovjek neće poći nikad u penziju. Dakle, ako imamo danas u našim školama 70 hiljada osnovaca i za to treba dvije hiljade prostora, ako iduće godine imamo 69 hiljada osnovaca znači hiljadu profesora je viška. Ja nijesam kriv ni niko iz Ministarstva ni iz Vlade što mi imamo svake godine sve manje đaka sve manje odjeljenja, sve manje časova, znači sve manje posla za prosvjetne radnike, nažalost. Znači, profesori imaju sve manje posla, jer ima sve manje onih kojima predaju zbog kojih smo svi tu. To je odgovor i vjerujte nije ono što vi mislite da su oni u određenom vremenu tu da bi se uticalo na njihovo glasanje. Ako ima takvih primjera recite biće sankcionisani istoga časa.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Periću, izvolite.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Žao mi je što moram da konstatujem, gospodine Stijepoviću da posljedice 24 godišnje vladavine partije kojoj Vi pripadate ima za rezultat da imamo sve manje đaka i da nam je natalitet u drastičnom padu. Žao mi je. To je posljedica ekonomske krize, između ostalog i ekonomske politike, ali krize vrijednosti svake vrste. Takođe da kažem da čestitam zatvaranje poglavlja ali ono što javnost crnogorska treba da zna je da nijedno poglavlje nije definitivno zatvoreno i da mu se možemo vratiti ukoliko se ispostavi da ono nije odrađeno na kvalitetan način. Ono što je jako važna stvar prilikom pregledanja poglavlja gleda se prije svega zakonodavni okvir i naravno, dobro je da je on usklađen sa evropskim zakonodavnim okvirom ali mi govorimo o realnosti i govorimo o ogromnom broju ljudi koji neće primiti julsku i avgustovsku platu iz prostog razloga jer su primljeni za nastavnu 2012 i 2013.godinu i oni u julu neće znati da li će predavati u septembru i taj broj nije mali.

Gospodine Stijepoviću, meni je žao ovo nijesu želje i čestitke ovo je realnost i ovo je surova realnost. Surova realnost je i to da sam ja vas pitao koliko ima nastavnika koji nijesu u stalnom radnom odnosu a da mi Vi nijeste odgovorili u vrlo konkretnom i vrlo jednostavnom poslaničkom pitanju. I već kad ste mi dali šlagvort da li Vi vršite pritisak na nastavnike kako će da se izjašnjavaju vrlo eksplicitno, da. Vi kroz sistem obrazovanja gradite partijsku infrastrukturu, nemam nikakve dileme za takvo nešto. Vi gospodine Stijepoviću institucijom kojom rukovodite i načinom na koji rukovodite prije svega stavljate u prvi plan vašu političku a ne profesionalnu i obrazovanu karijeru i vjerujem da to ljudi u prosvjeti vrlo dobro znaju. Ja ću vas podsjetiti, gospodine Stijepoviću da reforma još uvijek traje. Gdje su ljudi koji su započeli reformu koji su akademici u domaćim i inostranim akademijama? Zašto se oni protive onome do čega smo došli, a to je do koncepta koji nikome nije razumljiv. Koncept koji je retrogradan, koji je neefikasan, koji decentralizuje sistem, gdje se ministar pita za sve. Takođe vas moram pitati zaista bi me živo zanimala koja je to vizija obrazovanja nijesam imao prilike ni u jednom intervjuu da čujem kako Vi to tretirate kako Vi vidite obrazovanje za pet ili deset godina.

Takođe, Vi ste ministre Stijepoviću dio partije koja je učestvovala u stavljanju po strani ljudi sa nespornim referencama pa je tako čovjek koji je bio na čelu jedne od obrazovnih institucija, na ovaj na jedan indiskretan način skrajnut sa te pozicije a najveći grijeh mu je bio taj što se solidarisao sa učenicima. Crnogorska javnost zna o čemu govorimo i vi i ja. Gospodine Stijepoviću, ono što je jako važno je da mi ne možemo elokventne ljude i u administraciji i u Prosvjeti stavljati po strani. U krajnjoj crti vaše partijske kolege su objasnile i ja stojim iza toga da vi forsirate projekat siguran glas kroz obrazovni sistem i da jedan zaposleni vrijedi četiri sigurna glasa. Pozitivna Crna Gora će svakako pratiti ovu tematiku žao nam je što nijesmo dobili odgovor na vrlo konkretno pitanje i pozivamo sve nastavnike koji su zakinuti za plate, pozivamo sve nastavnike koji ne mogu da ostvare svoja prava i koji ne mogu da se profesionalno usavršavaju, a Vi ministre vrlo dobro znate da je i odziv nastavnika na obuku sada sve manji jer im je sve veća neizvjesnost radnog mjesta, pozivamo sve njih da se obrate Sekretarijatu za obrazovanje Pozitivne Crne Gore i mi ćemo pratiti i procesuirati ove slučajeve, jer za razliku od Ministarstva prosvjete, odnosno institucije kojom Vi rukovodite, odnosno Vi personalno, nama je obrazovni proces na prvom mjestu.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Ministar Stijepović, ima riječ.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Precizne podatke ćete dobiti u pisanom odgovoru koji ste tražili, kao i prošli put, jer se dnevno mijenja broj zaposlenih na određeno vrijeme to ću reći kasnije da sada ne trošim, reći ću vam zašto se mijenja dnevno, zato što su odsustva svakodnevna i svaki dan se moraju paviti zamjene a to ću reći na naredno poslaničko pitanje. Vi ste sada progovorili iz nekih ličnih odnosa i nekih ljudi bliskih vama oko stanja u Prosvjeti. Nemojte tražiti intervjuu već dođite kad god hoćete kod mene i mojih saradnika dobićete i viziju i stanje i sve ono što vas interesuje.

Odbacujem i ne mogu da shvatim da ste to izgovorili i da je DPS kriv za pad nataliteta u Crnoj Gori. Rekao sam i ponovo vam kažem da to ne postoji i sad vas ponovo pozivam da date to ime i tog čovjeka koji je uticao zbog statusa na određeno vrijeme da glasa na ovaj ili onaj način. Prema tome, molim vas, nemojte da pričate neku priču koja se širi u ovim klupama i u određenim novinama oko tih ...itd. kod nas je sve transparentno, vjerujte na toliko hiljada ljudi i toliko desetina hiljada učenika ne može se ništa i da hoće sakriti, uraditi, mimo profesora.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.
Izvolite minut.

SRĐA PERIĆ:

Vrlo ću kratko. Od ministra prosvjete se očekuje da iznese ...kako je vidi. To su radili ministri obrazovanja u Evropi, nije zgoroga da čujemo od vas. Toliko kontradiktornih odluka, podzakonskih i zakonskih akata za vrijeme vašeg mandata, ovo je vaš drugi mandat, prosto zbunjuje svaku stručnu javnost u oblasti obrazovanja. Toliko o tome. Kad je riječ o padu nataliteta ja samo podsjećam ko je Vlada evo dvadeset četvrta godina i da se uporede cifre. Ništa više od toga i kada je riječ o tome da nijesmo mogli dobiti broj može da se napravi presjek na prvi mart, prvi april, prvi maj, prvi jun, nebitno je. Mi smo htjeli da upoznamo javnost koliko je to velik broj ljudi koje držimo u strahu i na taj način gušimo ono osnovno što treba da širi prosvjeta, a to je kritičko mišljenje. Vi ga sistematski gušite. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.
Gospodin Kalač ima riječ, nakon njega koleginica Zdenka Popović.
Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala vama gospodine predsjedavajući.
Uvaženi ministre u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke postavljam sledeće pitanje:

Da li u skorije vrijeme Vaše Ministarstvo planira mijenjati upisnu politiku, kako u srednjoškolskom tako i u visokom obrazovanju?

Obrazloženje:

Svjedoci smo rasta broja svršenih visokoškolaca ali i rasta broja nezaposlenih . Evidentno je da prema dosadašnjoj upisnoj politici imamo hiperprodukciju kadrova nekoliko struka, a realno stanje je da ti kadrovi u skorijoj budućnosti nemaju šanse za zapošljavanje u svojoj stranci.

S druge strane imamo veliki broj deficitarnih zanimanja, a ista nijesu sastavni dio obrazovnog sistema. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovani gospodine Kalač.

Pitanje koje ste postavili zahtijeva jednu veoma široku i opsežnu elaboraciju. Upisna politika je na izgled samo upisna. Ona je veoma široko u toj upisnoj politici širok je spektar drugih politika, ali ono što moramo da se složimo to je da ne treba nikoga da boli glava što imamo više diploma, nego je samo pitanje da li te diplome daju dovoljno znanja, jer Crna Gora je i dan danas u zaostatku od svih zemalja Evropske unije sa brojem visokoškolaca. I, evo, jedna od naših politika je da čujete i ova koja realizujemo u visokom obrazovanju. Šta je nama cilj u tom visokom obrazovanju? Nama je cilj da imamo kvalitetnog studenta, i da taj kvalitetan student izađe iz te studentske klupe sa što više znanja. Da li Crnoj Gori smeta da ima što više znanja? Ne. Treba svakoj državi, posebno našoj koja je u razvoju, što više znanja. Kako ćemo doći do tog višeg znanja koje profesori prenose svojim studentima? Konkurencijom. Kako se stvara konkurencija, đe se stvara konkurencija? Na tržištu. A kako se stvara? Pa, utakmicom. A kako se ta utakmica i ta konkurencija realizuje? Tako što ukidamo sve monopole na tržištu. Hoćete li da saslušate? Korisno je ovo da čujete.

Dakle, tako što se stvara konkurencija na tržištu. A kako se ona stvara da bi se razbio svaki monopol. Treba da se dozvoli svima da se pod istim uslovima, na tom tržištu obrazovanja takmiče. Zato smo mi otvorili to tržište obrazovanja i omogućili svima pa i nama kao pojedincima da otvaramo univerzitete, fakultete, više škole i srednje škole itd. I to je bio naš cilj da tom tržišnom utakmicom u obrazovanju stvorimo i iskristališemo kvalitet koji će da uči naše studente. I mi smo prije samo pet godina imali deficit visokoškolaca na tržištu rada. 23% je tražnja bila veća od ponude visokoškolaca 2007. godine i 2008. godine, u vrijeme ekonomskog buma Crne Gore. Sada imamo globalnu ekonomsku krizu, manje investicija, znači manje radnih mjesta, od najnižih do najviših zanimanja i zato imamo suficit visokoškolaca na našem tržištu rada. To je vjerujte prolazno, mi samo treba da uradimo ono što smo planirali, da iskristališemo i da kanališemo one koji imaju kvalitet da obrazuju visokoškolce. Čuli smo u eksplozeu premijera da mi radimo sada na tome sa našim partnerima iz Brisela. Mi smo preko svjetske banke i uz njihovu finansijsku pomoć angažovali najreferentniju svjetsku agenciju koja će uraditi eksternu evaluaciju svih univerziteta i svih fakulteta i privatnih i državnog u Crnoj Gori. I nakon toga ćemo znati koji fakultet i univerzitet stvara kvalitet,

a koji ne. Ta će utakmica doprinijeti selekciji na jedne druge i budućim studentima putokaz će da idu.

Prema tome, to je ono što je uradila ekspanzija visokoškolskih obrazovnih institucija u Crnoj Gori i mi ćemo tu ekspanziju, kvalitet da kanališemo preko kontrole koju će da urade međunarodni ... Kod srednjih škola slažemo se da takođe treba da uradimo određenu prekompoziciju, i prekomponovanje da što manje sa završenom osnovnom školom odlaze na nova zanimanja administrativnog karaktera, na zanimanja koja traži tržište rada, to su za zanatska zanimanja. Naši roditelji i njihova djeca treba da shvate da im nije važno da dijete ima diplomu koju će da drži u fijoku, nego da dijete dobije koru hleba i zanat u ruke i tako obezbijedi svoju egzistenciju. Mi smo ove godine sa Privrednom komorom uradili jedan fond stipendija za one koji se upisuju na ta takozvana zanatska zanimanja, koje traži tržište rada, za kojima praktično vapi. Molili smo i opštine da nam se uključe kao partneri u tome da oni stipendiraju nekoliko kuvara, nekoliko konobara, nekoliko automehaničara. Vjerujte da nam se samo javila Opština Budva. Za sada u tom poslu očekujem da će me čuti sada ponovo i ostali i da ćemo raširiti front kako bi učestvovali u tome da bi što više naše djece išlo u ona zanimanja koja im daju sigurnu egzistenciju i odmah išli na tržište rada kojem trebaju ti profili . Zahvaljujem na ovom pitanju jer ste mi pomogli da objasnim jedan dio naše politike koju svakodnevno sprovodimo i organizujemo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite kolega Kalač.

ALMER KALAČ:

Hvala Vam gospodine predsjedavajući.

Uvaženi ministre, raduju me najave da će doći do promjena u obrazovanom sistemu. Međutim danas imamo situaciju da nemamo samo hiper produkciju kadrova, već imamo hiper produkciju fakulteta i ako se ovim tempom nastavi u svakom kvartu ćemo dobiti po jedan fakultet. Na žalost dio tih diploma poslužiće samo kao dekoracija na zidu, jer za sve na ovaj način neće biti posla. Nasuprot tome kao što sam rekao u obrazloženju imamo veliki broj zanimanja koja nijesu sastavni dio obrazovanog sistema, naročito srednjoškolskog. Sa tim ste se i Vi složili. Na ovaj način dobijamo veliki broj visokoobrazovanih kadrova. Ostavljam mogućnost da postoji nezainteresovanost za određeni broj zanimanja i ono što je Zavod za zapošljavanje Crne Gore odradio sa programom prekvalifikacija i stručnog osposobljavanja za svaku je pohvalu. Međutim, smatram da tromjesečni ili četvoromjesečni kurs ne može zamijeniti trogodišnje ili četvorogodišnje obrazovanje. Pad kriterijuma u školstvu je veliki i navešću jedan primjer kako bi što vjerodostojnije prikazao situaciju. Imamo generacije i generacija auto mehaničara, međutim ti ljudi u ovom momentu ću koristiti termin majstori, odnosno njihov nivo znanja je toliki da ne umiju promijeniti ulje u automobilu. Sa takvim kadrovima mi ne možemo očekivati oporavak privrede. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Koleginica Zdenka Popović ima riječ, nakon nje kolega Genci Nimanbegu.

Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, poštovani ministre Stijepoviću, s obzirom na konstataciju premijera da je ulaganje u obrazovanje najisplativije i najdragocjenije i obzirom da su prosvjeta i nauka najznačajniji stub svakog društva, a nastavni kadar uz svim demokratskim društvima, zbog specifičnosti posla koji obavljaju, izuzetno cijenjen i poštovan i plaćen. Na žalost to nije slučaj kod nas, u našoj Crnoj Gori, jer ste Vi zapošljavanjem na određeno vrijeme potpuno degradirali nastavni kadar i ja doživljam zapošljavanje na neodređeno vrijeme, na određeno vrijeme, izvinjavam se, kao vaš projekat.

Ja postavljam Vama sledeće poslaničko pitanje:

Koliko je ukupno zaposlenih u svim srednjim školama u Crnoj Gori, i koliko je od tog broja zaposleno na neodređeno, a koliko na određeno radno vrijeme? Po kom osnovu su zaposleni nastavnici na određeno vrijeme? Navesti pojedinačno broj zaposlenih koji mijenjaju odsutne radnike, broj zaposlenih po osnovu povećanog obima posla i broj zaposlenih do 30 dana. Da li radni odnos zaposlenog na određeno vrijeme prestaje povratkom zaposlenog na neodređeno vrijeme, odnosno prestankom povećanog obima posla ili istekom roka od 30 dana, ili ima slučajeva da zaposlenima na određeno vrijeme prestaje radni odnos završetkom školske godine bez obzira na koje vrijeme su zasnovali radni odnos? Ako ima takvih slučajeva koji je to broj, podatak navesti po školama, opštinama i ukupnog u Crnoj Gori.

Isto ovo da ne ne bih čitala dalje samo sam Vas pitala i za osnovne škole, identično je pitanje. Ja sam Vama postavila jedno zaista stručno pitanje i računala sam da će te mi odgovor dostaviti u pisanoj formi jer je ovdje u pitanju samo statistika. Kao što sam se ja trudila da postavim ovo pitanje krajnje profesionalno i stručno, tako sam se nadala da ću od vašeg ministarstva dobiti odgovor u pisanoj formi krajnje stručno i profesionalno. S obzirom da je bila zaista koincidencija da gospodin Perić i ja imamo gotovo identična pitanja, čula sam kakav je odgovor koji ste dali gospodinu Periću. Pretpostavljam kakav ćete odgovor dati i meni. Ne znam da li imate Vi podatke ove koje sam ja Vama tražila. Ja mogu Vama da kažem da ih ja imam, jer sam radila stručno, trudila sam se da te podatke nabavim i zaista, evo, očekujem od Vas da vidim šta ćete mi odgovoriti. Draže bi mi bilo da sam odgovor dobila u pisanoj formi jer bih mogla da se priprelim na kvalitetniji način da vam odgovorim. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite ministre Stijepoviću.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovana gospođo Popović, ja ću odmah da Vam se zahvalim na pomoći koju ste mi sada učinili time što ste rekli da imate podatke o zaposlenim u obrazovanju. Hvala vam. To je još jedan dokaz da smo mi otvoreni, da ništa nema skriveno i nastavite dalje. To nije začauren sistem, to je otvoren sistem. Izvolite pretresite sve, kritikujte sve, pomozite nam da ta deca bolje uče i da imamo što više uspešnih učenika u Crnoj Gori. To je broj jedan.

Broj dva. Ovo je statistika je li. Ja sam se potrudio, nijesam neki matematičar, 29 pitanja je u ovom vašem jednom pitanju. Izvolite, gospodo, možda sam pogriješio u

jedno ili dva ali ne više. 29 pitanja ste Vi meni postavili. Ako mislite da treba čitavo ministarstvo dva dana samo da se bavi sa Vama, vjerujte ne možemo, poštujemo, ali ne možemo, imamo i prećih poslova.

Broj tri. Poslovnik me obavezuje da do iduće sjednice Vam dostavim odgovor i vjerujte dostaviću ga najmanje dan ranije, jer se nije desilo u ovom poslaničkom klubu ni u ovom ni u prethodnom sazivu da Ministarstvo prosvjete nije blagovremeno dostavilo odgovor. Ako ima takavih sutra ću da podnesem ostavku ako mi dokažete da nijesmo ispoštovali svako poslaničko pitanje, svakog poslanika, tako ćemo i kod vas. Nije tajna, ima nešto preko 12 hiljada zaposlenih. Od toga je oko dvije hiljade na određeno vrijeme i reću ću Vam zašto. Zakon opšti o obrazovanju i vaspitanju i kolektivni ugovor daje sledeća prava prosvetnim radnicima: pravo na bolovanje, između ostalog, pravo na bolovanje, pravo na trudničko bolovanje, pravo na porodiljsko odsustvo, pravo na odsustvo prilikom sklapanja braka, pravo na odsustvo za vrijeme smrti člana uže porodice, pravo na odsustvo za vrijeme selidbe, pravo na odsustvo za vrijeme usavršavanja seminara itd.koji su predviđeni kolektivnim ugovorom. To je 12 prava na odsustvo osim onog ljetnjeg i zimskog raspusta daje zakon i kolektivni ugovor prosvjetnim radnicima i oni moraju da to pravo iskoriste i mora da im se to omogući. Što se dešava kada oni pođu na seminar tri ili pet dana. Primjer, da ne kažem kad se ide na porodiljsko ili ne daj bože bolovanje ili itd. Dešava se da jedan savjetnik u ministarstvu pođe na bolovanje. Vjerujte i pet dana da se ne nađe zamjena i 15 dana, neće ministarstvo da izgubi mnogo i da nešto propadne. I ne moramo tu zamjenu odmah tražiti i ne moramo je možda u opšte tražiti za neke, ali vjerujte ne može ni jedan minut ona beba u vrtiću, u jaslicama, ne može ni jedan minut dijete u vrtiću od tri godine da ostane bez vaspitačice i bez medicinske sestre i moramo makar na jedan minut, govorim da bi bilo bukvalno da bi bilo jasnije, makar na jedan sat, istog momenta da obezbijedimo zamjenu za tu u vrtiću vaspitačicu i medicinsku sestru. Kod činjenice da je 75% od ovih hiljada koje sam prebrojao ženskog pola, nemam ništa protiv podržavam znajte da je tu odsustvo mnogo veće jer je crnogorska žena, i supruga, i majka, i treba u kuhinju, i treba u baštinu itd.itd. Sve su to razlozi, sve su to razlozi da su odsustva česta i neminovna, u školama, naravno.Ja sam iz Zete i znam da moja majka, i da moje sestre, i da moje snahe su i zaposlene i rade na baštini. Je li to sramota ili je to za ponos? Tako je i hvala im što su takve. Još nešto, kada se profesor matematike i fizičkog, sasvim svejedno, razboli uveče, ujutro mora da mu se nađe zamjena. Ta djeca u osnovnoj školi Petar Petrović ,u srednjoj,u gimnaziji, ako nijesu na času sa profesorom - đe su. Na hodniku, ometaju druge, na ulici, ko zna šta rade na dvorištu škole, ko zna šta uopšte rade.

Prema tome, treba razumjeti obrazovni sistem Crne Gore, treba znati njegove specifičnosti pa onda pitati ko li ko je ovako zaposlenih ili onako zaposlenih. Vjerujte ne bi bilo, pođite od te logike, pa valjda ne bi bilo nikom draže da im da rješenje za stalno nego meni. Valjda bi mi rekli ti ljudi možda hvala, pa bi nešto profitirao u političkom smislu, u ljudskom smislu, ne u materijalnom. Vjerujte neminovnost je procesa i zato mora i zato je svaki dan različito jer ja ne znam, evo gospodin Perić krivi, ja ne znam ko će sutra da se razboli, čije će dijete, koje profesorice da dobije temperaturu, ne zna niko itd.itd. To je proces koji moramo da razumijemo i da mu pomognemo da izgura svoje obaveze na što kvalitetniji način uz podršku svih i vjerujte da smo mi posvećeni tome, i vjerujte ne smeta nam da nam i dalje pomažete jer ima tamo dosta posla, ne samo za nas, nego za sve koji imamo tamo djecu i sestričice,

sestrične, brataniče, jer je škola svih nas, nije samo naša. Dajte da joj svi pomažemo, a ne na račun škole da ubiramo političke poene. Ne kažem Vi konkretno nego to je škola svih nas i ulagati u školu, u omladinu, u djecu, vjerujte ulaganje je i u sebe, i u Crnu Goru, i u familiju, i u sve. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem ministru Stijepoviću na iscrpnom i zanimljivom odgovoru.

Koleginica Popović ima riječ.

Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Gospodine Stijepoviću, meni je drago danas što ovu vašu i moju priču slušaju prosvjetni radnici i iz osnovnih i srednjih škola, posebno profesori sa univerziteta. Vi ste meni ovdje ispričali sada demagošku priču i ja, na žalost, u sva uvažavanja Vas i vaše funkcije moram da kažem da sam ja davno završila, ne želim da potcjenjujem, ali srednju školu davno, i da Vam kažem da uz posao koji radim ovdje, radim i poslove koje ste Vi naveli, ali isto tako radim sve te poslove odgovorno i ozbiljno, ne razlikujemo se u tom smislu i po vrsti posla da li pripadamo DPS-u, SNP-u ili nekoj bilo kojoj drugoj stranci. Kada kažete da treba da pomognemo zašto bi mi vama pomagali. Vi primete platu za posao koji radite, Vi ste ministar, Vi ste valjda odgovorni da mi date podatke koje sam ja tražila od Vas, prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje, gospodine ministar, svaka ova potreba za zapošljavanje u prosveti u 2012. godini i 2013. godini je bila na određeno vrijeme, znači za zadnju školsku godinu, isključivo na određeno vrijeme.

Zaključenje ugovora o radu na određeno vrijeme do 30.06.2013. godine je klasično kršenje zakona, jer prosvjetni radnici, novoprimjeni, su uskraćeni, za dva mjeseca neće primati platu. Da li se vi iz Ministarstva pitate od čega će ti ljudi da žive? Zašto kažem da je ovo vaš projekat? Bilo je i prije zapošljavanja na određeno vrijeme, ali su ljudi imali pravo da ostvare pravo na platu. Znači, vi ste im uskratili pravo na platu dva mjeseca, gospodine ministre, sedmi i osmi mjesec. Rekli ste maloprije da niste dobri u matematici, ja sam jako dobra. Gospodine ministre, s obzirom da ste vi poznati kao politički izuzetno dobar aktivista, ovo je svojevrsni politički pritisak na prosvjetne radnike, koji moraju zbog neriješenog egzistencijalnog pitanja da se povinuju vašim odlukama i odlukama vaših partijskih kolega i kolega oličenih u liku direktora, i raznih predsjednika mjesnih zajednica. Javna je tajna, vi to dobro znate kao i ja, da bi neko ostao da radi i nastavio potpisivanje ugovora na određeno mora da dobije pozitivne karakteristike čak i od predsjednika mjesne zajednice gdje se ta škola nalazi. To dobro znate, živimo u Podgorici i ja i vi.

Na ovaj način su nastavnici drastično diskriminirani i na ovaj način su posebno diskriminirane žene, jer znamo da je prosvjeta dominatno zanimanje u kojem rade žene. Posebno su diskriminirane žene koje su trudnice i porodilje, jer ako žele da rade u prosveti, one ne smiju da zasnuju porodicu, one ne smiju da se ostvare kao majke jer potreba za njihovim radom u prosveti će prestati onog momenta kad im prestane ugovor o radu, a to je 30.06.2013. godine. Koji će poslodavac njih više da zaposli? Znači, klasična diskriminacija žena, ne znam da li ste o tome razmišljali.

S obzirom da je vaš premijer rekao u ekspozeu, a zadnje vrijeme se često javlja i kaže da nam nedostaje znanje i vještina i da imamo drastičan pad društvenog sistema

vrijednosti, ja vas pitam kao ministra obrazovanja - ko je kriv? Da li neko treba da snosi odgovornost ministra obrazovanja zbog toga što mi u Crnoj Gori imamo drastičan pad sistema vrijednosti, što nemamo znanja i vještina i što nemamo ulaganja u obrazovanje? Ovo nije dodatno pitanje, gospodine potpredsjedniče, samo da konstatujem. Zbog toga što mi ne ulažemo u obrazovanje, ne stvaramo kadrove, prolazimo onako kako prolazimo, a znate, da bismo imali kvalitetne kadrove koji će sutra da vode ovu državu, moramo imati kvalitetne i dobro plaćene prosvetne radnike. Hvala na pažnji.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ne možemo dobiti riječ, idemo dalje.

Opet koristim priliku, ja vas pitam, a znamo da ministar ne može da odgovori jer su takve poslovničke odredbe.

Kolega Genci Nimanbegu ima riječ. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Šturanoviću.

Za ovaj institut poslaničkih pitanja ja sam postavio pitanje ministru Stijepoviću u skladu sa članom 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore i pitanje glasi:

Koliki je broj objekata koje koristi pod zakup Ministarstvo prosvjete za razne škole i kolika je godišnja uplata zakupa za te škole? Zašto se ne plaća zakup za korišćenje objekta za Muzičku školu u Ulcinju i zašto se nije sproveo sporazum za korišćenje ovih lokala sa Centrom za kulturu Ulcinj, imajući u vidu da je postojećem desetogodišnjem ugovoru prošao rok od 18.05.2010. godine?

Poštovani ministre Stijepoviću, ja sam ovo pitanje postavio iz razloga što sam informisan da je 2010. godine istekao desetogodišnji period kojim su se dale na korišćenje od strane Centra za kulturu prostorije za Osnovnu muzičku školu u Ulcinju i od toga dana do danas nema ugovora između Ministarstva i Centra za kulturu iako su vam se više puta obraćali. Poslije dobijenog dogovora imam i komentar. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Poštovani gospodine Nimanbegu,

Vi ste meni postavili pitanje 18. marta i u tom pitanju, kasnije u komentaru, kritikovali ste me zbog centralizma u obrazovanju. Sada ste postavili novo poslaničko pitanje u kome tražite da Ministarstvo prosvete plati zakup za Muzičku školu u Ulcinju koja koristi oko 300 kvadrata prostora za potrebe škole, a za decu koja su ulcinjska deca i u Centru koji je vlasništvo Opštine Ulcinj đe je vaš partijski kolega predsjednik opštine... Dakle, ja sam saglasan da ugovori i pravila moraju da se poštuju. Raniji ministar je 2010. godine mudro procijenio da ne treba da pravi novu zgradu pa da troši državne pare, nego da može u Centru za kulturu naći prostor za te učenike Muzičke škole i Opština Ulcinj je odobrila taj zakup besplatno za 10 godina. Prepoznala je prvo javni interes, jer je ovo javna služba, a drugo računala je to su opet naša deca i mi imamo neku obavezu prema

toj deci, makar da im ustupimo besplatno poslovni prostor kad već država plaća grijanje, struju, plate zaposlenima. Sve je to funkcionisalo do pred kraj 2011. godine, kada je tamo promijenjena lokalna vlast. Čim je promijenjena dobili smo obavještenje - platite ili se iselite. Naravno, računao sam da nije niko baš tako rigidan da tu decu izbaci na ulicu. Ja sam napisao pismo, vi ste sigurno u toku, gospodinu predsjedniku opštine, ovo je pismo iz 11. januara. 2012. godine, da ga molim da nastave ta deca tamo da uče to muzičko vaspitanje i obrazovanje kao i do sada, da se ne izdvajaju sredstva dodatna, jer stvarno nemamo sredstava za te namjene, njesmo ih planirali. Vjerovali ili ne, niđe nemamo nijedan zakup po tom osnovu, osim u Ulcinju i njesmo imali u budžetu sredstva. Mogla bi se možda ona naći nekim prebacivanjem na drugu poziciju u skladu sa pravilima, ali nije bilo odgovora odnosno nije bilo dobre volje, i evo, hajde da mi ovako napravimo jedan džentlmenski sporazum i dogovor. To su više vaša, ulcinjska djeca nego djeca naša iz Ministarstva prosvete, ali smo svakako mi zaduženi da vodimo brigu o svemu što im je potrebno... (Upadica). Naša deca, ali sam rekao da više imaju obavezu za taj prostor njihove komšije, prijatelji, možda i roditelji nego iz Podgorice neko. Potpuno je prirodno i ljudski, a naša su deca, moja jesu svakako, briga moja je prva u Crnoj Gori o njima. Znači, taj zakup košta devet hiljada na nivou godine, to se traži za 2011. godinu i 2012. godinu, vidim sada ste za 2013. povećali na 12.000. Ne znam zašto. Kriza je, nema inflacije, znam da vam treba sredstava u budžetu, ali vjerujte, gospodine Nimanbegu, na osam miliona otprilike koliko je vaš budžet, godišnje devet hiljada nije neka para koja se ne može iz tog budžeta nadoknaditi odnosno da će se spasiti taj budžet.

Dakle, ako vi mislite da Ministarstvo mora da plati taj zakup, vjerujte da se mi moramo snalaziti, ali nas puštite malo da vidimo kako i u kom roku. Najradije bih napravio jedan predlog, kažem ... sporazum, da to podijelom po 40-50%, da Vlada, odnosno Ministarstvo participira. Pored svega, znači vi ste nas kritikovali što smo centralizovali, a sada nećete da date 9000 za godinu dana za tu decu u Muzičku školu. Hoćemo, centralizovali smo, moramo, tu smo. Ajde da se dogovorimo jer smo na istome, ja vas poštujem i lično i profesionalno, spreman sam da napravimo, poslije ovog javnog dijealoga, dogovor kako da to riješimo. Vjerujte da ima načina da se to riješi i riješićemo ga, možda ga i ne bi riješili da nije bilo postalvjenog pitanja. Za to vam hvala što ste ga postavili i spreman sam da napravimo dogovor da to riješimo i dovedemo na nulu taj naš dug prema opštini Ulcinj. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Kolegan Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Evo, poslije inspirativnog odgovora od ministra Stijepovića, čovjek uvijek lako može dobiti inspiraciju za odgovor.

Vaš način odgovaranja ide prema konfliktu (upadica) sada se centralizovali, sad se decentralizovali. Pojasniću vam detaljno jer prvo to su sada naša deca i ulcinjska deca ili njihovi roditelji plaćaju poreze ovoj državi. Država ih ne uzima sama. Vi ih ne stvarate. Mi trošimo budžet i mi i vi, mi plaćamo PDV, ali mi ne stvaramo dohodak, to stvaraju roditelji. Zato imamo pravo da tražimo da pošto, ovo je Vlada kontinuiteta, je li tako gospodine Stijepoviću, ovdje u pitanju kojim se obratio vama, gospodin Draga, koji

samo sprovodi odluku Upravnog odbora. On kaže, navodi da je 2010. obećano da će se u desetogodišnjem periodu vidjeti šta se radi za tu školu.

Vi ste me izveli na čistinu pa ću vam reći, nije cilj mog pitanja samo 9.000 ili da se dogovorimo oko zakupa, nego moža da se krene i izgradi neki objekat muzičke škole. Znači treba riješiti to pitanje, to je pitanje koje Ministarstvo treba da ima i da vidimo način kako ćemo realizovati, kakve će biti metode. Imate obraćanje istog Centra za kulturu, da li im možete pomoći da se preko prebrijanja sa Elektroprivredom Crne Gore, jer dugovi, ali treba napraviti ugovor i vidjeti na koji način treba ovo riješiti.

PREDSJEDAVALJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu prosvete.

Zahvaljujem ministru Stijepoviću na učešću u našem radu i prelazimo na jedno pitanje koje je upućeno prema Ministarstvu kulture.

U ime tog ministarstva tu je Lidija Ljesar. Pozdravljam je.

Pitanje je postavio kolega Andrija Popović. Izvolite kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, građani i građanke Crne Gore i dijaspora, poštovana pomoćnice ministra kulture, uz svo dužno poštovanje prema Vama, čudi me da nije došao ministar kulture na sjednicu Skupštine. Ali, što ćemo.

Poslaničko pitanje Liberalne partije: Kada će se dovesti u prvobitno stanje devastirani ulaz u cetinjski Manastir na kome je postavljena freska potpuno drugačije od originalne.

Obrazloženje: Crna Gora ima veoma bogatu kulturnu baštinu. Pitanje kvalitetne zaštite kulturne baštine se vrlo često postavlja i u državama koje su mnogo razvijenije od Crne Gore, a uz to sa mnogo većom tradicijom i osjećajem odgovornosti za baštinu koja je kroz istoriju ostala očuvana. Koliko je ta kulturna baština bitna za buduće generacije suviše je govoriti. U proteklom periodu u Crnoj Gori bilo je dosta primjera neodgovornog odnosa prema kulturnoj baštini. Radi se o djelimičnoj ili potpunoj devastaciji prije svega određenog broja sakralnih objekata. Na to su ukazivali naučni radnici iz te oblasti, građani, pojedine institucije i mediji.

Dobili smo dvije fotografije, jednu iz 2010. godine i drugu novijeg datuma. U prilici smo, na žalost, da vam pokažemo još jednu u nizu devastacija kulturne baštine koje se dešavaju na našim prostorima. Radi se o ulazu u Cetinjski manastir i obradi freske koja se nalazi iznad ulaza. Ovo je dan proglašenja Kraljevine Crne Gore 28. avgust 2010. godine, vidite fresku, ovdje vidimo kralj Nikola, princeza Jelena, tada je već bila kraljica italijanska, naša kraljica Milena, kralj italijanski Viktorijo Emanuele. Pogledajte tu fresku, pogledajte drugu fresku iz današnjih dana. Dakle, potpuno devastirano. Ko je dozvolio da se to uradi.

Moglo bi se ovdje postaviti niz pitanja vezanih za reakciju države ali za stvarnu potrebu za obnavljanjem freske. Zašto država nije reagovala na vrijeme i spriječila ovu devastaciju na svetom objektu koji je imao toliki značaj kroz istoriju Crne Gore i u kojem su sahranjeni sveti Petar Cetinjski i Njegoš. Ako je već trebalo da se izvrše radovi radi zaštite, zašto nije izvršena restauracija freske kao na originalu. Očigledno je da je autor znao da se ne poštuju zakoni u ovoj oblasti i da država neće reagovati, pa je vjerovatno bio zanesen idejom da postavi stariju i ljepšu fresku. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite gospođu Ljesar.

LIDIJA LJESAR:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo,

Na poslaničko pitanje, gospodina Andrije Popovića, Ministarstvo kulture daje sledeći odgovor:

U vremenskom periodu od 1999. do 2004. godine unutar Cetinjskog manastira izvedene su određene intervencije bez prethodne saglasnosti od tadašnjeg Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture. Jedna od njih je, u svakom slučaju, intervencija na ulaznom portalu kada su oštećene freske sa likom Hrista i Petra Cetinjskog koje je oslikao Vasilije Đinovski 1886. godine, objijene, a umjesto njih naslikane nove sa prestavama lika Hrista, svetog Petra Cetinjskog, mitropolita Danila i Petra II Petrovića Njegoša.

O budućem statusu novih fresaka stručni stav će izreći imenovani stručni tim u okviru implementacije projekta revalorizacije kulturnih dobara Crne Gore koji trenutno realizuju Ministarstvo kulture i Uprava za zaštitu kulturnih dobara, a koji podrazumijeva kompleksniji istraživački rad, izradu elaborata o valorizaciji kulturnih vrijednosti za 1.960 pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara. U implementaciji projekta angažovano je više od 250 stručnjaka sa akdemskim zvanjima, arhitekta, konzervatori i restoratori, arheolozi, istoričari umjetnosti, etnolozi i istoričari, kroz rad 50 stručnih timova. Obrazovani stručni timovi će, na osnovu istraživačkih nalaza, neposrednog uvida u stanje kulturnog dobra i drugih relevantnih dokaza, dati ocjenu svojstava osobenosti i značaja kulturnog dobra, predložiti mjere, režim zaštite, njihovu kategoriju, što će se, između ostalog, odnositi i na sve nelegalno i nestručno izvedene intervencije na kulturnom dobru. Projekat se implementira, završetak implementacije projekta je planiran do kraja III kvartala ove godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Malo ću prokomentarisati ovo, a i postaviću i dodatno pitanje.

Ono što posebno zabrinjava i što je zajedničko u svim ovim slučajevima koje ste vi nabrojali je skoro potpuno odsustvo interesovanja nadležnih državnih institucija da stanu na put takvim devastacijama, ne možda odsustvo interesovanja, nego odsustvo snage države. Na žalost, mi imamo, to moramo priznati, Srpsku pravoslavnu crkvu koja je država u državi. Dakle, niko se ne usuđuje da bilo što preduzme da se ne bi njima zamjerio, to nije ni od juče, ni od prekjuče, ni od prije pet godina, to stanje je takvo kakvo je. Strah me je da ova država neće imati snage još dugi niz godina, da dovede na neki normalan nivo to što imamo još jednu državu u državi.

Sada ću postaviti jedno dodatno pitanje koje i nije na neki način vezano za cetinjski manastir, a i jeste. Dakle, kada će se sanirati crkva Svetog Đorđa podignuta 1773. godine, u neposrednoj blizini Njegoševe rodne kuće u Erakovićima na Njegušima,

u kojoj su sahranjeni Njegoševi roditelji Tomo i Ivana, a trenutno se nalazi u užasnom stanju i sklona je padu?

Mislim da naročito u ovom trenutku slavimo 200 godina rođenja Njegoša, veliki, ogroman jubilej. Ova crkva u Erakovićima na Njegušima zaslužuje posebnu pažnju. Ponavljam, tamo su sahranjeni Tomo Markov i Ivana, roditelji Njegoševi. Vjerujte, to je blizu moje kuće na nekih 100 metara, ona samo što se nije urušila. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Dopunsko pitanje, možemo li sada? Izvolite.

LIDIJA LJEŠAR:

U odnosu na prvi dio vaših konstatacija o sveukupnom stanju kulturnih dobara u Crnoj Gori i koliko su nadležne institucije preduzimale mjere i drugi odgovarajući odgovorni subjekti u sistemu, podsjetiću da je Ministarstvo kulture 2004. godine osnovalo Komisiju za utvrđivanje stanja kulturnih dobara na teritoriji države. Tim izvještajem, pojedinačnim izvještajima za svako kulturno dobro koji su kroz jedan sublimirani 2005. godine usvojeni na Vladi, sa određenim brojem zaključaka institucije, dominantno Republički zavod za zaštitu spomenika kulture i Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture su bili zaduženi da preduzmu određene aktivnosti. Podsjetiću da tim izvještajem iz 2004. usvojenim na Vladi 2005. godine predviđen je bio čitav set konzervatorskih mjera nad kulturnim dobrima. Upravo latentan odnos institucija iz oblasti kulturne baštine koje sam pomenula, dominantno odgovornost Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture, zapravo izvod je donijelo reorganizaciju institucije iz oblasti kulturne baštine i osnivanje Uprave za zaštitu kulturnih dobara koja posljednjih godinu i po dana u novoj organizacionoj strukturi i pod novim obavezama i djelokrugom rada pokušava da sprovede aktivnosti.

U odgovoru na vaše poslaničko pitanje napomenula sam da je Ministarstvo kulture jedan od nosioca realizacije tj. implementacije projekta revalorizacije kulturnih dobara Crne Gore, a podsjetila bih da je članom 142 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ova obaveza predviđena kao obaveza Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Mnoge reforme u svim oblastima često puta za proizvod donesu odgovarajuće probleme. Tako nam se desilo i kroz reformu Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Uprava za tih proteklih gotovo 20 mjeseci nije uspjela, jednim dijelom zbog nedostatka kadrovskih kapaciteta, a onda vjerovatno i zbog nesnalaženja kroz novi oblik organizacije da odgovori svim zahtjevima Zakona o zaštiti kulturnih dobara. U tom smislu, Ministarstvo kulture je pripremilo projekat koji je implementiran.

Što se tiče crkve Svetog Đorđa u Erakovićima na Njegušima, ona je, takođe, dio tretmana ovih 50 stručnih timova koji su trenutno na terenu, koji će uraditi elaborat o svim kulturnim dobrima, pa i o crkvi u Erakovićima. Podsjetiću, takođe, da smo konzervatorske radove na crkvi Svetog Đorđa u Erakovićima planirali i programom Cetinje grad kulture 2010-2013. godina, a kasnije je preimenovan u 2013-2015. godina.

Sigurna sam da ćemo nakon implementacije, dozvoliću sebi za pravo, radeći jako puno godina u kulturnoj baštini, da projekat pod naslovom Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore nazvan je najznačajnijim i kapitalnim projektom u dugoj već 65 godina institucionalnoj i zakonodavnoj zaštiti kulturnih dobara, kao najznačajnijim projektom koji će nakon izrade svih tih značajnih elaborata za koje sam pomenula da su

osnovani stručni timovi kvalifikovani, ne neke komisije i razni timovi već stručni timovi sa članovima sa stručnim referencama, učinjeti znatno efikasnijim i efektivnijim sistem kompletne zaštite kulturnih dobara Crne Gore, a u svakom slučaju pomoći da budemo brži i efikasniji u pripremi konzervatorskih projekata koji su jako zahtjevni. Nadam se da će to biti početak jednog novog .... na novim standardima i na novim principima vremena u oblasti zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Završili smo ovim pitanjem koje je upućeno Ministarstvu kulture. Zahvaljujem na učešću u našem radu.

Prije nego što pređemo na pitanja koja su upućena ministru Gvozdenoviću, ministru održivog razvoja i turizma, imamo proceduralnu intervenciju. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Pomoćnici ministra samo pitanje. Postavio sam poslaničko pitanje u prethodnom sazivu i nijesam dobio odgovor. Da li imamo status te informacije, da li je zalutao u pošti, nije došao, čisto da vidimo koji je status tog odgovora? Hvala.

LIDIJA LJEŠAR:

U martu mjesecu, ako se dobro sjećam, bilo je postavljeno pitanje. Je li mislite na zasijedanje Skupštine od marta mjeseca? Da, pripremljeno i prosljeđeno Skupštini. Možemo da provjerimo šta se desilo.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Ako nijeste dobili odgovor, ako je upućeno od Ministarstva prema Skupštini, molim da se provjeri da li je to stiglo i, naravno, da se u skladu sa pravilima uruči gospodinu Periću.

Sada prelazimo na tri pitanja koja su upućena ministru održivog razvoja i turizma gospodinu Gvozdenoviću, pozdravljam ga.

Dajem riječ kolegici Žani Filipović, a nakon nje kolegica Azra Jasavić. Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, uvažene kolege i kolegice, poštovani građani, na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru održivog razvoja i turizma sam postavila sljedeće poslaničko pitanje:

"Da li je novim Zakonom o igradnji i uređenju prostora predviđeno da se smanje komunalije za objekte čija rekonstrukcija će doprinijeti unapređenju ekoloških standarda i poboljšanju uslova životne sredine"?

Kratko obrazloženje. Poznato je da u Crnoj Gori postoji određen broj ozbiljnih i velikih sistema, u kojima su identifikovana određena zagađenja. Takođe je izvjesno da će se u Crnoj Gori u narednih nekoliko godina intenzivno raditi na sanaciji crnih ekoloških tačaka kroz projekat Vlade i Svjetske banke. Smatram da će ubrzavanje ove procedure za postupak rekonstrukcije tj. sanacije u ovim sistemima poboljšati stanje životne sredine, zaštititi zdravlje ljudi i ubrzati implementacija dijela paketa obaveza koje su vezane za evropske integracije. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre Gvozdenoviću.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvaženi poslanici, uvaženi građani, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, u skladu sa postavljenim pitanjem, pripremio je sljedeći odgovor. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata predviđa oslobađanje investitora od plaćanje naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za objekte od opšteg interesa, rekonstrukciju objekata i postrojenja koji svojim sadržajem predstavljaju rizik za životnu sredinu i zdravlje ljudi, privremene objekte koji se nalaze u nadležnosti lokalne samouprave, oslobađanje investitora od plaćanja naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u slučaju rekonstrukcije objekata različitih i rizičnih po životnu sredinu, može se ostvariti samo uz prethodno pribavljanje mišljenja organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Uz to, predloženi tekst zakona daje mogućnost lokalnim samoupravama da propišu i druge slučajeve u kojima investitor ne plaća naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Razumijevajući potrebu da svaka opština ostvari maksimum prihoda od objekata na svojoj teritoriji, predloženim rješenjem se želi sprovesti dugoročna vizija, a to je stimulisanje gradnje objekata od opšteg interesa, te omogućavaju da se sredstva koja su se do sada angažovala u komunalnom opremanju preusmjere prije svega za zaštitu životne sredine, tehnološko unapređenje i na druge projekte od opšteg interesa.

To opet ima za posljedicu otvaranje prava i interesa građana na teritoriji te opštine da žive u kvalitetnom urbanistički i ekološki uređenom prostoru. Predlog zakona ukazuje na jasno opredjeljenje Vlade Crne Gore da u narednom periodu prioritarno riješi ključna ekološka pitanja. Ne samo to, Vlada Crne Gore je u skladu sa komunikacijom sa međunarodnim finansijskim institucijama opredijelila sredstva od 60.000.000,00 eura za sanaciju jalovišta "Gradac" sanaciju deponije Grita, Brodogradilište Bijela, sanaciju deponije pepela i šljake Maljevac i sanaciju bazena crvenog mulja i deponije čvrstog otpada.

U okviru pripreme faze projekat za svaku od ovih lokacija posebno je rađena studija izvodljivosti i definisani su i način i sanacija i lokacija na kojoj se nalazi deponija opasnog industrijskog otpada. Konačno, snažno vjerujemo da će se kako realizacijom ovih ekoloških projekata a posebno predloženim rješenjima iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora, izgradnja objekata stvoriti uslove za kvalitetniji život građana Crne Gore i dati impulsi za stvaranje pretpostavki za takozvani zeleni rast crnogorske ekonomije.

Istovremeno ponuđena rješenja iz predloga zakona se nalaze i u funkciji ispunjenja zahtjeva integracionih obaveza na putu ulaska Crne Gore ka Evropskoj uniji u oblasti životne sredine, kroz rješavanje ekoloških problema shodno visokim i strogim EU standardima i pravilima.

Ja sam prezentirao, da tako kažem, samo dio odgovora a u pismenoj formi je obiman materijal dostavljen.

Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Zahvaljujem ministru na ovom iscrpnom odgovoru, zaista sam zadovoljna što se iz ovog odgovora može vidjeti da će ovaj zakon biti iskorak u zaštiti zdravlja ljudi i zaštiti životne sredine. Kuriozitet je u ovakvom trenutku da koliko sam shvatila 60 miliona eura dobijamo od Svjetske banke za sanaciju crnih ekoloških tačaka, jer smo svjedoci da određeni broj građana živi zaista pored nekih postrojenja i da se trebaju sanirati te crne ekološke tačke.

Dakle, izuzetno sam zadovoljna ovim odgovorom, samo se nadam da će praksa ovih sanacija biti zasnovana na iskustvima UNDP-ja koje on ima u sanaciji sličnih projekata na teritoriji zapadnog balkana.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Molim da uzme riječ kolegica Azra Jasavić i nakon nje kolega Andrija Popović.

Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, poštovani građani, poštovane kolege, poštovani mještani Beran-sela, poštovani gospodine Gvozdenoviću,

U skladu sa Poslovníkom postavljám sljedeće pitanje: Imajući u vidu da se neuređeno odlagalište otpada Vasove vode kao privremena deponija koristi od 2005. godine, koje ćete sljedeće korake preduzeti u rješavanju ovog problema? Obrazloženje: Kako po članu 78 stav 2 Zakona o upravljanju otpadom jedinice lokalne samouprave koje nemaju izgrađenu deponiju u skladu sa zakonom, mogu komunalni otpad privremeno skladištiti prije nego što taj otpad predaju na obradu privrednom društvu ili preduzetniku najduže godinu dana od dana prijema otpada, koje će korake resorno ministarstvo preduzeti u rješavanju ovog problema. Ovo posebno iz razloga što Opština Berane nije ispunila uslove iz člana 78 stav 4 Zakona o upravljanju otpadom, što je vidljivo iz sredstava javnog informisanja i onog što nas obavještavaju, koji su detaljno informisani o ovoj temi.

Po navedenom članu lokacija mora da ograđena, da bude opremljena vagom za mjerenje, mora da ima organizovanu čuvarsku službu, mora da ispunjava druge uslove radi obezbjeđivanja da privremeno skladištenje, ne doprinosi dodatnom ugrožavanju životne sredine i zdravlju ljudi.

Poražavajuće slike, pomiješanog komunalnog i medicinskog otpada koje je crnogorska javnost imala priliku da gleda proteklih godina sa ovog smetlišta najbolji su dokaz kršenja člana 15 stava 1 Zakona o upravljanju otpadom u kome se navodi da je zabranjeno miješanje različitih vrsta otpada i miješanje opasnog sa neopasnim otpadom.

Ovo smetlište gori već 31 dan i niko više ne pokušava da ga gasi, ali se zato uredno privode i prekršajno kažnjavaju mještani Beran sela, koji brane Ustavom zagarantovano pravo na život i zdravu životnu sredine.

Dokle ministre? Gospodine Gvozdenoviću, vi ste obrazovan čovjek, potičete iz dobre porodice i ulagalo se u vašu edukaciju, obrazovanje i vaspitanje. Sasvim je izvjesno da kao persona koja potiče iz miljea gdje se radilo na vašoj edukaciji znate da se ova deponija nalazi na lokalitetu gdje se nalaze kulturno-istorijski spomenici, u neposrednoj blizini manastira Đurđevih stupova koji je star osam vjekova i drugog manastira Šudikova koji je spomenik prve pismenosti na sjeveru Crne Gore i prve ikono prepisivačke škole.

Pa me zanima, s obzirom da znam da znate koje su vrijednosti duhovne, istorijske, kulturne, ovih manastira zašto se na neodgovoran način vi ponašate u izvršnoj vlasti i ne rješavate ovo poražavajuće pitanje deponije u Vasovim vodama, jer ne samo da ugrožavate na taj način zdravlje građana već ugrožavate i kulturno istorijsko blago. I kao što su sva đeca, naša đeca koja žive u Crnoj Gori, tako su sva naša kulturno istorijska blaga koja su na teritoriji Crne Gore naše blago. Zajedničko blago. A vi ne pokazujete nikakvu spremnost da štite naše zajedničko blago. Molim Vas da mi kratko odgovorite šta preduzimate i šta ćete uraditi po pitanju rješavanja pitanja Vasovih voda i smetlišta koje se nalazi na njemu? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Pokušaću drugim tonalitetom da odgovorim nego što ste vi postavili određeno pitanje.

Znači, siguran sam da dobro znate šta su čije nadležnosti oko realizacije određenih projekata. Ja mogu precizno ovdje da kažem, a siguran sam da ste kao neko ko postavlja pitanje ministru i izvršnoj vlasti dobro pogledali šta su nadležnosti lokalne samouprave, šta su nadležnosti administracije na državnom nivou. I pogledaćete u svim zakonima koji su precizno definisani. Jasno su definisani nadležnosti lokalne samouprave, jasno su donesene određene odluke u lokalnim parlamentima i izvršnoj vlasti u Beranama gdje su definisane Vasove vode, kao mjesto za odlaganje komunalnog otpada.

Takođe, tačno je da u okviru svih tih procesa mora da postoji komunikacija sa građanima i da se nađu najoptimalnija i najbolja rješenja da bi se uradio kompletan posao. Ovdje iz odgovora koji vam je pismeno dostavljen, jasno vidite i sve odluke, sve elemente koji su vezani za kompletan posao i vidjećete da je taj posao urađen u skladu sa važećom zakonskom regulativom, zakonskom regulativom koju je usvojio ovaj uvaženi dom i u skladu sa tim urađene su određene procedure.

Pitanje komunalnog otpada i bilo kojega otpada u Crnoj Gori izaziva dosta turbulencija i niko na svom prostoru ne voli da u svojo blizini vidi određena odlagališta. To sa razlogom što dosadašnji tretman otpada nije bio urađen na način koji zahtijevaju svi standardi. U skladu sa svim tim elementima izvršna vlast na državnom nivou angažovala je međunarodne finansijske institucije i donatore sa ciljem da pomognu lokalnim samoupravama koje su nadležne za taj dio posla da se obezbijede dodatna

finansijska sredstva, kredita sredstva za realizaciju toga posla, da se urade kompletni elaborati, da se pripreme projekti i da se ponudi jedan kompletan suport da bi se taj posao uradio. I to je uradila nadležna vlast i ministarstvo, ali sve obaveze ne mogu biti nadležnost ministarstva i nikako ne možemo podnijeti odgovornost za sve aktivnosti koje se rade u svakoj opštini.

Moraju se tražiti rješenja u skladu sa propisima i mještanima da se prevazilaze ovi problemi. Ključna stvar za Vasove vode jeste da se to smetlište konačno sanira, jer slika takvih i sličnih smetlišta nije dopustiva za Crnu Goru kao ekološku državu. U zadnjem periodu napravili smo dvije sanitarne deponije koje idu u pravcu prihvatanja evropskih standarda. To je deponija u Podgorici i deponija u Baru. I sada imamo rješenje, ako nekada nismo imali rješenje, prije neku godinu, sada imamo rješenje i ako postoje ti problemi, ima mnogo skuplji put, ali postoji put kako da se odlaže otpad na jedan kvalitetan način. Ja se ipak nadam, da će u skladu sa Odlukom četiri opštine, konačno se pristupiti realizaciji i organizaciji prikupljanja komunalnog otpada u skladu sa evropskim standardima i na sjeveru Crne Gore i na taj način obezbijediti da se stvore optimalni i jeftini uslovi da se saniraju ozbiljni problemi koji postoje u sanaciji komunalnog otpada.

Drugi dio pitanja zahtijeva da bude vrlo jasno.

Siguran sam da svako od nas nosi dio odgovornosti za posao koji radi, ali i svaki građanin Crne Gore takođe snosi dio odgovornosti da li je dao svoj doprinos u okviru realizacije određenih projekata. Da li je u okviru javne rasprave, u okviru komunikacije oko donošenja određenih projekata dao svoj glas, dao svoju sugestiju i pomogao da se nađu najbolja optimalna rješenja. Ova rješenja su donesena u skladu sa odlukama Skupštine opštine Berane u skladu sa javnom komunikacijom koja je ostvarena. Ako ste bili nekad i bili u poziciji da pogledate kako izgledaju nove deponije u čitavom svijetu vidjet ćete da te deponije nemaju nikakav problem da se nalaze na 300 ili 500 metara od bilo kakvog objekta, u velikim svjetskim gradovima imate u urbanim sredinama takve projekte. Tačno je da jako puno moramo da radimo na razvoju svijesti naših građana, siguran sam na svijesti svih ljudi koji rade te poslove i na svima vama koji postavljate ovakva pitanja da se upoznate sa najboljom svjetskom praksom, da se upoznate sa rješenjima koja ukazuju da su jasno propisani uslovi koliko se sjećam čini mi se da je to nešto 300 metara od nekih objekata koji su definisani kao objekti od posebnog interesa. Nadam se da će u narednom periodu svi dati svoj doprinos, građani Berana, ljudi iz regiona sjevera, poslanici sa tih prostora, ljudi koji su vezani za Opštinu Berane i državna administracija da se konačno nađe najbolje i najoptimalnije rješenje. Siguran sam da svi imamo primjedbu na neko rješenje, ali ja očekujem ovdje da čujemo i određene konkretne predloge i da vidimo koja su to bolja i optimalnija rješenja, nego rješenja koja su donesena u skladu sa zakonskim rješenjima i odlukama nadležne opštine.

Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite kolegice.

AZRA JASAVIĆ:

Predloge sigurno da ćete dobiti kada budete opozicija, a kada mi budemo pozicija i bićete radosni što ćete imati konačno dobra rješenja za sve crnogorske građane, jer vi ćete se kao demokrata radovati smjeni vlasti i tome da ćemo mi ponuditi rješenje kada budemo izvršna vlast. Veoma mi je dobro poznato kao advokatu koji je branio Jovana Lončara u povredi njegovih prava koje je flagrantno prekršila Opština Berane. Vrlo su mi dobro poznate nadležnosti opštine i nema potrebe da oko toga se sporimo jer sam kao i Vi vrlo dobro upoznata sa onim da je Odluka o utvrđivanju lokacije kao i odluku o potvrđivanju donijela Skupština opštine zajedno sa učešćem predsjednika Opštine Berane. Ono što jeste zabrinjavajuće jeste da se Vi krajnje konstruktivno u ovom dijalogu odnosite sa predlogom da predlažete da se nađe konkretno rješenje. A ja Vas pitam da li se može naći korektno rješenje u dijalogu sa predsjednikom Opštine koji građane zove pred 60 ljudi, pred dva novinara uglednih listova džukelama. Zamislite šta se desilo u Beranama da gradonačelnik Berana nazove građanina džukelom. Na taj način se pridružio galeriji grotesnih likova gradonačelnika Demokratske partije socijalista jer u Podgorici je gradonačelnik šamarao novinare, u Pljevljima je drugi gradonačelnik nazivao kriminalce sa potjernica dobrim momcima i na taj način se gospodin iz Berana kandidovao, samokandidovao za galeriju likova grotesnih likova koji igraju posljednji čin u vršenju vlasti u smislu Demokratske partije socijalista. Ovo što je jako interesantno jeste to da se vaše ponašanje i ponašanje vaših gradonačelnika može svrstati u rubliku Riplijevu, vjerovali ili ne. Vi ste bili u Americi kao mlad student ili srednjoškolac i sigurno ste podsjetili Riplijeve muzeje vjerovali ili ne. Mi u Crnoj Gori nemamo Riplija ali imamo DPS pa ćemo napraviti kada Vi budete opozicija a mi pozicija muzej grotesnih gradonačelnika Demokratske partije socijalista, gdje ćemo ova tri gradonačelnika uvrstiti na prva tri reda i sasvim sigurno da će ministar obrazovanja obezbijediti svim studentima političkih nauka besplatne ulaznice i to prve godine da bi pokazali našim studentima političkih nauka, kao i društvenih nauka, kako se ne smije vladati i kako se ne smije sa građanima opohoditi. Šamarati novinare da krše svoj posao, nazivati lica sa međunarodnih potjernica dobrim momcima i nazivati građane Crne Gore sa riječima džukela, to je ono što će biti prošlost za demokratiju u Crnoj Gori onog momenta kada Vi na sljedećim izborima koji će biti vrlo brzo postanete prošlost i muzejska priča.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vam.

Ministre Gvozdenoviću, dakle, bilo je postavljeno pitanje oko Vasovih voda Vi ste odgovorili ovo je sada komentar i upravo sam želio da kažem čudan način komentarisanja Vasovih voda sa gradonačelnicima iz DPS-a, ali dobro kvalifikacije su političke, predstavnici političkih subjekata ovdje sjede, ali nije bilo elemenata za prekidanje kolegice Jasavić u izlaganju. Idemo dalje, kolega Andrija Popović, kako posljednji učesnik u današnjoj raspravi. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovani ministre, probaću sad da se prebačim sa kulture na održivi razvoj i turizam. U ime Liberalne partije postavljam poslaničko pitanje.

Osma je godina od kako je ugovorena prodaja hotela "Fjord" i bivšeg Ugostiteljskog rekreacionog centra "Slavija" u Kotoru.

Da li Vlada ili nadležno Ministarstvo planiraju dodatne mjere koje bi ubrzale privođenje namjeni ovih prostora pokrivenih državnim studijama lokacije 15 i 16?

Obrazloženje:

Prošlo je više od 10 godina kako je AD "Fjord" privatizovan u masovnoj vaučerskoj privatizaciji, više od osam godina kako je kroz stečaj ugovorena prodaja Hotela "Fjord" i bivšeg Urca "Slavija" jednoj Irskoj firmi. Da podsjetim "Fjord" nekad najveći hotel u Kotoru posjedovao je 286 ležajeva sa svim mogućim sadržajima. Iako su Irci 2005.godine kad su kupili "Fjord" šest miliona eura i lokaciju URCA dva miliona eura, a nakon toga planirajući izgradnju hotela i zgradu "Jugooceanije" pet miliona eura, najavili ulaganje od 200 miliona eura u izgradnju tri turistička kompleksa na tim lokalitetima, zapošljavanje 1.500 radnika, investicija ne samo da nije realizovana, već je predmetni prostor odmah ostao van svoje osnovne namjene, a danas je potpuno devastiran i spomenik je neuspješnim privatizacijama. 2005.godine je zatvoren Hotel "Fjord" koji je izgrađen 1986.godine poslije samo 19 godina eksploatacije što je nepoznat primjer u svjetskom hotelijerstvu. Sada je to ruina u centru grada koji se nalazi na listi svjetske, kulturne i prirodne baštine kao jedna od 830 svjetskih lokacija koje pripadaju čitavom čovječanstvu i koju svakodnevno obilaze hiljade turista kao jednu od najvećih kulturnih atrakcija na Mediteranu.

Na prostoru bivšeg Urca Slavija koji se, takođe, nalazi u centru grada, na obali je još uvijek polu divlji parking i ako je prošle godine gromoglasno prezentiran i promovisan idejni projekat novog hotela čiji je početak izgradnje najavljen za ovaj mjesec, ali to više niko ne pominje. Inače, ove dvije lokacije su udaljene od prilike kilometar, ko ne zna na obali u Kotoru, dakle, u centru grada. U želji da ubrzaju privođenje namjene ovih prostora gdje je studijama o lokaciji 15 i 16 predviđena izgradnja hotelskih kapaciteta Opština Kotor je shodno zakonu uvela znatno veće poreze na neizgrađeno građevinsko zemljište. Bila je želja da se investitori prisile da što prije krenu u investicije, jer je logično da bi veći porezi trebalo da natjeraju vlasnike ovih prostora da pokrenu stvari sa mrtve tačke, ali uzalud.

Dakle, ovo nije samo pitanje, već i molba da nova Vlada u novom Sazivu uloži dodatni napor kako bi se pronašli mehanizmi koji će dovesti do toga da Kotor kao grad u kojem je koncentrisana najvrednija kulturna baština u Crnoj Gori konačno dobije gradski hotel u centru grada i na pravi način valorizuje izuzetne prostorne potencijale.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Gvozdenoviću, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, zahvaljujem.

Ovdje su pripremljeni precizni podaci o procesu, od privatizacije do sadašnjeg statusa i planovi koji su vezani za hotelske sisteme u Kotoru. Slažem se sa vama da ključna stvar ne samo za Kotor, nego i za Crnu Goru jeste, da se razviju hotelski sistemi koji stvaraju uslove za razvoj turizma, ali obezbjeđuju da naše turistička sezona traje mnogo duže nego što traje u ovom momentu. U skladu sa tim Vlada intenzivno radi na realizaciji projekata koji su vezani za podršku i razvoj hotelskih sistema u Crnoj Gori. U okviru tih mjera su i mjere koje su vezane za projekte koji su privatizovani u dijelu ubrzanja tih projekata i postoji posebna radna grupa koja je dobila zadatak da predloži

ili raskid ugovora ili definisanje aneksa sa kompanijama za koje se smatra da postoje potencijali da bi se konačno ovi projekti stavili u funkciju, jer svakim danom gubimo značajna finansijska sredstva. Pored toga, definisana su određena zakonska rješenja o kojima ste već vi pričali, koji ne koriste sve opštine, a to je da se neisplaniranim, a na neizgrađenim objektima može naplaćivati porez značajno veći nego što je porez na zemljište i na objekte.

Postoje, takođe, i zakonska rješenja i posebni porezi koji mogu da budu i tri do četiri puta veći nego što su rješenje za standardne poreze u slučaju da određeni hoteli nijesu prilagođeni namjeni i ne odgovaraju kategoriji kao što je planom definisano. To je jedna od mjera koja bi trebalo dodatno da podstakne, a kao što ste vidjeli i novim zakonskim rješenjima koji su vezani za uređenje prostora predviđene su i značane beneficije koje su vezane za objekte od opšteg interesa, a prvi put u objektima od opšteg interesa, pored proizvodnih sistema tretirani su i hoteli sa četiri ili pet zvjezdica, što znači da su oni potpuno oslobođeni komunalija. Zbog čega je to urađeno? Zbog toga što hoteli sa četiri ili pet zvjezdica daju značajan doprinos bruto društvenom proizvodu. Svake godine po analizama koje su uradile renomirane kompanije za potrebe resornog ministarstva i Vlade ukazuju koji su to dodatni benefiti koje ovakvi sistemi donose. Svaki hotelski ključ koji je vezan za hotele sa četiri ili pet zvjezdica donosi 1,1 osobu koja se zapošljava i donosi preko 50 000 eura novih prihoda. To je dodatni stimulans i to je dodatna obaveza da se problemi koje možda nijesmo riješili u prethodnom periodu efikasno realizuju.

Projekat Urca i projekat Fjorda su u našim prioritetima i u skladu sa takvim rješenjima vezano za hotel Urc krajem prošle godine organizovan je urbanističko arhitektonski konkurs za novo idejno rješenje i prva nagrada pripala je autorima iz Londona US Consaltin iz Londona. Na osnovu informacija koje su dostavljene od strane pravnog zastupnika investitora u toku su aktivnosti na adaptaciji i izradi idejnog rješenja. Očekuje se da u narednih mjesec dana Ministarstvu održivog razvoja i turizma bude predato novo razrađeno konkursno rješenje u cilju izdavanja inoviranih urbanističko tehničkih uslova kako bi se otpočelo sa realizacijom investicija početkom decembra 2013.-e godine. Znači, puno očekujemo od toga i uradićemo sve da taj projekat počne konačno da se realizuje krajem 2013.-e godine.

Što se tiče hotela Fjord, vidjeli ste iz medija, čini mi se danas ili juče, vlasnik ovog projekta predviđa da će već za narednih nekoliko mjeseci otpočeti realizaciju ovog projekta. Smatram da je ovo ključno pitanje. Smatram da smo možda i efikasnije u nekom prethodnom periodu mogli da uradimo ovaj posao, ali sam siguran da je sada neophodno da iskoristimo sve potencijale. Ne samo potencijale u resornom ministarstvu i Vladi, nego i u opštini i da iskoristimo sve zakonske mehanizme da konačno se ovi projekti realizuju i da u neko dogledno vrijeme, naredne tri, četiri godine koliko je potrebno da se urade ovi projekti, obezbijede da Kotor dobije novu ponudu, da dobije novi kvalitet i na taj način obezbijedi fizibilnost ovih i drugih projekata, kao što su projekti lifta i ostali koji su predviđeni za Kotor.

Odgovor na vaše pitanje, intenzivno se bavimo sa ovim. Juče smo imali sastanak sa Opštinom Kotor i siguran sam da ćemo naći najbolja moguća rješenja, a jako je važno da ta rješenja budu što brža svakim danom. Nerealizacijom ovih rješenja gubi država Crna Gora i grad Kotor. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.
Kolega Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Nažalost iste priče slušamo godinama. Strah me je da ćemo ih slušati i ubuduće. Ponavljam, nije lokalpatriotizam, Kotor je nešto posebno. Kotor nije običan grad. To je jedini grad u Crnoj Gori koji je na listi prirodne i kulturne baštine pod zaštitom UNSQ-a, to je uz Dubrovnik i Split, jedini grad takve vrste na Jadranskoj obali. Strah me je da ovi mehanizmi koji su u rukama Vlade nijesu jaki, nijesu snažni.

Ne radi se samo o hotelu Fjord i o ovom ugostiteljsko-rekreacionom centru Slavija, radi se o bezbroj takvih lokacija koje se nalaze uglavnom na crnogorskoj obali. Vi i sami znate, dobro poznajete Kotor, znate i sami kad ulazite u Bokotorski zaliv dolazite do dna zaliva, kad vidite hotel Fjord ono očerupano ruglo u dnu zaliva, a dolaze sad svi najveći svjetski kruzeri. Mi sad svakodnevno imamo kruzere na kom može da stane po pet hiljada, čak i više od pet hiljada osoba, što putnika, što članova posade. Dešava se da po četiri takva kruzera dolaze dnevno. Znači, u Kotor dolazi gotovo svakodnevno samo kruzerima po 10-12 hiljada ljudi. Da ne govorim koliko autobusa dolazi svakodnevno iz Dubrovnika. Dakle, Kotor je izlog i obraz Crne Gore.

Moramo posebnu pažnju posvetiti tome. Moramo sva oružja, sve mehanizme koji su u rukama države upotrijebiti da se ti neodgovorni vlasnici, neodgovorni investitori natjeraju ili da privedu namjeni ove lokacije ili da ih prodaju. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Poštovane kolege,

Na ovaj način stekli su se uslovi da završimo posebnu sjednicu prvog redovnog zasijedanja u 2013. godini.

Svima zahvaljujem na saradnji, i kolegama poslanicima i našim kolegama iz Vlade, koji su odgovorili na sva postavljena pitanja.

Nastavljamo sa radom sutra u 11 časova sa sedmom sjednicom prvog redovnog zasijedanja.

Hvala vam i vidimo se sutra.